

Strategia de
dezvoltare locală
pentru perioada
2008-2028

Oraș BREAZA

Datele de contact ale autorității locale: Orașul Breaza

ADRESA: Breaza, str. Republicii, nr. 82 B, jud. Prahova

TELEFON: 0244-340508

FAX: 0244-340428

E-MAIL: contact@primariabreaza.ro

WEB – <https://primariabreaza.ro/>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ
PENTRU PERIOADA 2008-2028

ORAȘUL BREAZA

Elaborator:

**INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„COSTIN C. KIRIȚESCU”**

Casa Academiei Române, Calea 13 Septembrie Nr. 13, 050711, București, România

Tel: +(4)021-318.81.06/2007

Tel/ Fax:+(4) 021-310.01.42

Website: www.ince.ro

Email: office@ince.ro

Colectiv de elaborare:

Coordonator: Alexandru Sin-Schneider

Experți: Daniela Antonescu, Andreea Constantinescu, Ioan Gâf-Deac

Culegere de date: Livia Barta Filip

Redactor: Paula Neacșu

CUPRINS

<i>Lista tabelelor</i>	7
<i>Lista figurilor</i>	8
<i>Lista hărților</i>	10
<i>Lista anexelor</i>	10
INTRODUCERE	11
1. CONTEXTUL STRATEGIC AL DEZVOLTĂRII DURABILE	14
1.1. <i>Contextul european</i>	14
1.3. <i>Contextul regional</i>	16
1.2. <i>Contextul județean</i>	18
2. CARACTERISTICI GENERALE ALE ORAȘULUI BREAZA	23
2.1. <i>Localizare și împrejurimi</i>	23
2.2. <i>Scurt istoric</i>	25
2.3. <i>Clima</i>	27
2.4. <i>Situația hidrografică. Geologie. Floră, faună</i>	28
2.5. <i>Elemente de interes turistic</i>	30
2.6. <i>Calitatea aerului</i>	31
2.7. <i>Managementul deșeurilor</i>	32
2.8. <i>Zgomotul</i>	34
3. ORAȘUL BREAZA ÎN CONTEXT JUDEȚEAN	35
3.1. <i>Locul orașului în funcție de suprafața ocupată în județ</i>	35
3.2. <i>Locul orașului în funcție de populația totală</i>	40
4. SITUAȚIA ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ	42
4.1. <i>Demografia</i>	42
4.2. <i>Migrația</i>	47
4.3. <i>Resursele de muncă</i>	48
4.4. <i>Forța de muncă</i>	52
4.5. <i>Infrastructura serviciilor educaționale și sociale</i>	56
4.5.1. <i>Infrastructura educațională</i>	56
4.5.2. <i>Infrastructura pentru servicii medicale</i>	59
4.5.3. <i>Asistența socială</i>	61
4.6. <i>Infrastructura de utilități (apă, gaze, străzi, locuințe)</i>	62
4.7. <i>Rețeaua de comunicații</i>	66
4.8. <i>Unități bancare</i>	66

<i>4.9. Unități de poliție, jandarmi și pompieri</i>	<i>66</i>
<i>4.10. Întreprinderile mici și mijlocii</i>	<i>66</i>
<i>4.11. Turism și agroturism în orașul Breaza și județul Prahova</i>	<i>69</i>
5. ANALIZA SWOT	91
6. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ	94
<i>6.1. Prezentare. Misiune</i>	<i>94</i>
<i>6.2. Digitalizarea administrației publice locale</i>	<i>95</i>
7. SONDAJ PRIVIND PERCEPȚIA COMUNITĂȚII LOCALE ASUPRA PROBLEMELOR, PROVOCĂRILOR ȘI PRIORITĂȚILOR ORAȘULUI BREAZA	114
8. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ORAȘULUI BREAZA	128
9. PORTOFOLIUL DE PROIECTE	133
10. SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	139
11. IMPLEMENTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE	143
<i>Anexe</i>	<i>145</i>
<i>Bibliografie</i>	<i>160</i>

Lista tabelelor

Tabelul 1: Prognoze privind evoluția economică a județului Prahova	22
Tabelul 2: Cantitatea colectată și cantitatea valorificată de deșeuri menajere și asimilabile, în anii 2014 și 2019 (kg)	32
Tabelul 3: Cantitatea de deșeuri colectate în anii 2014 și 2019 (kg/capita)	33
Tabelul 4: Stații de epurare – situația existentă în orașul Breaza, în anul 2017	34
Tabelul 5: Stații de epurare orășenești în orașul Breaza – planificare	34
Tabelul 6: Descrierea instalațiilor de tratare/valorificare/eliminare a nămolului de la stațiile de epurare orășenești în orașul Breaza, în anul 2018	34
Tabelul 7: Fondul funciar în județul Prahova și în orașul Breaza, în anul 2014 (ha, %)	36
Tabelul 8: Structura terenurilor după modul de cultivare/folosință în orașul Breaza, în anul 2014 (ha)	37
Tabelul 9: Structura terenurilor private după modul de cultivare/folosință în orașul Breaza, în anul 2014 (ha)	37
Tabelul 10: Suprafețele de intravilan acoperite cu spații verzi, în anul 2019 (ha, % din intravilan)	38
Tabelul 11: Evoluția populației totale și pe sexe, în perioada 2014-2020 (1 iulie) (nr., % în total județ)	40
Tabelul 12: Populația stabilă în orașul Breaza, în perioada 2014-2020 (1 ianuarie) (nr. loc.)	42
Tabelul 13: Tabloul demografic al orașului Breaza, în perioada 2014-2019 (nr., %)	44
Tabelul 14: Tabloul demografic pe grupe de vârstă al orașului Breaza, în perioada 2014-2019	45
Tabelul 15: Stabiliri, plecări, emigranți și imigranți în orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr.)	48
Tabelul 16: Evoluția resurselor de muncă în orașul Breaza, în perioada 2016-2019 (nr., %)	49
Tabelul 17: Situația resurselor de muncă pe sexe, în orașul Breaza, în anul 2020 (nr. de persoane, %)	49
Tabelul 18: Evoluția numărului de salariați, în perioada 2014-2019 (nr., %)	52
Tabelul 19: Evoluția numărului de șomeri pe categorii de gen, în perioada 2014-2019 (nr., %)	53
Tabelul 20: Numărul mediu de salariați în întreprinderi active (nr., % în total)	55
Tabelul 21: Evoluția numărului de unități de învățământ, 2014-2019 (nr.)	56
Tabelul 22: Evoluția numărului total de persoane înscrise în învățământ în orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr., %)	56
Tabelul 23: Evoluția numărului cadrelor didactice care activează în învățământul de toate gradele, în orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr., %)	57
Tabelul 24: Infrastructura (dotări) în sistemul de învățământ din orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr., %)	58
Tabelul 25: Absolvenți de învățământ în orașul Breaza, în anii 2014 și 2019 (nr., %)	58
Tabelul 26: Infrastructura de biblioteci în orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr.)	59
Tabelul 27: Infrastructura de sănătate, în anii 2014 și 2019 (nr.)	61
Tabelul 28: Personalul medico-sanitar, pe categorii de cadre medico-sanitare și pe forme de proprietate, în orașul Breaza, în anii 2014 și 2019 (nr., %)	61
Tabelul 29: Persoane beneficiare de venit minim garantat (VMG)	62
Tabelul 30: Familii beneficiare de alocația pentru susținerea familiei (ASF)	62
Tabelul 31: Ajutor pentru încălzirea locuinței cu lemne/gaze/electricitate	62
Tabelul 32: Numărul de copii cu părinți plecați la muncă în străinătate	62

Tabelul 33: Capacitatea instalațiilor și volumul de apă și gaze distribuit prin conducte, în perioada 2014-2019 (m³/zi, mii m³, %)	64
Tabelul 34: Locuințele și suprafața locuibilă – evoluție în perioada 2014-2020 (nr., m², %)	64
Tabelul 35: Indicatori de performanță privind situația locuințelor, în perioada 2014-2019	65
Tabelul 36: Gradul de înnoire a fondului locativ pe surse de finanțare, în perioada 2014-2019 (%)	65
Tabelul 37: Locuințe noi și autorizații de construire în perioada 2014-2020 (nr., m², %)	66
Tabelul 38: Numărul de întreprinderi închise	68
Tabelul 39: Capacitatea de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică, în perioada 2014-2019 (nr. de locuri, %)	70
Tabelul 40: Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare clasificate (actualizare la data de 11.03.2022)	71
Tabelul 41: Situația încasărilor prin www.ghiseu.ro (lei, %)	97
Tabelul 42: Situația infrastructurii IT în Primăria Breaza	97
Tabelul 43: Structura populației pe grupe de vârstă	103
Tabelul 44: Indicatori de performanță propuși pentru digitalizarea serviciilor publice	105
Tabelul 45: Propuneri de obiective ale unei strategii digitale pentru orașul Breaza	108
Tabelul 46: Plan de acțiuni pentru digitalizare 2021-2028	108
Tabelul 47: Viziunea dezvoltării durabile a orașului Breaza	128
Tabelul 48: Programul de îmbunătățire a eficienței energetice în orașul Breaza	134
Tabelul 49: Portofoliul de proiecte ale orașului Breaza pentru perioada 2017-2023, obiectivul 2 „O Europă mai ecologică, fără emisii de carbon”	138
Tabelul 50: Surse posibile de finanțare	139
Tabelul 51: Indicatori utilizați de către administrațiile locale în monitorizarea strategiilor de dezvoltare	143

Lista figurilor

Figura 1: Model de strategie de dezvoltare integrată a regiunii Sud Muntenia	18
Figura 2: Cifra de afaceri în județul Prahova, în anul 2020 (%)	21
Figura 3: Suprafața intravilană a municipiilor și orașelor din județul Prahova (% în total județ)	35
Figura 4: Structura fondului funciar după modul de folosință în orașul Breaza, în anul 2014 (% în total fond funciar)	36
Figura 5: Suprafața cu spații verzi a municipiilor și orașelor din județul Prahova, în anul 2019 (% în total județ)	38
Figura 6: Evoluția suprafeței cu spații verzi din orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (m²/loc.)	39
Figura 7: Evoluția suprafeței cu spații verzi din județul Prahova (m²/loc.)	39
Figura 8: Tendințe în evoluția populației totale – județul Prahova și orașul Breaza, 2020 versus 2014 (%)	41
Figura 9: Evoluția populației stabile în orașul Breaza (1 iulie) (nr. loc.)	43
Figura 10: Evoluția sporului natural în orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr. de persoane)	43
Figura 11: Evoluția pe grupe de vârstă a populației din orașul Breaza, în perioada 2014-2020 (%)	44
Figura 12: Evoluția populației pe grupe de vârstă în orașul Breaza, anul 2019 versus 2014 (%)	45
Figura 13: Evoluția pe grupe de vârstă la bărbați (%)	46
Figura 14: Evoluția pe grupe de vârstă la femei (%)	46

Figura 15: Evoluția populației pe grupe de vârstă și pe sexe (% din total populație)	47
Figura 16: Fenomenul migrator în orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr. de persoane)	48
Figura 17: Resursele de muncă din orașul Breaza pe categorii de vârstă, în anul 2020 (% în total)	50
Figura 18: Evoluția ratei brute de activitate în orașul Breaza comparativ cu media națională, în perioada 2016-2020 (%)	50
Figura 19: Populația de vârstă oficială corespunzătoare învățământului preșcolar, în perioada 2014-2020 (nr. pers.)	51
Figura 20: Evoluția la nivel teritorial a populației de vârstă oficială corespunzătoare învățământului preșcolar, 2020 versus 2014 (%)	51
Figura 21: Evoluția numărului de salariați din întreprinderi nonagricole la 1.000 loc., în perioada 2013-2019 (salariați/1.000 loc.)	52
Figura 22: Evoluția numărului de salariați din întreprinderi noncomerț la 1.000 loc., în perioada 2014-2019 (salariați/1.000 loc.)	53
Figura 23: Ponderea șomerilor în total resurse de muncă în orașul Breaza, în anii 2014 și 2019 (%)	53
Figura 24: Evoluția numărului de șomeri la 100 de salariați, în orașul Breaza, în perioada 2013-2019 (%)	54
Figura 25: Numărul mediu de salariați în întreprinderi active pe domenii, în orașul Breaza, în anul 2019 (nr., %)	54
Figura 26: Numărul de elevi și preșcolari raportat la personalul didactic total și din învățământul preșcolar (elevi/profesor), în orașul Breaza, în perioada 2014-2019	57
Figura 27: Rețeaua urbană de utilități (apă, gaze, străzi) în perioada 2014-2019 (km)	63
Figura 28: Evoluția sectorului IMM în orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr.)	67
Figura 29: Evoluția cifrei de afaceri în perioada 2014-2019 (mil. lei)	67
Figura 30: Firme active grupate pe domenii de activitate în orașul Breaza, în anul 2019 (% din total)	68
Figura 31: Cifra de afaceri a firmelor active, pe domenii de activitate, în orașul Breaza, în anul 2019 (din total%)	69
Figura 32: Capacitatea de cazare turistică în anii 2014 și 2019 (nr. de locuri-zile)	71
Figura 33: Structura respondenților pe grupe de vârstă	97
Figura 34: Structura respondenților pe criterii de sex	98
Figura 35: Structura respondenților pe categorii de studii	98
Figura 36: Procentul de angajați care utilizează calculatorul în procesul activității	98
Figura 37: Percepția privind importanța utilizării tehnicii de calcul în activitatea administrativă	99
Figura 38: Utilizarea rețelei Facebook de către angajații Primăriei	99
Figura 39: Utilizarea rețelei Facebook de către angajații Primăriei (acces)	99
Figura 40: Procentul de angajați care au un telefon inteligent	100
Figura 41: Procentul de angajați care utilizează aplicația WhatsApp	100
Figura 42: Utilizarea aplicației WhatsApp pentru scopuri profesionale	100
Figura 43: Date privind e-mailul instituțional	101
Figura 44: Date privind e-mailul personal al angajaților	101
Figura 45: Percepția angajaților privind digitalizarea propriei activități	101
Figura 46: Percepția angajaților privind beneficiile digitalizării pentru comunitatea locală	102
Figura 47: Percepția angajaților privind temeri legate de digitalizarea propriei activități	102
Figura 48: Disponibilitatea angajaților de a se adapta și de a învăța lucrul digital	102
Figura 49: Conexiunile mobile din România	104
Figura 50: Utilizarea Internetului în România	104
Figura 51: Structura de gen a respondenților	114

<i>Figura 52: Intervalul de vârstă al respondenților</i>	115
<i>Figura 53: Categoriile de ocupație ale respondenților</i>	115
<i>Figura 54: Nivelul de educație al respondenților</i>	116
<i>Figura 55: Nivelul general de satisfacție față de condițiile de viață din orașul Breaza</i>	116
<i>Figura 56: Prioritizarea problemelor orașului Breaza</i>	117
<i>Figura 57: Importanța avantajelor orașului Breaza</i>	117
<i>Figura 58: Nivelul de informare cu privire la proiectele de investiții realizate</i>	118
<i>Figura 59: Nivelul de satisfacție cu privire la proiectele de investiții realizate</i>	118
<i>Figura 60: Nivelul de satisfacție cu privire la serviciile publice</i>	119
<i>Figura 61: Nivelul de satisfacție cu privire la zonele de locuit</i>	119
<i>Figura 62: Nivelul de satisfacție cu privire la accesul către instituții/servicii</i>	120
<i>Figura 63: Nivelul de satisfacție cu privire la locuință</i>	120
<i>Figura 64: Nivelul de utilizare a serviciilor sistemului de învățământ</i>	121
<i>Figura 65: Nivelul de satisfacție cu privire la serviciile sistemului de învățământ</i>	121
<i>Figura 66: Utilizarea serviciilor de sănătate</i>	122
<i>Figura 67: Nivelul de satisfacție cu privire la serviciile de sănătate</i>	122
<i>Figura 68: Utilizarea serviciilor de asistență socială</i>	123
<i>Figura 69: Identificarea serviciilor de asistență socială utilizate în mod frecvent</i>	123
<i>Figura 70: Nivelul de satisfacție cu privire la serviciile de asistență socială</i>	124
<i>Figura 71: Nivelul de satisfacție cu privire la infrastructura fizică</i>	124
<i>Figura 72: Percepția respondenților cu privire la siguranța pe timpul nopții</i>	125
<i>Figura 73: Nivelul de satisfacție cu privire la petrecerea timpului liber</i>	125
<i>Figura 74: Nivelul de satisfacție cu privire la spațiile verzi</i>	126
<i>Figura 75: Identificarea celor mai importante resurse naturale care contribuie la creșterea calității vieții</i>	126
<i>Figura 76: Identificarea celor mai importante surse de poluare</i>	127

Lista hărților

<i>Harta 1: Localizarea geografică a orașului Breaza</i>	23
<i>Harta 2: Harta județului Prahova</i>	24

Lista anexelor

<i>Anexa 1: Cantitatea de deșeuri colectată în anul 2021</i>	145
<i>Anexa 2: Cantitatea de deșeuri colectată în anul 2020</i>	146
<i>Anexa 3: Clădiri, construcții speciale și terenuri aferente</i>	147
<i>Anexa 4: Situația societăților comerciale din Orașul Breaza în funcție de codurile CAEN</i>	153
<i>Anexa 5: Priorități, beneficiari și proiecte ce pot fi finanțate prin Programul operațional regional</i>	155
<i>Anexa 6: Priorități, beneficiari și proiecte ce pot fi finanțate prin Programul operațional Dezvoltare durabilă</i>	158
<i>Anexa 7: Priorități, beneficiari și proiecte ce pot fi finanțate prin Programul operațional Transport</i>	159

INTRODUCERE

În România, Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul (actualizată prin Legea nr. 151/2019) stipulează că gestionarea teritoriului reprezintă o activitate obligatorie, continuă și de perspectivă, care trebuie să țină seama de interesul comunităților locale și să fie în concordanță cu valorile societății și cu cerințele rezultate din statutul de țară membră a UE.

Procesul de gestionare a unei zone (indiferent de nivelul la care se face referire: regiune, județ, oraș, comună etc.) asigură o utilizare echitabilă și rațională, eficientă și responsabilă a resurselor de orice fel (resurse naturale, umane, infrastructură etc.).

Prin definiție, amenajarea teritoriului acoperă un ansamblu de activități complexe de interes general, corelate între ele, care contribuie la dezvoltarea echilibrată a teritoriului în ansamblul său. Procesul prezintă mai multe caracteristici, astfel: (a) are caracter de integrare sectorială globală, urmărind coordonarea diferitelor politici sectoriale într-un ansamblu integrat, (b) trebuie să fie funcțional, (c) prospectiv (analizează tendințele de dezvoltare pe termen lung) și (d) democratic, prin participarea tuturor factorilor interesați (stakeholderi). În același timp, trebuie să se desfășoare cu respectarea autonomiei locale, pe baza principiilor parteneriatului, transparenței, descentralizării serviciilor publice, participării populației în procesul de luare a deciziilor, precum și pe baza principiului dezvoltării durabile (deciziile prezente nu trebuie să compromită viitorul generațiilor următoare).

Responsabilitatea procesului de amenajare a teritoriului revine autorităților administrației publice centrale și locale, care organizează desfășurarea procesului de participare a populației în cadrul activităților de stabilire a obiectivelor și a măsurilor de amenajare. În cadrul acestui proces, populația își exprimă opțiunile și opiniile privind obiectivele de dezvoltare locală, în cadrul unui proces participativ și de consultare publică. Consultarea populației ține seama de nivelul la care se realizează procesul de amenajare a teritoriului, potrivit procedurilor stabilite de către autoritățile locale.

Un document strategic de politică publică poate cuprinde toate ariile de responsabilitate ale autorității publice locale respective sau se poate adresa unor sectoare specifice (de exemplu, strategia de dezvoltare durabilă sau de îmbunătățire a serviciilor de asistență socială, educație, sănătate, siguranță publică).

Strategia de dezvoltare locală reprezintă un document în care se fixează prioritățile de dezvoltare sectorială și intersectorială ale comunității și direcțiile de acțiune pentru atingerea acestor priorități pe termen mediu și lung (între trei și zece ani), pornind de la analiza contextului economic și social existent¹.

Având în vedere cele prezentate mai sus, Consiliul Local al Orașului Breaza a solicitat, în sensul coordonării activității în procesul de amenajare a teritoriului, realizarea *Strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2008-2028*, dat fiind faptul că actuala strategie nu mai corespunde realităților de dezvoltare, fiind una depășită.

Actualizarea *Strategiei de dezvoltare a orașului Breaza pentru perioada 2008-2028* va fi realizată pe baza situației existente în domeniile economic, social, administrativ etc., în vederea identificării principalelor direcții de dezvoltare locală pentru perioada de referință. Are un caracter complex și modern și va sta la baza fundamentării unor decizii și acțiuni de dezvoltare strategică propuse de către Consiliul Local al Orașului Breaza.

Strategia are la bază o evaluare realistă a situației actuale a orașului Breaza și ține seama de principiile consacrate din domeniul evaluării: relevanță, eficacitate, eficiență, coerență, consecvență, pragmatism. Prin obiectivele și acțiunile propuse, strategia va contribui la consolidarea capacității administrative și de planificare strategică a Consiliului Local al Orașului Breaza.

¹ <http://poca.ro/wp-content/uploads/2016/04/Anexa-VI-Ghid-APL.pdf>.

Strategia va fi realizată pe baza unui proces participativ, încercând să surprindă opiniile și solicitările unui număr cât mai mare de stakeholderi (populație, firme, antreprenori locali etc.).

Tributar diferitelor strategii și planuri de dezvoltare globală, orașul Breaza va trebui să se raporteze la cerințele și perspectivele *Strategiei naționale de dezvoltare durabilă 2030* adoptate în anul 2018, care propune o viziune națională asupra evoluției României pe termen mediu și lung. De asemenea, va ține seama de elementele propuse prin *Strategia de dezvoltare durabilă a Județului Prahova pentru perioada 2008-2028*, dar și de documentele strategice de planificare stabilite la nivelul Uniunii Europene.

În același timp, *Strategia de dezvoltare a orașului Breaza 2008-2028* va avea în vedere directivele internaționale stabilite la nivel global de către ONU și UE la Summitul pentru dezvoltare durabilă (septembrie 2015). În UE, aceste obiective se regăsesc în documentul strategic *Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă*.

Strategia de dezvoltare a orașului Breaza 2008-2028 promovează și susține creșterea economică și bunăstarea fiecărui locuitor în parte, prin asigurarea unor condiții viabile de muncă și locuire. Mai mult, propune măsuri de promovare a dezvoltării endogene, prin valorificarea potențialului local de care dispune orașul (natural, uman, financiar, infrastructură etc.).

Procesul consultativ de elaborare a *Strategiei de dezvoltare a orașului Breaza 2008-2028* a fost unul special, fiind realizat, în condițiile impuse de pandemia cu noul coronavirus Covid-19, în special cu ajutorul mijloacelor de comunicare la distanță (online).

Elaborarea strategiei s-a realizat în conformitate cu cerințele *Ghidului de planificare și fundamentare a procesului decizional din administrația publică locală*², anexa IV (10/2018). Acest ghid definește strategia de dezvoltare locală (SDL) drept un instrument de planificare strategică pe termen mediu (de regulă, patru-cinci ani), cu aplicabilitate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și județelor din România. Potrivit ghidului, principalele elemente ale unei SDL vizează:

1. *contextul strategic* în care se elaborează strategia (prin raportarea sa la alte documente strategice la nivel național și internațional):
 - contextul european de dezvoltare (ex., *Europa 2020 – o strategie europeană pentru creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii*, FEDR, FSE etc.);
 - contextul național de dezvoltare durabilă (ex., *Strategia de dezvoltare rurală a României 2014-2020*, obiectivele naționale asumate în contextul *Strategiei Europa 2020, Acordul de parteneriat propus pentru România pentru perioada de programare 2014-2020* etc.);
 - contextul regional;
 - cadrul strategic la nivelul zonei metropolitane din care face parte localitatea, unde este cazul;
 2. *prezentarea generală a localității/orașului/municipiului/județului*, care trebuie să conțină:
 - descrierea generală;
 - structura administrativ-teritorială;
 - analiza mediului economic;
 - analiza domeniilor sociale: sănătatea, asistența socială, învățământul, cultura, arta;
 3. *analiza SWOT* (puncte tari, puncte slabe, oportunități și restricții);
 4. *obiectivul general* ce trebuie urmărit și *direcțiile strategice* de acțiune aferente pentru: infrastructură, educație, resurse umane, agricultură, industrie, servicii etc.;
 - dezvoltarea capacității administrative;
 - cooperarea interinstituțională;
 5. *portofoliul de proiecte propuse*.
- Metodologia de elaborare a strategiei a avut la bază următoarele etape:

² <http://poca.ro/wp-content/uploads/2016/04/Anexa-VI-Ghid-APL.pdf>.

1. Documentarea/cercetarea de birou – identificarea și analizarea documentelor relevante – documente strategice, cadru legislativ, analize, rapoarte de progres/monitorizare etc.

2. Elaborarea instrumentelor metodologice – chestionare care au drept scop sprijinirea echipei de proiect în colectarea și prelucrarea informațiilor. Au fost elaborate și aplicate online trei tipuri de chestionare: **a.** chestionar adresat cetățenilor din orașul Breaza; **b.** chestionar adresat altor părți interesate din orașul Breaza (entități publice, reprezentanți ai mediului de afaceri: IMM-uri, ONG-uri, parteneri sociali, mediu academic, furnizori, contractori etc.); **c.** chestionar adresat angajaților Primăriei Breaza.

3. Analiza și prelucrarea informațiilor în vederea elaborării strategiei de dezvoltare locală.

4. Organizarea de întâlniri cu comitetul de coordonare a strategiei pentru însușirea/modificarea elementelor propuse în materialul de lucru (draft) al strategiei de dezvoltare locală.

5. Organizarea de consultări online pentru a se obține feedback.

1. CONTEXTUL STRATEGIC AL DEZVOLTĂRII DURABILE

1.1. Contextul european

Potrivit *Ghidului de elaborare a strategiilor de dezvoltare locală*, este necesar ca strategia să fie în concordanță cu principiile și măsurile stabilite prin strategiile europene, naționale și regionale. Astfel, la nivelul UE, după anul 2006, conceptul de dezvoltare durabilă devine principiu strategic și parte componentă a *Strategiei pentru o Europă extinsă*, promovând o viziune comunitară, unitară și coerentă, având ca obiectiv general îmbunătățirea continuă a calității vieții generațiilor prezente și viitoare, pentru crearea unei comunități durabile, capabile să gestioneze și să folosească resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare ecologică și socială al economiei, în vederea asigurării prosperității, protecției mediului și coeziunii sociale.

În anul 2010, odată cu adoptarea *Strategiei Europa 2020*, se trece la promovarea creșterii inteligente bazate pe educație, cercetare, inovare, dezvoltare durabilă (bazată pe reducerea emisiilor de carbon, eficiență energetică, resurse regenerabile) și incluzivă (crearea de noi locuri de muncă, reducerea sărăciei etc.). Astfel, UE se angajează ferm să devină lider global în punerea în aplicare a *Agendei 2030* și, implicit, a obiectivelor de dezvoltare durabilă. Prin *Agenda 2030*, UE se angajează să integreze obiectivele politicilor publice ale Uniunii, în scopul sprijinirii efortului global de construire a unui viitor durabil, în colaborare cu partenerii săi. Obiectivele adresate dezvoltării durabile sunt deja urmărite de multe dintre politicile Uniunii Europene, iar România, ca stat membru al acestei comunități, preia aceste obiective și le integrează în propriile strategii naționale, regionale sau locale.

Mai pot fi menționate aici și alte documente relevante elaborate și însușite la nivel comunitar care pot ghida *Strategia de dezvoltare a orașului Breaza*. Acestea sunt următoarele:

1. *Pactul ecologic european (European Green Deal)* care propune o nouă strategie de creștere, care are drept scop transformarea UE într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, fără emisii de gaze cu efect de seră până în anul 2050, în care creșterea economică să fie decuplată de utilizarea resurselor brute. Pactul urmărește, de asemenea, să protejeze, să conserve și să consolideze capitalul natural al UE, să protejeze sănătatea și bunăstarea cetățenilor împotriva riscurilor legate de mediu și a impacturilor aferente. În același timp, tranziția verde trebuie să fie echitabilă și favorabilă incluziunii, trebuie să așeze oamenii pe primul plan și să acorde atenție regiunilor, industriilor și lucrătorilor care se confruntă cu cele mai mari dificultăți. *Pactul ecologic european* este parte integrantă a strategiei Comisiei Europene de punere în aplicare a *Agendei 2030 a Organizației Națiunilor Unite* și a obiectivelor de dezvoltare durabilă.
2. *Mecanismul pentru o tranziție justă* este un document-cheie care asigură un proces care susține tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic, în mod echitabil, fără a lăsa pe cineva în urmă. Deși toate regiunile vor avea nevoie de finanțare, mecanismul asigură un sprijin țintit, care să ajute la mobilizarea unor fonduri de cel puțin 100 mld. euro pentru perioada 2021-2027, distribuite către cele mai afectate regiuni, în scopul de a atenua impactul socioeconomic al tranziției. Mecanismul va crea investițiile necesare pentru susținerea lucrătorilor și a comunităților, pe baza lanțului valoric al combustibililor fosili. Mecanismul va suplimenta contribuția de la bugetul UE, prin intermediul tuturor instrumentelor relevante acestei tranziții.

Mecanismul pentru o tranziție justă vizează și asistență tehnică pentru statele membre și investitori, asigurându-se că sunt implicate comunitățile afectate, autoritățile locale, partenerii sociali și organizațiile neguvernamentale. *Mecanismul pentru o tranziție justă* include un cadru de guvernare puternic, axat pe planuri teritoriale specifice. Mecanismul susține „înverzirea” bugetelor naționale, care vor juca un rol esențial în procesul de tranziție.

În același timp, *Pactul ecologic european* va crea contextul general de instituire a unor ample reforme fiscale, pentru eliminarea subvențiilor destinate combustibililor fosili, pentru deplasarea presiunii fiscale dinspre forța de muncă și pentru luarea în calcul a considerentelor de natură socială.

În ceea ce privește politica de coeziune a UE pentru perioada de programare 2021-2027, aceasta stabilește ca 30% din buget să fie destinat unei *Europe verzi*, alături de alte obiective tematice, precum:

- 35% din FEDR pentru Obiectivul prioritar 1 – O Europă mai inteligentă;
- 30% din FEDR pentru Obiectivul prioritar 2 – O Europă mai verde;
- FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice;
- Fondul de coeziune va contribui cu 37% la atingerea obiectivelor de schimbări climatice;
- un minim de 6% din FEDR va fi alocat pentru dezvoltarea urbană;
- circa 2% din FSE va fi alocat pentru susținerea materială a persoanelor defavorizate;
- 25% din FSE va fi destinat incluziunii sociale;
- 10% din FSE+ va fi alocat sprijinului pentru tinerii care nu au un loc de muncă.

Condițiile de finanțare sunt următoarele:

- cofinanțarea va fi de 70% din Fondul de coeziune pentru regiunile mai puțin dezvoltate; pentru regiunile mai dezvoltate, cofinanțarea este de 40%; prefinanțarea proiectelor este de 0,5% din valoarea totală a finanțării;
- TVA-ul nu este cheltuială eligibilă pentru o contribuție din partea fondurilor mai mare de 5.000.000 euro;
- dezangajarea – regula „N + 2”.

Investițiile în dezvoltare regională concretizate prin obiectivele tematice ale UE sunt următoarele:

1. OP 1 – O Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
2. OP 2 – O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
3. OP 3 – O Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale;
4. OP 4 – O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
5. OP 5 – O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Acestor priorități li se vor aloca 65-85% din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Politica de coeziune va finanța investiții în toate regiunile de dezvoltare, pe baza a trei categorii teritoriale: mai puțin dezvoltate, în tranziție și mai dezvoltate. Metoda de alocare a fondurilor se bazează pe PIB per capita, dar se introduc și noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivelul scăzut de educație, schimbările climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de un sprijin special din partea UE.

Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să asigure o autonomie în gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. În același timp, va crește și importanța dimensiunii urbane a politicii de coeziune, susținută de alocarea a 6% din FEDR, a dezvoltării urbane durabile prin noul program de colaborare în rețea și consolidarea capacităților autorităților urbane, toate sub denumirea de *Inițiativa urbană europeană*.

În acest context global și comunitar, orașul Breaza va avea șansa valorificării potențialului endogen de dezvoltare economică și socială, prin accesul sporit la fonduri comunitare (FC și FEDR).

1.2. Contextul regional

Potrivit Legii dezvoltării regionale nr. 315/2004 (cu modificările și completările ulterioare), orașul Breaza face parte din regiunea Sud Muntenia, formată din județele Argeș, Prahova, Dâmbovița, Teleorman, Giurgiu, Ialomița și Călărași. Această regiune este caracterizată printr-o diversitate a resurselor naturale, pretabilitatea solurilor pentru diferite culturi agricole, tradiții și meșteșuguri locale, diversitatea peisajelor și accesibilitate.

În regiune, atât zonele de munte, cât și cele subcarpatice și de câmpie se remarcă prin existența a cel puțin unei alternative de dezvoltare economică sau a mai multora, combinate.

De aceea, regiunea prezintă o serie de alternative de dezvoltare strâns dependente de capitalul natural și sociocultural de care dispune și care vizează cu precădere următoarele domenii: agricultura, mica industrie, serviciile specializate în unele centre urbane, ecoturismul și turismul clasic.

Este cunoscut faptul că turismul tradițional (stațiunile montane din lungul Văii Prahovei, Culoarul Rucăr-Bran, Salina Slănic Prahova etc.), alături de alte sectoare, precum agricultura, fondul forestier, energia (hidroenergia), prezintă diferite grade de vulnerabilitate la efectele schimbărilor climatice și ale modificărilor de mediu, astfel încât răspunsurile în timp util la acestea, precum și strategiile de adaptare pe termen lung sunt necesare.

Regiunea Sud Muntenia este încadrată în categoria regiunilor cel mai puțin dezvoltate, în conformitate cu clasificarea Uniunii Europene, cu un PIB de 26% din media UE 28. Valoarea PIB regional plasează regiunea Sud Muntenia pe locul trei la nivel național, după regiunile București-Ilfov și Nord-Vest, cu tendință de creștere a inegalităților între regiuni. Valoarea ridicată a PIB se datorează în principal numărului mare de locuitori din regiune și este un indicator mai puțin relevant în comparație cu PIB/locuitor, unde regiunea Sud Muntenia se află pe locul 6 din 8.

Regiunea se confruntă cu o creștere a disparităților dintre nord și sud, partea nordică fiind puternic industrializată și generând aproximativ 70% din PIB regional³. Zona de sud a regiunii este specializată în agricultură, un domeniu căruia îi lipsește forța de muncă calificată și dotarea cu tehnologii avansate.

Mai precis, principalele județe privind activitatea economică sunt:

1. Argeș și Dâmbovița pentru agricultură, silvicultură și pescuit;
2. Argeș și Prahova pentru industrie, producție și construcții;
3. Argeș, Dâmbovița și Prahova sunt specializate în activități legate de comerțul cu ridicata și cu amănuntul și repararea vehiculelor.

Din cauza diferențelor de dezvoltare economică intraregională, densitatea întreprinderilor active este mai mare în partea de nord a regiunii. Toate cele patru universități din regiune și majoritatea institutelor de cercetare sunt situate în zona de nord.

Mobilitatea și conectivitatea în general sunt afectate de lipsa infrastructurii și de condițiile geografice. Cea mai dezvoltată infrastructură rutieră se află în partea de nord

³ <https://www.adrmuntenia.ro/pdr-20212027/static/1315>.

(confruntându-se cu probleme legate de congestionarea traficului), în timp ce partea de sud are o accesibilitate mai redusă. În plus, mai multe zone ale regiunii nu dispun de conectivitate directă sau indirectă la rețeaua TEN-T. Potențialul de transport al Dunării este încă neexploatat.

Regiunea Sud-Muntenia este o regiune cu un nivel scăzut de urbanizare și un grad de atractivitate pentru investitori redus, cu excepția orașelor din partea de nord (acest lucru trebuie nuanțat, deoarece regiunea prezintă inegalități foarte mari între județe, cele din nord fiind dezvoltate și atractive). Apropierea de regiunea București Ilfov a determinat ca regiunea să piardă teren în ceea ce privește indicatorul PIB/locuitor, din cauza migrației forței de muncă înalt calificată spre această regiune-capitală.

Fenomenul șomajului se observă în special în rândul tinerilor, regiunea fiind afectată de depopularea și de migrația tinerilor din zonele rurale spre zonele urbane, precum și a celor din zonele urbane spre București sau alte state membre ale UE, fie pentru studii, fie pentru un loc de muncă permanent.

În general, accesul la educație este scăzut în unele localități ale regiunii Sud Muntenia, aceasta având un număr mare de așezări rurale, cu un grad scăzut de accesibilitate. De asemenea, există o supraaglomerare a elevilor din cauza închiderii școlilor, în special în zonele rurale. La aceasta se adaugă lipsa unei rețele de internet, o parte din populația totală, concentrată în principal în zonele rurale, neavând niciodată acces la internet.

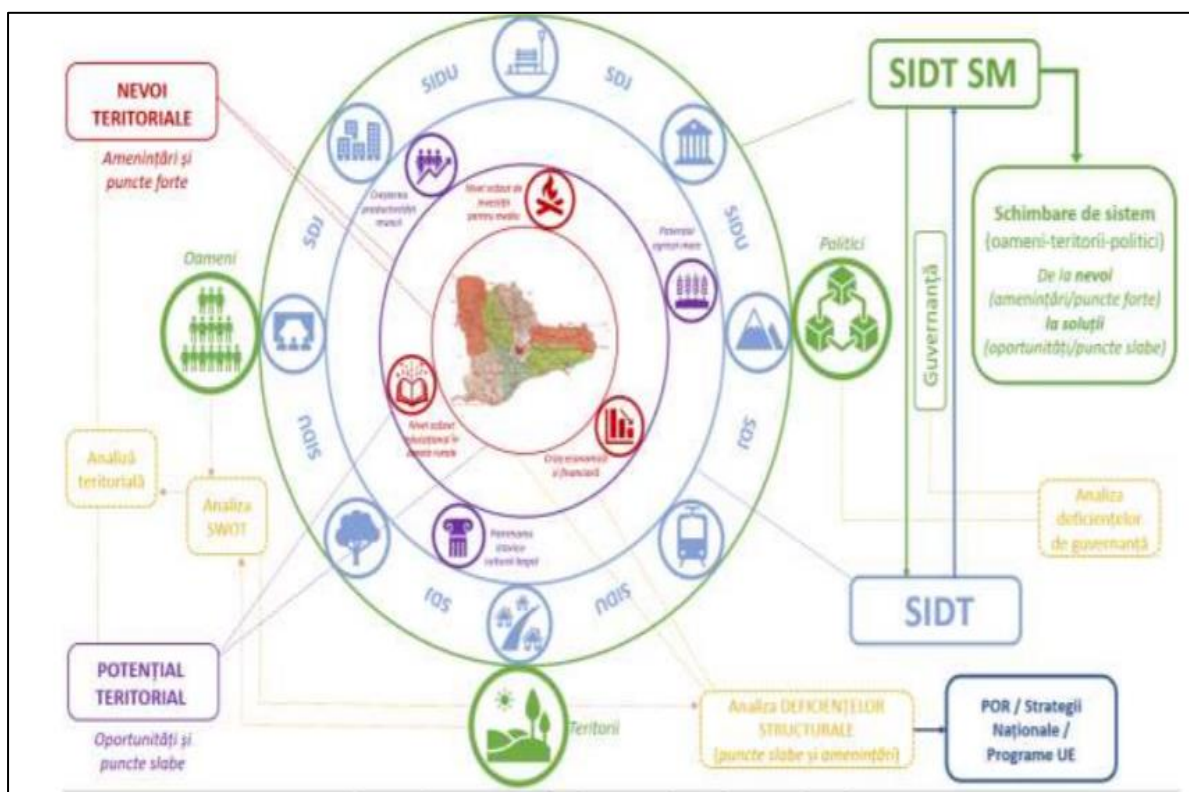
Mediul de afaceri este afectat de deficiențe structurale precum capacitatea scăzută de inovare și structura dezechilibrată a economiei regionale, cu specializare predominantă în sectoare tradiționale.

Actuala *Strategie integrată de dezvoltare teritorială* propune o viziune de dezvoltare a regiunii bazată pe trei dimensiuni principale (*oameni, teritorii, politici*).

- 1. Oameni** – reprezintă zona centrală a viitoarei schimbări culturale, direcționată spre noi modele de afaceri și guvernare, amplasată în cadrul unei strategii teritoriale integrate (locale sau regionale). Oamenii trăiesc și lucrează într-un teritoriu specific, fiind actori activi pe plan economic, dar și locuitori care joacă un rol activ în elaborarea politicilor și strategiilor de dezvoltare, care împărtășesc responsabilitatea între diferitele niveluri guvernamentale.
- 2. Teritorii** – într-o abordare integrată, acțiunile pot avea loc la diferite niveluri teritoriale, de la nivel de cartier și până la nivel mai înalt (metropolitan, regional etc.), creând legături între zonele urbane și rurale, între cele periferice și centrale. Pornind de la o definiție a OCDE (2012), conceptul de „zone urbane funcționale” este de multe ori asimilat cu zonele metropolitane, care reflectă zonele de navetă, fiind legat de conexiunile între orașe și zonele înconjurătoare. Analizând „funcțiile” dincolo de granițele administrative ale orașelor, politicile pot răspunde mai eficient problemelor specifice identificate într-un teritoriu. Pentru o dimensiune intitulată *Teritorii*, abordarea integrată ia în considerare următoarele tipuri: zone urbane și zone nonurbane, acestea fiind folosite și în analizele comparative sau de evaluare generală.
- 3. Politici** – o strategie integrată necesită o abordare holistică și sistemică transversală diferitelor politici sectoriale, oferind oportunitatea de a stimula complementaritatea dintre politici (de exemplu, mediu, dezvoltare economică, incluziune socială, politici industriale urbane și nonurbane).

Abordarea integrată presupune o viziune sistemică, în care toți actorii din sectorul public și privat pot contribui la elaborarea de politici teritoriale/locale. Implicarea părților interesate reprezintă un factor esențial pentru asigurarea unui proces decizional incluziv și transparent, rolul mecanismelor de consultare publică fiind semnificativ în procesul de planificare teritorială, ca bază a etapei de colectare de idei și propuneri de la părțile interesate.

Figura 1: Model de strategie de dezvoltare integrată a regiunii Sud Muntenia

Sursa: ADR Sud Muntenia.

1.3. Contextul județean

Județul Prahova, din care face parte orașul Breaza, este reprezentat de o industrie complexă și diversificată. Ponderea cea mai mare în producția industrială o deține ramura prelucrării petrolului brut (benzine, motorine, păcură, uleiuri minerale etc.), fiind o activitate de tradiție, prima rafinărie de petrol din lume fiind pusă în funcțiune în anul 1856 la Ploiești. Cele mai importante resurse sunt hidrocarburile și minereurile nemetalifere, a căror exploatare și prelucrare au contribuit la dezvoltarea industrială a județului Prahova. Principalele resurse naturale ale județului Prahova sunt: țiței și gaze naturale, cărbune (lignit), nisip cuarțos, nisip bituminos, ghips, calcar, gresii și conglomerate, marne, argile bentonitice, ape minerale: bicarbonate, calcice, bromurate, sulfuroase, sulfatate, clorurate și sodice.

O altă ramură importantă a industriei județului Prahova este cea de mașini și echipamente (utilaj petrolier, minier și chimic, rulmenți grei, echipamente și piese de schimb). Foarte dinamice sunt și industria textilă și a produselor textile, industria materialelor de construcții, industria sticlei, detergenți, industria mobilei și producția de ambalaje din carton.

De asemenea, se remarcă existența a zece parcuri industriale funcționale la capacitate maximă, șapte cu capital majoritar public și trei cu capital majoritar privat, care oferă investitorilor facilități/opportunități la cele mai ridicate standarde.

Din punctul de vedere al sectorului agricol, județul Prahova are o suprafață agricolă de 272.834 ha, cu o pondere de cca 2% din suprafața agricolă a țării. Suprafața agricolă a județului este distribuită astfel: 53% suprafață arabilă, 26% pășuni, 13% fânețe, 5% livezi și 3% podgorii.

În sectorul vegetal, culturile preponderente sunt: cereale pentru boabe, plante uleioase, floarea-soarelui, cartofi, legume, fructe, struguri. În zootehnie, efectivul de animale, precum și sectorul avicol asigură disponibil și pentru alte județe ale țării. Principalele produse ale ramurilor sectorului agricol sunt: cereale, fructe, struguri, lapte, carne.

Industria alimentară joacă un rol important în ansamblul economiei prahovene, producând produse de panificație, preparate din carne, produse lactate, conserve din legume și fructe, băuturi spirtoase, sucuri naturale și băuturi carbogazoase, vinuri. Vinurile produse aici sunt de o calitate superioară, renumite fiind îndeosebi cele roșii, care au făcut ca județul să fie cunoscut drept „patria vinurilor roșii”.

Domeniul construcțiilor și al materialelor de construcții s-a dezvoltat aici, înregistrând o pondere semnificativă din punctul de vedere al cifrei de afaceri în ansamblul economiei. Producția de materiale de construcții este reprezentată de materiale izolante (hidro, fono și termoizolante), ciment, sisteme de acoperiri, grunduri, vopsele, pavele și pavaje, confecții metalice, plăci BCA, polistiren expandat etc.

Pentru economia județului Prahova, turismul este un sector important, cu un potențial excepțional, ca urmare a bogăției și diversității elementelor și resurselor naturale și antropice. Astfel, zona Văii Prahovei oferă atracții turistice cu totul remarcabile, care ilustrează într-o manieră cvasicompletă întreaga paletă de atracții specifice turismului peisagistic montan, balnear, cultural-istoric, tematic, religios, de afaceri etc.

Cadrul natural deosebit oferit de Valea Prahovei, Valea Teleajenului, Valea Slănicului, Valea Doftanei, de Munții Bucegi, la care se adaugă numeroasele stațiuni turistice și dotările de care acestea dispun, alături de o serie de alți factori (populație numeroasă, important centru de afaceri și universitar, traversat de principalele căi rutiere și feroviare care fac legătura cu restul țării și cu celelalte țări din Europa) fac ca județul Prahova să se plaseze între primele județe ale țării din punctul de vedere al numărului de turiști cazați.

Infrastructura domeniului schiabil al Văii Prahovei, care însumează peste 22 de kilometri de pârtii, plasează județul Prahova pe locul doi pe țară, într-un clasament realizat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, după județul Brașov. Prahova este în top, pe locul trei pe țară, și în clasamentul celor mai lungi pârtii de schi, cu „Drumul de vară”, pârtie administrată de Primăria Sinaia, care măsoară 2.972 m. În Prahova sunt deschise 23 de pârtii – în Azuga, Bușteni și Sinaia – din cele 116 pârtii existente în România.

În județul Prahova există un potențial balnear de excepție – izvoare minerale, aer puternic ozonat, bogat în radiații ultraviolete, lacuri sărate, nămol terapeutic, salină terapeutică. La toate aceste resurse se adaugă baze specifice de tratament. Localitățile cu un important potențial balnear se află răspândite în întreg județul: Sinaia, Bușteni, Breaza, Slănic, Telega, Băicoi-Țintea, Cheia.

Datorită tradițiilor culturale și istorice, județul Prahova se bucură de un fond extrem de bogat și de o valoare excepțională privind monumentele artistice, arhitectonice, istorice. Dintre acestea, cele mai reprezentative sunt: Castelele Peleş și Pelișor (Sinaia), Palatul Culturii (Ploiești), Casa Memorială Cezar Petrescu (Bușteni), Colecția Muzeul Sării (Slănic), Muzeul Bogdan Petriceicu Hasdeu (Câmpina), Muzeul Județean de Istorie și Arheologie (Ploiești), Muzeul Ceasului „Nicolae Simache” (Ploiești), Muzeul de Artă (Ploiești), Muzeul de Științe ale Naturii (Ploiești), Muzeul Ion Luca Caragiale (Ploiești), Muzeul Memorial Nicolae Grigorescu (Câmpina), Muzeul Nicolae Iorga (Vălenii de Munte), Muzeul Republican al Petrolului (Ploiești), Muzeul Cinegetic Posada. La acestea se adaugă numeroase biserici și mănăstiri: Sinaia, Caraiman, Crasna, Ghighiu, Cheia, Suzana, Zamfira, Brebu.

În județul Prahova se practică și turismul de afaceri. Între locațiile extrem de apreciate pentru acest tip de turism modern se regăsesc: Camera de Comerț și Industrie Prahova (Ploiești), Hotel Central (Ploiești), Hotel Prahova Plaza (Ploiești), Cazinoul din Sinaia, Hotel Rina (Sinaia), Hotel Palace (Sinaia), Hotel New Montana (Sinaia), Hotel International (Sinaia), Hotel Alexandros (Bușteni), Sky Center (Păulești).

Activitatea de comerț este bine reprezentată de un număr de firme care își desfășoară activitatea economică în Prahova. Datorită poziției geografice, comerțul a cunoscut o dezvoltare

spectaculoasă. Astfel, în Ploiești, pe lângă o rețea dezvoltată de magazine en detail, și-au consolidat poziția marile magazine comerciale de tip hypermarket: Metro Cash & Carry, Praktiker, Carrefour, Bricostore, Selgros, Kaufland, Real, Obi, Artsani, de tip supermarket: Billa, Profi, Penny, Mega Image, Lidl și de tip mall: Winmarkt, Mercur Mall și Ploiești City Mall.

Activitățile de transport, depozitare și cele anexe transporturilor dețin o pondere însemnată în totalul cifrei de afaceri realizate de firmele prahovene din sectorul serviciilor, urmate de cele profesionale, administrative și de suport, acestea fiind domeniile cu ponderea cea mai însemnată și în ceea ce privește profitul obținut în domeniul serviciilor.

Exporturile județului Prahova dețin o pondere importantă în cadrul exportului total al României, circa 4,5%, iar principalele produse prahovene care se vând pe piețele externe sunt: echipament petrolier, chimic și petrochimic (utilaje de foraj, valve, compresoare, angrenaje, motoreductoare, piese de schimb, echipament industrial), părți turnate (instalații, subansamble, componente metalurgice), produse chimice și petrochimice (detergenți, produse cosmetice și de igienă), rulmenți pentru industria petrolieră, cabluri industriale de oțel și curele de transmisie, accesorii pentru industria auto (echipamente electrice și electronice, cablaje, furtunuri, module pentru cabina de pilotaj) etc.⁴

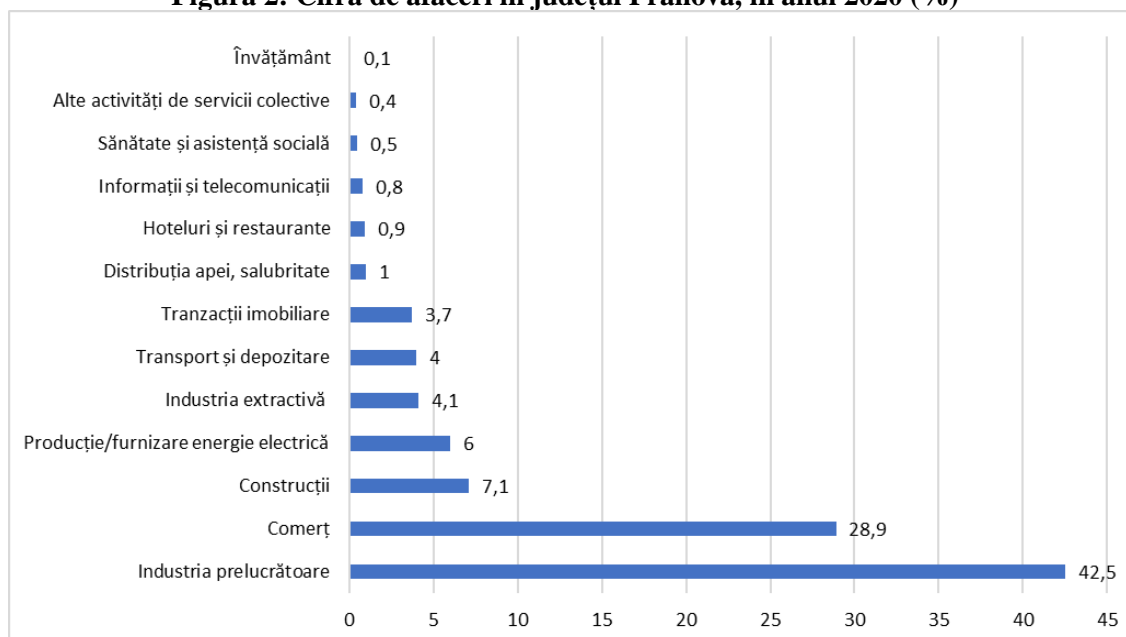
Caseta 1: Economia județului Prahova – sinteză

Potrivit CCI Prahova, care a realizat un studiu al economiei județului în 2020 comparativ cu 2019, rezultă că, din punctul de vedere al PIB, județul este pe locul 5 în topul național (sursele principale ale studiului sunt: Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP), informare din februarie 2021):

- **PIB în 2019:** România: 1.059,8 mld. lei (223,35 mld. euro); județul Prahova: 39,8 mld. lei (8,38 mld. euro), reprezentând 3,75% din PIB-ul României.
- Clasamentul județelor la nivel național în funcție de PIB în 2019 (sursa: CNSP): București 53,46 mld. euro, Cluj 11,25 mld. euro, Timiș 10,24 mld. euro, Constanța 9,25 mld. euro și Prahova 8,38 mld. euro (la un curs valutar mediu anual de 1 euro = 4,7452 lei).
- PIB per capita în 2019: România: 11.527 euro per capita (sursa: CNSP); Prahova: 11.739 euro – locul IX (după București, Cluj, Timiș, Brașov, Constanța, Ilfov, Sibiu și Alba).
- **PIB în 2020** (sursa: Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP), informare din februarie 2021): România: 1.040,8 mld. lei (215,17 mld. euro); județul Prahova: 39,8 mld. lei (8,23 mld. euro), 3,82% din PIB-ul României.
- Clasamentul județelor la nivel național în funcție de PIB în 2020 (sursa: CNSP): București 52,76 mld. euro, Cluj 11,20 mld. euro, Timiș 9,74 mld. euro, Constanța 8,66 mld. euro și Prahova 8,23 mld. euro (la un curs valutar mediu anual de 1 euro = 4,8371 lei).
- PIB per capita în 2020: România: 11.162 euro per capita (scădere cu 3,17% față de 2019) (sursa: CNSP); Prahova: 11.612 euro (scădere cu 1,1% față de 2019) (locul VIII – după București, Cluj, Timiș, Brașov, Constanța, Ilfov și Sibiu).
- **Numărul de firme active** din punct de vedere juridic – persoane fizice autorizate și persoane juridice (sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului) – **la 31 decembrie 2019:** total 41.537 de firme active; 11.329 de persoane fizice autorizate (IF, II, PFA); 30.208 persoane juridice (SA, SRL), din care 24.211 firme cu bilanțul depus, din care 1.731 de firme cu capital străin.
- **Numărul de firme active** din punct de vedere juridic **la 31 decembrie 2020:** total 43.490 de firme active, creștere cu 4,7% față de 2019; 11.977 de persoane fizice autorizate (IF, II, PFA); 31.513 persoane juridice (SA, SRL), din care 25.613 firme cu bilanțul depus, din care 1.512 firme cu capital străin.
- **Structura economică a județului Prahova pe principalele domenii de activitate** (pondere în cifra de afaceri): industrie 42,5%, comerț 28,9%, construcții 7,1%, furnizare de energie electrică 6% etc.

⁴ <http://www.putereagricola.ro/judete/prahova/prezentarea-judetului/>

Figura 2: Cifra de afaceri în județul Prahova, în anul 2020 (%)

- **Structura economică a județului Prahova după mărimea firmelor:** 99,73% IMM-uri (25.544 de firme), 0,27% întreprinderi mari și foarte mari (69 de firme); sectorul petrolier reprezintă 22% din activitatea economică a județului, cu o cifră de afaceri de 2,6 mld. euro (32% din cifra de afaceri a sectorului industrial) și 771 de firme.
- **Înmatriculări de firme (PFA, ÎI, ÎF, SA și SRL) în 2019:** total 4.785 de agenți economici, din care 3.306 societăți comerciale (SA + SRL); **în 2020:** total 3.449 de agenți economici, din care 2.282 de societăți comerciale (SA + SRL); scădere cu 28% în 2020 față de 2019 pentru total agenți economici; scădere cu 31% în 2020 față de 2019 pentru societăți comerciale.
- **Suspendări de firme în 2019:** 470 de firme; **în 2020:** 372 de firme, scădere cu 21% față de 2019.
- **Disolvări de firme în 2019:** 1.193 de firme; **în 2020:** 874 de firme, scădere cu 27% față de 2019.
- **Radieri de firme în 2019:** 3.617 firme; **în 2020:** 1.727 de firme, scădere cu 52% față de 2019.
- **Intrări în insolvență în 2019:** 219 firme; **în 2020:** 169 de firme, scădere cu 23% față de 2019 (sursa: ONRC).
- **Forța de muncă** – numărul de salariați în județul Prahova **în decembrie 2019:** 185.116 salariați, din care 146.429 de salariați în societățile comerciale; **în decembrie 2020:** 180.484 de salariați; scădere cu 2,5% față de 2019 (sursa: Institutul Național de Statistică – Direcția Județeană Prahova).
- **Câștigul salarial mediu nominal net în decembrie 2019:** 3.068 lei (642 euro); **în decembrie 2020:** 3.323 lei (682 euro); creștere cu 8,31% în 2020 față de 2019; în decembrie 2020 ocupa locul 12 după câștigul salarial mediu net, după Municipiul București (4.716 lei), Cluj (4.238 lei), Timiș (3.821 lei), Ilfov (3.700 lei), Sibiu (3.627 lei), Constanța (3.460 lei), Iași (3.452 lei), Gorj (3.382 lei), Alba (3.370 lei), Argeș (3.352 lei) și Brașov (3.346 lei) (sursa: Institutul Național de Statistică – Direcția județeană Prahova).
- **Rata șomajului în decembrie 2020:** Prahova: 2,95%; România: 3,38%; Prahova este pe locul 13 în topul județelor cu cel mai mic șomaj, după Ilfov, București, Timiș, Cluj, Arad, Bihor, Maramureș, Brașov, Giurgiu, Mureș, Sibiu, Botoșani; creștere cu 0,52 puncte procentuale în decembrie 2020 față de decembrie 2019 (sursa: Ministerul Muncii și Protecției Sociale).
- **Comerțul exterior 2020 (1 ianuarie-30 noiembrie):** export FOB 2,22 mld. euro; import CIF 3,18 mld. euro; sold -0,96 mld. euro; principalii parteneri la export: Italia (19%), Germania (12,5%), Franța (7%), Marea Britanie (6%), Republica Moldova (4,5%); principalele grupe de produse exportate de firmele prahovene (conform *Nomenclatorului combinat* – clasificarea mărfurilor folosită atât la întocmirea declarațiilor vamale, cât și a declarației Intrastat): mașini, aparate, echipamente electrice (35%), produse alimentare, băuturi, tutun (16,7%), produse minerale (11%),

produse chimice (11%), produse textile și confecții (6,3%) (sursa: Institutul Național de Statistică – Direcția Județeană Prahova).

- **Investițiile străine directe** (realizate în intervalul 1 ianuarie 1990-31 decembrie 2019): România: 82,528 mld. euro; Prahova: 2,607 mld. euro, reprezentând 3,16% din valoarea investițiilor la nivel național; județul Prahova se situează pe locul 4, după București, Ilfov și Timiș (sursa: Banca Națională a României).

Tabelul 1: Prognoze privind evoluția economică a județului Prahova

An	u.m.	2021		2022		2023		2024	
		PIB	mld. lei/mld. euro	43,3	8,75	46,6	9,23	50,1	...
PIB/capita	euro/loc.	12.609		13.567		14.603		15.708	
Numărul mediu de salariați	mii pers.	170,7		175,5		180,2		184,8	
Rata șomajului la sfârșitul anului	%	3,3		3,0		2,5		2,2	
Câștigul salarial mediu net	lei/salariat	3.148		3.312		3.497		3.689	

Sursa: Comisia Națională de Strategie și Prognoză (date publicate în februarie 2021).

Sursa: <https://www.prahovabusiness.ro/studiu-cci-prahova-date-despre-economia-judetului-aprilie-2021/>.

Raportată la contextul județean prezentat mai sus, strategia orașului Breaza se aliniază direcțiilor de planificare strategică ale județului Prahova, unul dintre cele mai dezvoltate județe ale României. Aprobată la data de 31 martie 2021, *Strategia de dezvoltare durabilă a Județului Prahova pentru perioada 2021-2027* se concentrează pe creșterea calității vieții cetățenilor județului, prin dezvoltarea durabilă a județului, corelată cu politicile publice asumate atât la nivel județean, cât și cu cele la nivel regional/național/european/internațional.

Viziunea de dezvoltare propusă de strategie este următoarea: *Județul Prahova, recunoscut pentru patrimoniul său natural și cultural, este un pol regional cu o economie sustenabilă, performantă și interconectată, bazată pe eficiență, eficacitate și inovare și care oferă bunăstare și oportunități de formare și ocupare de calitate pentru toți cetățenii.*

Obiectivele generale de dezvoltare durabilă ale județului Prahova pentru perioada 2021-2027 stabilite prin strategie sunt următoarele:

- OG I. Dezvoltarea capitalului uman al județului Prahova și a ratei de ocupare a acestuia, pentru integrarea într-o economie inovativă și performantă.
- OG II. Creștere economică durabilă prin dezvoltarea antreprenoriatului și a competitivității sectoriale.
- OG III. Creșterea contribuției echitabile a județului Prahova la realizarea țintei de decarbonizare a României și îmbunătățirea calității mediului.
- OG IV. Îmbunătățirea semnificativă a calității vieții cetățenilor din județul Prahova într-un climat de incluziune socială.
- OG V. Creșterea gradului de conectivitate și mobilitate la nivelul județului Prahova.
- OG VI. Dezvoltarea de comunități durabile și solidare în județul Prahova, care valorifică eficient oportunitățile de dezvoltare prin colaborare și parteneriat.

2. CARACTERISTICI GENERALE ALE ORAȘULUI BREAZA

2.1. Localizare și împrejurimi

Din punctul de vedere al localizării, orașul Breaza este amplasat la intersecția paralelei 45°12' latitudine nordică cu meridianul 25°38' longitudine estică, în nord-vestul județului Prahova, pe vechiul drum ce lega Transilvania de București și pe magistrala feroviară ce leagă capitala cu vestul țării.

Orașul este situat la 100 km de București, 75 km de Aeroportul Internațional Otopeni, 70 km de Brașov, 42 km de Ploiești, 20 km de Sinaia, 27 km de Bușteni, 29 km de Azuga, 42 km de Predeal, 45 km de zona Bran și are o suprafață de 50,16 km². Teritoriul orașului se află localizat geografic în Subcarpații de Curbură, fiind mărginit la nord de bazinetul depresionar al Comarnicului, iar la sud de depresiunea Câmpina.

În orașul Breaza se poate ajunge de pe DN 1 București-Brașov, între km 95,5 și km 106,5. Orașul are ca vecini: la nord orașul Comarnic și la sud orașul Câmpina, comuna Cornu la est și comunele Adunați și Talea la vest.

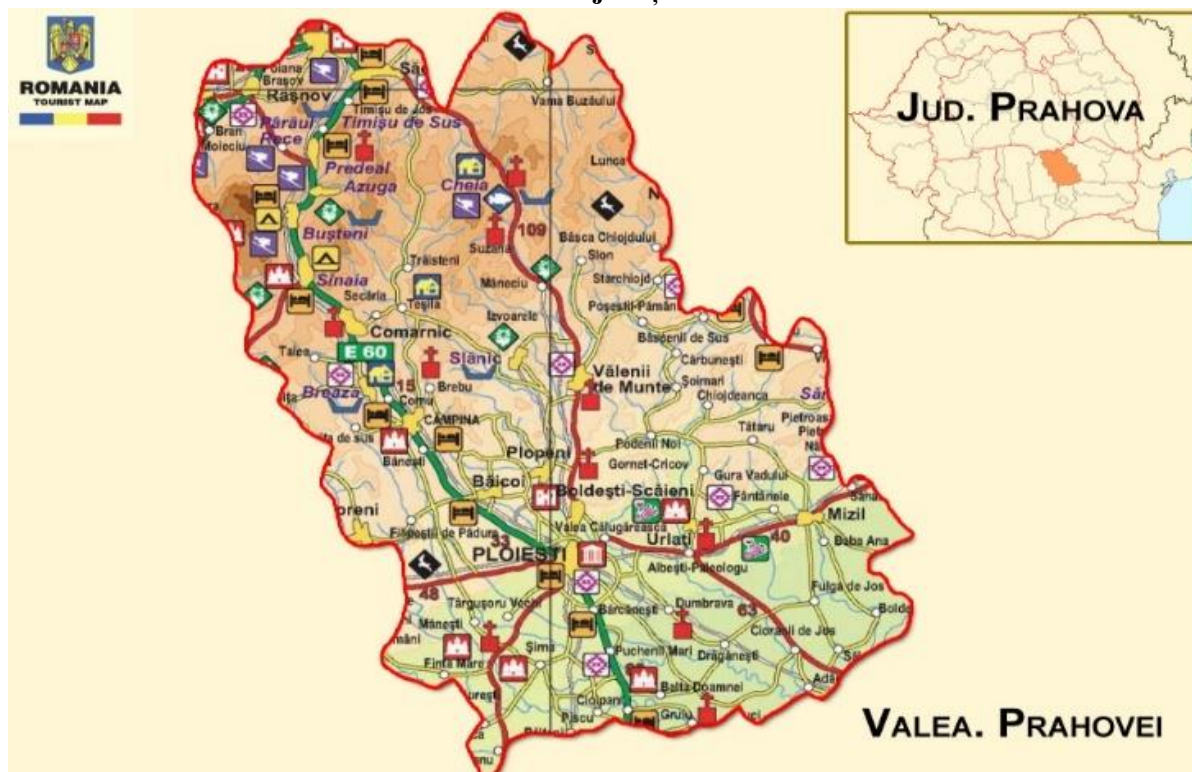
O altă cale de acces este calea ferată București-Brașov, prin gara Breaza sau haltele Nistorești și Breaza Nord.

Harta 1: Localizarea geografică a orașului Breaza

Orașul Breaza se întinde pe o terasă înaltă de 50-60 m deasupra râului Prahova, la o altitudine de 480-600 m, cu o poziție mai izolată față de traficul rutier intens de pe Valea Prahovei (ca urmare a construirii unei variante directe între Bănești și Comarnic).

Harta 2: Harta județului Prahova

Imagine de ansamblu a orașului Breaza

Terasa cea mai larg dezvoltată, numită terasa Câmpina, are la Breaza o altitudine relativă, deasupra văii, de circa 65 m, ea ocupând cea mai mare parte a vetrei aşezării, ce include cartierele Capu Câmpului, Breaza de Sus, Breaza de Jos, Podu Vadului, Podu Corbului. Cartierele Nistoreşti şi Frăsinet sunt aşezate pe versanţi, în timp ce cartierele Gura Beliei şi Valea Târsei sunt pe forme foarte variate de relief. Podul teraselor este favorabil locuinţelor, căilor de transport, culturilor agricole, în timp ce fruntea teraselor, afectată parţial de alunecări de teren, nu este propice acestora.

Semnalizarea orașului Breaza

În orașul Breaza, elementul dominant al peisajului subcarpatic este dat de relieful alcătuit din dealuri și văi, plasate pe direcția NNV-SSE. Înălțimile scad treptat de la 800-1.000 m în zona de nord (de la contactul cu muntele) și până la 400-450 m în partea sudică. Dealurile ce domină zona centrală a orașului sunt Gurga (sau Micul Caraiman, cu 743 m) și Sinoiu (sau Străjiștea, cu o înălțime de 742 m).

Trei forme de relief pot fi menționate ca fiind specifice peisajului subcarpatic al orașului Breaza: văile, terasele și versanții. Cele trei forme sunt etajate, altitudinile cele mai mici fiind la ieșirea din Breaza spre Câmpina, iar cele mai mari, pe interfluvii.

2.2. Scurt istoric

Localitatea Breaza a fost declarată oraș în anul 1952, fiind formată din unirea a trei sate: Podu Vadului, Breaza de Jos și Breaza de Sus. Se spune că denumirea orașului provine de la numele unui joc popular care a pornit de pe aceste meleaguri. Există și alte opinii privind numele acestui oraș, și anume că ar fi legat de o ciobăniță care a adormit în timp ce laptele era pe foc, iar când laptele fierbinte s-a umflat, i-a căzut pe obraz, lăsându-i semn. Din cauza semnului, ceilalți păstori au poreclit-o „Breaza”.

Despre Breaza se amintește prima dată în anul 1431, pe timpul domniei lui Alexandru I, unul dintre băieții lui Mircea cel Bătrân, acest lucru fiind confirmat mai târziu într-un document din anul 1667, semnat și pecetluit de Elena Cantacuzino (prima fiică a lui Radu Șerban).

Elemente de certitudine privind începuturile localității Breaza datează de la începutul secolului al XVI-lea. Astfel, un document istoric din anul 1503, registrele vicesimale brașovene, îl menționează pe Neagoe din Breaza, prezent la Brașov cu afaceri de negoț. Se presupune că acest Neagoe din Breaza, pomenit de registrele brașovene la 1503, este personajul amintit într-un hrisov domnesc, datat 27 mai 1510. Semnat de domnul Țării Românești, Vlad cel Tânăr, hrisovul menționa: „(...) am dăruit domnia mea acest de față hrisov al domniei mele prea cinstitului Vlastelin jupân Neagoe al lui Drăghici cu fiii lui (...) și nepoților lui, fiii lui Stoican, să le fie satele anume: Mărginenii toți (...) și Breaza toată, cu muntele ei de la Florei și de la Negraș (...).”

Sursa documentară din anul 1510 este completată de una epigrafică descoperită pe piciorului mesei din altarul bisericii ctitorite la Podu Vadului mult mai târziu, în anul 1810. Acest izvor epigrafic menționează anul 1510, numele unui oarecare Popa Gheorghe și numele

localității Breaza. Dintre stăpânii de odinioară ai moșiei satului Breaza (secolul al XVI-lea) putem aminti: Stoican, mort după 1510, spătarul Drăghici, vel-vistiernicul Udriște, mort la 1548, apoi fiii acestuia.

La începutul secolului al XVII-lea, moșia Breaza era stăpânită de Elena din Mărgineni, soția lui Radu Șerban, domnul Țării Românești (în perioada 1602-1611). Ulterior, proprietar devine Elina din Sărata (fiica spătarului Drăghici, căsătorită cu Stoica din Bucov), Maria și Stana, fiicele lui Dumitrașco Filipescu. Un document din 19 iunie 1622 pomenește patru proprietari ai moșiei Breaza: boierii Filipești, negustorul Ghinea, jupânul Gregorie și Elena din Mărgineni. Aceasta din urmă a lăsat partea ei de avere fiicei sale, Elena (Elina), devenită prin căsătorie Cantacuzino (fapt amintit de diata din 1667-1668). După moartea acesteia la 2 martie 1687, fiul ei, Șerban Cantacuzino (domn al Țării Românești în perioada 1678-1688), a stricat de mai multe ori diata și a împărțit moșia după bunul său plac. Partea sa de moșie la Breaza a rămas în stăpânirea fiului său, Gheorghe Cantacuzino, în timp ce vel aga Matei Cantacuzino, care stăpânea o altă parte din moșie, a lăsat moștenire, după moartea sa (24 decembrie 1688), partea sa de avere din satul Breaza fiului său, Toma. Cei doi Cantacuzino, Gheorghe și Toma, și-au ridicat conace la Breaza: primul în Breaza de Sus, iar cel de-al doilea în Breaza de Jos (cartierul Podu Vadului).

În anul 1711, domnitorul Constantin Brâncoveanu a confiscat întreaga avere stăpânită de Gheorghe și Toma Cantacuzino, ca urmare a trădării acestora din timpul războiului rusoturc. Prin acest act se confisca și jumătate din „moșia Breaza”.

Ulterior, în anul 1717, domnitorul Nicolae Mavrocordat îi face cadou lui Iordache Crețulescu „acest sat, Breaza”. Obștea satului a fost cotropită la mijlocul secolului al XVIII-lea, împărțită și stăpânită de călugării mănăstirii Măgureni, de logofătul Iordache Crețulescu și de către descendenții jupânului Ghinea, negustor din Bucov.

În secolul al XVIII-lea apar unele modificări în ceea ce privește proprietarii moșiei Breaza. Astfel, la 28 ianuarie 1747, Constantin Filipescu, fost vistiernic, a vândut mănăstirii Mărgineni partea lui de moșie pe care o stăpânea la Breaza. Ulterior, prin diata Maricăi Filipescu din 1 octombrie 1754, boierii Filipești ies definitiv din rândul stăpânilor moșiei Breaza.

La sfârșitul secolului al XVIII-lea, în 1798, domnul Țării Românești, Constantin Hangerliu (1797-1799), a cumpărat moșia Breaza, anulând cu brutalitate drepturile localnicilor. După anul 1799, moșia Breaza (care cuprindea și satele Ocina, Fricoasa și Talea) a fost stăpânită pe rând de serdarul Nicolae Salgiu, de fiul său Constantin Salgiu, de vel vistierul Scarlat Grigore Ghica.

În anul 1834, Alexandru Ghica a dispus ca vama de la Câmpina să fie mutată în Breaza de Sus, în acest fel așezarea înregistrând o dezvoltare importantă. Vama de la Breaza a funcționat aproximativ pe locul actualei case de cultură. Despre circulația intensă realizată în zona Breaza din acea perioadă stă mărturie numărul mare de hanuri (13), clădirile sau zidurile acestora rămânând până la al Doilea Război Mondial. Cu o mică întrerupere, vama de la Breaza a funcționat până în anul 1852, când a fost mutată la Predeal.

Fiind scoasă la mezat pentru neplata datoriilor în 1836, moșia Breaza a fost vândută cu 18.000 taleri vel vistierului Scarlat Grigore Ghica, stăpânită ulterior de Zoe Bibescu Brâncoveanu. La moartea acesteia în 1892, moșia Breaza a fost moștenită de fiica sa Eliza (căsătorită cu Ion Filipescu) și de Grigore Basarab-Brâncoveanu (rămas în conștiința brezenilor cu numele de „Prințul Brâncoveanu”). Acesta din urmă a schimbat chipul și înfățișarea palatului care se află astăzi în vecinătatea Primăriei Breaza, adaptându-l la arhitectura timpului său. Pe aici aveau să treacă din când în când rudele lui apropiate, Ana Brâncoveanu și Martha Bibescu, personalități de talie europeană care au slujit cu cinste arta, diplomația și literatura română.

La sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX au început vremuri tulburi, vremuri de schimbare, războiul pentru întregirea neamului fiind și pentru brezeni prilej de mare suferință. Încă din timpul operațiunilor militare desfășurate în vara anului 1917, regele Ferdinand

I (1914-1927) promitea soldaților de pe front o reformă agrară prin care să-i împrăștiarească cu pământ. Reforma s-a împlinit în anul 1921, schimbând realitățile economico-sociale de la nivelul comunității și conducând la dispariția marilor proprietari de moșii din zonă.

Fosta clădire a Vămii

Sursa: <https://buceginatura2000.com/2017/03/21/dezbaterea-no-22-unde-a-fost-vama-prahovei/>.

Prima jumătate a secolului XX a reprezentat o perioadă de înflorire a vieții culturale în jurul Caselor Naționale „România Mare” înființate de generalul Ion Manolescu (anul 1920). Tot el înființează primele școli de meserii pentru fete și băieți, primul atelier de industrie meșteșugărească și sistematizează strada devenită ulterior Bulevardul Eroilor.

După anul 1935, generalul Ion Manolescu contribuie împreună cu Societatea „Cultul Eroilor” la ridicarea monumentelor eroilor de pe Dealul Gurga și din cartierele localității (Breaza de Jos, Breaza Centru, Breaza de Sus). După al Doilea Război Mondial, principalele evenimente din viața localității (devenită oraș în 1952) au fost: înființarea Cooperativei Meșteșugărești „Arta Casnică” (1948), mutarea Liceului Militar de la Predeal la Breaza (1949), înființarea Școlii Medii Mixte (Liceul „Aurel Vlaicu”) în anul 1950, înființarea Școlii de Meserii UCECOM (1960), înființarea Fabricii Mecanice de Precizie (Hidrojet SA) în anul 1974.

Frumusețea zonei și a împrejurimilor a făcut ca Breaza să fie declarată stațiune balneo-climaterică în anul 1928, calitatea aerului fiind comparată cu cea din Davos – Elveția. În anul 1952, localitățile Podu Vadului, Breaza de Jos și Breaza de Sus au fost contopite în unitatea administrativă denumită Breaza, declarată oraș și arondată raionului Câmpina din regiunea Ploiești. Componenta actuală o are din 1968, când localitatea a fost arondată județului Prahova.

2.3. Clima

Ca efect direct al amplasării geografice, clima este temperat-continentală specifică zonei de deal, cu temperatura medie anuală de 8-9° C și precipitații de aproximativ 775 mm/an. Vânturile dominante bat dinspre nord-vest, fiind susținute de orientarea Văii Prahovei (în marea

parte a anului este o atmosferă calmă, mai ales în perioada august-octombrie). Umiditatea relativă a aerului este mai redusă vara (62-72%) și atinge valori maxime iarna (76-80%).

Evoluția aproximativ uniformă a umidității aerului se datorează poziției apropiate de zonele înalte din împrejurimi și vegetației bogate, chiar dacă uneori există influențe asupra valorilor de umiditate, ca urmare a răcirilor radiative din nopțile senine sau ca efect al apariției fenomenului de inversiune termică. Ionizarea predominant negativă a aerului din zona parcului orașului completează în mod favorabil proprietățile climatului.

Dintre atuurile climatice ale orașului Breaza putem menționa: o durată mare din an cu strălucire a soarelui (circa 1.880 de ore), un număr mare al zilelor cu cer senin (130 de zile/an), aerul bogat în ioni negativi și ozon. Aici se regăsesc caracteristici ale bioclimului sedativ-indiferent (de cruțare), ce solicită foarte puțin sistemul nervos central și sistemul nervos vegetativ, ca efect al unui stres global anual cu valori mici. Din acest punct de vedere, Breaza este comparată cu stațiunea elvețiană Davos, fiind căutată și pentru calitatea aerului.

2.4. Situația hidrografică. Geologie. Floră, faună

Întreaga rețea hidrografică de pe teritoriul orașului Breaza este tributară râului Prahova (afluent al râului Ialomița), care o străbate de la nord la sud pe o lungime de 11 km, având o pantă de 9,9 m/km și un debit mediu de 7 m³/s.

Apele sunt reprezentate de ape curgătoare: pârâul Belia și o mulțime de văi cu scurgere temporară: Valea Corbului, Valea Bradului, Valea Fiarelor, Valea lui Marinică, Valea lui Butură pe stânga Prahovei și Valea Câmpului, Cacova, Sunătoarea pe partea dreaptă a Prahovei, de lacuri artificiale mici, de barajul hidroenergetic pe râul Prahova, precum și de ape subterane.

În lunile mai-iunie, debitele pot exceda 80 m³/s (de ex., în 19 iunie 1985 = 84,9 m³/s sau în 15 mai 1984 = 134 m³/s). Debitele minime apar la îngheț, în luna ianuarie, când se pot înregistra sub 2 m³/s.

Râul Prahova

La intrarea în oraș, râul Prahova primește pe partea dreapta pârâul Talea, care formează spre nord hotarul cu orașul Comarnic. La gura pârâului Talea s-a dezvoltat în timp un cartier al orașului numit Gura Beliei.

În aval, lângă halta Nistorești, Prahova primește pârâul cu același nume, iar ceva mai jos, în dreptul gării Breaza, pe partea stângă, pârâul Valea lui Sărăcilă, iar pe dreapta, pârâul

Cacova. În extremitatea sudică, în cartierul Podu Vadului, râul are ca afluenți pe dreapta pâraiele Sunătoarea, Valea Câmpului și Slănița. În extremitatea vestică, Provița curge aproape paralel cu Prahova, se varsă în Cricovul Dulce în zona de câmpie, la vest de localitatea Mănești.

În zona orașului Breaza există și ape subterane. Izvorul Sunătoarea reprezenta cândva singura sursă de apă pentru orașul vecin, Câmpina. Captarea de apă s-a realizat în noiembrie 1912. Un alt izvor valoros este în cartierul Capu Câmpului, la Șipot. Mineralizarea apelor freatice este redusă sau mijlocie (200-500 mg/l), dominând apele carbonatate. Totuși, sunt și izvoare cu mineralizare ridicată, ca urmare a prezenței gipsului, așa cum este izvorul sulfuros de la poalele Dealului Gurga, izvorul Cacova.

Potrivit analizelor efectuate de Institutul de Balneo-Fizioterapie din București, apele de pe teritoriul orașului Breaza sunt sulfatate, clorurate și hipotone, fiind recomandate pentru afecțiuni gastro-intestinale cronice (gastrite hiperacide, ulcere gastroduodenale, colite spastice etc.), hepatite cronice, toxico-infecțioase sau virotice, colecistite cronice, sechele postoperatorii pe căile biliare, gută, obezitate, diabet simplu, anemii, dermatoze cronice pe fond de insuficiență hepatică, diskinezii biliare⁵. Pe teritoriul orașului se găsesc, de asemenea, izvoarele sărate de la Valea Morii, Livezi și Valea Slăniței, acesta din urmă fiind utilizat pentru efectele sale terapeutice încă din anul 1833, în cadrul Băilor Oștirii Țării Românești.

Breaza este o localitate săracă în izvoare, iar ca urmare a lucrărilor de valorificare a apei în microhidrocentrale, scurgerea acestora a fost mult modificată.

În orașul Breaza există o problemă legată de alunecările de teren. Începând cu anii '90, a existat un fenomen de formare a unor hăuri în urma ruperii de versanți, fenomen care, în fiecare an, se reactivează prin alunecările de teren mai vechi sau prin producerea de noi fisuri în pământ⁶.

În acest sens, este nevoie de lucrări de protecție pe o mare suprafață a uneia dintre străzile principale ale orașului – str. Libertății –, dar și de elaborarea expertizelor tehnice, a studiilor geotehnice și a altor documentații care să susțină lucrările pentru refacerea zonelor respective.

Alunecările de teren au afectat drumurile pe lungimi cuprinse între 20 m și 150 m, iar extinderea alunecărilor este iminentă, cu risc major de închidere a circulației rutiere atât pentru localnici, cât și pentru mașinile de intervenție ale salvării și pompierilor. Pentru combaterea fenomenului de alunecare a terenurilor sunt necesare lucrări de consolidare și refacere a străzilor. În vederea executării acestor lucrări, este necesară în prima fază întocmirea studiilor topografice, a studiilor geotehnice și a expertizelor tehnice pentru luarea măsurilor de punere în siguranță. Sunt în total 14 puncte de alunecare a terenurilor.

Astfel, pe str. Plt. Rădulescu, punct Nanu, s-a reactivat și s-a accentuat o alunecare de teren, fiind afectată platforma străzii în așa fel încât circulația auto se desfășoară cu dificultate pe o singură bandă de circulație, existând pericolul producerii de accidente rutiere, potrivit documentației de atribuire. În cartierul Podu Corbului, pe str. Școlii, de asemenea, s-a reactivat fenomenul de alunecare de teren, fiind afectată și distrusă platforma străzii pe o lungime de aproximativ 40 m, o lățime de aproximativ 2 m și o adâncime de aproximativ 5 m, aici circulația fiind posibilă doar pietonal în zona alunecării. În cartierul Frăsinet, pe str. Căprioarelor, alunecările de teren care s-au declanșat în anul 2005 s-au reactivat, circulația auto în zona afectată fiind întreruptă.

Un alt punct nevralgic se află pe str. 30 Decembrie (DJ 101 R); în zona serpentine Gura Beliei s-a accentuat fenomenul de alunecare-surpare a terenului. Aici, având în vedere configurația traseului (serpentine), îngustarea părții carosabile și distrugerea parapetului de protecție, circulația auto se desfășoară cu dificultate, existând pericolul producerii de accidente rutiere.

Pe str. Libertății, punct Necula, s-a reactivat și accentuat fenomenul de alunecare a versantului pe care este amplasată strada, acesta manifestându-se pe o lungime de aproximativ

⁵ Regimul de cură în orașul-stațiune este recomandat în următoarele cazuri: nevroză astenică, sindrom neuro-asteniform pe fond somatic, boli endocrino-metabolice (diabet zaharat, hipertiroidie și dislipidemii), tulburări circulatorii periferice, hipertensiune arterială, afecțiunile căilor respiratorii (bronșite cronice, faringolaringite cronice, scleroemfizem pulmonar).

⁶ <http://ziarulprahova.ro/2017/03/breaza-orasul-ciuruit-de-alunecarile-de-teren/>.

100 m, o lățime de aproximativ 150 m (până la baza versantului) și o adâncime de aproximativ 10 m. Conform documentațiilor, alunecarea de teren a fost favorizată în această zonă și de depozitarea unei cantități importante de deșeuri (pământ, moloz, resturi de asfalt), care sunt vizibile în terenul care a luat-o la vale.

Și pe str. Colinei, s-a reactivat și accentuat fenomenul de eroziune și alunecare, infrastructura rutieră fiind afectată parțial; există o consolidare din gabioane pe piloți din țevă metalică. Mai grav este că aici sunt și două izvoare care favorizează fenomenul de eroziune.

Și în alte puncte din Breaza, pe artere rutiere limitrofe str. Libertății, sunt situații similare, fiind nevoie de intervenția autorităților pentru ca drumurile să nu o ia cu totul la vale.

La nivelul Consiliului Județean Prahova au fost întocmite pentru zeci de localități prahovene hărți de risc la alunecările de teren, printre acestea fiind și orașul Breaza. Cele mai grave alunecări de teren s-au produs la Breaza în luna august 1997, atunci când mai multe case s-au prăbușit odată cu ruperile de falii din dealurile pe care fuseseră construite. Tot în acel an, mai multe drumuri s-au rupt, iar pentru câteva familii s-a luat măsura strămutării.

Referitor la natura solurilor, presiunea umană și-a pus amprenta prin defrișări și pășunat excesiv. Până la 600-700 m altitudine, pădurile sunt formate din goruni, iar mai sus de aceste altitudini se găsesc păduri de fag, exclusiv sau în amestec cu conifere. Presiunea umană a dus la modificări atât în structura arboretului, cât și în compoziția floristică.

Cele mai răspândite soluri sunt din clasa cambisoluri (brune și brune acide) și din clasa argiluvisoluri (brun-roșcate și brun-roșcate podzolite).

Pe malurile râului Prahova, ca și ale afluenților săi se găsesc păduri de sălcii și arini. De asemenea, există și păduri în amestec de molid, brad, pin, fag, ce apar ca niște mici insule în zona de contact dintre dealuri și munte (Podu Corbului, Dealul Cetății, Dealul Lazului).

Pădurile de fag se găsesc pe suprafețe mult mai mari în Valea Morii, Cheia Proviței și pe versantul estic al Dealului Sinoiu.

În ceea ce privește tipurile de plante, în zonă se regăsește flora specifică zonei subcarpatice, care formează pășuni și fânețe.

În zonă trăiesc mistreți, urși, căpriori, cerbi, iepuri, fazani, guguștiuci, veverițe (acestea sunt foarte des întâlnite în parcul orașului și chiar în gospodăriile oamenilor⁷).

2.5. Elemente de interes turistic

Orașul Breaza este bogat în atracții turistice ce pot determina creșterea interesului pentru vizitare. Astfel, regăsim aici:

a. Monumente istorice și de artă:

- **Biserica cu hramul „Sfântul Nicolae”**, aflată la intersecția str. Republicii și str. Gării, ctitorită în anul 1777 de către domnitorul Alexandru Ipsilante. Ridicată pe o temelie de piatră, ea este împodobită la exterior cu medalioanele sfinților, fiind declarată monument istoric pentru arhitectura și pictura interioară/exterioară, dar și pentru vechimea sa de peste două secole.

- **Conacul „Basarab Brâncoveanu”** este așezat în parcul central al orașului. Cu origini învăluite încă în legendă, conacul princiar de la Breaza a fost ridicat ca reședință de vară probabil de către domnitorul Gheorghe Bibescu, pe domeniul soției sale, Zoe Brâncoveanu. Sub acoperișul acestui frumos conac și-au găsit adăpost și liniște multe personalități de seamă ale culturii românești: Grigore Alexandrescu, Ion Ghica, Martha Bibescu, Anne de Noailles (născută Brâncoveanu). După naționalizare, cu unele modificări, a devenit Hotel Parc. Astăzi este proprietate privată și se poate admira numai din exterior.

⁷ <https://primariabreaza.ro/asezare/>.

- **Biserica cu hramul „Schimbarea la față”**, construită în anul 1892 pe locul altei biserici mai vechi, se află în Capu Câmpului. Este pictată în ulei, are două turle, iar catapeteasma este din lemn.

b. Locuri de petrecere a timpului liber în Breaza

În Breaza funcționează zece unități de servire a mesei: restaurante, pizzerii, terase, pub-uri și puncte gastronomice locale. Dintre acestea, trei funcționează în incinta unor pensiuni.

Alte atracții cu potențial turistic:

- terenuri de fotbal, de tenis și club de golf;
- centru de echitație;
- trasee de drumeție și de cicloturism;
- ateliere de meșteșuguri, ateliere de creație și expoziții temporare;
- itinerarii culturale;
- cluburi de pensionari.

Complexul de Terapie Naturală „Alexandra” – Breaza (Hofigal) oferă următoarele pachete de servicii:

- programe de relaxare, recuperarea și refacerea vigoriei organismului, creșterea rezistenței la efort fizic și îmbunătățirea armoniei și sănătății fizice și psihice;
- evaluarea stării de sănătate și stabilirea conduitei adecvate, personalizate (tratament fitoterapeutic și proceduri de tip balnear) atât persoanelor sănătoase, cât și celor cu afecțiuni cronice compensate, prin:
 - consultații în specialitățile medicină generală, balneologie-reumatologie, fitoterapie;
 - EKG, glicemie, măsurarea tensiunii arteriale;
 - tratamente complete, combinând forța vindecătoare a plantelor cu efectul benefic al procedurilor de tip balnear și prin asocierea individualizată, a următoarelor procedee:
 - *dietoterapie* (o alimentație corespunzătoare necesităților calorice specifice omului sănătos sau bolnav);
 - *fitoterapie* (administrarea de suplimente alimentare produse de Hofigal SA și recomandate de Asociația de Medicină Anti-aging).

2.6. Calitatea aerului

Evoluția aproximativ uniformă a umidității aerului se datorează poziției apropiate de zonele înalte din jur și vegetației bogate, chiar dacă uneori pot avea loc influențe asupra valorilor de umiditate, ca urmare a răcirilor radiative din nopțile senine sau ca efect al apariției fenomenului de inversiune termică.

Numărul mediu de zile cu cer senin este cuprins între 8,1 zile în februarie și 15,6 zile în august, înregistrând un total anual mediu de 129,3 zile. Acest număr mare de zile senine, datorat circulației generale atmosferice, dar și poziției geografice a localității, asigură condiții favorabile climatoterapiei, helio și aeroterapiei și, desigur, turismului. Precipitațiile atmosferice prezintă un anumit grad de variabilitate și sunt suficiente în tot cursul anului. La Breaza, datorită orientării Văii Prahovei și dispunerii dealurilor și a principalilor versanți muntoși din apropiere, circulația predominantă a aerului se face pe direcția N-S.

Ionizarea predominant negativă a aerului din zona parcului și din zona Centrului de Sănătate „Eden” completează în mod favorabil proprietățile climatului localității⁸.

⁸ Ionii negativi au un efect terapeutic pozitiv în diferite forme de astm, alergii, bronșite, rinite, insomnii, depresii, stări de stres. De asemenea, contribuie la o mai bună oxigenare cerebrală, accelerează procesele mentale și îmbunătățesc memoria, cresc rapiditatea reflexelor printr-o reechilibrare metabolică, previn și chiar suprimă iritabilitatea, stresul și fac somnul mai profund.

2.7. Managementul deșeurilor

Depozitarea deșeurilor menajere constituie o problemă actuală recunoscută ca generatoare de impact și risc pentru mediul înconjurător și sănătatea publică.

Pe raza orașului Breaza se efectuează atât salubritatea zonelor, cât și colectarea gunoiului menajer. Containerele pentru colectare sunt amplasate în zona cartierelor de blocuri și deservesc atât populația, cât și pe agenții comerciali.

De asemenea, amenajarea rampei ecologice de la Bănești (închisă în anul 2011), la care și-a adus contribuția financiară și Primăria Orașului Breaza, a rezolvat pentru un timp problema depozitării deșeurilor și a gunoiului menajer din gospodării.

În prezent, toate deșeurile municipale colectate în amestec de la populație, agenți economici și instituții publice din județul Prahova sunt depozitate la depozitul conform Boldești-Scăeni⁹. Totuși, principala problemă care rămâne este colectarea selectivă a acestuia, precum și reabilitarea ecologică a diverselor puncte de depozitare necontrolată.

Referitor la situația deșeurilor menajere și asimilabile, INS pune la dispoziție o serie de date care arată în evoluție situația acestora în orașul Breaza, principalii indicatori fiind cantitatea de deșuri colectate și cantitatea de deșuri valorificate.

În ceea ce privește colectarea deșeurilor în orașul Breaza, cantitatea strânsă de la populație a fost în anul 2019 de 9,081 mil. t, în creștere semnificativă față de anul 2014, când se colectau 315.802 kg.

Tabelul 2: Cantitatea colectată și cantitatea valorificată de deșuri menajere și asimilabile, în anii 2014 și 2019 (kg)

	Valorificate		Colectate	
	2019	2014	2019	2014
Deșuri menajere de la populație, în amestec	0	340.312	9.081.202	315.802
Deșuri menajere și asimilabile din unitățile economice, comerț, instituții, unități sanitare, în amestec	0	0	0	0
Deșuri menajere și asimilabile colectate separat (cu excepția deșeurilor din construcții și demolări) – total	48.602	1.287	48.602	1.287
Deșuri menajere și asimilabile colectate separat (cu excepția deșeurilor din construcții și demolări) – hârtie, carton	30.928	707	30.928	707
Sticlă	0	0	0	0
Plastic	13.620	580	13.620	580
Metale	0	0	0	0
Biodegradabile	0	0	0	0
Lemn	0	0	0	0
Alte deșuri	4.054	0	4.054	0
Deșuri voluminoase	0	0	0	0

Sursa: Date INS.

Referitor la valorificarea deșeurilor, datele statistice arată că în anul 2014 se valorificau 340.312 kg de deșuri menajere de la populație (amestecate), în timp ce de la unitățile economice, comerț, instituții, unități sanitare (amestec) nu se colecta nicio cantitate de deșuri.

În același timp, INS raportează în anul 2019 un total de deșuri menajere și asimilabile colectate separat și valorificate de 48.602 kg, cu o creștere substanțială față de anul 2014 (când s-au valorificat 1.287 kg). Din aceste deșuri, 63,64% sunt deșuri de hârtie și carton (30.928 kg), 28% deșuri de plastic (13.620 kg) și 8,3% alte deșuri (4.054 kg).

⁹ Planul județean de gestionare a deșeurilor pentru județul Prahova, 2019, Microsoft Word – PJGD Prahova_2019_rev5.13(5)_Doina(cjph.ro).

În anul 2021 a fost colectată o cantitate de 4.878.041 tone de deșeuri, cu 25,4% mai mult decât în anul 2020 (3.891,328 tone) (vezi anexele 1 și 2).

Deșeurile menajere în amestec de la populație au crescut de la 18,67 kg/loc. în 2014 la 559,91 kg/loc. în 2019. Cele mai multe deșeuri colectate separat au fost cele de hârtie și carton – 1,91 kg per capita. În același timp, cantitatea de deșeuri de plastic colectate separat este foarte redusă (sub 1 kg per capita), în condițiile în care acest tip de deșeu este unul dintre cele mai poluante. Situația arată că deșeurile colectate fără să existe o triere pe fiecare categorie de deșeuri reprezintă o problemă importantă în orașul Breaza, ce ar trebui rezolvată cât mai urgent.

Tabelul 3: Cantitatea de deșeuri colectate în anii 2014 și 2019 (kg/capita)

	2014	2019
Deșeuri menajere de la populație, în amestec	18,67	559,91
Deșeuri menajere și asimilabile colectate separat (cu excepția deșeurilor din construcții și demolări) – total	0,08	3,00
Deșeuri menajere și asimilabile colectate separat (cu excepția deșeurilor din construcții și demolări) – hârtie, carton	0,04	1,91
Deșeuri menajere și asimilabile colectate separat (cu excepția deșeurilor din construcții și demolări) – plastic	0,03	0,84
Deșeuri menajere și asimilabile colectate separat (cu excepția deșeurilor din construcții și demolări) – alte deșeuri	...	0,25

Sursa: Date INS.

Cheltuielile curente destinate protecției mediului din bugetul local au fost în anul 2019 de 1.282.482 lei (pentru anul 2014 nu au fost raportate). Raportate la numărul de locuitori, cheltuielile cu protecția mediului au crescut de la 25,38 lei/loc. (anul 2017) la 36,73 lei/loc. în 2018 și la 79,07 în anul 2019.

În ceea ce privește investițiile pentru protecția mediului din orașul Breaza, nu există la INS informații statistice aferente.

Din datele analizate rezultă că sistemul de gestionare a deșeurilor din orașul Breaza nu este dezvoltat suficient, existând în continuare această problemă. În acest sens, trebuie identificate nevoile de investiții pentru a moderniza sistemul de gestionare a deșeurilor, pentru a promova tranziția la o economie circulară și pentru a investi în consolidarea capacităților implicate în tranziția la economia circulară. Este necesară o mai bună colectare a deșeurilor, deoarece se constată că nu se colectează deloc sticlă, metale, deșeuri biodegradabile și lemn.

La nivelul județului Prahova a fost constituită Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Parteneriatul pentru Managementul Deșeurilor Prahova”, din care fac parte Consiliul Județean Prahova și 103 unități administrativ-teritoriale din județ.

În cadrul proiectului, unitățile administrativ-teritoriale din județul Prahova au fost împărțite în șapte zone de colectare a deșeurilor, orașul Breaza fiind parte a zonei 7 Câmpina, zonă care include localitățile: Câmpina, Breaza, Comarnic, Adunați, Bănești, Brebu, Cornu, Poiana Câmpina, Provița de Jos, Provița de Sus, Secăria, Talea și Telega.

Din anul 2018, firma Floricon Salub SRL colectează periodic deșeuri reziduale, deșeuri reciclabile colectate separat, deșeuri din piețe, deșeuri din parcuri și grădini, deșeuri stradale (Autorizația de mediu nr. PH 19/17.01.2017 pentru stația de transfer deșeuri, Autorizația de mediu nr. PH 73/04.03.2013 pentru activitatea de salubritate).

Analiza cantităților de nămol generate arată că în județul Prahova sunt funcționale zece stații de epurare în mediul urban și 23 de stații de epurare în mediul rural. Gestionarea nămolurilor la nivelul județelor în care au fost implementate proiecte cu finanțare europeană este reglementată de *Strategiile de gestionare a nămolurilor*, elaborate în cadrul proiectelor finanțate prin POS Mediu și în curs de actualizare în cadrul proiectelor finanțate prin POIM¹⁰.

¹⁰ Planul județean de gestionare a deșeurilor Prahova, <http://www.cjph.ro/files/Documente/Strategii-programe/PJGD-FINAL-var6-noiembrie2019.pdf>.

Potrivit *Strategiei naționale pentru dezvoltare durabilă* este necesară trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare, bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor, cu introducerea unor elemente ale economiei circulare, elaborarea unei foi de parcurs, înjumătățirea risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum, reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor postrecoltare etc.

Tabelul 4: Stații de epurare – situația existentă în orașul Breaza, în anul 2017

Denumirea stației de epurare	Număr de locuitori deserviți	Echivalent locuitor*	Cantitate de nămol rezultată (t/an substanță uscată)
Breaza	5.138	7.173 (include ¼ turiști)	0,57

*Conform HG nr. 188/2002 pentru aprobarea unor norme privind condițiile de descărcare în mediul acvatic a apelor uzate, cu modificările și completările ulterioare, un echivalent locuitor (e.l.) reprezintă: încărcarea organică biodegradabilă având un consum biochimic de oxigen la cinci zile – CBO₅ – de 60 g O₂/zi.

Sursa: <http://www.cjph.ro/files/Documente/Strategii-programe/PJGD-FINAL-var6-noiembrie2019.pdf>.

În cadrul proiectului „Reabilitarea și modernizarea sistemelor de apă și canalizare în județul Prahova”, finanțat prin programul POIM, este prevăzută realizarea a două instalații de producere de biogaz din nămolurile rezultate de la stațiile de epurare, urmând ca deșeurile rezultate să fie depozitate.

Tabelul 5: Stații de epurare orășenești în orașul Breaza – planificare

Denumirea stației de epurare	Număr de locuitori deserviți	Echivalent locuitor	Tipul stației de epurare	Anul punerii în funcțiune	Cantitate estimată de nămol (t/an SU)	Mod de gestionare a nămolului
Breaza	15.928	36.000	mecanică + biologică	2021	349	depozitare

Sursa: <http://www.cjph.ro/files/Documente/Strategii-programe/PJGD-FINAL-var6-noiembrie2019.pdf>.

În tabelul următor este prezentată situația procesului de tratare/valorificare/eliminare a nămolurilor existente la nivelul orașului Breaza (potrivit *Planului județean de gestionare a deșeurilor*, p. 183).

Tabelul 6: Descrierea instalațiilor de tratare/valorificare/eliminare a nămolului de la stațiile de epurare orășenești în orașul Breaza, în anul 2018

Instalație/localitate	Tip de instalație	Autorizație	Descrierea procesului	Capacitatea proiectată (t/an)
Breaza	Deshidratare naturală	AGA 83/23.05.2018	Nămolul este eliminat prin pompare și deshidratat pe paturile de nămol	488,8

Sursa: <http://www.cjph.ro/files/Documente/Strategii-programe/PJGD-FINAL-var6-noiembrie2019.pdf>.

2.8. Zgomotul

Din punctul de vedere al poluării fonice, localitatea Breaza se încadrează în normele stabilite în România de legislația în vigoare.

Conform studiilor efectuate și datelor colectate, orașul Breaza nu figurează între localitățile afectate de fenomenul de poluare fonică. Pe teritoriul orașului nu își desfășoară activitatea societăți comerciale care să fie considerate poluatori fonici.

Se poate spune că nu există surse de poluare fonică cu pericol major pentru populație, vegetație și animale.

3. ORAȘUL BREAZA ÎN CONTEXT JUDEȚEAN

Orașul Breaza face parte din categoria celor 172 de localități urbane de rangul III din România, având o populație sub 30.000 de locuitori.

De asemenea, Breaza este încadrată în categoria *localităților montane*. Legea muntelui nr. 197/2018 stabilește șapte centre regionale la nivel național, 27 de județe arondate și 948 de localități încadrate în zona montană. Potrivit Legii muntelui, zonele montane sunt caracterizate printr-o limitare semnificativă a posibilităților de utilizare a terenurilor și printr-o creștere apreciabilă a costurilor de exploatare a terenurilor agricole, ca urmare a unor constrângeri naturale (condiții climatice dificile și existența unor pante abrupte care împreună conduc la reducerea sezonului de cultivare, la necesitatea folosirii unor echipamente agricole costisitoare etc.).

Pe lângă statutul de localitate montană, orașul Breaza este parte a județului Prahova¹¹, alături de celelalte două municipii (Ploiești – reședința de județ – și Câmpina) și 11 orașe (Azuga, Băicoi, Boldești-Scăieni, Bușteni, Comarnic, Mizil, Plopeni, Sinaia, Slănic, Urlați, Vălenii de Munte) și, de asemenea, face parte din regiunea de dezvoltare Sud Muntenia.

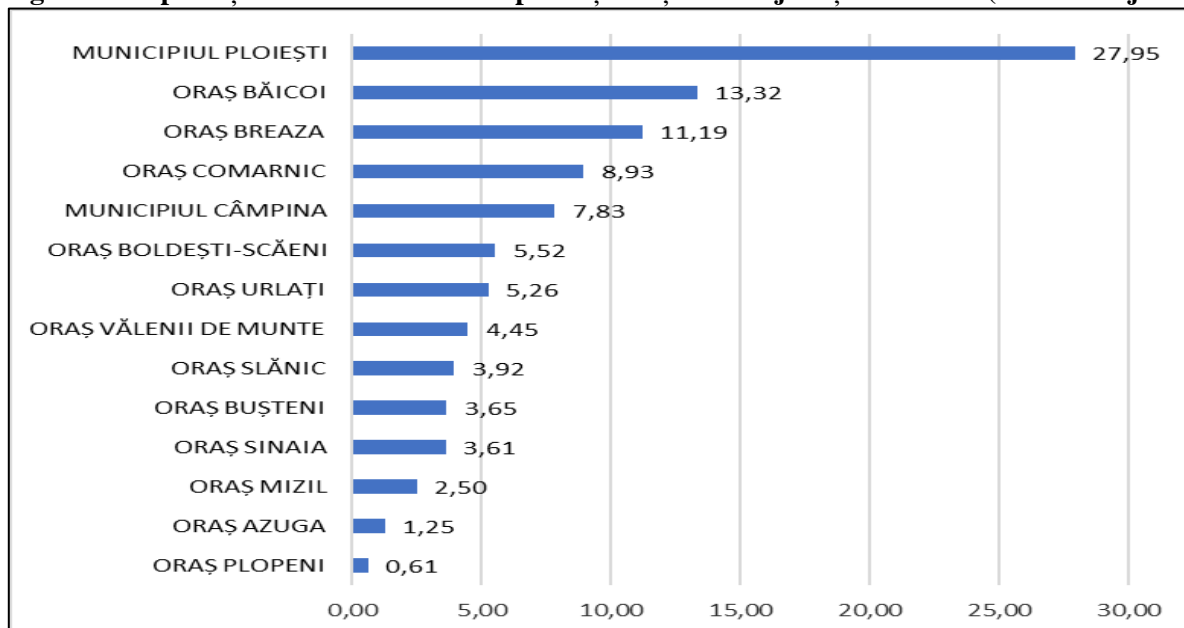
În context județean, orașul Breaza are statut de localitate urbană și de stațiune turistică, cu activități industriale și dotări cu servicii de importanță locală (alături de Azuga, Bușteni, Sinaia, Slănic, Vălenii de Munte).

O caracteristică a mediului urban județean o reprezintă existența unei formațiuni de tip conurbație amplasată pe Valea Prahovei, formată din orașele Breaza, Comarnic, Sinaia, Bușteni, Azuga, care formează un lanț compact de așezări cu funcțiuni similare și cu unele servicii interconectate (apă, canalizare-epurare, gestiunea deșeurilor, transport în comun).

3.1. Locul orașului în funcție de suprafața ocupată în județ

Județul Prahova are o suprafață intravilană de 19.364 ha, orașul Breaza deținând o suprafață de 2.167 ha (11,19% din total județ), fiind, din acest punct de vedere, al treilea oraș ca mărime, după municipiul Ploiești (27,95%) și orașul Băicoi (13,32%).

Figura 3: Suprafața intravilană a municipiilor și orașelor din județul Prahova (% în total județ)

Sursa: Oracle BI Publisher (insse.ro).

¹¹ Județul Prahova are un singur oficiu montan la Valea Doftanei și 45 UAT-uri cu statut de localitate montană.

Se situează înaintea municipiului Câmpina, care deține 7,83%, dar și a orașelor Comarnic (8,93%), Vălenii de Munte (4,45%) etc.

Din această perspectivă, orașul Breaza ar putea juca un rol important în dezvoltarea de ansamblu a județului, cele două coordonate – *suprafața și populația* – fiind două dintre cele mai importate elemente ale unei dezvoltări durabile pe termen mediu și lung.

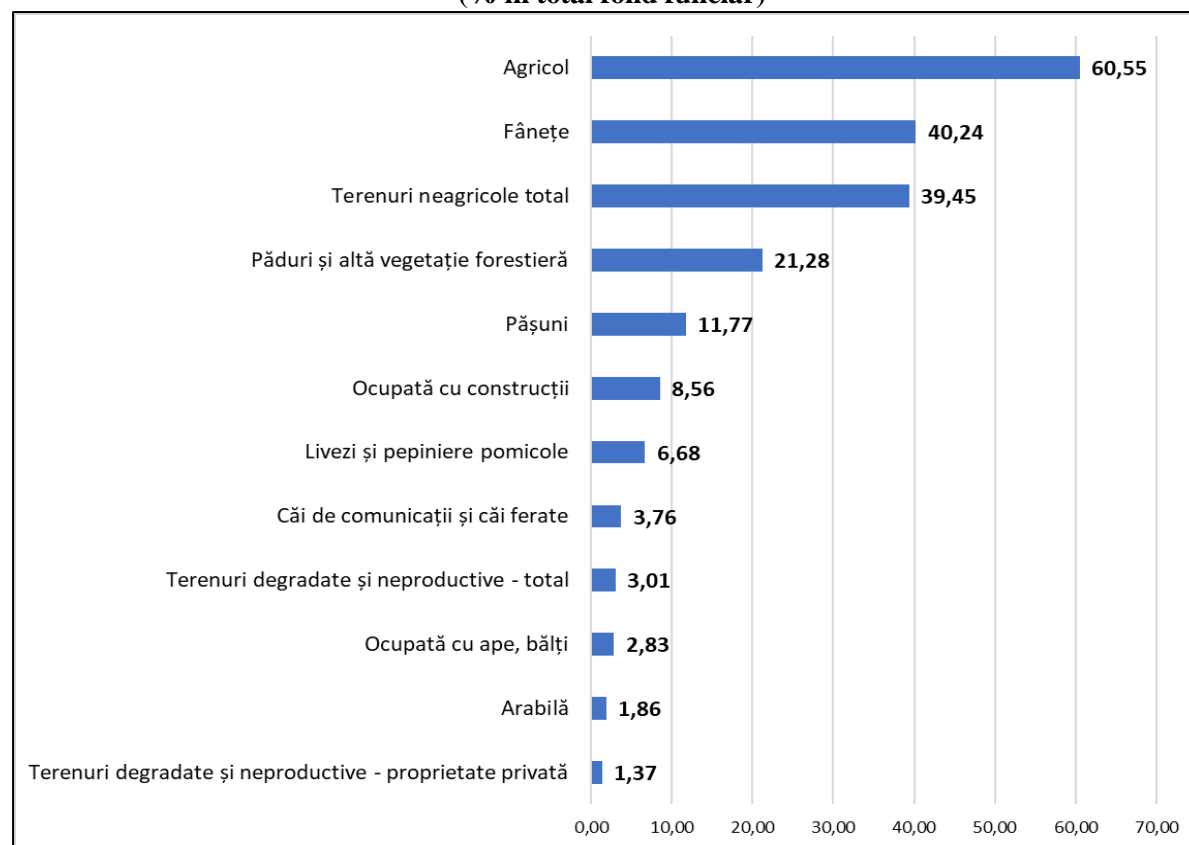
În anul 2014¹², suprafața totală a fondului funciar al județului Prahova măsoară 471.587 ha, orașul Breaza deținând din această suprafață circa 1,07% (5.047 ha). Din suprafața totală a județului, circa 72,5% reprezintă proprietate privată, în timp ce în orașul Breaza, aceasta reprezintă 80,66%.

Tabelul 7: Fondul funciar în județul Prahova și în orașul Breaza, în anul 2014 (ha, %)

	Prahova	Breaza	Pondere în județ (%)
Fondul funciar total, din care:	471.587	5.047	1,07
– proprietate privată	342.016	4.071	1,19
Suprafața agricolă, din care:	269.449	3.056	1,13
– proprietate privată	259.650	3.046	1,17
Suprafața arabilă, din care:	143.245	94	0,07
– proprietate privată	141.419	94	0,07

Sursa: Date TEMPO-Online.

Figura 4: Structura fondului funciar după modul de folosință în orașul Breaza, în anul 2014 (% în total fond funciar)

Sursa: Date INS – prelucrări.

¹² Până la finalizarea acțiunii de cadastrare a țării de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, datele rămân blocate la nivelul anului 2014. Datele livrate de Institutul Național de Statistică reprezintă niște estimări, iar cele mai recente și corecte le vom avea doar după încheierea procesului de cadastrare; la momentul actual cele mai detaliate date cu referire la proprietatea agricolă și modul de utilizare a terenurilor provin din *Ancheta structurală în agricultură 2016* (la nivel de județ), respectiv din *Recensământul general agricol 2010* (la nivel de UAT).

Suprafața agricolă în Breaza, potrivit datelor oficiale ale INS, este de 3.056 ha, acestea reprezentând 1,13% din cea a județului. Raportată la suprafața fondului funciar, suprafața agricolă reprezintă 60,55%, mai mare comparativ cu cea a județului Prahova (57,14%). Din suprafața agricolă, proprietatea privată reprezintă în oraș circa 99,67%, relativ mai mare decât cea din județ (99,36%).

Suprafața arabilă aparținând orașului este de 94 ha (0,07% din cea a județului), aceasta reprezentând 1,86% din totalul fondului funciar al orașului.

Structura fondului funciar după modul de folosință se prezintă astfel:

- suprafața agricolă reprezintă 60,55% din total fond funciar (3.056 ha), iar suprafața neagricolă 39,45% (1.991 ha);
- din total fond funciar, suprafața ocupată cu fânețe reprezintă 40,24% (2.031 ha).
- pădurile și altă vegetație forestieră reprezintă 21,28% (1.074 ha);
- pășunile ocupă 11,77% din fondul funciar (594 ha);
- construcțiile reprezintă 8,56% (432 ha);
- terenuri degradate și neproductive – 3% (152 ha).

Tabelul 8: Structura terenurilor după modul de cultivare/folosință în orașul Breaza, în anul 2014 (ha)

Anul	2014
Suprafața totală – ha	5.047
Suprafața agricolă după modul de folosință – total	3.056
– suprafața arabilă – total	94
– suprafața cu livezi și pepiniere pomicole total	337
– suprafața pășunilor – total	594
– suprafața fânețelor – total	2.031
Suprafața cu terenuri neagricole – total	1.991
– suprafața cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră – total	1.074
– suprafața cu ape și bălți – total	143
– suprafața ocupată cu construcții – total	432
– suprafața ocupată cu căi de comunicații și căi ferate – total	190
– suprafața cu terenuri degradate și neproductive – total	152

Sursa: Date INS – prelucrări.

Tabelul 9: Structura terenurilor private după modul de cultivare/folosință în orașul Breaza, în anul 2014 (ha)

2014	2014
Suprafața totală	4.071
Suprafața agricolă	3.046
– suprafața arabilă	94
– suprafața cu livezi și pepiniere pomicole	337
– suprafața pășunilor	587
– suprafața fânețelor	2.028
Suprafața cu terenuri neagricole	1.025
– suprafața cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră	560
– suprafața cu ape și bălți	
– suprafața ocupată cu construcții	391
– suprafața cu terenuri degradate și neproductive	69
– suprafața ocupată cu căi de comunicații și căi ferate	5

Sursa: Date INS – prelucrări.

Din suprafața intravilană a județului Prahova, circa 5% reprezintă spații cu verdeață (zone verzi). Analiza pe orașe și municipii arată că cea mai mare suprafață verde se regăsește

în municipiul Câmpina (17,28% din intravilan), urmat de orașul Slănic (12,12%) și Mizil (10,31% din total intravilan).

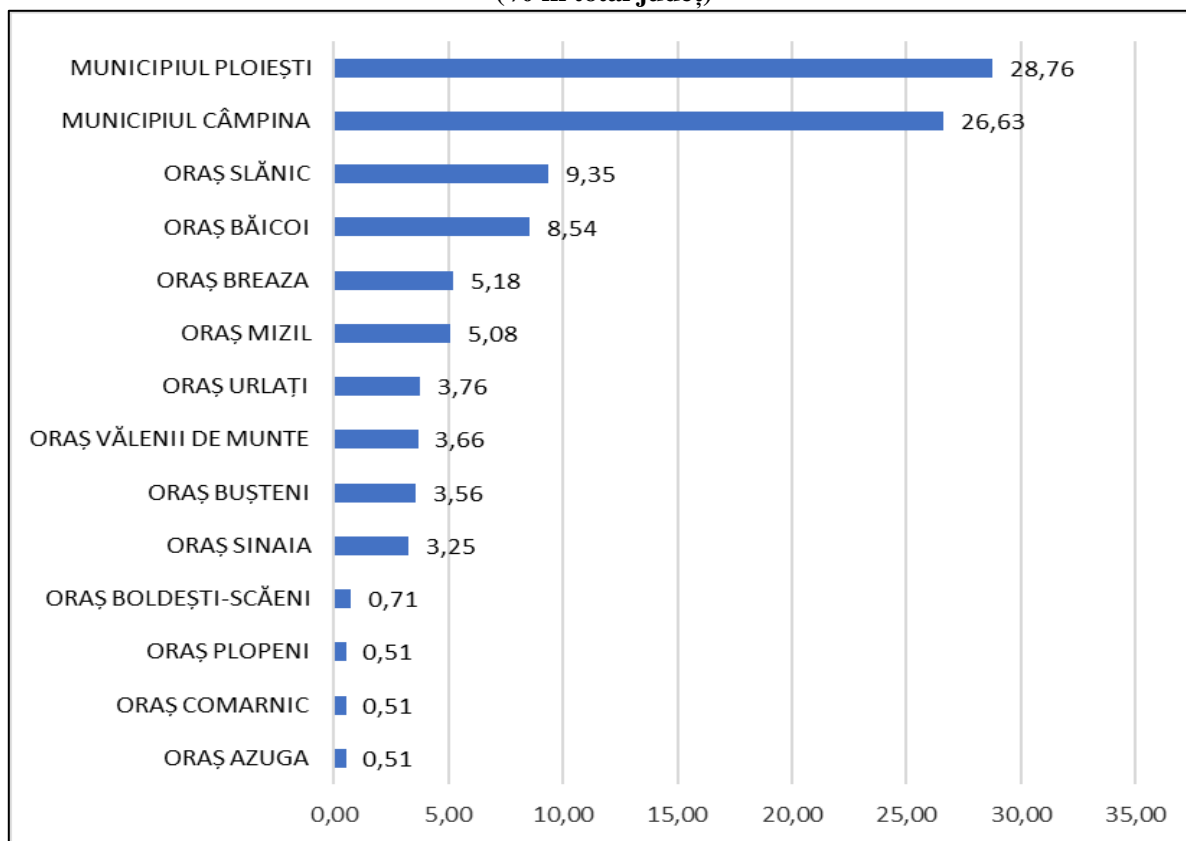
Orașul Breaza se plasează sub media județului (care este de 5,08%), aici suprafața înverzită fiind de numai 2,35%. Dat fiind faptul că orașul are statut de oraș turistic, se impun niște măsuri de creștere a suprafeței ocupate cu spații verzi, acest lucru contribuind și la o creștere a calității vieții locuitorilor.

Tabelul 10: Suprafețele de intravilan acoperite cu spații verzi, în anul 2019 (ha, % din intravilan)

	Spații verzi	Suprafață intravilan	% din total
Municipiul Ploiești	283	5.412	5,23
Municipiul Câmpina	262	1.516	17,28
Oraș Azuga	5	243	2,06
Oraș Băicoi	84	2.580	3,26
Oraș Boldești-Scăeni	7	1.069	0,65
Oraș Breaza	51	2.167	2,35
Oraș Bușteni	35	706	4,96
Oraș Comarnic	5	1.729	0,29
Oraș Mizil	50	485	10,31
Oraș Plopeni	5	118	4,24
Oraș Sinaia	32	700	4,57
Oraș Slănic	92	759	12,12
Oraș Urlați	37	1.018	3,63
Oraș Vălenii de Munte	36	862	4,18
Județul Prahova	984	19.364	5,08

Sursa: Oracle BI Publisher (insse.ro).

Figura 5: Suprafața cu spații verzi a municipiilor și orașelor din județul Prahova, în anul 2019 (% în total județ)

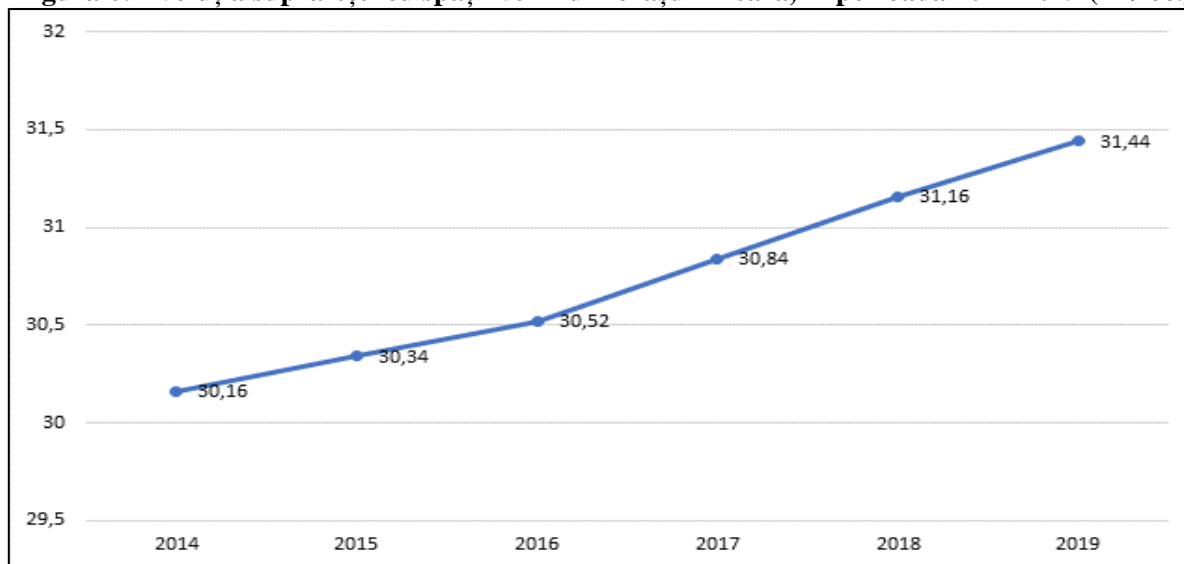

Sursa: Oracle BI Publisher (insse.ro).

Suprafața județului Prahova acoperită cu spații verzi este de 984 ha (anul 2019), din care cea mai mare parte este deținută de municipiul Ploiești (28,76%), municipiul Câmpina (26,63%), orașul Slănic (9,35%), orașul Băicoi (8,54%), orașul Breaza (5,18%). Cele mai puține sunt deținute de Azuga (0,51%), Comarnic (0,51%), Plopeni (0,51%). În medie, orașele mari din Europa sunt acoperite în proporție de 40% de spații verzi.

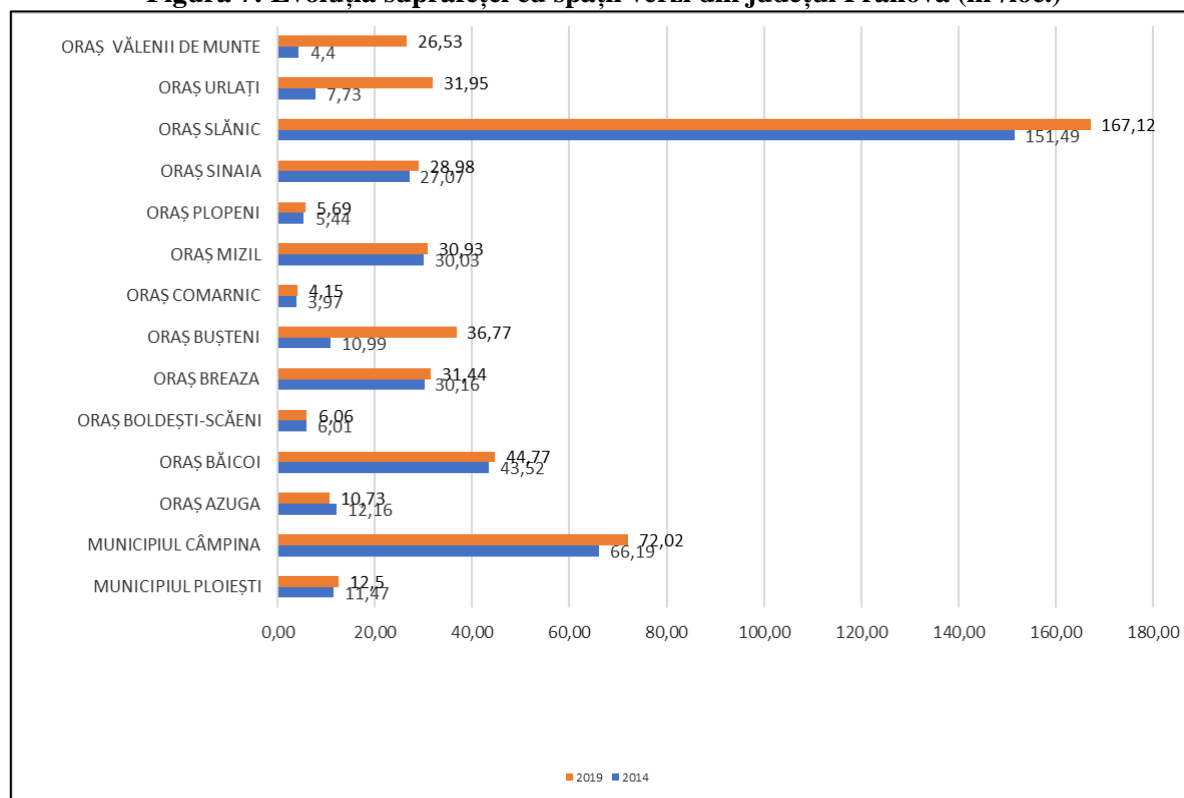
Repartizată la numărul total al populației, suprafața ocupată cu spații verzi în orașul Breaza se află într-un proces de ușoară creștere, de la 30,16 m²/loc. în anul 2014 la 31,44 m²/loc. în anul 2019.

Figura 6: Evoluția suprafeței cu spații verzi din orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (m²/loc.)

Sursa: Oracle BI Publisher (insse.ro).

Figura 7: Evoluția suprafeței cu spații verzi din județul Prahova (m²/loc.)

Sursa: Oracle BI Publisher (insse.ro).

În comparație cu celelalte orașe sau municipii, Breaza se află pe o poziție medie, plasându-se în urma orașelor Slănic (167,12 m²/loc.) și Câmpina (72 m²/loc.), dar înaintea orașelor Sinaia (28,9 m²/loc.), Mizil (30,9 m²/loc.), Ploiești (12,5 m²/loc.), Azuga (10,73 m²/loc.).

Potrivit proiectului intitulat „Servicii de culegere date spații verzi și realizare a Registrului local al spațiilor verzi ale orașului Breaza”, la data de 7 iunie 2022 erau identificate spații verzi cu acces public nelimitat în suprafață de 165.958,0 m².

Alte amenajări aferente spațiilor verzi existente în orașul Breaza însumează 25.916,2 m², după cum urmează:

- alei 7.140,72 m²;
- construcții 2.578,2 m²;
- locuri de joacă 1.085,8 m²;
- platformă 20,9 m²;
- statuie 35,2 m²;
- teren de sport 14.367,1 m²;
- tribune 688,4 m².

Numărul arborilor/arbuștilor plantați în oraș sunt de 1.319 bucăți, în timp ce gardurile vii sunt în lungime de 1.824,8 metri.

În orașul Breaza există o serie de decorațiuni care contribuie la înfrumusețarea și creșterea atractivității zonei. La acest capitol identificăm: 12 bănci, nouă stâlpi de iluminat, 311 stâlpi electrici, 23 de canale și un semn de circulație.

În urma realizării inventarierii spațiilor verzi cu acces public nelimitat, a rezultat o suprafață de 10,41 m² spațiu verde per cap de locuitor (raportat la o populație de 15.928 de locuitori, conform datelor furnizate de Direcția Județeană de Statistică privind recensământul populației din 2011).

3.2. Locul orașului în funcție de populația totală

În anul 2020, populația orașului Breaza (după domiciliul declarat) raportată de către INS era de 15.999 de locuitori (48,6% bărbați și 51,4% femei). O serie de raportări statistice recente (anul 2021) arată că tendința de scădere demografică se menține, numărul locuitorilor ajungând la 15.847 (-152 de locuitori; -1,52%).

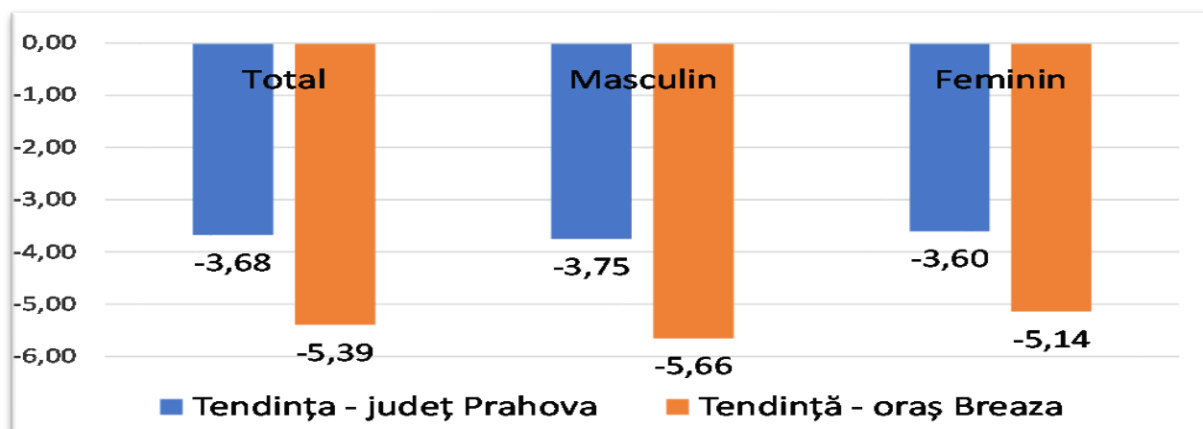
Tabelul 11: Evoluția populației totale și pe sexe, în perioada 2014-2020 (1 iulie)
(nr., % în total județ)

Prahova	TOTAL	Masculin	Feminin			
2014	817.954	396.526	421.428			
2015	814.226	394.710	419.516			
2016	809.606	392.567	417.039			
2017	804.431	390.004	414.427			
2018	799.472	387.457	412.015			
2019	793.878	384.618	409.260			
2020	787.888	381.651	406.237			
Breaza	TOTAL	Masculin	Feminin	% în total județ	Masculin	Feminin
2014	16.911	8.237	8.674	2,07	2,08	2,06
2015	16.810	8.198	8.612	2,06	2,08	2,05
2016	16.711	8.137	8.574	2,06	2,07	2,06
2017	16.537	8.059	8.478	2,06	2,07	2,05
2018	16.367	7.981	8.386	2,05	2,06	2,04
2019	16.219	7.910	8.309	2,04	2,06	2,03
2020	15.999	7.771	8.228	2,03	2,04	2,03
2021	15.847					

Sursa: Date INS – prelucrări.

Analiza evoluției în timp a populației arată că, raportată la județul Prahova, populația orașului Breaza reprezintă 2,03%, cu o ușoară tendință de scădere comparativ cu anul 2014 (2,07%). Ponderea populației masculine cunoaște o ușoară scădere în ponderea județului (de la 2,08% la 2,03%), ca și populația feminină (de la 2,06% în total județ, la 2,03%).

Figura 8: Tendințe în evoluția populației totale – județul Prahova și orașul Breaza, 2020 versus 2014 (%)

Sursa: INS.

Analiza comparativă a evoluției populației în perioada 2014-2020 arată o tendință negativă atât pentru județ, cât și pentru orașul Breaza, astfel:

1. o scădere de -3,68% a populației în județul Prahova;
2. scădere de -5,39% în orașul Breaza;
3. se constată, de asemenea, o tendință de scădere mai accentuată a populației masculine comparativ cu populația feminină (-3,75% comparativ cu -3,60% în județul Prahova și 5,66% masculin în comparație cu 5,14% feminin în orașul Breaza).

4. SITUAȚIA ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ

În continuare, vor fi realizate o serie de analize sectoriale care vor sta la baza fundamentării strategiei de dezvoltare a orașului Breaza pentru perioada următoare și până la orizontul de timp al anului 2028.

Vor fi abordate și analizate în evoluție (perioada 2014-2019 sau 2020) următoarele domenii: *demografie, resursele și forța de muncă, infrastructura (educațională, medicală, de transport, edilitară), IMM-uri, turism, agricultură, administrație publică.*

4.1. Demografia

De o importanță reală pentru toate nivelurile (de la guvernul național la consiliul orașenesc, ca și pentru organizațiile internaționale), fenomenele demografice (schimbările în natalitate, mortalitate și migrație) au un puternic impact social, economic, politic și cultural, astfel constituind o parte esențială în analiza și dezvoltarea politică. Fenomenele demografice sunt interpretate și analizate prin prisma unor indicatori demografici care oferă o imagine sintetică asupra transformărilor înregistrate la nivel local.

Analiza demografiei unei zone vizează procesul de cunoaștere a populațiilor umane (static sau în evoluție). Populația umană reprezintă o colectivitate de persoane identificată printr-o serie de caracteristici: vârsta, sexul, starea civilă, locul de reședință. Structura pe grupe de vârstă a unei populații influențează resursele de muncă, capacitatea de reproducere, structura consumului de bunuri și servicii. Această structură pe grupe vârstă este determinată de particularitățile evoluției natalității și mortalității, dar poate fi privită și ca rezultat al unui proces migratoriu.

Corelația dintre dinamica și structura pe vârste a populației este considerată a fi foarte puternică. Astfel, scăderea natalității la un moment dat va avea un impact important asupra structurii pe grupe vârstă a acelei generații. Pe grupe mari de vârstă avem populație: tânără 0-19 ani, adultă 20-64 de ani și vârstnică 65 de ani și peste. Pe grupe de vârste școlare, avem: primar + gimnazial sau ciclul I – 6-14 ani, liceal sau secundar – 15-18 ani, superior sau ciclul III – 19-23 de ani.

Ținând seama de considerentele prezentate mai sus, vom analiza principalii indicatori demografici existenți la nivelul orașului Breaza. Astfel, conform celor mai recente date puse la dispoziție de INS, în orașul Breaza, la data de 1 ianuarie 2021 erau 15.847 de locuitori, în scădere față de anul 2014, când se înregistra o populație totală de 16.992 (-6,74%), cu o evidentă tendință de scădere accentuată și continuă.

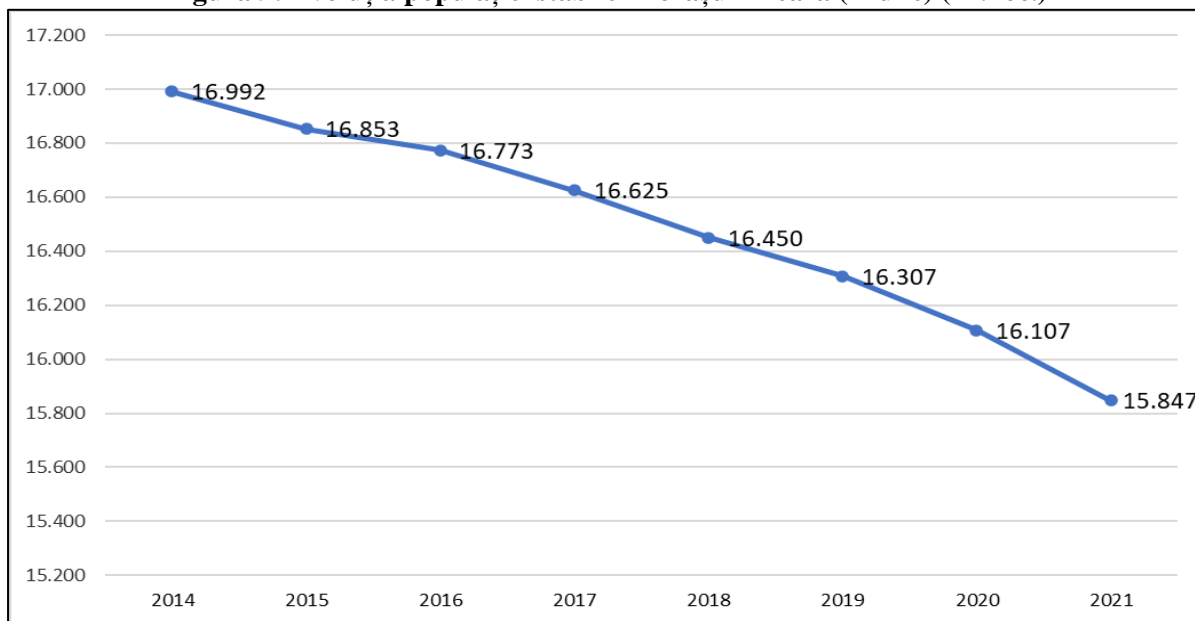
Pe grupe de gen, din totalul populației înregistrate, circa 48,64% sunt bărbați și 51,36% sunt femei. Populația masculină a înregistrat o tendință de scădere mai accentuată decât cea feminină (-6,82% comparativ cu -6,66%) (tabelul 12).

Tabelul 12: Populația stabilă în orașul Breaza, în perioada 2014-2020 (1 ianuarie) (nr. loc.)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total	16.992	16.853	16.773	16.625	16.450	16.307	16.107	15.847
Masculin	8.266	8.212	8.175	8.094	8.011	7.940	7.835	7.702
Feminin	8.726	8.641	8.598	8.531	8.439	8.367	8.272	8.145

Sursa: Date INS.

Figura 9: Evoluția populației stabile în orașul Breaza (1 iulie) (nr. loc.)

Sursa: Date INS.

Pe lângă indicatorul privind populația totală a orașului Breaza, s-a analizat și sporul natural al populației (născuți vii minus decedați). Astfel, potrivit datelor raportate de INS, sporul natural în orașul Breaza este unul negativ (-167 de persoane), numărul celor decedați fiind mai mare față de cel al născuților vii, cu accentuarea trendului negativ în perioada analizată (figura 10).

Figura 10: Evoluția sporului natural în orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr. de persoane)

Sursa: Date INS – prelucrări.

Pentru a oferi o imagine globală asupra sectorului demografic, sunt prezentate în cele ce urmează principalele tendințe ale unor indicatori privind populația orașului Breaza în perioada 2014-2019:

1. Numărul persoanelor decedate a crescut de la 208 la 260 persoane (+25%).
2. Numărul copiilor sub 1 an decedați s-a menținut constant.
3. Numărul căsătoriilor a scăzut de la 101 la 82 (-18,8%).

4. S-a redus numărul de divorțuri de la 26 la 25.
5. A scăzut numărul de născuți vii cu 24,4%.
6. Mortalitatea infantilă foarte mare în anul 2019, de 10,75 decedați la 1.000 de născuți vii. În România (anul 2018), s-a înregistrat cea mai mare rată a mortalității infantile (comparativ cu celelalte state membre din Uniunea Europeană), cu 6 decese la 1.000 de născuți vii, aproape dublu față de rata mortalității infantile de 3,4 decese la 1.000 de născuți vii din UE (Eurostat).

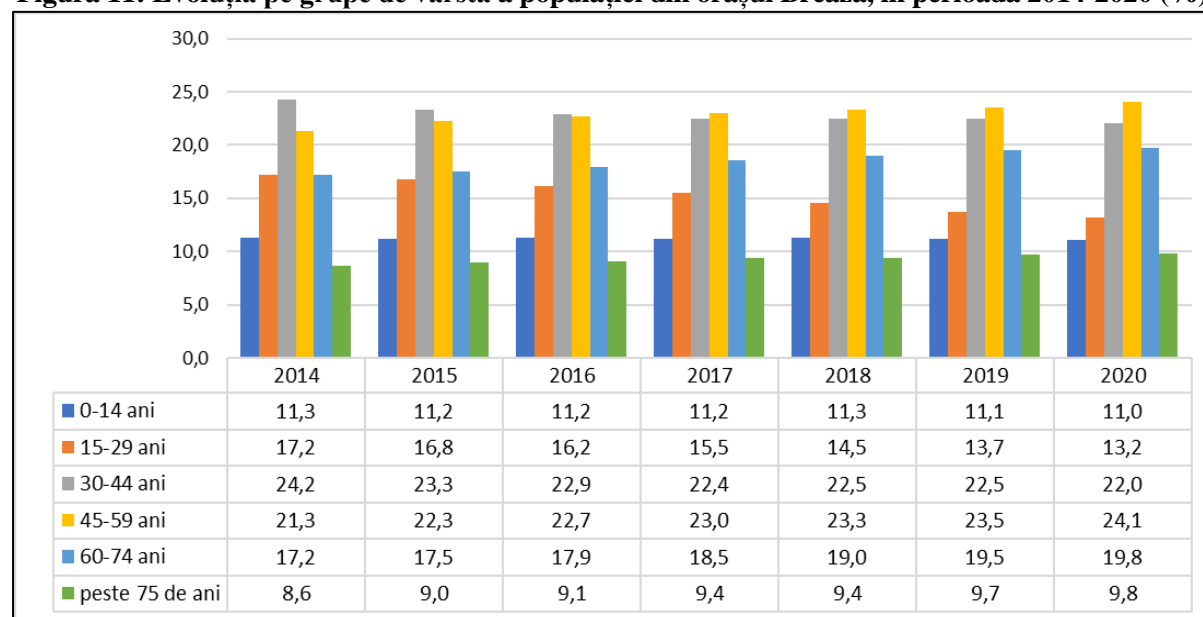
Tabelul 13: Tabloul demografic al orașului Breaza, în perioada 2014-2019 (nr., %)

	Decedați	Decedați sub un an	Căsătorii	Divorțuri	Născuți vii	Născuți vii cu reședința în România	Rata mortalității infantile	Născuți morți	Spor natural
2014	208	1	101	26	123	123	8,13	0	-85
2015	217	1	83	25	108	109	9,26	0	-109
2016	216	1	105	27	98	95	10,20	0	-118
2017	242	1	83	25	116	115	8,62	0	-126
2018	209	1	90	33	94	93	10,64	0	-115
2019	260	1	82	25	93	92	10,75	2	-167
Tendința 2019 versus 2014 (%)	+25%		-18,8%	-3,8%	-24,4%	-25,2%			-

Sursa: Date INS – prelucrări.

Analiza structurii pe grupe de vârstă a populației din orașul Breaza arată că predomină populația aflată în categoria 45-59 de ani (24,1%), urmată de cea de 30-44 de ani (22%). Acest lucru poate fi considerat un aspect pozitiv, deoarece grupele de vârstă predominante susțin (încă) o forță de muncă activă și prezintă o bună perspectivă de dezvoltare a localității. Totuși, peste 10-15 ani, această categorie se va transforma în categoria de persoane ce vor fi pensionate, creând astfel o presiune asupra sistemului social și de pensii.

Figura 11: Evoluția pe grupe de vârstă a populației din orașul Breaza, în perioada 2014-2020 (%)

Sursa: Date INS – prelucrări.

Analiza dinamicii pe grupe de vârstă arată o tendință accentuată de scădere a populației în grupă de vârstă de 15-29 de ani (-27,17%), urmată de categoria de vârstă de 30-44 de ani (-13,82%) și de grupa de vârstă 0-14 ani (-7,69%).

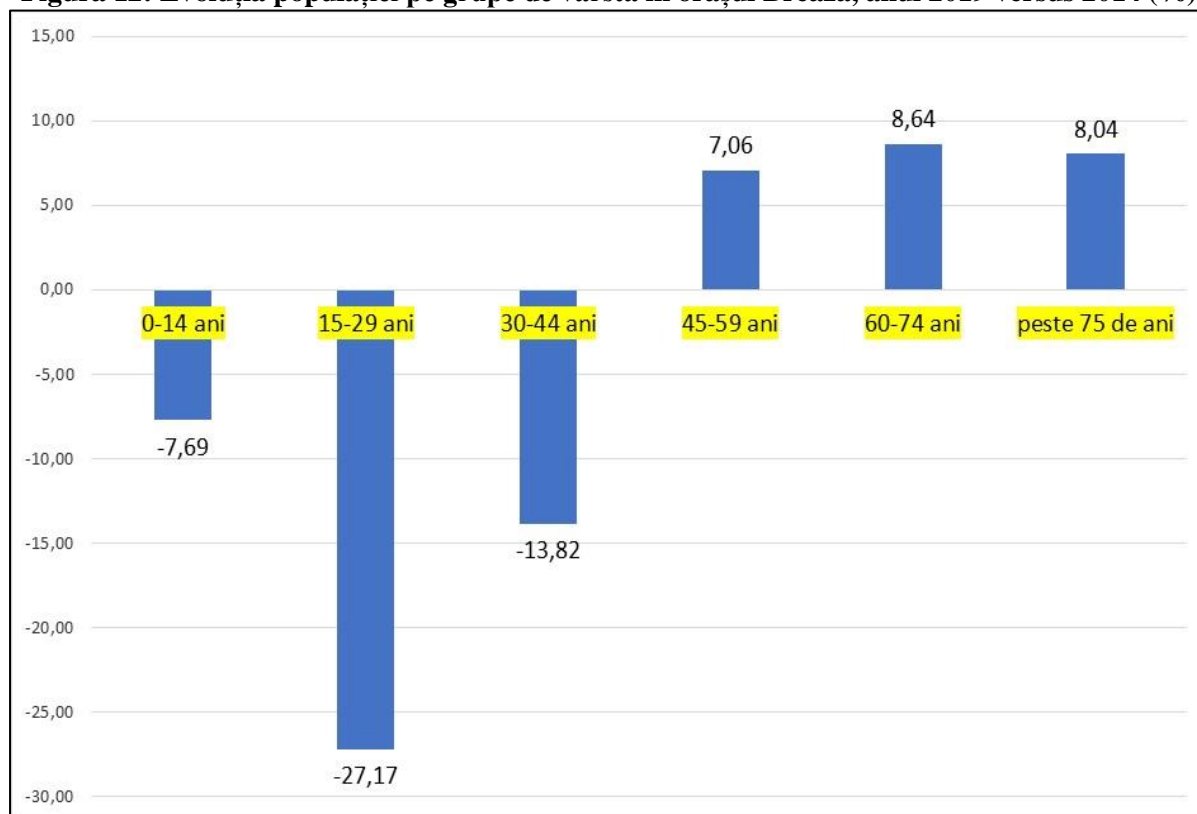
Tabelul 14: Tabloul demografic pe grupe de vârstă al orașului Breaza, în perioada 2014-2019

TOTAL	0-14 ani	15-29 ani	30-44 ani	45-59 ani	60-74 ani	peste 75 ani	TOTAL
2014	1.925	2.926	4.117	3.627	2.929	1.468	16.992
2015	1.889	2.828	3.923	3.756	2.945	1.512	16.853
2016	1.885	2.715	3.836	3.801	3.008	1.528	16.773
2017	1.855	2.583	3.731	3.816	3.080	1.560	16.625
2018	1.860	2.389	3.695	3.828	3.126	1.552	16.450
2019	1.817	2.234	3.665	3.829	3.188	1.574	16.307
2020	1.777	2.131	3.548	3.883	3.182	1.586	16.107

Sursa: Date INS – prelucrări.

Se remarcă, de asemenea, o tendință de îmbătrânire demografică, populația în grupa de vârstă 60-74 de ani fiind în creștere (+8,64%), urmată de cea de peste 75 de ani (+8,04%).

Figura 12: Evoluția populației pe grupe de vârstă în orașul Breaza, anul 2019 versus 2014 (%)

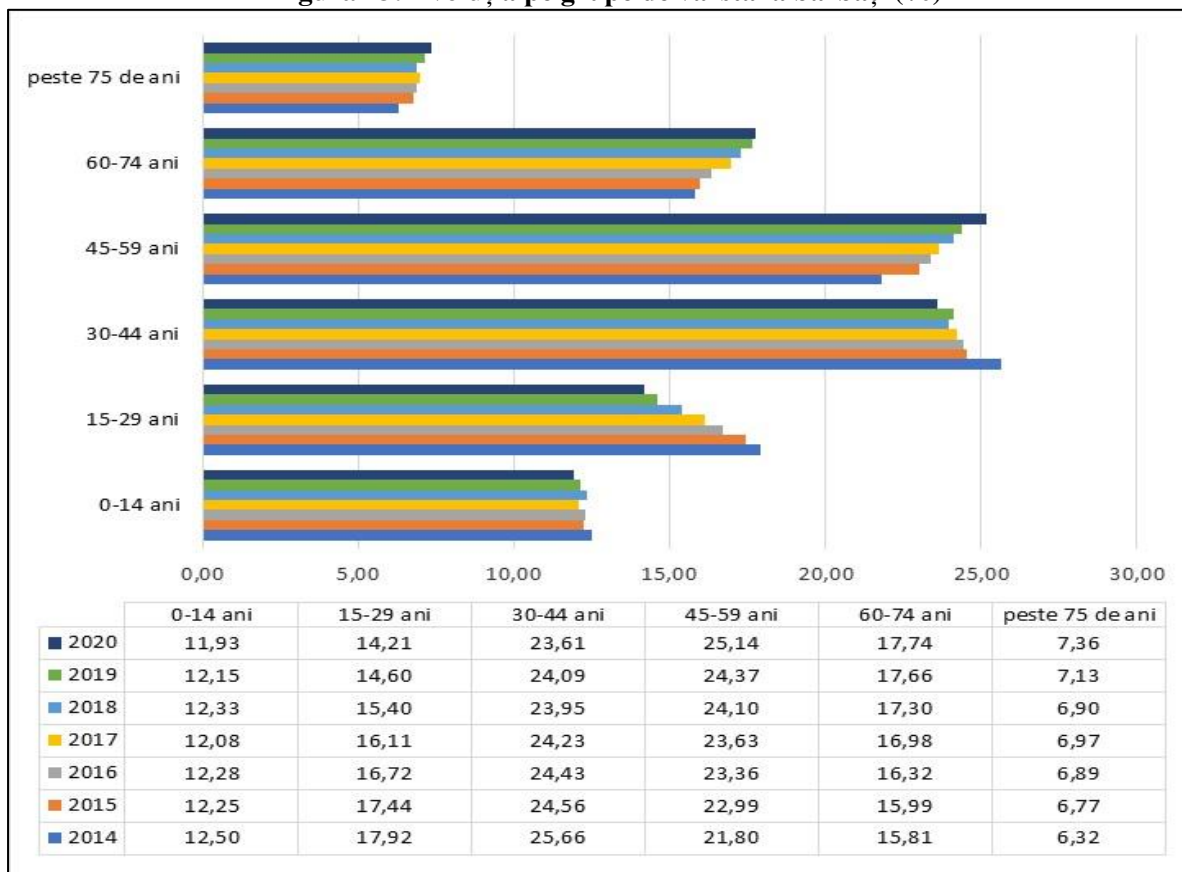

Sursa: Date INS – prelucrări.

Analiza evoluției populației totale pe grupe de vârstă arată următoarea situație:

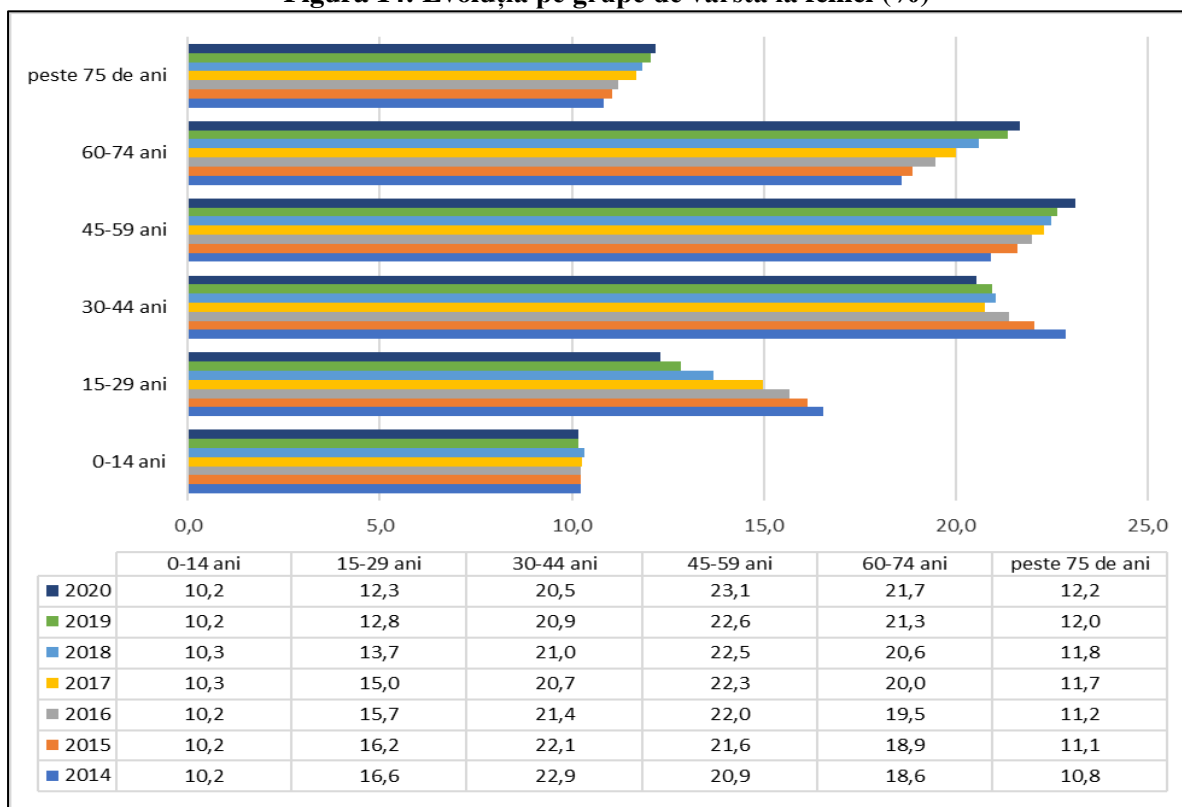
- La bărbați predomină grupa de vârstă 45-49 de ani (25,14% din total), urmată de cea din categoria 30-44 de ani (23,61% din total) și grupa de vârstă de 60-76 de ani (17,74% din total).
- La populația feminină predomină grupa de vârstă 45-49 de ani (23,1% din total), dar într-o proporție mai mică decât la bărbați, urmată de grupa de vârstă 60-74 de ani (21,7% din total), mai mare decât la bărbați, alături de grupa de vârstă 30-44 de ani (20,5% din total), mai redusă decât la populația masculină.

Figura 13: Evoluția pe grupe de vârstă la bărbați (%)

Sursa: Date INS.

Figura 14: Evoluția pe grupe de vârstă la femei (%)

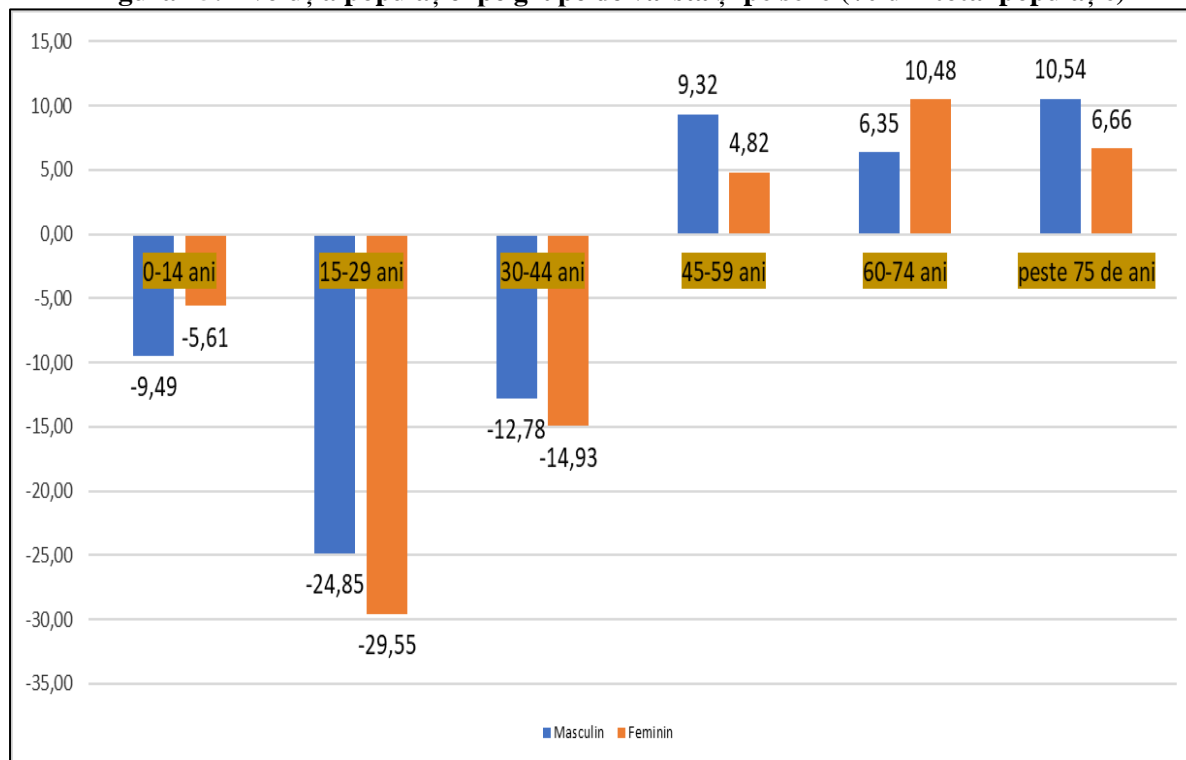

Sursa: Date INS.

În ceea ce privește evoluția populației pe grupe de vârstă, se pot observa următoarele tendințe generale:

- Cea mai importantă scădere se înregistrează la populația tânără, aflată în grupa de vârstă de 15-29 de ani (-29,55% la femei și 24,85% la bărbați).
- Scădere de 12,78% la bărbați și 14,93% la femeile din grupa de vârstă 30-44 de ani.
- Scădere la grupa de vârstă de 0-14 ani atât la bărbați (-9,49%), cât și la femei (-5,61%).
- Creșteri ale ponderilor la toate categoriile de vârstă de peste 45 de ani.
- Tendință generală evidentă de îmbătrânire la ambele sexe, la nivelul orașului Breaza, mai accentuată la populația masculină (figura 15).

Figura 15: Evoluția populației pe grupe de vârstă și pe sexe (% din total populație)

Sursa: Date INS.

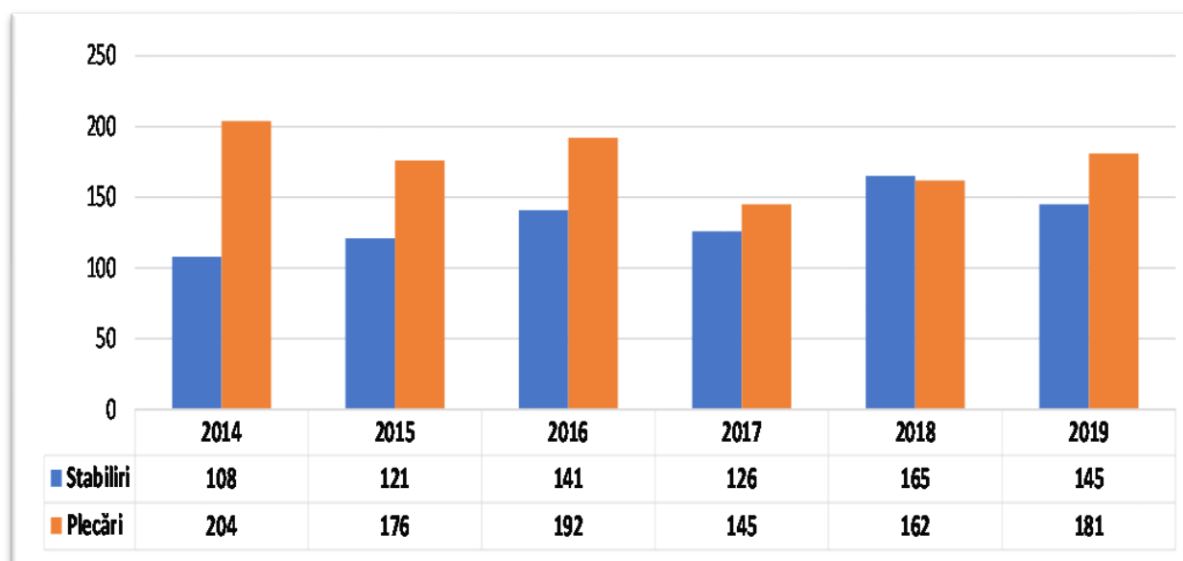
4.2. Migrația

Mobilitatea populației este o caracteristică complexă, ce reflectă procese privind schimbarea situației localizării oamenilor, prin deplasare spre și dinspre o anumită zonă (țară, regiune, localitate).

Mobilitatea exprimă schimbarea statutului în care se află un individ sau un grup de indivizi, sub incidența unui complex de factori economici, tehnologici, organizaționali, sociali etc., iar mobilitatea forței de muncă este definită drept capacitatea de reacție și adaptare a persoanelor la provocările mediului social-economic și la dinamica acestora.

Și în orașul Breaza, fenomenul migrator este prezent, dat fiind faptul că este localizat în apropierea unor importante centre urbane dezvoltate. Astfel, în anul 2019 a fost raportat un număr de 145 de persoane care și-au stabilit domiciliul în localitate și alte 181 de persoane care au părăsit orașul. Comparativ cu anul 2014, se constată că numărul de plecări l-a depășit pe cel al stabilirilor în localitate, ceea ce arată că există un fenomen relativ important de emigrație, proces care contribuie în mod evident la reducerea numărului populației din oraș, a volumului de forță de muncă, afectând pe termen mediu și lung starea economică și socială a zonei.

Figura 16: Fenomenul migrator în orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr. de persoane)

Sursa: INS – date prelucrate.

În evoluție, atât numărul emigranților, cât și al imigranților s-a dublat, emigranții depășindu-i numeric pe imigranți.

Tabelul 15: Stabiliri, plecări, emigranți și imigranți în orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr.)

	Stabiliri cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	Emigranți definitiv	Imigranți definitiv
2014	175	245	4	4
2015	230	205	4	5
2016	224	257	12	1
2017	194	245	11	1
2018	190	217	7	6
2019	221	256	9	8

Sursa: INS – date prelucrate.

4.3. Resursele de muncă

În strânsă corelație cu fenomenul demografic, analiza resurselor de muncă este unul dintre punctele forte ale unei strategii de dezvoltare locală. Un bun potențial demografic asigură continuitatea și susținerea pieței de muncă locale. Nivelul general de dezvoltare economică al unei zone poate fi analizat cu ajutorul pieței forței de muncă și al problemelor acesteia. Mai trebuie precizat faptul că, la nivel național, există un deficit important de resurse de muncă în aproape toate domeniile de activitate economică, firmele și companiile fiind nevoite să adopte strategii prin care să stopeze emigrația forței de muncă.

Resursele de muncă¹³ cuprind acele categorii de populație care dispun de ansamblul capacităților fizice și intelectuale care le permite să desfășoare o muncă utilă într-o activitate

¹³ Resursele de muncă reprezintă acea categorie de populație care dispune de ansamblul capacităților fizice și intelectuale care îi permit să desfășoare o muncă utilă într-una dintre activitățile economiei naționale. Resursele de muncă includ: populația în vârstă de muncă, aptă de a lucra, precum și persoanele sub și peste vârsta de muncă, aflate în activitate. Pentru perioada 2016-2019: 16-60 de ani pentru femei, respectiv 16-65 de ani pentru bărbați. Pentru perioada 2020: 16-61 de ani pentru femei, respectiv 16-65 de ani pentru bărbați.

economică, în cadrul sistemului național. Sunt incluse aici: populația în vârstă de muncă, aptă de a lucra efectiv pe piața muncii, precum și persoanele sub și peste vârsta de muncă, aflate încă în activitate.

În anul 2019, orașul Breaza dispunea de un total de 9.728 de persoane încadrate în categoria resurselor de muncă, în scădere de la 10.352 de persoane (2016). Dat fiind faptul că în statistica oficială există categoriile de vârstă prezentate în tabelul de mai jos, analiza s-a realizat pe baza acestora, fiind mai mult una estimativă. Astfel, în orașul Breaza, analiza dinamicii resurselor de muncă arată că există o scădere a acestora în anul 2019 comparativ cu anul 2016 de -6%, dar cu o ușoară creștere de 3% față de anul 2018. Pe grupe de vârstă, cea mai mare creștere a înregistrat-o forța de muncă din categoria de 50-54 de ani (+56,5%), în timp ce scăderea cea mai importantă a fost la categoria 25-29 de ani (-30,2%), urmată de cea din categoria de 55-59 de ani (-19,1%).

Tabelul 16: Evoluția resurselor de muncă în orașul Breaza, în perioada 2016-2019 (nr., %)

	2016	2017	2018	2019	Dinamică (%)
15-19 ani	703	704	677	665	-5,4
20-24 ani	783	711	703	711	-9,2
25-29 ani	1.229	1.168	369	858	-30,2
30-34 ani	1.109	1.080	1.009	1.175	6,0
35-39 ani	1.324	1.266	1.147	1.123	-15,2
40-44 ani	1.403	1.385	1.190	1.367	-2,6
45-49 ani	1.750	1.856	1.358	1.506	-13,9
50-54 ani	878	869	1.868	1.374	56,5
55-59 ani	1.173	1.091	1.121	949	-19,1
TOTAL	10.352	10.130	9.442	9.728	-6,0

Sursa: INS.

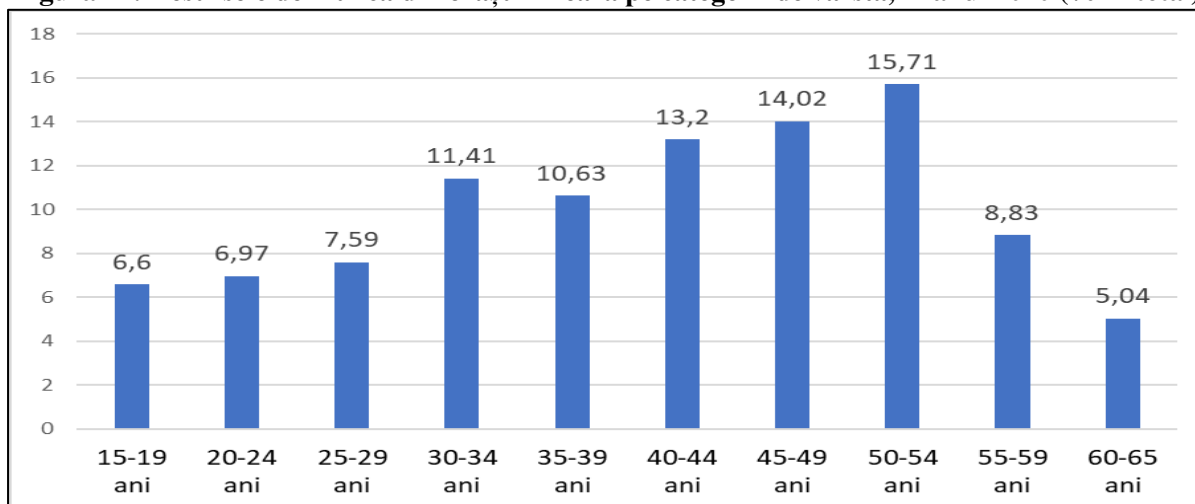
În anul 2020, resursele totale de muncă din orașul Breaza au crescut la 10.069 de persoane (de la 9.728 de persoane în 2019). Dintre acestea, circa 54,03% erau bărbați și 45,97% femei. Se constată o ușoară tendință de scădere comparativ cu anul 2016 (-2,73%), urmată de o creștere față de anul 2019 (+3,50%).

Tabelul 17: Situația resurselor de muncă pe sexe, în orașul Breaza, în anul 2020 (nr. de persoane, %)

	Total (nr.)	Masculin (nr.)	Feminin (nr.)	Masculin (%)	Feminin (%)
15-19 ani	665	354	311	53,2	46,8
20-24 ani	702	365	337	52,0	48,0
25-29 ani	764	394	370	51,6	48,4
30-34 ani	1149	583	566	50,7	49,3
35-39 ani	1070	572	498	53,5	46,5
40-44 ani	1329	695	634	52,3	47,7
45-49 ani	1412	693	719	49,1	50,9
50-54 ani	1582	842	740	53,2	46,8
55-59 ani	889	435	454	48,9	51,1
60-65 ani	507	507	0	100,00	0
Total	10.069	5.440	4.629	54,03	45,97

Sursa: INS.

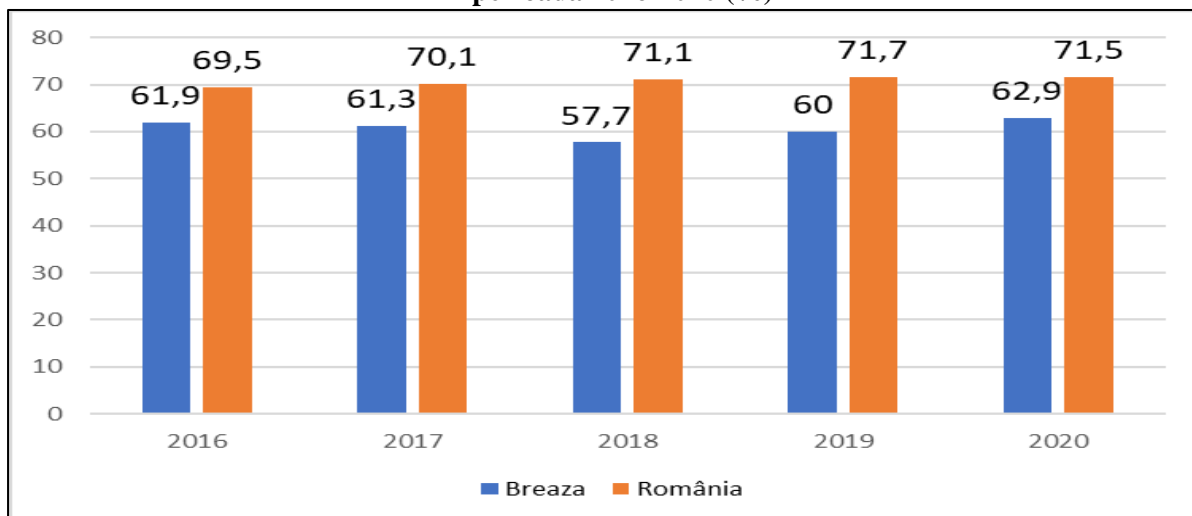
Figura 17: Resursele de muncă din orașul Breaza pe categorii de vârstă, în anul 2020 (% în total)

Sursa: INS.

Un aspect considerat punct slab îl constituie faptul că rata brută de activitate înregistrată în orașul Breaza este sub media națională. Astfel, în anul 2016, aceasta avea valoarea de 61,9%, sub cea națională, de 69,5%. În anul 2020, valoarea a cunoscut o tendință ușoară de creștere în Breaza, aceasta ajungând la 62,9% (+1 p.p.), dar plasându-se tot sub media națională.

Figura 18: Evoluția ratei brute de activitate¹⁴ în orașul Breaza comparativ cu media națională, în perioada 2016-2020 (%)

Sursa: Date INS – prelucrări.

Populația de vârstă oficială corespunzătoare învățământului preșcolar¹⁵ prezintă o scădere accentuată în perioada 2014-2020 (reducere cu 16,6%). Menținerea tendinței actuale a evoluției în timp a acestui indicator va determina o restrângere a resurselor de muncă în următorii 15 ani în orașul Breaza.

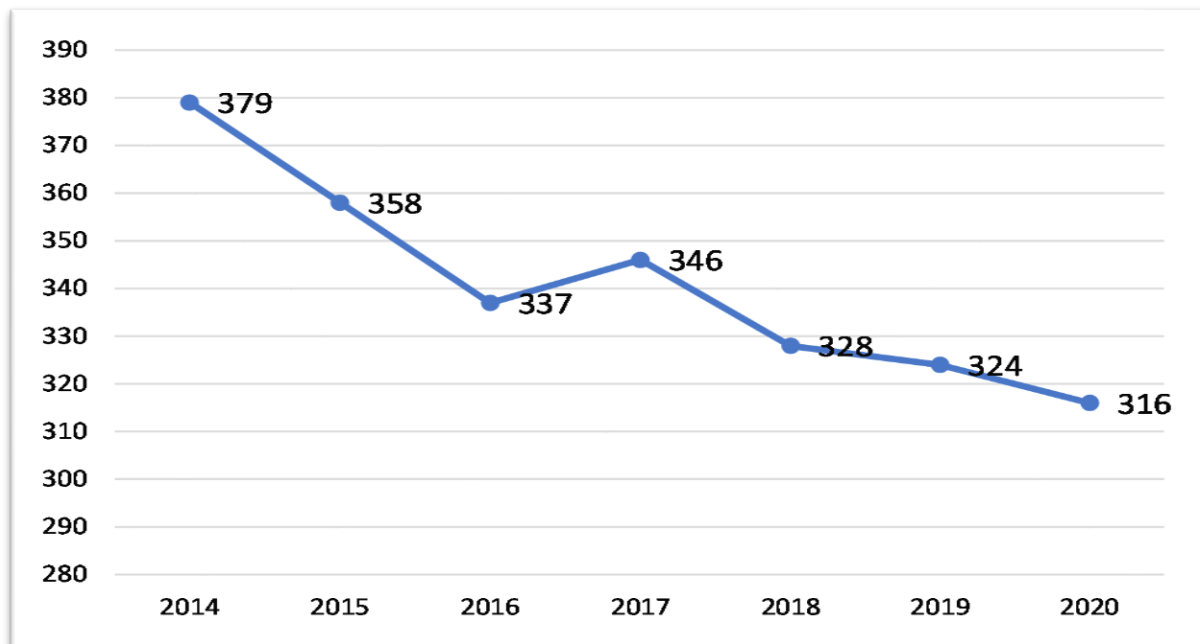
Astfel, dacă în anul 2014 numărul preșcolarilor din Breaza era de 379 de copii, în anul 2020 acesta a scăzut la 316 copii, fapt ce arată o scădere a natalității la nivel de localitate. Chiar dacă, începând cu anul 2018, ritmul de scădere pare să se fi redus, acest fenomen reprezintă o

¹⁴ Rata brută de activitate reprezintă raportul, exprimat procentual, dintre populația activă civilă și total populație.

¹⁵ Pentru perioada 1990/1991-2011/2012, populația din învățământul preșcolar a fost în grupa de vârstă 3-6 ani, iar începând cu anul școlar 2012/2013, conform legislației în vigoare (Legea educației nr. 1/2011), grupa de vârstă este 3-5 ani.

amenințare pentru viitorul pieței forței de muncă, necesitând măsuri urgente de remediere atât la nivel de localitate, cât și la nivelul întregii țări, fenomenul nefiind unul singular.

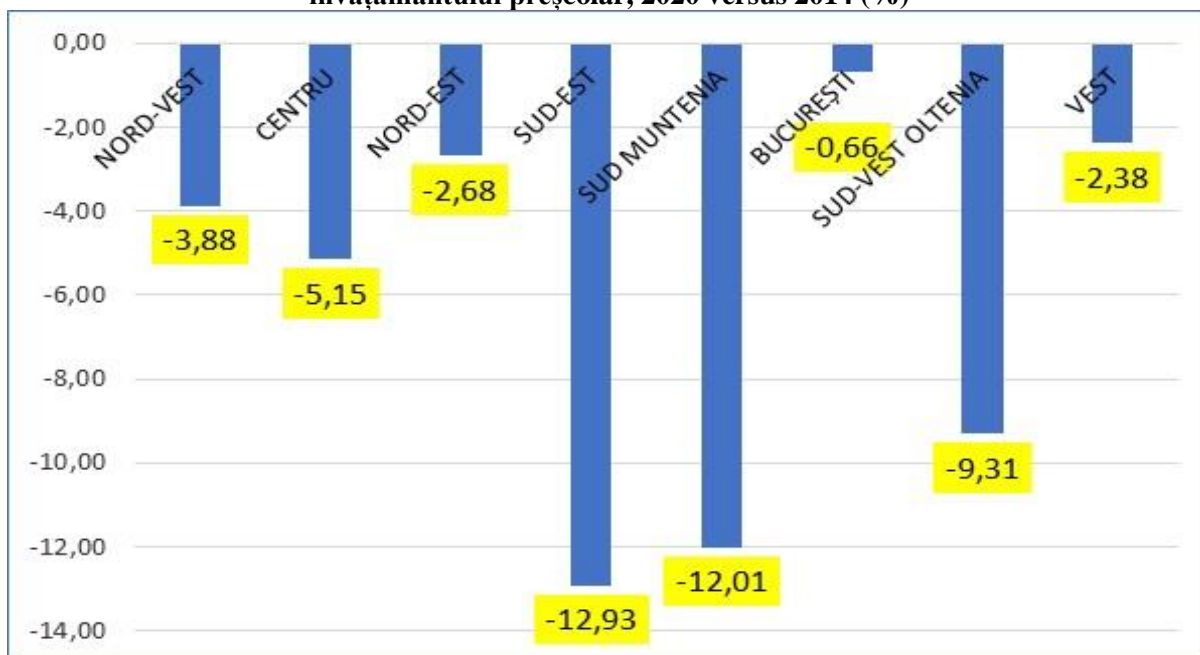
Figura 19: Populația de vârstă oficială corespunzătoare învățământului preșcolar, în perioada 2014-2020 (nr. pers.)

Sursa: Date INS – prelucrări.

Se poate observa că, la nivel teritorial, fenomenul de reducere a populației preșcolare se regăsește în toate regiunile, în diferite proporții. Astfel, regiunile Sud Muntenia (din care face parte orașul Breaza) și Sud Est au cele mai mari scăderi la valoarea acestui indicator (-12,93%, respectiv -12,01%), urmate de regiunile Sud Vest (-9,31%), Centru (-5,15%), Nord Vest (-3,88%).

Figura 20: Evoluția la nivel teritorial a populației de vârstă oficială corespunzătoare învățământului preșcolar, 2020 versus 2014 (%)

Sursa: Date INS – prelucrări.

4.4. Forța de muncă

Forța de muncă este analizată cu ajutorul numărului total de salariați¹⁶ ce activează în oraș. Astfel, în orașul Breaza, numărul total de salariați înregistrați în anul 2019 era de 2.760 de persoane, cu o creștere de +8,88% față de anul 2014. Raportat la numărul total de salariați din județul Prahova, acesta reprezintă 1,56%.

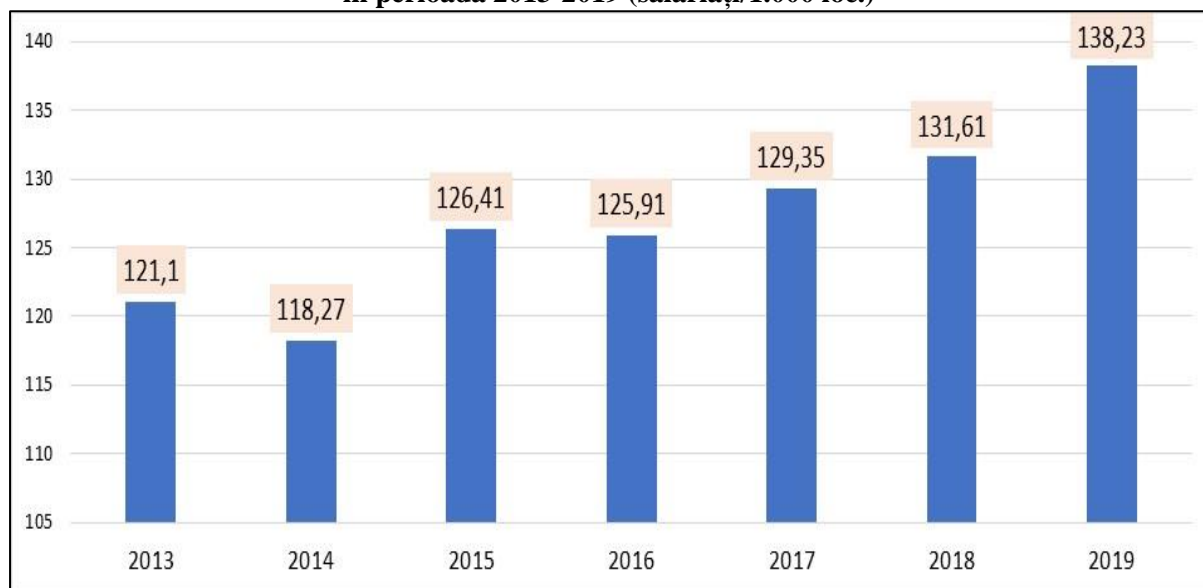
Tabelul 18: Evoluția numărului de salariați, în perioada 2014-2019 (nr., %)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019 versus 2014 (%)
Județul Prahova	162.331	165.442	165.341	171.906	178.221	177.096	9,10
Breaza	2.535	2.652	2.536	2.612	2.800	2.760	8,88
%	1,56	1,60	1,53	1,52	1,57	1,56	

Sursa: Date INS – prelucrări.

Raportat la numărul total de locuitori, numărul de salariați din întreprinderile nonagricole a cunoscut o evoluție crescătoare, de la 121,1 salariați la 1.000 loc. (2013) la 138,23 salariați la 1.000 loc. (2019), ceea ce înseamnă că există o tendință relativ ușoară de revigorare economică a localității din punctul de vedere al numărului mediu de salariați.

Figura 21: Evoluția numărului de salariați din întreprinderi nonagricole la 1.000 loc., în perioada 2013-2019 (salariați/1.000 loc.)

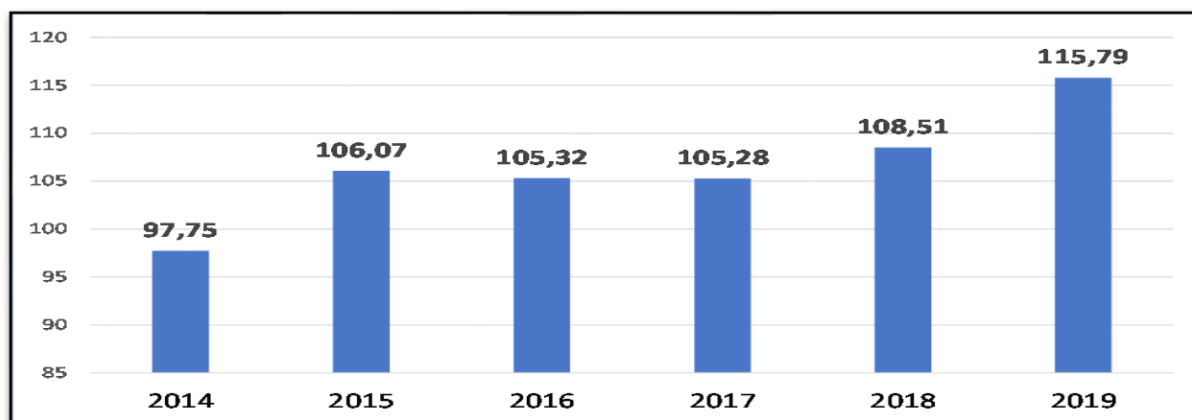

Sursa: Date INS – prelucrări.

De asemenea, numărul de salariați din întreprinderile noncomerț a cunoscut o creștere de la 97,75 salariați/1.000 loc. (anul 2014) la 115,79 salariați/1.000 loc. (anul 2019), ceea ce înseamnă o creștere de 18,45%.

¹⁶ Salariat este considerată persoana care prestează o muncă conform unei anumite specialități, calificări sau într-o anumită funcție, în schimbul unei remunerații sub formă de salariu în bani sau în natură, sub formă de comision etc., în baza unui contract individual de muncă/raport de serviciu cu unitatea, indiferent de forma ei de proprietate, tipul lucrului îndeplinit, numărul de ore lucrate (timp complet sau parțial) și durata contractului (perioadă determinată sau nedeterminată). Nu se includ în categoria de salariați întreprinzătorii individuali care prestează servicii unității în baza unor contracte de drept civil.

Figura 22: Evoluția numărului de salariați din întreprinderi noncomerț la 1.000 loc., în perioada 2014-2019 (salariați/1.000 loc.)

Sursa: Date INS – prelucrări.

Șomerii înregistrați reprezintă persoanele apte de muncă ce nu pot fi încadrate din cauza lipsei locurilor de muncă disponibile și care s-au înscris la Agenția Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă. La finele anului 2019, erau înscriși în evidențele Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Prahova un număr de 257 de șomeri, cu 11,26% mai mult față de anul 2014. Dintre aceștia, 62,4% erau femei și 37,6% erau persoane de gen masculin.

Numărul de șomeri de gen masculin a crescut cu 26,09%, în timp ce numărul de șomeri de gen feminin a crescut cu 1,44%.

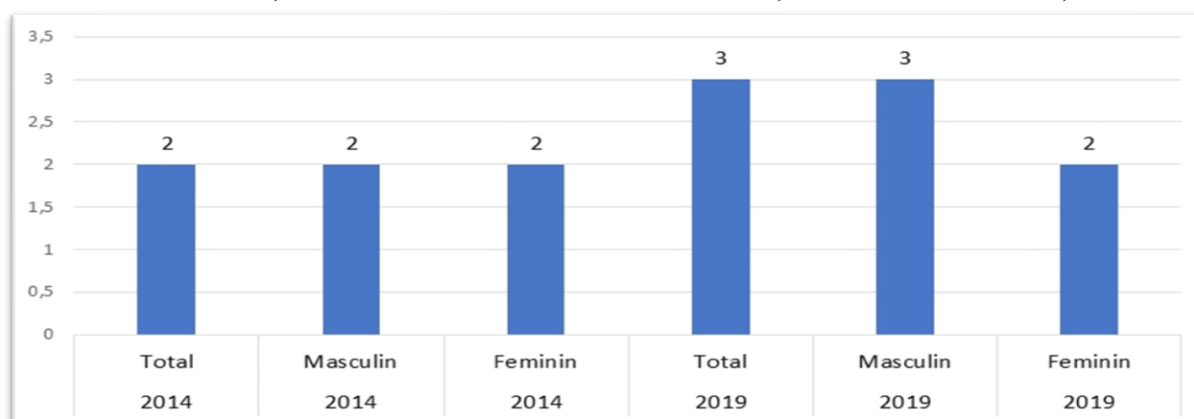
Tabelul 19: Evoluția numărului de șomeri pe categorii de gen, în perioada 2014-2019 (nr., %)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019 versus 2014 (%)
Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul anului – total	231	171	158	129	85	257	11,26
Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul anului – femei	139	95	99	76	53	141	1,44
Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul anului – bărbați	92	76	59	53	32	116	26,09

Sursa: Date INS – prelucrări.

Ponderea șomerilor în total resurse de muncă era de 3% în anul 2019, în creștere cu un punct procentual față de anul 2014, cu o valoare mai mare în rândul populației masculine (3%) comparativ cu cea feminină (2%).

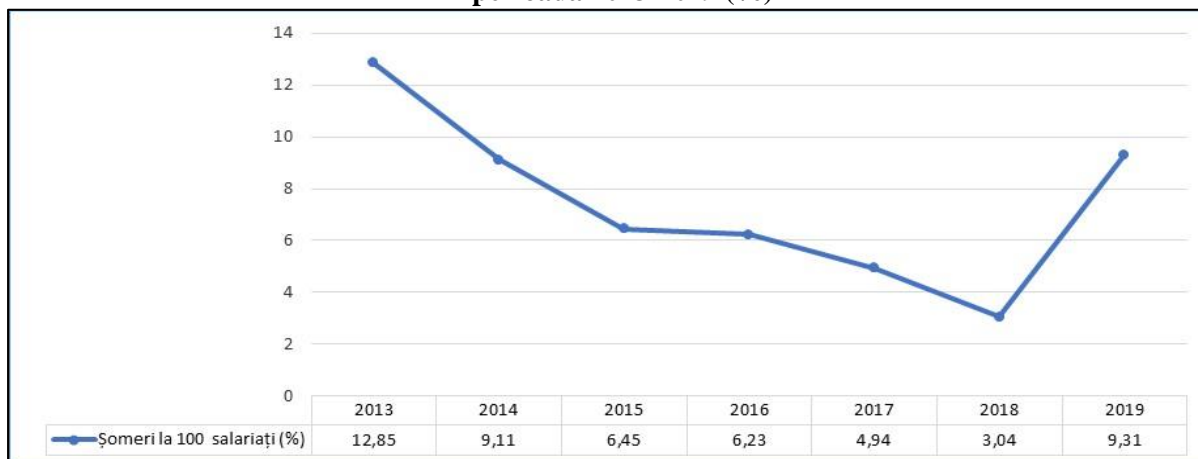
Figura 23: Ponderea șomerilor în total resurse de muncă în orașul Breaza, în anii 2014 și 2019 (%)

Sursa: Date INS – prelucrări.

Raportat la numărul total de salariați, șomerii din orașul Breaza au înregistrat o scădere până în anul 2018, ajungând la 3,04% de la 12,85% (anul 2013), după care urmează un trend crescător, urcând la 9,31% în anul 2019.

Figura 24: Evoluția numărului de șomeri la 100 de salariați, în orașul Breaza, în perioada 2013-2019 (%)

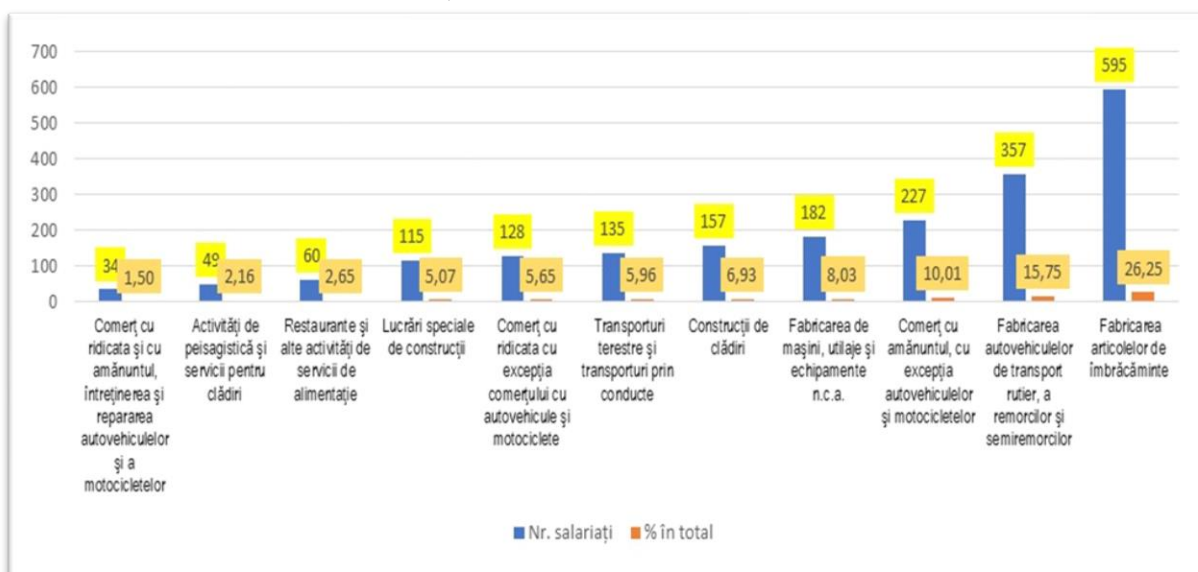
Sursa: Date INS – prelucrare.

Profilul ocupațional al orașului Breaza în anul 2019 este dat de numărul mediu de salariați ce lucrează în întreprinderile active din diferite domenii de activitate (CAEN Rev. 2).

Se constată că, la nivel local, structura pe domenii este următoarea: 1. fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (26,25% din total salariați); 2. fabricare de autovehicule, remorci și semiremorci (15,75%); 3. comerț cu amănuntul (10%); 4. comerț total (17,16%); 5. fabricarea de echipamente (8%); 6. construcții de clădiri (6,93%); 6. transporturi terestre și prin conducte (5,96%).

Dacă însumăm toate formele de comerț existente la nivel de oraș, constatăm că numărul total de salariați din acest sector ajunge la 17,16% din total salariați, din această perspectivă, sectorul de servicii comerciale deținând locul 2, după fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (26,25% din total salariați).

Figura 25: Numărul mediu de salariați în întreprinderi active pe domenii, în orașul Breaza, în anul 2019 (nr., %)

Sursa: Date INS – prelucrări.

Tabelul 20: Numărul mediu de salariați în întreprinderi active (nr., % în total)

	Nr. de salariați	%
Pescuit și acvacultură	1	0,04
Tipărire și reproducerea pe suporti a înregistrărilor	1	0,04
Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	1	0,04
Depozitare și activități auxiliare pentru transporturi	1	0,04
Activități de difuzare și transmitere de programe	1	0,04
Publicitate și activități de studiere a pieței	1	0,04
Activități veterinare	1	0,04
Activități de investigații și protecție	1	0,04
Învățământ	1	0,04
Alte activități extractive	2	0,09
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	2	0,09
Activități de producție cinematografică, video și de programe de televiziune; înregistrări audio și activități de editare muzicală	2	0,09
Activități auxiliare pentru intermediari financiare, activități de asigurare și fonduri de pensii	3	0,13
Activități de creație și interpretare artistică	3	0,13
Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	4	0,18
Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	4	0,18
Activități de servicii informatice	4	0,18
Fabricarea produselor textile	5	0,22
Alte activități industriale n.c.a.	5	0,22
Tranzacții imobiliare	5	0,22
Activități de secretariat, servicii suport și alte activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	5	0,22
Activități de servicii în tehnologia informației	6	0,26
Activități de jocuri de noroc și pariuri	6	0,26
Industria alimentară	7	0,31
Alte activități profesionale, științifice și tehnice	7	0,31
Agricultură, vânătoare și servicii anexe	9	0,40
Activități ale direcțiilor (centralelor), birourilor administrative centralizate; activități de management și de consultanță în management	9	0,40
Activități juridice și de contabilitate	10	0,44
Alte activități de servicii	12	0,53
Hoteluri și alte facilități de cazare	14	0,62
Silvicultură și exploatare forestieră	15	0,66
Lucrări de geniu civil	15	0,66
Activități de arhitectură și inginerie; activități de testări și analiză tehnică	15	0,66
Activități referitoare la sănătatea umană	15	0,66
Activități ale agențiilor turistice și a tur-operatorilor; alte servicii de rezervare și asistență turistică	17	0,75
Activități sportive, recreative și distractive	18	0,79
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	34	1,50
Activități de peisagistică și servicii pentru clădiri	49	2,16
Restaurante și alte activități de servicii de alimentație	60	2,65
Lucrări speciale de construcții	115	5,07
Comerț cu ridicata, cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete	128	5,65
Transporturi terestre și transporturi prin conducte	135	5,96
Construcția de clădiri	157	6,93
Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	182	8,03
Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor	227	10,01
Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor	357	15,75
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	595	26,25

Sursa: INS – date prelucrate.

4.5. Infrastructura serviciilor educaționale și sociale

4.5.1. Infrastructura educațională

Orașul Breaza dispune de cinci unități aferente învățământului public general, din care două sunt unități de învățământ liceale. Numărul liceelor în perioada analizată a scăzut de la 3 la 2.

Tabelul 21: Evoluția numărului de unități de învățământ, 2014-2019 (nr.)

Anul	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Unități de învățământ – total	5	5	5	5	5	5
Licee	3	3	2	2	2	2

Sursa: INS – date prelucrate.

În ceea ce privește învățământul preuniversitar, datele furnizate de INS arată că în anul 2019 erau acoperite toate etapele acestuia (grădiniță, învățământ primar, învățământ secundar), astfel:

- școli din învățământul primar și gimnazial (inclusiv special) – două unități;
- școli din învățământul primar și gimnazial special – o unitate;
- licee – două unități;
- învățământ profesional – o unitate;
- nu există unități de învățământ în sistem privat.

În anul 2019, numărul total de elevi și preșcolari a fost de 2.172 (13,58% din populația totală după domiciliu), cu 4,44% mai mic comparativ cu anul 2014. În învățământul liceal erau înscriși 778 de elevi, iar în învățământul gimnazial 464 elevi. În ceea ce privește evoluția numărului elevilor și preșcolarilor care învață în orașul Breaza, putem spune că, per ansamblu, se remarcă o tendință de scădere, cea mai mare fiind înregistrată la copiii înscriși la grădiniță (-9,72%), iar cea mai mică în învățământul primar (-1,37%).

Tabelul 22: Evoluția numărului total de persoane înscrise în învățământ în orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr., %)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Dinamica (%)
Copii înscriși în grădinițe	319	319	312	301	297	288	-9,72
Elevi înscriși în învățământ primar	583	573	581	605	615	575	-1,37
Elevi înscriși în învățământ gimnazial	474	472	457	448	450	464	-2,11
Elevi înscriși în învățământ liceal	831	795	769	782	783	778	-6,38
Elevi înscriși în învățământ profesional	66	54	65	53	66	67	1,52
Total	2.273	2.213	2.184	2.189	2.211	2.172	-4,44

Sursa: Date INS – prelucrări.

În anul 2019, potrivit datelor INS, în sistemul public de învățământ activau 134 de cadre didactice, cu șapte persoane mai puțin decât în anul 2014 (-4,96%). Cele mai multe cadre didactice activau în învățământul primar și gimnazial (49,3%), urmate de cele din învățământul liceal (32,8%). Ca urmare a scăderii continue a numărului de elevi, numărul cadrelor didactice a scăzut în perioada analizată, în special în învățământul gimnazial (-14,6%) și liceal (-13,73%). În același timp, apariția sistemului profesional de învățământ a atras după sine apariția a cinci posturi noi de profesori care activează în această formă de învățământ, aceștia reprezentând 3,7% din numărul total al cadrelor didactice.

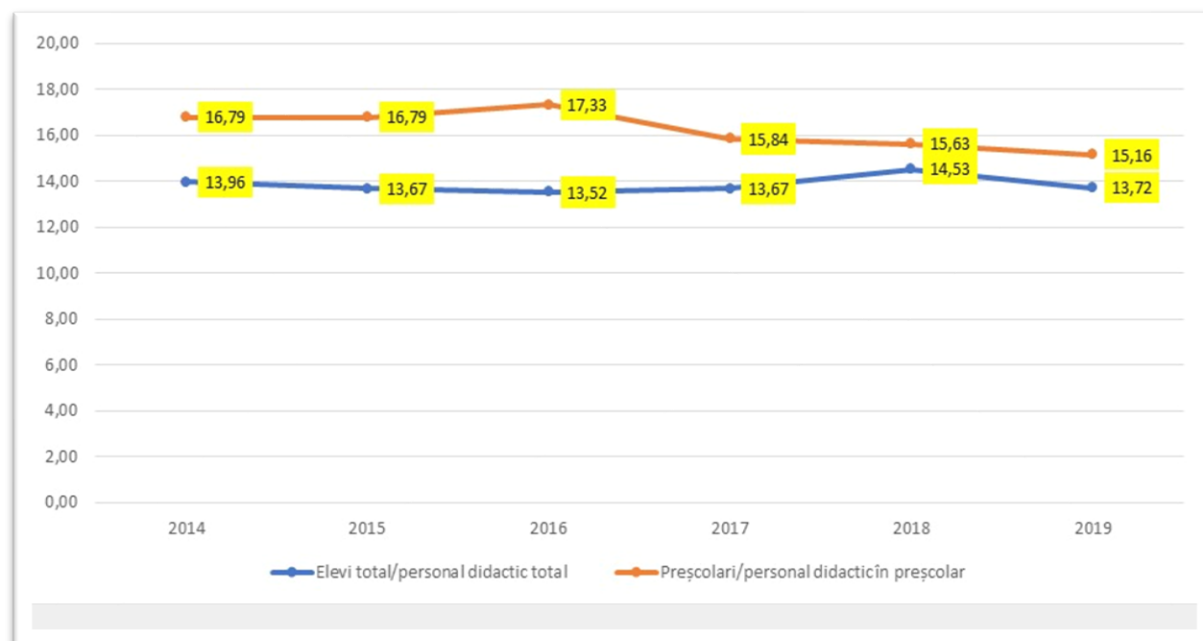
Tabelul 23: Evoluția numărului cadrelor didactice care activează în învățământul de toate gradele, în orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr., %)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Dinamica (%)	Structura 2019 (%)
Personal didactic în învățământ preșcolar	19	19	18	19	19	19	0,0	14,2
Personal didactic în învățământ primar	30	28	28	29	29	31	3,6	23,2
Personal didactic în învățământ gimnazial	41	40	40	37	34	35	-14,6	26,1
Personal didactic în învățământ liceal	51	55	49	47	44	44	-13,7	32,8
Personal didactic în învățământ profesional	0	0	4	4	4	5	...	3,7
Total	141	142	139	136	130	134	-4,96	100,0

Sursa: Date INS – prelucrări.

Raportat la numărul total al cadrelor didactice, numărul de preșcolari este de 15, în scădere de la 17 (anul 2019 comparativ cu anul 2014), ceea ce arată o tendință evidentă de scădere a natalității. În același timp, numărul de elevi raportat la totalul cadrelor didactice este de 14 (număr menținut relativ constant).

Figura 26: Numărul de elevi și preșcolari raportat la personalul didactic total și din învățământul preșcolar (elevi/profesor), în orașul Breaza, în perioada 2014-2019

Sursa: Date INS, TEMPO-Online.

Dotările și infrastructura din sistemul de învățământ afectează calitatea actului de pregătire școlară a elevilor din toate categoriile. Astfel, un număr mai mic de dotări comparativ cu cererea poate determina acumularea unor cunoștințe mai puțin valoroase și durabile în timp. În ceea ce privește situația existentă în orașul Breaza, se poate constata o reducere a numărului de săli de clasă și cabinete școlare, alături de reducerea atelierelor școlare, acele clase unde se valorificau practic cunoștințele acumulate la orele teoretice.

În anul 2019, infrastructura de învățământ era formată din 115 săli de clasă și cabinete școlare, 25 de laboratoare școlare, două ateliere școlare, nouă săli de gimnastică, șapte terenuri

de sport și 331 de PC-uri. Numărul acestor dotări a scăzut foarte mult în cazul atelierelor școlare (-60%), sălilor de clasă și cabinetelor (-9,45%) și PC-urilor (-5,70%), celelalte rămânând la fel.

Tabelul 24: Infrastructura (dotări) în sistemul de învățământ din orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr., %)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019 versus 2014 (%)
Săli de clasă și cabinete școlare	127	126	122	120	117	115	-9,45
Laboratoare școlare	25	25	25	26	25	25	0
Ateliere școlare	5	5	5	5	4	2	-60,0
Săli de gimnastică – total	9	9	9	9	10	9	0
Terenuri de sport – total	7	7	11	12	8	7	0
PC – total	351	359	352	355	332	331	-5,7

Sursa: Date INS – prelucrări.

Numărul total al absolvenților de toate gradele a fost în anul 2018 de 353 de elevi, cu 5,61% mai puțini decât în anul 2014. Pe forme de învățământ, se constată o creștere a numărului elevilor absolvenți de învățământ primar și gimnazial (+3%) și a celui din învățământul gimnazial special (+50%).

Tabelul 25: Absolvenți de învățământ în orașul Breaza, în anii 2014 și 2019 (nr., %)

	2014	2019	2019 versus 2014 (%)
Total	374	353	-5,61
Primar și gimnazial (inclusiv special)	133	137	3,01
Gimnazial	121	119	-1,65
Gimnazial special	12	18	50,00
Liceal	215	195	-9,30
Profesional	26	21	-19,23

Sursa: Date INS – prelucrări.

Tot la capitolul infrastructură, în orașul Breaza funcționează Clubul Sportiv Orășenesc „Tricolorul” Breaza, fondat de Consiliul Local la data de 13 septembrie 2013. Acest club sportiv are următoarele secții:

– Fotbal: CSO „Tricolorul” Breaza, echipă de seniori în Liga A Prahova; juniori C (sub 14 ani), echipă în campionatul județean; grupe de inițiere (7-10 ani).

– Handbal: masculin, campionatul național de juniori I, seria D; masculin, campionatul municipiului București; juniori III; feminin, juniori II, campionatul municipiului București.

– Șah: echipe de juniori și seniori, cu participări la campionatele naționale, Cupa României și la diverse turnee în județ sau în țară.

– Karate tradițional: echipă de juniori, cu participări la campionate naționale și internaționale.

– Baza sportivă este formată din Stadionul „Parc Brâncoveanu” cu o capacitate de 1.500 de locuri (două tribune) și Sala Sporturilor „Virgil Dudău” cu 100 de locuri.

De asemenea, în orașul Breaza funcționează Centrul Cultural „Ion Manolescu” – o instituție culturală locală care activează în Casa Națională „România Mare”, creată în anul 1920 generalul Ion Manolescu, brezeanul care a pus bazele acestui gen de instituție extins la nivel național. Casa Națională a fost apreciată și susținută de personalitățile vremii, Regele Ferdinand și Regina Maria. Dintre reperiile istorice ale Centrului putem aminti:

- 1920 – înființarea Casei Naționale „România Mare”;
- 1940 – înființarea căminului cultural și a bibliotecii;
- 1960 – înființarea și inaugurarea Casei de Cultură cu actualul sediu;
- 2010 – schimbarea formei de organizare din casă de cultură în centru cultural.

În anul 2018, bugetul local al orașului Breaza a finanțat următoarele cheltuieli destinate învățământului: cheltuieli finanțate de la bugetul local pentru educație: *învățământ – total*, cod indicator 65.02 – 1.807.054 lei, din care:

1. cheltuieli finanțate de la bugetul local pentru educație: *învățământ preșcolar și primar*, cod indicator 65.02.03 – 293.913 lei;
2. cheltuieli finanțate de la bugetul local pentru educație: *învățământ secundar*, cod indicator 65.02.04 – 1.508.091 lei;
3. cheltuieli finanțate de la bugetul local pentru educație: *învățământ postliceal*, cod indicator 65.02.05 – 0 lei;
4. cheltuieli finanțate de la bugetul local pentru educație: *învățământ nedefinibil prin nivel (învățământ special)*, cod indicator 65.02.07 – 0 lei;
5. cheltuieli finanțate de la bugetul local pentru educație: *servicii auxiliare pentru educație*, cod indicator 65.02.11 – 0 lei;
6. cheltuieli finanțate de la bugetul local pentru educație: *servicii educaționale complementare*, cod indicator 65.02.12 – 0 lei;
7. cheltuieli finanțate de la bugetul local pentru educație: *alte cheltuieli în domeniul învățământului*, cod indicator 65.02.50 – 5.050 lei.

În orașul Breaza funcționează nouă biblioteci, dintre care una este în sistem public, numărul acestora menținându-se constant în perioada analizată.

Tabelul 26: Infrastructura de biblioteci în orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr.)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Biblioteci – total	9	9	9	9	9	9
Biblioteci publice	1	1	1	1	1	1

Sursa: Date INS – prelucrări.

4.5.2. Infrastructura pentru servicii medicale

În orașul Breaza funcționează un spital public de boli pulmonare, care deține și un ambulatoriu integrat acestuia. În spital sunt 70 de paturi (anul 2019), cu 17,6% mai puține decât în anul 2014 (85 de paturi).

Spitalul de Boli Pulmonare

În oraș mai funcționează Centrul de Sănătate și Medicină Preventivă „Eden”, care oferă servicii de profilaxie și tratament în cazul multor boli cronice specifice civilizației moderne. Aflat într-o zonă liniștită și retrasă, izolată de zgomotul orașelor aglomerate și, în același timp, ușor accesibilă, pacienții care aleg acest centru au posibilitatea să se relaxeze, să respire aer curat, să se odihnească fizic și psihic într-un peisaj decorat natural și atrăgător, în care frumosul și plăcutul sunt îmbinate armonios.

Centrul de Sănătate „Eden” dispune de o gamă variată de servicii: consultații medicale, metode simple și naturale de tratare a diferitelor afecțiuni, terapii de prevenire și menținere a sănătății, gimnastică medicală de întreținere și recuperare, cursuri de bucătărie, dietă vegetariană și demonstrații practice de artă culinară vegetariană, conferințe pe teme de sănătate. Pacienții pot beneficia de consiliere spirituală, bazată pe principiile eticii creștine și ale învățăturilor desprinse din Sfintele Scripturi, terapie care se dovedește benefică oricărei forme de boli, starea psihică a pacientului având un rol definitoriu în evoluția vindecării. Durata unei serii de tratament la Centrul de Sănătate „Eden” este de 14 zile, perioadă în care pacienții vor beneficia de un tratament adaptat nevoilor lor, dar și de o instruire profesională în vederea adoptării unui stil de viață sănătos. Condițiile de cazare ale pacienților sunt de tip hotelier, în camere cu două paturi, fiecare cameră având baie proprie. Activitatea medicală de la Centrul de Sănătate și Medicină Preventivă „Eden” este în prezent coordonată de doi medici primari, specialiști în medicină internă și cardiologie, cu numeroase participări la diferite cursuri de perfecționare, inclusiv în domeniul diabet și nutriție. De obicei, un tratament începe cu o perioadă de dezintoxicare ce poate varia în funcție de nevoi, dar și de preferințe, de la trei la șapte zile sau chiar 14 zile, în unele cazuri.

Centrul de Sănătate și Medicină Preventivă „Eden”

În oraș se mai găsesc două cabinete de medicină generală (private), un cabinet medical școlar (public), opt cabinete de medicină de familie (private), patru cabinete medicale de specialitate, trei laboratoare medicale, cinci cabinete stomatologice și șase laboratoare de tehnică dentară.

Tabelul 27: Infrastructura de sănătate, în anii 2014 și 2019 (nr.)

		2019	2014
Spitale	Proprietate publică	1	1
Ambulatorii integrate spitalului	Proprietate publică	1	0
Centre de sănătate	Proprietate privată	1	1
Cabinete medicale de medicină generală	Proprietate privată	2	3
Cabinete medicale școlare	Proprietate publică	1	1
Cabinete medicale de familie	Proprietate privată	8	5
Cabinete medicale de familie	Proprietate publică	0	3
Cabinete stomatologice	Proprietate privată	5	5
Cabinete medicale de specialitate	Proprietate privată	4	3
Farmacii	Proprietate publică	1	1
Farmacii	Proprietate privată	5	5
Laboratoare medicale	Proprietate publică	3	2
Laboratoare de tehnică dentară	Proprietate privată	6	6
Alte tipuri de cabinete medicale	Proprietate privată	0	1

Sursa: Date Primăria Breaza, 2021.

În unitățile medicale din orașul Breaza activează nouă medici în cabinete de proprietate publică și 11 medici în cele private. În timp ce numărul medicilor din unitățile publice are o tendință de scădere (-18,18%), în unitățile private numărul a crescut cu peste 57%, înregistrându-se un fenomen de plecare de la primele către cele private (2019), nu neapărat din cauza salariilor mici, cât mai ales pentru infrastructura mai bună.

Situația medicilor de familie din unitățile publice este una dramatică, în anul 2019 nemaifiind niciun medic din cei patru existenți în anul 2014. Farmaciștii erau în număr de zece, toți în proprietate privată.

De asemenea, personalul sanitar mediu din sectorul public s-a diminuat numeric (-15,8%), în timp ce personalul sanitar din unitățile private a crescut cu 94,44% (aceiași fenomen de migrație ca și în cazul medicilor).

Tabelul 28: Personalul medico-sanitar, pe categorii de cadre medico-sanitare și pe forme de proprietate, în orașul Breaza, în anii 2014 și 2019 (nr., %)

		2014	2019	2019 versus 2014 (%)
Medici	Proprietate publică	11	9	-18,18
Medici	Proprietate privată	7	11	57,14
Din total medici: medici de familie	Proprietate publică	4	0	-100,00
Din total medici: medici de familie	Proprietate privată	5	8	60,00
Stomatologi	Proprietate privată	6	6	0,00
Farmaciști	Proprietate publică	1	0	-100,00
Farmaciști	Proprietate privată	11	10	-9,09
Personal sanitar mediu	Proprietate publică	38	32	-15,79
Personal sanitar mediu	Proprietate privată	18	35	94,44

Sursa: Date Primăria Breaza, 2021.

4.5.3. Asistența socială

Situația asistaților social, conform datelor gestionate de Direcția de Asistență Socială a orașului Breaza, se prezintă astfel:

Asistații social sunt familii beneficiare de venit minim garantat, familii beneficiare de alocație de susținere a familiei, persoane fără venituri, persoane beneficiare de ajutor pentru încălzirea locuinței, familii cu risc social.

Tabelul 29: Persoane beneficiare de venit minim garantat (VMG)

Anul	Familii beneficiare de VMG
2017	29
2018	28
2019	18
2020	18
2021	18

Referitor la numărul persoanelor beneficiare de venit minim garantat, în perioada 2017-2019, acesta a scăzut, iar în perioada 2019-2021 a stagnat.

Tabelul 30: Familii beneficiare de alocația pentru susținerea familiei (ASF)

Anul	Familii beneficiare de ASF
2017	81
2018	48
2019	27
2020	38
2021	28

În ceea ce privește numărul familiilor beneficiare de alocație de susținere a familiei, în toată perioada 2017-2021 au existat fluctuații, însă, în prezent, comparativ cu anii trecuți, numărul familiilor beneficiare de acest drept este în scădere.

Tabelul 31: Ajutor pentru încălzirea locuinței cu lemne/gaze/electricitate

Anul	Familii beneficiare de ajutor pentru încălzirea locuinței
2017	181
2018	65
2019	50
2020	35
2021	160

Tabelul 32: Numărul de copii cu părinți plecați la muncă în străinătate

Anul	Număr de copii
2017	121
2018	130
2019	136
2020	138
2021	146

Facem precizarea că în ceea ce privește copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate, toți acești copii sunt rămași în îngrijirea rudelor până la gradul IV, fără măsură de protecție.

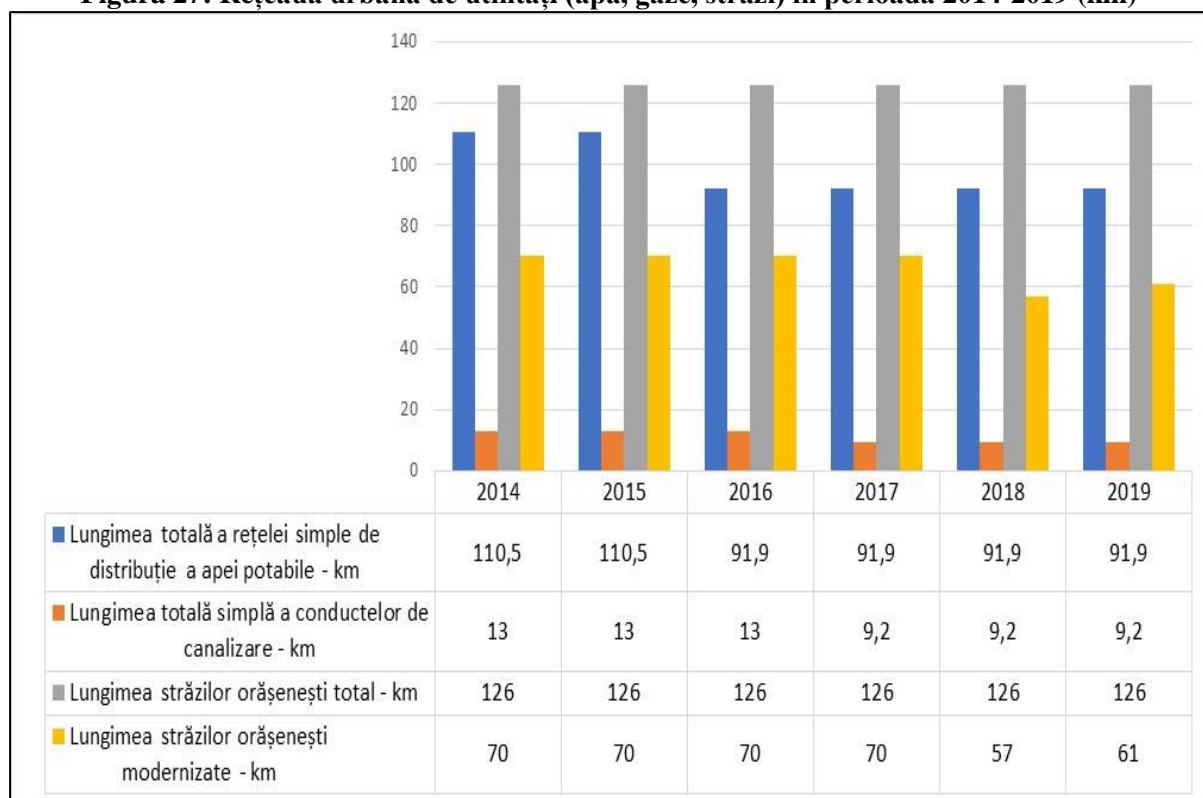
4.6. Infrastructura de utilități (apă, gaze, străzi, locuințe)

Lungimea totală a rețelei de infrastructură în orașul Breaza se prezintă după cum urmează:

1. Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile a fost de 91,9 km în anul 2019; în comparație cu anul 2014, această rețea a cunoscut o diminuare cu 16,8%.
2. Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare era de 9,2 km (anul 2019), cu 29,2% mai redusă comparativ cu anul 2014.

3. În orașul Breaza, lungimea totală a străzilor este de 126 km (valoare constantă pe tot parcursul perioadei de referință).
4. Referitor la străzile modernizate, lungimea totală a acestora este de 61 km, reprezentând 48,4% din totalul străzilor orașenești. Lungimea acestora a cunoscut o diminuare de 12,9% comparativ cu anul 2014.
5. Accesul rutier: orașul Breaza se află la 45 km de reședința de județ, municipiul Ploiești, pe străvechiul drum de legătură dintre Transilvania și București, situat pe Valea Prahovei și cunoscut sub denumirea de DN 1 (E 60).
6. Accesul feroviar: orașul se află pe drumul magistralei feroviare ce leagă Bucureștiul cu vestul țării. Orașul este situat la 100 km de București, 75 km de Aeroportul Internațional Otopeni și 70 km de Brașov.

Figura 27: Rețeaua urbană de utilități (apă, gaze, străzi) în perioada 2014-2019 (km)

Sursa: Date INS – prelucrări.

Alimentarea cu apă a orașului a fost mult timp o problemă, ca urmare a resurselor limitate de izvoare existente în zonă. Aceasta se realizează din lacul de acumulare de la Paltinu de pe Valea Doftanei, din sursa Nistorești (apă filtrată natural din Prahova) și din captarea izvorului Sunătoarea. Noua legătură cu sursa Paltinu, realizată recent în parteneriat cu Ministerul Mediului din Danemarca, leagă zona Bănești-lunca Doftanei cu izvoarele de apă de pe str. Griviței. Lungimea este de 16 km, conducta nouă măsurând 6 km, iar conducta veche 10 km. Noua alimentare dispune de două stații de pompare cu echipamente de automatizare produse în Danemarca.

Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile în oraș este de 2.700 m³/zi, în timp ce cantitatea de apă potabilă distribuită către consumatori este de 510 mii m³, în creștere cu 8,28% față de anul 2014. De asemenea, în creștere este și cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor casnici, 433 mii m³ (+13,65%), dar și consumul total de gaze, de 8.682 mii m³ (+11,36%), inclusiv cel distribuit consumatorilor casnici (+16,17%).

Tabelul 33: Capacitatea instalațiilor și volumul de apă și gaze distribuit prin conducte, în perioada 2014-2019 (m³/zi, mii m³, %)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019 versus 2014 (%)
Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile – m ³ /zi	2.700	2.700	2.700	2.700	2.700	2.700	0,00
Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor – total – mii m ³	471	474	469	492	503	510	8,28
Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor pentru uz casnic – mii m ³	381	370	380	409	409	433	13,65
Gaze naturale distribuite – total – mii m ³	7.796	7.773	8.144	8.666	8.550	8.682	11,36
Gaze naturale distribuite pentru uz casnic – mii m ³	6.248	6.213	6.546	7.179	7.053	7.258	16,17

Sursa: Date INS – prelucrări.

În ceea ce privește situația locuințelor existente în orașul Breaza, aceasta este următoarea:

1. Numărul total de locuințe în anul 2019 a fost de 8.160, cu o tendință ușoară de creștere comparativ cu anul 2014 (+1%), cu un plus de 81 de locuințe realizate în cei șase ani de analiză, cu o medie de 13,5 locuințe pe an.
2. În proprietatea statului erau 24 de locuințe (0,3%), restul fiind în proprietate privată (99,7%; 8.136 de locuințe).
3. Suprafața totală locuibilă este 533.254 m², în creștere comparativ cu anul 2014 (+2%); pe forme de proprietate, suprafața locuibilă în proprietatea statului de 1.229 m² (-5,1%), în timp ce în proprietatea privată este 532.025 m² (+2,04%).

Tabelul 34: Locuințele și suprafața locuibilă – evoluție în perioada 2014-2020 (nr., m², %)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019 versus 2014 (%)
Locuințe existente – total – nr.	8.079	8.098	8.123	8.137	8.147	8.160	1,0
Locuințe în proprietate majoritară de stat – nr.	25	25	24	24	24	24	-4,0
Locuințe în proprietate majoritar privată – nr.	8.054	8.073	8.099	8.113	8.123	8.136	1,02
Suprafața locuibilă – total – m ²	522.688	525.718	528.303	530.225	531.334	533.254	2,02
Suprafața locuibilă – proprietate majoritară de stat – m ²	1.295	1.295	1.229	1.229	1.229	1.229	-5,1
Suprafața locuibilă – proprietate majoritar privată – m ²	521.393	524.423	527.074	528.996	530.105	532.025	2,04

Sursa: Date INS – prelucrări.

Indicatorii de performanță ai locuirii fac referire la calitatea vieții locuitorilor în locuințele în care trăiesc zi de zi. Astfel, raportat la numărul de locuitori, se constată că la 1.000 de locuitori sunt 500 de locuințe (creștere de 5,25% față de anul 2019), cu o medie de doi

locuitori pe locuință. Suprafața existentă pe locuință este de 65,35 m² (în creștere față de anul 2014 cu 1%), în timp ce suprafața locuibilă raportată la numărul de locuitori este de 32,7 m²/loc. Încălzirea locuințelor din orașul Breaza se realizează în mod specific prin intermediul sobelor și centralelor individuale alimentate cu combustibil lichid și solid. În ultimul timp s-a utilizat drept combustibil și gazul lichefiat sau butanul. O parte redusă dintre gospodăriile utilizează pe timpul verii energia solară pentru încălzirea apei menajere.

Tabelul 35: Indicatori de performanță privind situația locuințelor, în perioada 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019 versus 2014 (%)
Populație	16.992	16.853	16.773	16.625	16.450	16.307	-4,03
Locuințe la 1.000 loc. (nr. locuințe/1.000 loc.)	475,5	480,5	484,3	489,4	495,3	500,4	5,25
Suprafața pe locuință (m ² /locuință)	64,70	64,92	65,04	65,16	65,22	65,35	1,01
Suprafața pe locuitor (m ² /loc.)	30,76	31,19	31,50	31,89	32,30	32,70	6,31

Sursa: Date INS – prelucrări.

Gradul de înnoire a fondului locativ este de 0,21%, în scădere față de anul 2014, când era de 0,33%, în totalitate fiind realizat/finanțat din fonduri private.

Tabelul 36: Gradul de înnoire a fondului locativ pe surse de finanțare, în perioada 2014-2019 (%)

	Sursa de finanțare	Valoare (% din total)
2014	Total	0,33
	Din fonduri private	0,33
	Din fondurile populației	0,33
2015	Total	0,35
	Din fonduri private	0,35
	Din fondurile populației	0,35
2016	Total	0,34
	Din fonduri private	0,34
	Din fondurile populației	0,34
2017	Total	0,26
	Din fonduri private	0,26
	Din fondurile populației	0,26
2018	Total	0,15
	Din fonduri private	0,15
	Din fondurile populației	0,15
2019	Total	0,21
	Din fonduri private	0,21
	Din fondurile populației	0,21

Sursa: Date INS – prelucrări.

În anul 2019 au fost terminate 17 locuințe noi, mai puțin cu 37% față de anul 2014, toate fiind construite din fonduri private (ale populației). De asemenea, în anul 2020 au fost acordate 31 de autorizații de construire pentru clădiri rezidențiale (exclusiv pentru colectivități), cu 24% mai multe comparativ cu anul 2014; au fost eliberate nouă autorizații pentru alte clădiri. Autorizațiile pentru clădiri rezidențiale au acoperit o suprafață de 4.004 m², cu o creștere de 38,4% în anul 2020 față de anul 2014, iar pentru alte clădiri creșterea a fost de 55%.

Tabelul 37: Locuințe noi și autorizații de construire în perioada 2014-2020 (nr., m², %)

Anul	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Dinamică (%)
Locuințe terminate – total – nr.	27	28	28	21	12	17		-37,0
Locuințe terminate din fondurile publice – nr.	0	0	0	0	0	0	0	0
Locuințe terminate din fonduri private – nr.	27	28	28	21	12	17		-37,0
Autorizații de construire eliberate pt. clădiri rezidențiale (exclusiv pt. colectivități) – nr.	25	29	17	22	29	18	31	-24,0
Autorizații de construire eliberate pt. alte clădiri (hotel, clădiri similare, clădiri pt. comerț) – nr.	5	6	8	5	6	5	9	
Autorizații de construire eliberate pt. clădiri rezidențiale (exclusiv pt. colectivități) – m ²	2.893	4.319	2.430	3.477	5.370	2.921	4.004	38,4
Autorizații de construire eliberate pt. alte clădiri (hotel, clădiri similare, clădiri pt. comerț) – m ²	242	321	291	85	257	104	375	55,0

Sursa: Date INS – prelucrări.

4.7. Rețeaua de comunicații

Infrastructura de telecomunicații de la nivelul orașului este bine dezvoltată, în zonă fiind disponibile toate rețelele de telefonie mobilă funcționale în România.

Serviciile de telefonie fixă digitală sunt, de asemenea, disponibile prin operatorii Telekom, UPC, RCS & RDS, însă numărul de posturi telefonice fixe a scăzut în ultimii ani în favoarea telefoniei mobile.

În ceea ce privește internetul, operatorii privați (Telekom, Digi etc.) asigură internet în bandă largă, inclusiv pe terminale mobile.

4.8. Unități bancare

Sectorul serviciilor financiar-bancare și de asigurări este bine dezvoltat în oraș, prin prisma numărului de unități bancare existente. Astfel, aici regăsim sedii ale unor bănci, precum CEC, Banca Cooperatistă „Flamura” Ploiești etc.

4.9. Unități de poliție, jandarmi și pompieri

În scopul asigurării ordinii și liniștii publice, a prevenirii și combaterii infracțiunilor, a pazei bunurilor aparținând domeniul public și privat, la nivelul orașului Breaza funcționează următoarele instituții publice specifice: Poliția Orașului Breaza, Poliția Locală Breaza, SMURD, Detașamentul de Jandarmi Breaza.

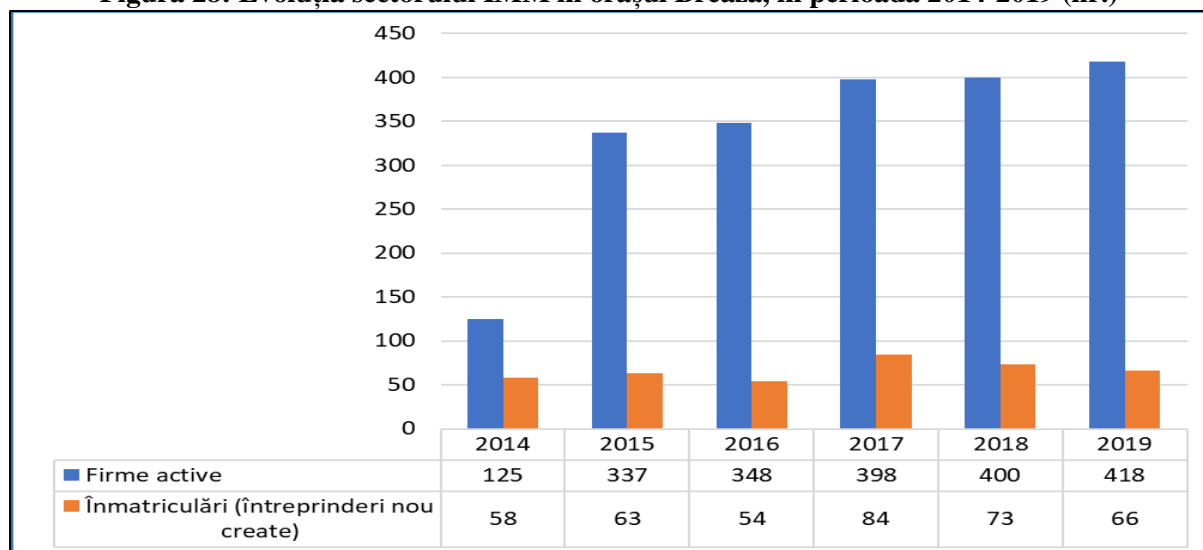
În ceea ce privește serviciile publice pentru situații de urgență, la nivelul orașului funcționează Garda de Intervenție, în care își desfășoară activitatea pompierii.

4.10. Întreprinderile mici și mijlocii

Sectorul IMM joacă un rol extrem de important într-o economie locală, dovedindu-se a fi cel mai activ sector al economiei și, totodată, o sursă deosebită de competențe și noi idei. Analiza acestuia oferă o imagine globală asupra structurii și direcțiilor de dezvoltare economică la nivel de localitate. De asemenea, arată natura activităților desfășurate și modul în care mediul de afaceri local poate fi susținut și promovat prin acțiuni țintite și extinse. Sectorul IMM este cel care asigură venituri la bugetul local și creează locuri de muncă pentru locuitorii zonei.

Analiza economiei orașului Breaza s-a realizat pentru perioada 2014-2019, datele statistice fiind asigurate de către Primărie.

Figura 28: Evoluția sectorului IMM în orașul Breaza, în perioada 2014-2019 (nr.)

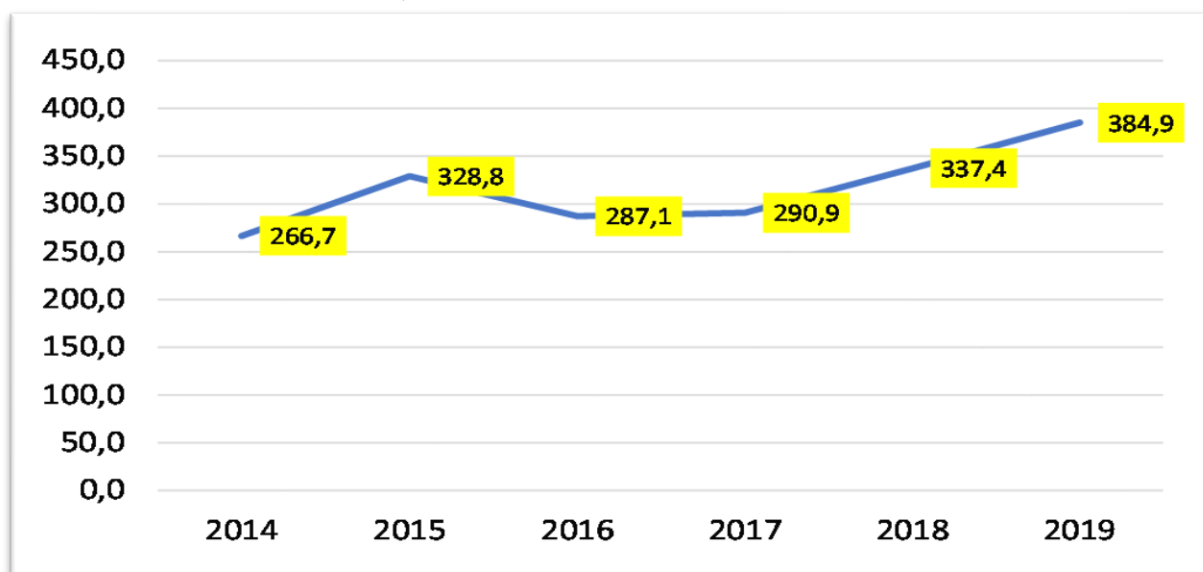

Sursa: Date INS – prelucrări.

Analiza evoluției sectorului IMM la nivel local a arătat că, în perioada 2014-2019, numărul agenților economici activi din orașul Breaza a înregistrat un trend crescător, cu efecte pozitive asupra dezvoltării zonei. Astfel, în anul 2019, în Breaza erau active 418 firme, de trei ori mai multe comparativ cu anul 2014. În ceea ce privește numărul de întreprinderi nou create pe an, acesta cunoaște un trend pozitiv în comparație cu anul 2014, fiind create 73 de firme noi în anul 2018 și 66 în 2019.

Cifra de afaceri a firmelor active în anul 2019 a fost de 384,9 mil. lei, cu 44,34% mai mare decât cea din anul 2014.

Figura 29: Evoluția cifrei de afaceri în perioada 2014-2019 (mil. lei)

Sursa: Date INS – prelucrări.

În anul 2018, numărul firmelor care s-au închis în orașul Breaza a fost de 70, cu 55,6% mai multe comparativ cu anul 2014, când au fost închise 45 de firme.

Tabelul 38: Numărul de întreprinderi închise

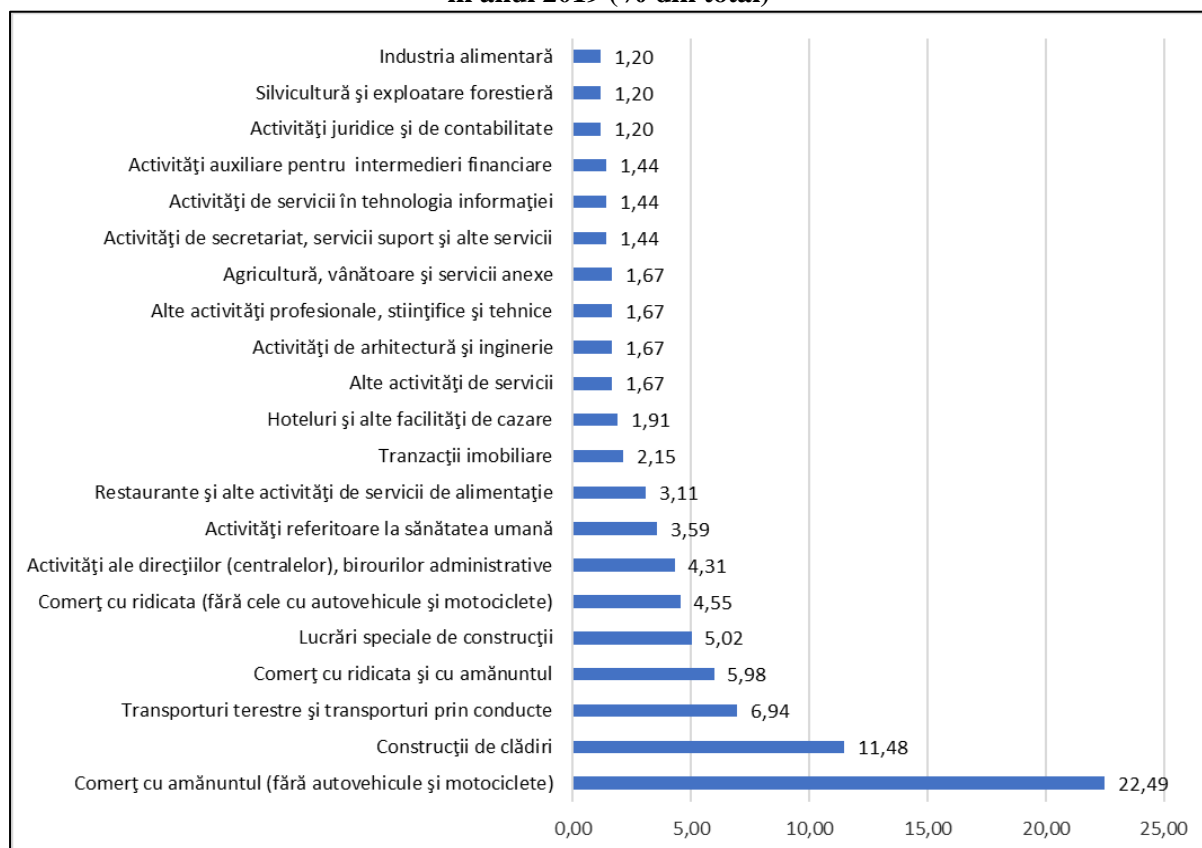
	2014	2015	2016	2017	2018	2018 versus 2014 (%)
Firme închise (nr.)	45	58	57	35	70	+55,6

Sursa: Date INS – prelucrări.

În anul 2019, în firmele active din orașul Breaza erau angajați 2.267 de salariați, structura pe domenii de activitate fiind următoarea: salariați din sectorul de fabricare a articolelor de îmbrăcăminte (26,25%), comerț (17,16%), fabricarea autovehiculelor de transport (15,75%), construcții de clădiri (7%) etc. Numărul mediu de salariați pe firmă este de 5.

În anul 2019, structura activităților economice aferentă firmelor active în orașul Breaza era următoarea (vezi anexa 4 – Firmele din orașul Breaza):

- cele mai multe firme activează în sectorul *comerț cu amănuntul* (22,49%);
- pe locul doi se plasează firmele care au drept obiect de activitate *construcția de clădiri*, ele deținând 11,48% din numărul total al firmelor active;
- următorul domeniu de activitate din orașul Breaza este *transportul terestru și prin conducte*, ponderea în totalul firmelor active fiind de 6,94%.
- Alte domenii de activitate care dețin cote cuprinse între 2 și 6% sunt: *comerțul cu ridicata* (5,98%), *lucrări speciale de construcții* (5%), *activități ale direcțiilor (centralelor), birourilor administrative centralizate; activități de management și de consultanță în management* (4,31%), *sănătate* (3,6%), *restaurante* (3,11%), *tranzacții imobiliare* (2,15%) etc.

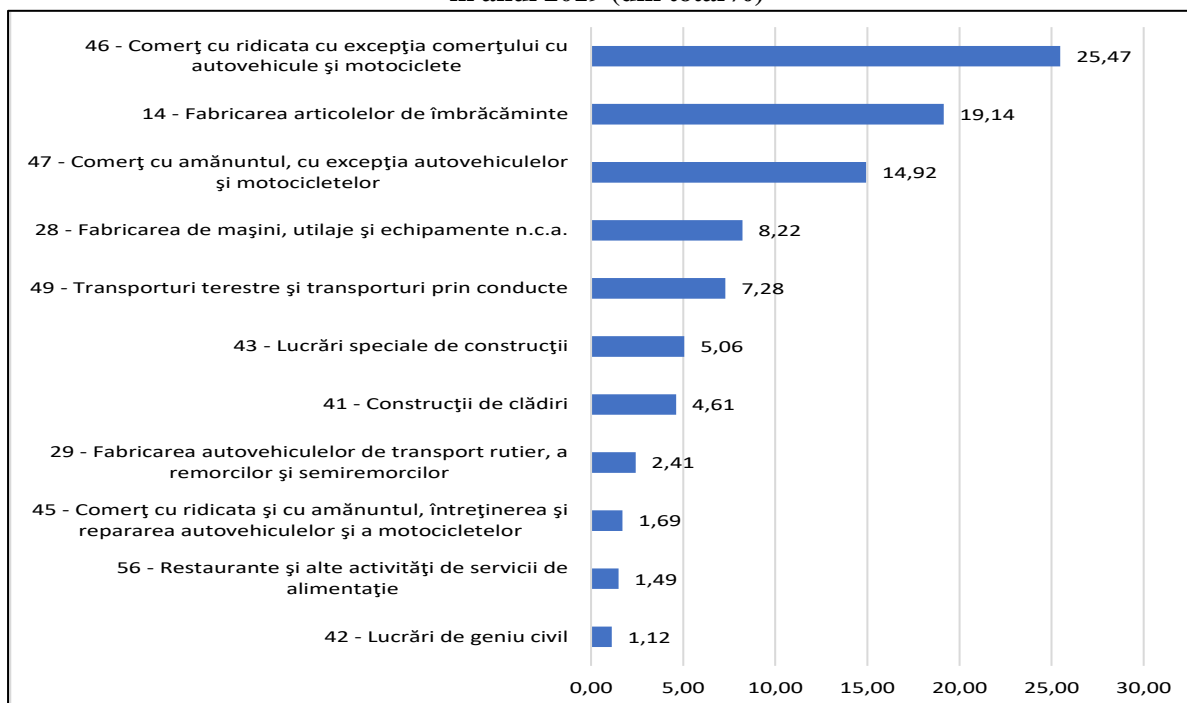
Figura 30: Firme active grupate pe domenii de activitate în orașul Breaza, în anul 2019 (% din total)

Sursa: Date INS – prelucrări.

Din totalul cifrei de afaceri realizate de firmele active din orașul Breaza, circa 42,09% se realizează în sectorul de comerț (anul 2019). Următorul domeniu care contribuie în proporție

de 19,14% la realizarea cifrei de afaceri a sectorului este cel de fabricare a articolelor de îmbrăcăminte. Acesta este urmat de sectorul de fabricare de mașini și utilaje (8,22%), transport terestru și prin conducte (7,28%) și lucrări de construcții (5,06%).

Figura 31: Cifra de afaceri a firmelor active, pe domenii de activitate, în orașul Breaza, în anul 2019 (din total%)

Sursa: Date INS, prelucrări.

4.11. Turism și agroturism în orașul Breaza și județul Prahova

Orașul Breaza se remarcă printr-o arhitectură cu specific popular și prin promovarea diferitelor meșteșuguri locale transmise din generație în generație. Mai mult, microclimatul și peisajul natural special au transformat zona într-o stațiune turistică de relaxare și wellness din România.

Plaiul Turbatu – Podu Vadului

Așa cum s-a spus în prezentarea orașului, datorită climei, perioadei mari de strălucire a soarelui (circa 1.880 de ore pe an), a zilelor cu cer senin (130/an), aerului bogat în ioni negativi și ozon, stresul global anual prezintă valori mici.

Caracteristicile bioclimiei sedativ-indiferente sunt favorabile problemelor sistemului nervos central/vegetativ și altor afecțiuni nervoase. Acestea sunt principalele motive care fac ca Breaza să fie comparată cu vestita stațiune elvețiană Davos și să atragă turiști.

Lac de Verde

Infrastructura turistică

Infrastructura turistică a orașului este dată de cele 12 unități de cazare turistică (2020), al căror număr s-a redus cu 20% comparativ cu anul 2014. În cadrul acestor unități turistice, se remarcă și funcționează două hoteluri (număr care s-a menținut constant pe parcursul perioadei 2014-2019 – ele nu se mai regăsesc în anul 2020) și trei vile turistice (+50% comparativ cu anul 2014).

Capacitatea de cazare este dată de numărul de locuri din structurile de primire turistică. Astfel, numărul total de locuri de cazare era în anul 2019 de 308, cu 5,12% mai mult decât în anul 2014. În hoteluri, numărul de locuri s-a menținut constant – 68 de locuri – pe toată perioada vizată. În vile turistice, număr de locuri raportate a fost de 12, cu o tendință de scădere importantă față de anul 2014, de -57,14%.

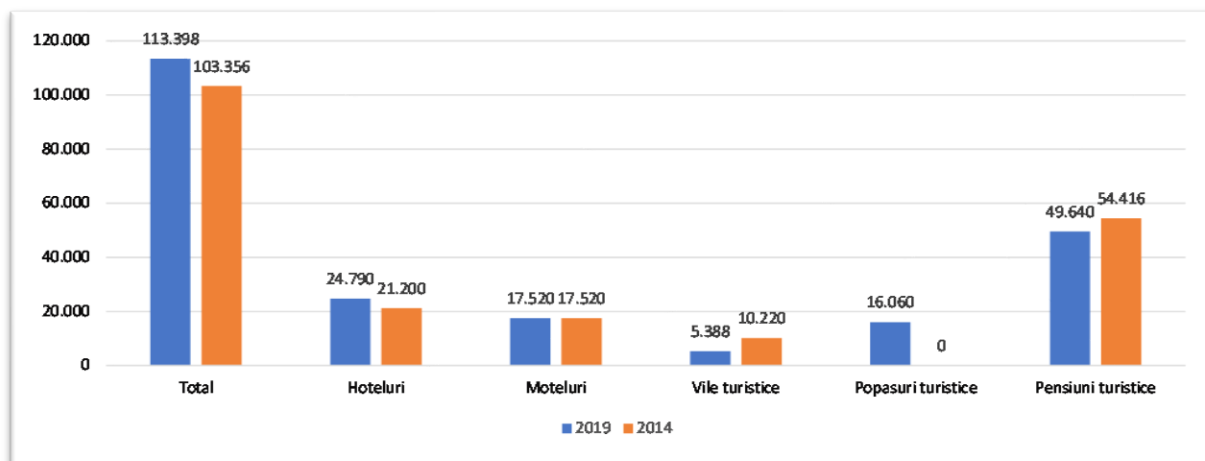
Tabelul 39: Capacitatea de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică, în perioada 2014-2019 (nr. de locuri, %)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Dinamică (%)
Locuri în hoteluri	68	68	68	68	68	68	0,00
Locuri în vile turistice	28	28	28	40	28	12	-57,14
Locuri în alte unități de cazare	197	273	277	264	228	228	15,74
Total	293	369	373	372	324	308	5,12

Sursa: Date INS – prelucrări.

Capacitatea turistică dată de numărul total de locuri-zile a fost în anul 2019 de 113.398 de locuri-zile, cu 9,72% mai multe decât în anul 2014, cele mai multe fiind regăsite în pensiunile turistice, circa 43,78%. Se constată că numărul de locuri-zile a înregistrat o scădere în vile turistice și pensiuni turistice și o creștere la hoteluri și popasuri turistice.

Figura 32: Capacitatea de cazare turistică în anii 2014 și 2019 (nr. de locuri-zile)

Sursa: Date INS.

Cele mai recente date publicate de Ministerul Turismului (<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism>) la data de 11.03.2022 arată că în orașul Breaza funcționează 33 de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare clasificate, dintre care două sunt hoteluri, un motel, un hostel, 13 pensiuni turistice, un popas turistic, restul fiind camere de închiriat și vile turistice. Așa cum se poate observa în tabelul următor, există tendința în ultima perioadă de încadrare în structurile turistice a „camerelor de închiriat” (de aici fiind și diferența între diferite raportări statistice). În localitate există și alte unități de cazare care nu sunt clasificate de autoritatea publică centrală din turism.

Tabelul 40: Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare clasificate (actualizare la data de 11.03.2022)

	Tip unitate	Nume	Categorie	Număr spații	Număr locuri		
1	Pensiune turistică	CTNB Alexandra	3 stele	15	29	Breaza	Breaza de Jos
2	Popas turistic	Floarea	3 stele	10	108	Breaza	Breaza de Jos
3	Pensiune turistică	G Club	3 stele	6	12	Breaza	Breaza de Jos
4	Hotel	G Club	3 stele	25	50	Breaza	Breaza de Jos
5	Pensiune turistică	Miandra	3 stele	5	10	Breaza	Breaza de Jos
6	Pensiune turistică	Raza de Soare	4 stele	15	29	Breaza	Breaza de Jos
7	Camere de închiriat	Casa Anuța	2 stele	5	10	Breaza	Breaza de Sus
8	Hotel	Aleea Nucilor	o stea	13	30	Breaza	
9	Camere de închiriat	Alexandru	3 stele	3	6	Breaza	
10	Motel	Belvedere	2 stele	24	48	Breaza	
11	Pensiune turistică	Casa Ara	3 stele	8	16	Breaza	
12	Camere de închiriat	Casa Badea	3 stele	8	16	Breaza	
13	Apartament de închiriat	Casa Breaza-Sky View Cottage	3 stele	1	2	Breaza	
14	Vilă turistică	Casa Grădinarului	3 stele	9	18	Breaza	
15	Pensiune turistică	Casa Rosie	3 stele	9	17	Breaza	
16	Camere de închiriat	Casa Ștefandra	3 stele	5	10	Breaza	
17	Camere de închiriat	Ceas cu Cuc	3 stele	4	8	Breaza	
18	Vilă turistică	Club House	3 stele	5	10	Breaza	
19	Pensiune turistică	Cristina	2 stele	4	9	Breaza	
20	Pensiune turistică	David	3 stele	10	20	Breaza	
21	Vilă turistică	Ileana	3 stele	6	12	Breaza	
22	Camere de închiriat	La Manache	3 stele	8	16	Breaza	
23	Camere de închiriat	Lis House	3 stele	9	18	Breaza	
24	Pensiune turistică	Lucreția	2 flori	4	9	Breaza	

	Tip unitate	Nume	Categorie	Număr spații	Număr locuri		
25	Apartamente de închiriat	Mart Inn Holiday	3 stele	4	24	Breaza	
26	Vilă turistică	Picasso	3 stele	5	12	Breaza	
27	Pensiune turistică	Poienița	2 stele	15	28	Breaza	
28	Pensiune turistică	Speranța	3 stele	5	10	Breaza	
29	Hostel	Studio Dance Barna	2 stele	8	36	Breaza	
30	Pensiune turistică	Transilvania House	4 stele	9	17	Breaza	
31	Pensiune turistică	Tudor	3 stele	5	10	Breaza	
32	Pensiune turistică	Vila Verde	3 stele	11	26	Breaza	
33	Camere de închiriat	Zaivan Estate	2 stele	3	6	Breaza	

Sursa: Ministerul Antreprenoriatului și Turismului.

Obiective turistice

A. Obiective antropice, naturale și de patrimoniu protejate

1. **„Poarta Brâncoveanu”** marchează intrarea în „Parcul Brâncoveanu” și a fost inserată chiar pe stema orașului, fiind o construcție ce dă particularitate Brezei. Ea a fost făcută la intrarea pe domeniul Bibescu-Basarab-Brâncoveanu, înlocuind (din funcția sa de acces monumental) poarta inițială ce s-a aflat în axul conacului Basarab-Brâncoveanu (reședința ultimei familii nobiliare ce a stăpânit moșia Breaza până la război). După 1989, o parte din parcul conacului a intrat în patrimoniul public al orașului, împreună cu poarta. Poarta are cel puțin un secol și a fost renovată în anul 2014.
2. **Cuptoarele fostei fabrici de var hidraulic.** La Breaza, pe fostul teren unde a funcționat fabrica de var hidraulic au rămas mărturie cuptoarele imense ce se pot observa pe partea dreaptă a drumului cum intri în Breaza dinspre Sinaia, înainte să înceapă serpentinele. Varul hidraulic era folosit în construcții ca substitut pentru ciment (material de construcții atât de utilizat azi). Aceste cuptoare ale fostei fabrici au fost construite cilindric, din piatră de râu cioplită, cu inserții de cărămidă în zona de evacuare a fumului și metal la mijloc. Edificate la sfârșitul secolului al XIX-lea de către prințul Valentin Bibescu, furnalele au funcționat până la sfârșitul secolului al XX-lea, respectiv 1994, acestea având peste 130 de ani de existență.
3. **Biserica cu hramurile „Sf. Mare Mucenic Gheorghe, Sf. Împărați Constantin și Elena și Sf. Martiri Brâncoveni”.** Potrivit textului pisaniei, se află că „această Sfântă și Dumnezeiască Biserică, unde se prăznuiește hramul Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, adăugându-se și Sfinții Împărați Constantin și Elena, s-au zidit din temelie în zilele lui Grigore Dimitrie Ghica Voievod, cu osteneala și cheltuiala dumnealui slugerul Nicolae Saegiu și împodobită prin alergarea părintelui Popa Stoica duhovnicul, leat 1830, iulie 23”. Tradiția spune că în pridvorul bisericii au fost îngropați, în jurul anului 1831, preotul ctitor Stoica împreună cu soția sa, Stanca prezbitera. Biserica a fost construită în formă de corabie, având catapeteasma de zid. Naosul este despărțit de pronaos prin coloane de zid. Tinda a fost adăugată ulterior. Biserica a fost ridicată din cărămidă, grosimea zidului fiind de 0,80 m. Fundația a fost executată din bucăți de cărămidă, cu blocuri de piatră. În 1990, i s-a făcut o subzidire. În același timp s-au consolidat pereții în exterior prin stâlpi de rezistență la bază și la cornișă. Tot atunci s-a refăcut și acoperișul cu șindrilă. Bolta a fost făcută din nuiele de alun, tencuială de var și câlți. Pictura a fost realizată în tempera în anul 1884 de către pictorul Radu Vintilescu și se mai păstrează parțial în pridvorul bisericii. Fiind deteriorată de curgerea vremii, în anul 1963, pictura a fost restaurată parțial de către pictorul Constantin Călinescu, lucrarea

limitându-se numai la altar, catapeteasmă și partea de jos a pereților din naos. Ca urmare a cutremurului din anul 1940, zidurile bisericii au suferit avarii la pereții din sfântul altar, care ulterior au fost consolidați cu bare de oțel. Cutremurul din 1977 a afectat din nou biserica, provocând fisuri în pereți. Cutremurele ulterioare, din 1986 și 1990, au produs și alte stricăciuni lăcașului de cult, din tavanul bisericii desprinzându-se bucăți de tencuială, impunând refacerea lui. În urma consolidării din 1990, aceste probleme au fost remediate. Clopotnița a fost inițial amenajată în turla bisericii. Constatându-se că dăunează structurii de rezistență a lăcașului, din inițiativa enoriașilor, s-a construit o nouă clopotniță lângă biserică, având structură din lemn de stejar, îmbrăcată cu scândură, pe temelie de beton și acoperită cu șindrilă. În anul 1990, clopotnița a fost acoperită din nou cu șindrilă, în prezent fiind în stare bună. În anul 2005 s-a înaintat documentația pentru construirea unei noi clopotnițe și a unei trapeze. În prezent, biserica nouă care se construiește este nefinalizată, slujbele desfășurându-se în capelă.

4. **Biserica cu hramul „Sfânta Mare Mucenică Mina”** este cea mai nouă din orașul Breaza, fiind amplasată într-una dintre vetrele orașului Breaza, pe malul pârâului Târșa, în cartierul Valea Târsei.
5. **Biserica parohială cu hramul „Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul”** din Nistorești. Istoria ridicării edificiului începe în anul 1938, când, prin efortul locuitorilor din cartierele Nistorești și Frășinet din comuna Breaza, la îndemnul învățătorului Ioan Vlaicu, care a cedat un lot din proprietatea școlii, s-au început lucrările. La intervenția învățătorului și a primarului comunei Breaza, marele actor Ion Manolescu s-a implicat activ în sprijinirea lucrărilor. Astfel, în anul 1940 ia ființă Parohia Nistorești, deservită de preotul Constantin Opriș, prin strădania căruia se continuă lucrările propriu-zise de construcție a bisericii. Prin contribuția și munca enoriașilor, sfântul lăcaș este terminat în anul 1945, în luna iulie a aceluiași an fiind sfințit, cu acest prilej primind hramul „Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul”. În anul 1974 s-a început pictarea bisericii în frescă de către pictorul Gheorghe Vasilescu Popa. Tot în acest an s-a pictat turla, iar în anul 1975, altarul și absidele bisericii. Deoarece în primăvara anului 1976 pictorul Gheorghe Vasilescu Popa a decedat, activitatea a fost continuată de către pictorița Elena Vasilescu, fiica decedatului. Pictarea bisericii în interior s-a terminat în anul 1977. Pe fațada intrării în biserică, de o parte și de alta, sunt pictați Sfinții Apostoli Petru și Pavel, iar în centru, icoana în medalion a patronului bisericii, Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul. Exteriorul a fost finalizat în anul 1978. Biserica are o arhitectură simplă, fiind bine proporționată ca dimensiune și cu acustică foarte bună. Este în formă de cruce, construită din cărămidă, având o singură turlă acoperită cu tablă. Obiecte de valoare istorică sau documentară nu există.
6. **Biserica „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul”** din Podu Vadului este prima biserică atestată documentar în Podu Vadului (1510), așa cum rezultă din inscripția slavonă descoperită în piciorul sfintei mese din Sfântul Altar. Această inscripție cuprinde un citat din Sfânta Evanghelie: „... adevărul învățurii Domnului nostru Iisus Hristos, la leat 7018 (1510)” și numele Popa Gheorghe. O altă inscripție o găsim săpată cu litere chirilice pe clopotul bisericii din Podu Vadului, astfel: „Acest clopot s-a făcut la plaio Prahovi satu Breaza, la biserica din Podu Vadului, 1810”. Astfel, în jurul anului 1810, găsim o biserică în plan dreptunghiular, cu hramul „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul”, care s-a păstrat până în zilele noastre, când pe locul ei a fost construită cea nouă. Biserica a fost zidită din piatră necioplită și cărămidă. În zidurile acestei biserici au fost descoperite bucăți de cruci cu urme de scriere slavonă. În anul 1975, organele parohiale, sub îndrumarea preotului paroh Traian Georgescu, au ridicat un pridvor, iar la numai câțiva ani după aceasta au turnat o fundație pe lângă zidurile bisericii, înălțându-se cu temelia până la cota de 0,90 m, cu speranța că vor putea înălța

o altă biserică. Din cauza deteriorării turlei bisericii ce servea drept clopotniță, tot atunci a fost ridicată o clopotniță pe schelet metalic și acoperită cu tablă. Clopotul de la 1810, împreună cu un clopot mai mic, a fost mutat în noua clopotniță. În luna martie 2000 s-a început execuția noii biserici conform dorinței credincioșilor. Noua biserică are formă de cruce, cu două turle, cu o lungime de 28 m, lățime de 8 m și înălțime de 16 m. Construcția bisericii a început cu execuția pridvorului, dar continuarea lucrărilor de construcție făcea imposibilă desfășurarea în bune condiții a serviciilor religioase publice. Pentru aceasta, în anul 2001, lucrările de construcție a bisericii au fost sistate, iar din luna mai 2001, credincioșii împreună cu organele parohiale au început construcția unei capele în cimitirul parohial. Această capelă, cu hramul „Înălțarea Domnului”, a fost ridicată în opt luni, împodobită cu toate obiectele necesare cultului și dotată cu încălzire centrală proprie. Lucrările de construcție a bisericii parohiale au continuat în anul 2002. La construcția bisericii parohiale nu s-a putut folosi temelia de beton din anul 1975, pentru că era făcută fără armătură de fier. După demolarea vechii biserici, dar și a temeliei de beton existente, s-au turnat alte fundații, iar în perioada 2003-2007 a fost înălțată noua biserică. Lucrările de construcție au fost finalizate în anul 2011, când a primit hramul „Nașterea Maicii Domnului și Sfânta Cuvioasă Paraschiva”. Cimitirul parohial a funcționat în curtea bisericii până în 1951, când a fost mutat pe un alt teren al bisericii situat lângă linia ferată.

7. **Biserica „Adormirea Maicii Domnului”** din Breaza este una din cele șapte biserici ale frumoasei stațiuni balneo-climaterice ce se află pe Valea Prahovei, la 10 km de Câmpina și 5 km de Comarnic.
8. **Poarta de la Breaza** este un monument din lemn de stejar stratificat, ridicat în punctul de belvedere Dealul Pietriș, situat în apropierea celui mai înalt vârf din Breaza (Dealul Lazului, 776 m altitudine). Monumentul are o înălțime de 3 m, fiind sculptat de meșterul popular Ichim Mărgărit (inaugurat la 14 septembrie 2019). De la Poartă se poate ajunge în cinci minute la Liziera de pini, alt punct de belvedere al Brezei.
9. **Casa Generalului Ceaușu** (Cod LMI PH-II-m-A-16374). Marin Ceaușu a fost unul dintre generalii români care au luptat în ambele războaie mondiale. În Primul Război Mondial a participat în luptele de la Cireșoaia, Târgu Ocna și Muncelu, după care, în perioada interbelică, a fost profesor la Școala militară de artilerie și geniu. În al Doilea Război Mondial s-a remarcat în lupta de la Harkov din timpul asediului Stalingradului, unde a fost rănit de o mină. A fost comandantul Diviziei 21 Infanterie în luptele din Cehoslovacia în timpul operațiunii de la Praga din 1945.
10. **Casa Virgil Neagoe** datează din anul 1840 și se pare că este cea mai veche casă din Breaza (menținută în forma inițială).
11. **Casa actorului Ion Manolescu** (Cod LMI-03-PH-IV-m-B-16886). Ion Manolescu s-a născut la 17 februarie 1881 la Breaza și a decedat la 27 decembrie 1959 la București. A fost un actor român de teatru și film. A debutat în 1905. A jucat la Teatrul Național din București în Compania Davila, la Teatrul de Comedie, la Teatrul Municipal din București etc. În 1919 a înființat și a condus primul sindicat al artiștilor din România. A ocupat și funcția de inspector general al teatrelor. Prin Decretul nr. 43 din 23 ianuarie 1953 al Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române, actorului Ion Manolescu i s-a acordat titlul de Artist al Poporului din Republica Populară Română „pentru merite deosebite, pentru realizări valoroase în artă și pentru activitate merituosă”. În 1962 i-a apărut volumul de „Amintiri”.
12. **Dealul cu trovanți**. Trovanții sunt formațiuni geologice de forme diverse, dominând cele sferice (numite și concrețiuni grezoase); sunt niște gresii sferice care iau naștere prin cimentarea nisipului și se formează precum bulgării de zăpadă, pe pante, în

prezența apelor dure bogate în carbonați de calciu sau magneziu. Cimentarea nisipului la trovanți se face prin apa calcaroasă. Trovanții sunt răspândiți în zonele de deal/podiș, pentru că acolo există pantă, nisip și liantul dat de prezența calciului. Trovanții de la Breaza au forme bizare, fiind „botezați” cu nume haioase.

13. **Monumentul Eroilor din Valea Târsei** reprezintă un obelisc cu o cruce în vârf, sculptat în piatră de Albești, fiind ridicat de localnici la inițiativa învățătorului; se află în curtea școlii din cartierul Valea Târsei. Pe el sunt săpate numele celor 23 de eroi târzeni căzuți în războiul de întregire.
14. **Monumentul celor Trei Regi.** Cum Breaza devenise, în perioada interbelică, datorită în principal generalului Ion Manolescu, un sat model și era adesea vizitat de familia regală, fiind situat pe drumul înspre Sinaia, s-a ridicat aici, la loc vizibil de pe drumul național, chiar în capătul străzii ce venea de la gară, un interesant monument care-i evocă pe cei trei regi care și-au adus contribuția până atunci la modernizarea României: Carol I, Ferdinand și Carol al II-lea. Construit în anul 1934, în stilul modernist al epocii de către Ion T. Aldea, ansamblul era format din câteva blocuri de piatră, cu basoreliefuluri cu stema țării, coroana regală, chipurile din profil ale regilor și o placă memorială cu înscrisuri. Din nefericire, monumentul a suferit vandalizări repetate înainte de 1989; se spune că primele chiar în timpul guvernării legionare, când ar fi fost dat jos basorelieful cu chipurile regilor din cauza faptului că era reprezentat și Carol al II-lea, cunoscut dușman al legionarilor. În anul 2021, basoreliefurile din bronz au fost refăcute conform fotografiei de colecție de către sculptorița Elena Surdu Stănescu, iar pe 25 octombrie 2021, cu ocazia aniversării a 100 de ani de la nașterea regelui Mihai, a avut loc dezvelirea monumentului în prezenta autorităților locale și județene și a iubitorilor de cultură. Monumentul se află lângă Biserica „Sf. Nicolae”.
15. **Poiana Mare a Lazului** este un loc aparte în peisajul brezean, o tipică poiană de munte. Pădurea de foioase se îmbină cu cea de conifere, cu verdele ierbii, în liniștea acestui loc izolat. Se ajunge foarte ușor în Poiana Lazului, urcând pe str. Lazului, care se desprinde din str. Republicii spre vest, la capătul de nord al localității Breaza de Sus (cartierul Capu Câmpului). Spre capătul străzii, peisajul se schimbă și se deschide acest loc foarte pitoresc. De aici, prin pădurea de fag, se ajunge la fostul drum (DJ 206) de unde, la dreapta, se ajunge prin Pădurea Lazului la str. Tălii, iar în stânga, la „Pietriș” și la „Liziera de pini” de la Pietriș, de unde se deschide spre sud panorama orașului Breaza.
16. **Liziera de pini de la Pietriș.** Pe Dealul Lazului ce domină la nord orașul se află un loc pitoresc, un reper vizibil de la mari depărtări și un loc favorit de relaxare al localnicilor. Este o lizieră plantată cu pini în veacul al XIX-lea de către proprietarii moșiei Breaza, familia Bibescu-Brâncoveanu. Locul este fotogenic în orice anotimp și oferă priveliști largi atât spre sud, cu întregul oraș, cât și spre nord, către bazinul superior al Târsei.
17. **Fagul Prințesei.** Ascuns în Pădurea Cheia Proviței, într-o poiană pe malul stâng al pârâului Târșa, se află un fag secular cu o coroană stufoasă. Cunoscut de localnici drept „Copacu’ ăl mare” sau „Fagul Prințesei”, se spune despre el că străjuia locul preferat de popas al principesei Zoe Bibescu-Brâncoveanu, stăpâna moșiei Breaza de acum un veac și jumătate, sau că, mai demult, sub ramurile sale ar fi făcut popas vestitul haiduc Iancu Jianu, evadat din ocnile de la Telega. Aici se poate ajunge pe un pitoresc traseu de drumeție în circuit, aflat în curs de marcarea (triunghi roșu), care pleacă din oraș și trece prin Valea Târsei și pădurea Lazului.
18. **Casa cu prăvălie Bondoc** (Cod LMI-PH-II-m-B-16369). Clădirea cu etaj și traforuri de lemn, specifică arhitecturii comerciale de pe Valea Prahovei, este cel

mai impunător martor al vechiului centru comercial sătesc din Breaza. A aparținut unei vechi familii de comercianți brezeni, care avea locuința la etaj, iar la parter o prăvălie. Plastica decorativă a fațadei, cu balconul deschis pe stâlpi de lemn și panouri traforate, este tipică pentru zona colinară a văii Prahovei.

19. **Imobilul generalului Ion Manolescu**, o figură emblematică a orașului Breaza. Generalul Ion Manolescu (1869-1946), fiu de țăran, a ajuns un simbol al generației interbelice. Motor al renașterii morale a satului și fondator al conceptului de Casă Națională (căminul cultural de mai târziu), generalul nu este un erou doar al Brezei, ci al întregii națiuni, prin moștenirea materială și mai ales spirituală pe care a lăsat-o. Generalul a fost președintele Societății „Cultul Eroilor”, contribuind la ridicarea monumentelor eroilor, printre care și Crucea de pe Caraiman și cea de pe Dealul Gurga. S-a implicat în dezvoltarea orașului Breaza. Dintre locurile legate de memoria generalului la Breaza, se număra și imobilul său etajat, unde a deschis în 1920 Școala-Atelier de Industrie Casnică.
20. **Conacul Basarab-Brâncoveanu**. În anul 1831, moșia Breaza a fost cumpărată de Grigore Dimitrie Ghica prin intermediar și împărțită ulterior între frații Scarlat și Panaiotache Ghica. Aceștia aveau să împartă între ei la 1838 întreaga moșie de la Breaza și „chiria caselor mari cu toate împrejurimile lor”. În 1850, partea de moșie a lui Scarlat Gr. Ghica a fost scoasă la vânzare și cumpărată de „casa doamnei Zoe Brâncoveanu”. Zoe Basarab-Brâncoveanu (1802-1892, născută Mavrocordat) era fiica adoptivă a banului Grigore Brâncoveanu (1776-1832) și a Saftei Balș (1778-1857), fiind nepoata acesteia. Din anul 1825, Zoe Basarab-Brâncoveanu a devenit soția lui Gheorghe Bibescu (1802-1873), domnitor al Țării Românești între anii 1842 și 1848. La data cumpărării moșiei Breaza de către casa Zoi Brâncoveanu, la Breaza se afla curtea familiei Ghica, cu conac și grădină amenajată. Primul document cartografic care face referire la reședința casei Zoi Basarab-Brâncoveanu este planul moșiei Breaza ridicat în anul 1864, pe care au fost înregistrate două loturi aparținând acestei familii, unul situat pe partea stângă a căii naționale Ploiești-Predeal (azi str. Republicii), cuprinzând „castelul” și parcul proprietății, cu alei și plantații, și cel de al doilea lot, vizavi de primul. Lotul proprietății de pe partea stângă a drumului era delimitat în partea de est de calea națională Ploiești-Comarnic (azi str. Republicii), în partea de sud de calea Ocinei (azi str. Ocinei) și în partea de vest de pârâul Valea Câmpului. Celălalt lot, situat peste drum, era delimitat la vest de calea națională și la nord de o alee plantată cu nuci. Conacul era amplasat aproximativ în centru. Prima imagine a acestei reședințe este redată de o carte poștală care poartă titlul „Palatul principelui Bibescu”, indicând proprietarul, domnitorul Gheorghe Bibescu. Construcția ar putea fi datată în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Aceasta se desfășoară pe două niveluri și era înconjurată pe trei laturi de arbori înalți, având amenajat în partea din față un rond de flori. Fațadele sunt tratate simetric, elementul central fiind constituit de un volum închis, desfășurat pe ambele niveluri, care adăpostea la parter vestibulul. La nivelul etajului, deasupra intrării principale, a fost prevăzut un balcon din lemn. Acoperișul clădirii era în patru pante. A doua carte poștală redă imaginea clădirii așa cum arăta în jurul anului 1913. Ea reprezintă „Palatul prințului Brâncoveanu”. Conacul locuit atunci de prințul Constantin Basarab-Brâncoveanu era descris ca fiind ridicat în stil vechi românesc, în formă pătrată, cu un etaj, având învelitoarea realizată din șindrila. Modificări importante au fost aduse clădirii în perioada interbelică, la comanda prințului Constantin Basarab-Brâncoveanu. Proiectul a purtat semnăturile a doi mari arhitecți, G.M.

Cantacuzino și August Schmiedigen. Aspectul clasic, unitar al clădirii a fost păstrat, intervențiile fiind ponderate. După 1948, funcțiunea clădirii s-a schimbat din locuință privată în locuință colectivă, sanatoriu TBC, ultima funcțiune avută înainte de retrocedare fiind aceea de hotel. În acest interval de timp au fost realizate compartimentări interioare la toate nivelurile clădirii. Hotelul se numea Vila Parc și, evident, degaja un aer boieresc. Sub acoperișul său și-au găsit adăpost și liniște multe personalități de seamă ale culturii românești: Grigore Alexandrescu, Ion Ghica, Martha Bibescu, Anne de Noailles.

21. **Parcul Brâncoveanu.** În jurul reședinței din mijlocul satului Breaza, familia Bibescu-Brâncoveanu a amenajat în veacul al XIX-lea un superb parc în stil englezesc, pe aproximativ 15 ha, cu alei și ronduri de flori, cu iaz de agrement și multe specii de arbori. După naționalizare, parcul – care avea deja copaci bătrâni – a fost mereu micșorat pentru a se construi diverse obiective edilitare (cartier de blocuri, liceu, brutărie, stadion, fabrică de textile, sală de sport, supermarket etc.). În porțiunea rămasă de circa 3 ha rezistă până azi copaci seculari. Parcul a fost botezat de edili cu numele „Brâncoveanu” în amintirea ultimului său proprietar nobil de până la naționalizarea comunistă, prințul Mihai-Constantin Basarab-Brâncoveanu (1875-1967). Parcul Brâncoveanu este încadrat de specialiștii Muzeului Județean de Științe ale Naturii Prahova drept obiectiv cu regim de protecție. Aici este găzduit un adevărat patrimoniu botanic național, reprezentat de specii arboricole diverse, printre care paltinul argintiu sau stejarul roșu american.
22. **Biserica cu hramul „Schimbarea la Față”** din Capu Câmpului a fost construită în anul 1892, din piatră, pe locul unde se afla o bisericuță mică de lemn, zidită pe la anul 1800. Biserica are formă de cruce, cu arhitectură simplă, dar impunătoare, lăsând o plăcută senzație de zveltețe și masivitate în același timp. Pictura bisericii a fost executată în anul 1892 în ulei, de către pictorul Gheorghe Stoenescu, discipolul marelui pictor Gheorghe Tattarescu, iar chenarele și spațiile dintre tablouri sunt făcute în culori dizolvate în apă, în stil modernist. Catapeteasma bisericii este lucrată din lemn, cu modele simple, având icoanele aplicate.
23. **Monumentul Eroilor din Breaza de Jos** a fost ridicat în anul 1928, fiind un obelisc cu motive decorative ce susțin un vultur de bronz cu aripile desfăcute. Ansamblul este opera celebrului sculptor al Casei Regale, Emil Becker, care a creat de-a lungul anilor numeroase lucrări spectaculoase: monumente publice, funerare, statui, clădiri publice și private cu sculpturi ornamentale, busturi, cavouri, grădini publice sau particulare, medalistică, numismatică, măști mortuare, toate realizate în atelierul din str. Bateriilor nr. 50.
24. **Crucea de pe Gurga** a fost construită în anul 1929 pe Dealul Gurga, la 743 m altitudine, în cel mai înalt punct al stațiunii Breaza. Monumentul, o cruce cu o înălțime de 10 m, a fost ridicat în memoria eroilor pe care i-a dat Breaza pentru îndeplinirea idealurilor naționale de independență și libertate. De atunci, Dealul Gurga a fost numit și „Micul Caraiman”, pentru asemănarea cu „fratele” mai mare și mai semeț, Caraimanul din Bucegi, pe care se află din 1928 marea Cruce a Eroilor Neamului. De aici se poate admira una din cele mai încântătoare priveliști: orașul rămas jos pe terasă, ascuns pe jumătate la poalele dealurilor, îmbrăcat în funcție de anotimp cu straie de la verde crud, la galben, ruginiu și alb imaculat. Crucea de pe Gurga poate fi observată pe dealul aflat la vest de centrul orașului (zona bisericilor). Noaptea este luminată, bucurând privirea localnicilor și a turiștilor.
25. **Ia de Breaza** reprezintă cea mai importantă piesă de costum tradițional. Aceasta a cunoscut o evoluție în timp. Astfel, în secolul al XIX-lea și în primele decenii ale

secolului al XX-lea se purta ia mocănească, realizată din pânză de casă numită și „pânză pescărească”, la război de țesut manual. Culoarele folosite în decorarea ei erau roșu și negru. Roșul domina la iile destinate femeilor tinere, în timp ce femeile bătrâne și văduvele purtau ii pe care dominau modele cusute cu negru. Ia mocănească avea creț lat, cu gura de la ie într-o parte și partea superioară mărginită de o bentiță cusută cu un model apropiat ca tematică de cel folosit la decorarea ei. Ia era încheiată manual cu „cheiță” din arnici roșu sau negru, incluzând „alticioara” de sub mânecă și „clinul” care făcea legătura între mânecă, piept și spate. Ia postbelică, realizată după întemeierea Cooperativei „Arta Casnică” în 1948, are modelul mult mai stilizat, arniciul este înlocuit cu mullinee și ață, iar pânza de casă cu pânză de bumbac realizată la războiul de țesut mecanic. În multe cazuri, „albul” cu modelul său devine model propriu-zis. Așa au apărut iile cu: „suveicuță”, „unghia găii mari”, „buclavaua”, „dovlecelul”, „floarea reginei”, „steaua cu 16 țepi”, „steaua cu spic”, „lăbuța”, „coarnele berbecului” etc. De asemenea, au apărut iile cu „filtireu”, o broderie spartă. La sfârșitul secolului al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea apare ia comercială simplificată, fără altiță, cu un creț simplificat numit „burta vacii”, decorată cu mătase sau mullinee, fără să mai respecte coloristica specifică ei de Breaza (sursa: Dl. Profesor de istorie Focșeneanu Viorel).

Modele de ii

B. Trasee turistice și de recreere (trasee de drumeție, velo și itinerariile culturale)

1. Trasee de bicicletă. La ora actuală în Breaza sunt configurate cinci trasee de ciclism. Toate aceste trasee au fost configurate de către Centrul de Informare Turistică, cu sprijinul Asociației „Adevărații VeloPrieteni”. Două dintre ele (C2 și C3) au fost marcate de voluntari, restul sunt în curs de marcare. Traseele C2 și C3 au fost inaugurate de către grupuri de cicliști de toate vârstele, cu ocazia evenimentului „Cu bicicleta la Breaza”, pe 3-4 septembrie 2016. Ele sunt acum definitivare și pot fi parcurse și independent, cu biciclete de teren, în ambele sensuri.

Traseul de bicicletă C1 – ușor – traseu în curs de marcare: Gară, str. Gării, str. Republicii, Centrul de Informare Turistică (CNIPT), str. Ocinei, str. Col. Popovici, str. Sunătorii, str. Ardealului, str. Banatului, str. Moldovei, „La trovanți”, str. Moldovei, str. Sunătorii, str. Poieniței, str. Libertății, str. Republicii, CNIPT (sau gară, via str. Gării). Marcaj C1: albastru. Lungime: 8,7 km. Urcări cumulate: 207 m. Dificultate: mică.

Descrierea traseului C1: traseul este ușor, prezentând un grad mediu de dificultate numai pe anumite porțiuni. Pentru cei care ajung cu trenul în Breaza, traseul este marcat direct de la gară, iar bicicliștii din centrul localității pot alege varianta cu plecare de la Centrul de Informare Turistică (CNIPT). De la gară se urcă pe serpentine destul de strânse de drum asfaltat; pe str. Gării se pot admira case de vacanță înconjurată de grădini colorate. Unele dintre case se regăsesc pe lista monumentelor istorice, cum ar fi Casa Teodorescu de la nr. 79. Altele au aparținut unor celebrități marcante ale României: casa actorului Ion Manolescu la nr. 5 sau cea în care sa retras pentru o vreme Paul Goma, la nr. 65C. De la intersecția cu str. Republicii (principală stradă din Breaza), drumul continuă la dreapta pe asfalt, parcurgând centrul orașului. Aici sunt câteva case vechi cu traforuri de lemn

Din intersecția principală, unde se află și Centrul de Informare, se virează stânga pe str. Ocinei, apoi iar stânga pe str. Col. Popovici, ajungând în paralel cu strada principală, dar în sens invers și printr-o zonă rezidențială mult mai liniștită. De la piațeta cu biserica în construcție se intră pe str. Sunătorii; în dreapta, pe str.

Ardealului, începe urcușul pe la poalele dealului Gurga, exact la jumătatea traseului, iar în stânga, pe str. Banatului, se deschid priveliști panoramice asupra Brezei. După intrarea pe str. Moldovei și ieșirea dintre case începe o porțiune de urcuș pe traverse de beton și balast. Odată terminată urcarea, se deschide o priveliște panoramică asupra localității Breaza și a împrejurimilor din zona platoului „La trovanți”. De aici, la vest se văd islazul Mălaiele, dealurile și văile din bazinul Proviței, la sud, culmile deluroase ale cumpenei de ape Prahova-Provița, iar la est, terasele așezărilor Breaza de Jos și Podu Vadului, profilate pe dealurile de dincolo de Valea Prahovei.

Traseul de bicicletă C2 – mediu; parcurge zone cu traverse din beton și are inclusă o porțiune off-road. Traseu nerecomandat pe ploaie. De la Centrul de Informare Turistică (CNIPT) se merge spre: str. Republicii, str. Libertății, str. Poieniței, str. Sunătorii, str. Moldovei, „La Trovanți”, cartierul Ograda, islazul Mălaiele, str. Drum Lung (localitatea componentă Valea Târsei), str. Ocinei/DJ 710, punctul „La pripon”, str. Someș, str. Carpați, str. 1 Mai, str. Mărășești, str. Plaiului, punctul „La Pietriș”, DJ 206 (Dealul Lazului), str. Tălii (localitatea componentă Gura Beliei), str. 30 Decembrie, str. Republicii, CNIPT. Marcaj: C2 roșu. Lungime: 22km. Urcări cumulate: 488 m. Dificultate: medie

Descrierea traseului C2: Traseul este foarte variat atât în ce privește ambianța și experiențele trăite pe parcurs, cât și din punctul de vedere al tipului de drum și al gradului de solicitare. Este un circuit cu start și sosire la Centrul de Informare Turistică din parcul Primăriei (centrul orașului Breaza). Se desfășoară atât în intravilanul orașului, pe străzi în cea mai mare parte modernizate (inclusiv prin unele localități componente și cartiere mai izolate), cât și în natură, în extravilan: pe islazuri pastorale cu priveliști largi, prin păduri sau prin livezi. Ca poziție geografică, este un circuit subcarpatic ce urmează pe o lungă porțiune axa centrală a orașului (vechiul traseu al șoselei DN1 de pe Valea Prahovei), dar în cea mai mare parte merge prin zona de vest a Brezei, pe dealurile ce formează interfluviul Prahova-Provița (Lazului, Vrăbiești, Straja, Gurga) sau dincolo de acestea, pe valea pârâului Târșa (unul dintre cele două fire principale ale Proviței). Din cei 22 km, 12 sunt asfaltați și includ atât linii drepte pe teren relativ plat, cât și trei porțiuni de serpentine (două urcări și o coborâre) cu pante mai accentuate sau mai domoale. Pe ceilalți 10 km există două urcări mai susținute pe drumuri cu traverse de beton, o coborâre pe teren accidentat (potecă de picior, unde se merge și pe lângă bicicletă) și mai multe porțiuni pe drumuri de pământ, unde se formează noroi la ploaie – condiții în care avansarea devine foarte greoaie. Din punctul de start, traseul parcurge cale de peste 1 km centrul comercial al orașului pe strada principală (str. Republicii), în direcția Ploiești. Pe această porțiune sunt grupate și multe puncte de interes turistic (clădiri monument istoric cu arhitectură tradițională sau specifică târgurilor vechi, cum ar fi prăvălia Bondoc la nr. 72, o biserică de patrimoniu din vremea fanarioților la nr. 13, artizanate cu țesături locale și suveniruri, restaurante și terase etc.). După ce șoseaua trece podul care separă Breaza de Sus de Breaza de Jos, se virează pe a doua stradă la dreapta (str. Poieniței) și apoi, lăsând pe stânga un club de agrement sportiv, se urmează la intersecții indicatoarele și marcajele turistice pe străduțe care șerpuiesc printre casele din Breaza de Jos, la poalele Dealului Gurga. La intersecția str. Sunătorii și Moldovei, un stâlp indicator îndrumă la deal, în urcuș continuu pe traverse de beton, pentru cca 700 m. După ultima casă, se află indicatorul care arată accesul pietonal cel mai direct către celebra Cruce a Eroilor de pe Dealul Gurga. Se continuă la deal pe un drum pietruit, la capătul căruia se ajunge pe platoul numit „La trovanți”, un spectaculos punct de belvedere în toate direcțiile. Acesta se găsește în spatele unui delușor din care s-au desprins jur-împrejur formațiunile geologice care dau nume locului. Se observă de aici către apus marele islaz Mălaiele,

pe care va ajunge mai târziu traseul. „La trovani”, drumul descrie o curbă de 180° la dreapta, apoi mai urcă puțin și coboară brusc la stânga în cartierul Ograda, care ține tot de Breaza. Traversând acest cătun rustic, cu gospodării unde se cresc animale, drumul de căruță iese la loc deschis, pe islazul Mălaiele, vast platou pastoral de unde privirea zboară larg spre nord către munți. Traseul este jalonat de stâlpi metalici cu plăcuțe indicatoare și în cea mai mare parte urmează un drum bine întreținut, folosit mai mult de crescătorii de animale, la o altitudine de peste 600 m. La marginea de vest a platoului, unde în față este Valea Proviței și dincolo de ea marele Deal Sultanu, începe o coborâre mai abruptă pe direcția nord-vest. Drumul de pământ șerpuiește, având la dreapta un gard de sârmă ghimpată, printre nucii bătrâni plantați acum mai bine de un secol de către familia Bibescu-Brâncoveanu, proprietara moșiei Breaza.

În scurt timp, traseul părăsește drumul și coboară prin iarbă la stânga, ghidat de marcaje și stâlpi, către lizieră. Pe această porțiune este necesară mare atenție, iar cicliștii mai puțin experimentați vor merge la pas pe lângă bicicletă, pe potecile care se apropie de păduricea din stânga. Traversând-o printre arbuști și copaci tineri, se coboară scurt pe un tăpșan înierbat. De aici, având pe dreapta stâlpii de curent electric și o fântână cu apă bună de băut, se ajunge la drumul pietruit de pe Valea Târsei. Se continuă spre nord, în amonte, de-a lungul pârâului Târsa. După o apă cu vad puțin adânc, va începe asfaltul spre localitatea componentă Valea Târsei, până la DJ 710 Breaza-Pucioasa. Înainte de intrarea în această șosea, traseul folosește o scurtătură pietruită la dreapta pe un podet metalic; ocolind pe asfalt, se trece și prin centrul localității, pe la Monumentul Eroilor din curtea școlii. Urmând drumul județean spre est, după 1 km începe o urcare scurtă pe serpentine, spre înșeuarea de „La pripon”, la marginea localității Breaza de Sus. Aici traseul părăsește asfaltul către stânga și urmează în urcuș o stradă pietruită, cu vile noi de vacanță. Este muchia numită de localnici „Pe Strajă”, având în stânga Valea Târsei și în dreapta terasa întinsă a Brezei. Drumul continuă, ghidat de marcaje, pe străduțe pietruite mai izolate, dar foarte pitorești, urcând ușor în direcția nord, pe Dealul Vrăbiești, la cumpăna de ape dintre bazinele Prahovei și Proviței. Este un drum excelent pentru biciclete, puțin circulat de mașini și care oferă din loc în loc priveliști minunate, iar vara și toamna, roadele bogate ale pomilor întâlniți în cale. Se parcurg astfel cca 2,5 km pe la marginea de vest a Brezei, la altitudini cuprinse între 574 și 639 m, ajungându-se la str. Plaiului, pavată cu traverse, care trebuie urmată la stânga, tot în urcuș, la marginea orașului, pe un tăpșan dominat la stânga de o troiță de lemn acoperită, punct ce oferă o minunată belvedere către sud, cu întregul oraș. Din acest loc începe urcarea pe drumul vechi al Tălii (DJ 206), drum larg de pământ folosit de secole pentru accesul în comuna Talea și spre munți, care traversează dealul împădurit al Lazului. Lăsând pe dreapta accesul către un releu, se ajunge după o urcare susținută în punctul „La Pietriș”, lângă muchia ce coboară lin spre stânga, care a fost plantată cu pini de către prinții Bibescu-Brâncoveanu. Azi, locul este foarte pitoresc și a devenit un reper natural brezean. Traseul continuă înainte pe drumul din pădure, pe direcția nord-vest, cale de peste 1 km. Țevi și robinete mari galbene indică din loc în loc că sub acest drum se află îngropată magistrala de gaz metan București-Brașov. Pe la mijlocul pădurii este punctul cel mai înalt al întregului circuit, la altitudinea de 765 m, în preajma locului știut de bătrâni sub numele de „Fântâna hoților”. După coborâre și ieșirea din pădurea Lazului, se deschide panorama largă din islazul numit în vechime Plaiul Brezei, loc unde se află mai multe ferme de animale. Aici priveliștea zboară departe, fie către munții Bucegi și Gârbova (la nord), fie către bazinul superior al Proviței și, în plan secund, dealurile Măgura Mare și Mălău, cel mai înalt din Subcarpații Ialomiței (la vest). Se intră din nou pe asfalt și urmează o coborâre mai lungă și accentuată (1,5 km) pe serpentinele str. Tălii, printre casele localității Gura Beliei, care aparține tot de Breaza. Coborârea se oprește la

șoseaua principală a orașului, situată la dreapta. După alți 1,5 km pe drum plat, pe parcursul căreia șoseaua trece pe lângă furnalele vechilor cuptoare de var ale prințului Bibescu, se iese din Gura Beliei, urcând serpentinele mai largi care duc la capătul nordic al Brezei de Sus, în cartierul numit sugestiv Capu Câmpului. După urcare, pe partea dreaptă a șoselei, lângă o stație de călători, este izvorul Șipot, izvor amenajat, cu apă bună. Pe parcursul ultimilor 3 km în linie dreaptă, pe str. Republicii, se trece pe lângă nucleul cartierului Capu Câmpului, cu câteva case vechi elegante, o biserică impozantă și un monument, apoi prin intersecția mai populată cu str. Griviței, pe lângă vila de patrimoniu de la nr. 133, reprezentativă pentru Breaza interbelică. De la benzinărie și Liceul Militar, ultima linie dreaptă conduce spre Primărie și Centrul Cultural, prin fața conacului și a parcului Brâncoveanu, închizând acest circuit de 22 km în intersecția de la Centrul de Informare Turistică.

Traseul de bicicletă C3 – ușor; recomandat familiilor cu copii. Se pot admira construcții cu arhitectură de valoare, case ale unor personalități și peisaje pitorești: Gară, str. Gării, str. Miron Căproiu, str. Plt. Rădulescu, str. Ștefan cel Mare, str. Republicii, str. Griviței, str. Fragilor, str. 1 Mai, str. Bucegi, str. Câmpului, str. Armoniei, str. Republicii, Centrul de Informare. Marcaj C3: albastru. Lungime: 8,1 km. Urcări cumulate: 126 m. Dificultate: mică. Obiective de pe parcursul traseului C3:

- str. Gării nr. 79: Casa Teodorescu (1890), monument istoric;
- intersecția str. Gării cu str. Miron Căproiu: troița lui Ion Teodorescu (1914);
- str. Miron Căproiu nr. 16: arhitectură de valoare;
- str. Miron Căproiu nr. 54: arhitectură de valoare (anexa Vilei Zoldy);
- str. Miron Căproiu nr. 41: arhitectură de valoare;
- str. Miron Căproiu nr. 56: arhitectură de valoare (Vila Zoldy, actual spital de boli pulmonare);
- str. Miron Căproiu colț cu str. Eternității: în cimitir, monumentul funerar al eroului Aurel Popovici (statuie de piatră, sculptor Gh. Tudor);
- str. Miron Căproiu nr. 89: arhitectură de valoare;
- str. Miron Căproiu colț cu str. Nucilor nr. 13: arhitectura de valoare;
- bd. Republicii nr. 224: arhitectură de valoare;
- bd. Republicii nr. 212: arhitectură de valoare;
- bd. Republicii nr. 210: Vila Nanu (sec. XX), monument istoric;
- str. Bucegi colț cu str. 1 Mai: arhitectura de valoare;
- str. Bucegi nr. 2: arhitectură de valoare;
- str. Bucegi colț cu str. Republicii (nr.133): Vila Doiculescu (sec. XX), monument istoric;
- bd. Republicii nr. 83: arhitectură de valoare;
- bd. Republicii nr. 96: arhitectură de valoare + magazin Deco Unicat (cadouri);
- bd. Republicii nr. 71: arhitectură de valoare;
- bd. Republicii nr. 94A: Școala Primară Centrală (1911);
- bd. Republicii nr. 69: Muzeul de Istorie Locală și Etnografie „Matei Stăncioiu” (în liceu);
- bd. Republicii nr. 92: arhitectură de valoare;
- bd. Republicii nr. 67A: Conacul Bibescu-Brâncoveanu;
- bd. Republicii nr. 82: Centrul Cultural Ion Manolescu;
- bd. Republicii colț cu str. Ocinei: Poarta Brâncoveanu (emblemă a orașului) + Parcul Brâncoveanu;

Traseul de bicicletă C4 – ușor. Lungime 18 km. Diferență de nivel 287 m. Traseu recomandat familiilor sau grupurilor dornice de activități în aer liber: Centrul de Informare

Turistică, str. Ocinei, str. Col. Popovici, str. Sunătorii, str. Colinei, str. Micșunelilor, Plaiul Turbatu; retur pe același drum sau pe o buclă: str. Colinei, str. Sunătorii, str. Col. Popovici, str. Victoriei, str. Caraiman, str. Ocinei, CNIPT. Traseul nu este marcat, dar este foarte ușor de parcurs. Se desfășoară preponderent pe asfalt, cu urcări și coborâri ușoare, apoi pe str. Micșunelilor se urcă pe traverse până în Plaiul Turbatu, unde se deschide o panoramă superbă asupra orașului Breaza și Câmpina. Zona este recomandată pentru activități în aer liber, cum ar fi înălțatul zmeielor, badminton, freesbe, tir cu arcul sau picnic în mijlocul naturii. Iubitorii de ciclocross pot face ture pe dunele de iarbă.

Traseul de bicicletă C5 – ușor. Lungime 12 km. Diferență de nivel 140 m. Traseu recomandat și familiilor. O parte din traseu este paralel cu malul râului Prahova: Centrul de Informare Turistică, str. Ocinei, str. Col. Popovici, str. Sunătorii, str. Colinei, str. 23 August, Gara Breaza, str. Gării, str. Miron Căproiu, str. Vasile Alecsandri, Centrul de Informare Turistică. Traseul nu este marcat, dar este ușor de parcurs: preponderent pe asfalt, cu urcări și coborâri ușoare până în vârful str. Colinei, apoi o coborâre mai abruptă, dar tot pe asfalt. Drumul de întoarcere este drumul tehnologic de lângă calea ferată, dar și pe malul râului Prahova, unde există o floră specifică și doi vulcani mici cu gaze și noroi. Pe traseu este și o stână.

2. **Trasee de drumeție**¹⁷. O evadare din viața cotidiană pe dealurile care împrejmuesc Breaza asemenea zidurilor unei cetăți de pe ale căror metereze ea pare mai organic integrată în peisaj constituie o acțiune plăcută, instructivă și reconfortantă pentru toți cei care pleacă la drum și doresc să se bucure de frumusețile naturii. Trasee de drumeție pentru copii, familii, dar și pentru călători de cursă lungă se desfășoară pe dealuri cu pășuni, păduri, livezi, peisaj idilic-pastoral divers, care încântă în orice anotimp. Traseele înființate oficial sunt trei circuite în următoarele zone: Dealul Gurga, Dealul Sinoiu și Dealul Lazului.

- Circuitul Dealului Gurga (Micul Caraiman – altitudine 743 m): Centrul de Informare Turistică (CNIPT), str. Republicii, str. Victoriei, str. Carierei, potecă prin spatele Dealului Gurga, cartierul Ograda, Crucea Eroilor, str. Moldovei, str. Banatului, str. Ardealului, str. Sunătorii, str. Republicii, CNIPT. Marcaj: punct galben. Durata: 2 ore ½. Dificultate: mică. Crucea de pe Gurga poate fi observată pe dealul aflat la vest de centrul orașului (zona bisericilor). Traseul se desfășoară pe asfalt, pe străzi cu traverse, pe poteci. Traseul nu este recomandat pe ploaie deoarece solul este argilos.
- Mai există un traseu, marcat cu dungă galbenă încadrată de două dungă albe, ce duce direct la Cruce: Centrul de Informare Turistică (CNIPT), str. Ocinei, str. Col. Popovici, str. Sunătorii, str. Ardealului, str. Banatului, potecă ce urcă prin pădurice la dreapta, Crucea Eroilor, potecă ce coboară, str. Carierei, str. Victoriei, str. Col. Popovici, str. Ocinei, CNIPT. Durata: 2 ore ½. Dificultate: mică. Traseul are ca obiectiv principal Crucea Eroilor de pe Dealul Gurga care a fost construită în anul 1929, la 743 m altitudine, într-unul din cele mai înalte puncte ale stațiunii Breaza.
- Circuitul Dealului Lazu (altitudine 776 m): str. Republicii (cartierul Capu Câmpului), str. Plaiului, DJ 206 (Dealul Lazului), str. Tălii, str. 30 Decembrie (localitatea componentă Gura Beliei), str. Republicii (cartierul Capu Câmpului).

¹⁷ Pentru că nu există o legislație specifică pentru traseele de drumeție, la configurarea și marcarea traseelor din Breaza s-a ținut cont pe cât posibil de legislația pentru traseele montane. Trebuie menționat că aceste trasee nu sunt marcate profesionist, dar turistul se poate orienta când merge în drumeție. Pe site-ul Centrului de Informare și Promovare Turistică Breaza există descrieri detaliate ale acestor trasee, astfel încât drumețul se poate documenta înainte <https://infoturismbreaza.ro/ro/trasee-turistice-de-drumeție/>.

Marcaj: punct albastru. Durata: 3 ore. Dificultate: mică. Traseul este unul foarte ușor, care se desfășoară preponderent pe asfalt și străzi cu traverse. Liziera de pini de la Pietriș este un loc pitoresc ce domină la nord orașul.

- Circuitul „Fagul Prințesei”: Breaza de Sus (str. Republicii), str. Armoniei, str. Ocinei, DJ 710 (localitatea componentă Valea Târsei), str. Surdești, islazul Surdești, pâraul Târșa, Fagul Prințesei, Dealul Lazului (DJ 206), Poiana Mare a Lazului, str. Lazului, cartierul Capu Câmpului, str. Republicii. Marcaj: triunghi roșu. Durată: 5 ore. Dificultate: medie. Traseul este divers, se desfășoară pe asfalt, prin poieni, pe albia pâraului Târșa, prin pădure, pe străzi cu traverse. Traseul este de tip circuit, dar se poate face și pe porțiuni. Traseul cuprinde două porțiuni principale:
 - Porțiunea 1: de la punctul de plecare până la Fagul Prințesei, traseul se desfășoară pe asfalt, prin poieni și pe albia pâraului (aproximativ 6 km pe sens).
 - Porțiunea 2: se desfășoară prin pădure, în urcuș susținut pe poteca amenajată și marcată (diferența de nivel de la Fagul Prințesei pe Culmea Lazului de aproximativ 182 m) și în coborâre (diferență de nivel până în cartierul Capu Câmpului de aproximativ 164 m), apoi drumul se continuă pe asfalt. În total, porțiunea 2 are aproximativ 5,5 km. Copiii preferă prima porțiune de traseu, partea a doua fiind mai dificilă din cauza urcușului susținut prin pădure. Pe Culmea Lazului, se poate ajunge la Liziera cu pini.
- Trasee în curs de marcare/în proiect: circuitul Frăsinet-Sinoiu (altitudine maximă 742 m): CNIPT, str. Republicii, str. Plt. Rădulescu, „La scări”, podul pietonal Prahova, DN 1 (halta Nistorești), str. Frunzelor (localitatea componentă Frăsinet), Dealul Frumos, Piscul lui Iordan, Dealul Sinoiu, Valea lui Sărăcilă, satul Cornu de Sus (str. Sinoiului, str. Mihai Viteazul), DN 1, podul pietonal Prahova, gara Breaza, str. Gării, str. Miron Căproiu, str. V. Alecsandri, CNIPT. Marcaj: punct roșu. Durata: 3-4 ore. Dificultate: medie (<https://www.strava.com/routes/10576699>).
- Pentru alte trasee propuse pentru drumeții în împrejurimi cu plecare din Breaza se poate accesa: <https://ecotrekker.org/drumetiiprinbreaza/trasee-de-drumetie-prin-breaza>.

C. Produse turistice, evenimente și activități (Festivalul de Arte de la Breaza, „Cu bicicleta la Breaza”, Ziua universală a iei, ateliere de meșteșuguri etc.)

Tradiții în Breaza

Festivalul de arte de la Breaza a avut prima ediție în perioada 27 iulie-6 august 2018, sub managementul firmei Best Bridge Services SRL, în parteneriat cu orașul Breaza, prin instituțiile lui: Centrul Cultural „Ion Manolescu” și Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Breaza, reprezentând Primăria și Consiliul Local Breaza. Festivalul de Arte de la Breaza se dorește a fi o mare sărbătoare de artă și cultură, care oferă spectacole cu artiști de renume mondial, expoziții de artă, activități culturale și cele mai complexe programe educaționale de vară și Masterclass la nivel național și, în viitor, internațional. În acest cadru, elevi, studenți și profesori din țară și străinătate au ocazia să studieze în mijlocul naturii, în cel mai pur și benefic aer din țară, muzica și artele plastice, iar publicul beneficiază de concerte zilnice oferite de artiști consacrați, de elevii sau studenții lor și se poate delecta vizitând expoziții de pictură și lucrări grafice realizate de profesori, studenți, elevi și localnici¹⁸.

Anual are loc *Festivalul „Cu bicicleta la Breaza”* (începând cu anul 2016), organizat în parteneriat cu „Adevărații VeloPrietenii” România. În strategia de promovare și dezvoltare turistică a orașului Breaza, una dintre direcțiile principale este cicloturismul. În cadrul acestui festival, se parcurg trasee cicloturistice de rang local (trei trasee), două dintre acestea fiind marcate integral, iar unul fiind în curs de marcare.

Ziua internațională a iei. Ziua universală a iei este sărbătorită în fiecare an pe 24 iunie. Sărbătoarea iei promovează cămașa din pânză cu broderii impresionante, care amintește de lada cu zestre a bunicii. Bluza tradițională românească este celebrată de români odată cu Sânzienele și cu Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul. Această zi se sărbătorește și în Breaza, orașul având o tradiție importantă în promovarea acestui frumos și unic veștmânt românesc.

Tradiții și meșteșuguri în Breaza

D. Itinerarii culturale:

- str. Gării: la nr. 5 se află Casa Ion Manolescu, artist al poporului; la nr. 10 monumentul realizat de pictorul Tudor Gheorghe;

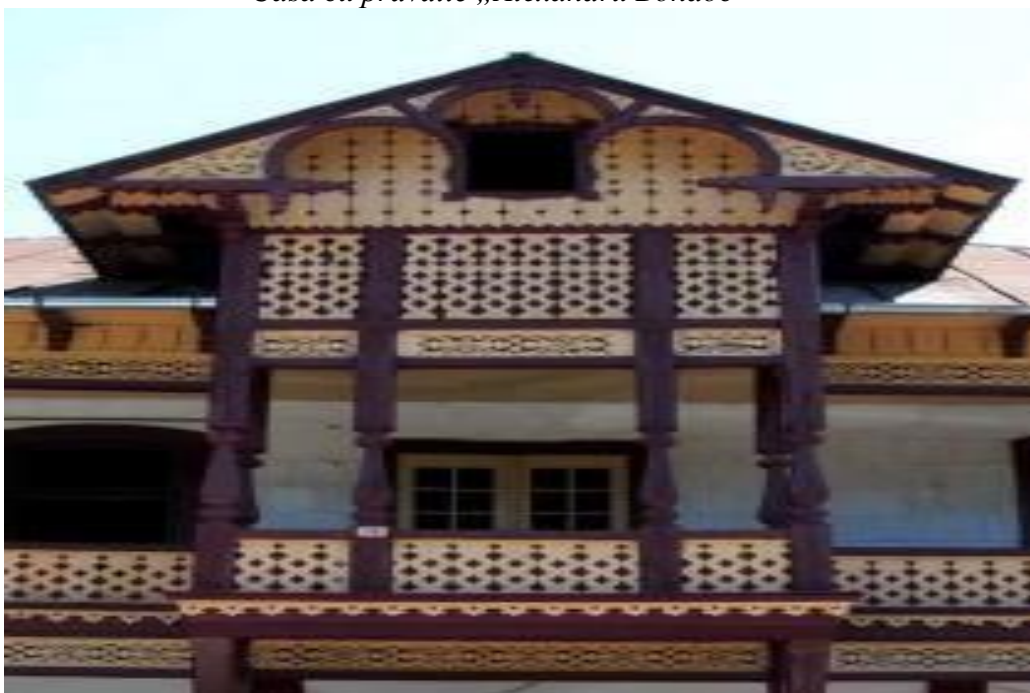
¹⁸ <https://limbaromana.org/revista/festival-arte-breaza/>

Casa actorului Ion Manolescu

- str. Gării: la nr. 23 casa în care a locuit pictorul Ion Bărbulescu B'Arg; la nr. 65C casa în care a locuit scriitorul Paul Goma; la nr. 71 vila în care își petreceau vacanța actorii Radu Beligan și Virgil Ogășeanu; în gara Breaza s-a filmat „Steaua fără nume”;
- bd. Eroilor: la nr. 7 casa în care își petreceau vacanța scriitorii Mihail Sebastian și Mircea Eliade; la nr. 20 casa-atelier a sculptorului și graficianului Mac Constantinescu; la nr. 29 casa în care s-a retras soprana Valentina Crețoiu;
- str. Plevnei: la nr. 5 casa prof. univ. Dan Grigorescu, specialist în istoria artei, membru al Academiei Române, director al Bibliotecii Române din New York și vicepreședinte al Asociației Internaționale de Istoria Culturii (New York);
- str. General Ion Manolescu – generalul a fost președintele Societății „Cultul Eroilor”, contribuind la ridicarea monumentelor eroilor, printre care și Crucea de pe Caraiman și cea de pe Dealul Gurga. S-a implicat în dezvoltarea orașului Breaza;
- str. Republicii: la nr. 72 casa cu prăvălie „Alexandru Bondoc”;

Casa cu prăvălie „Alexandru Bondoc”

- str. Armoniei: la nr. 6 casa roșie în care au locuit poetul Adrian Păunescu, tatăl poetului și câteodată Andrei Păunescu (fiul);
- str. Plaiului: la nr. 33 casa în care și-a petrecut ultimii ani marele om de știință Grigore Moisil, considerat părintele informaticii românești;
- str. Parâng: la nr. 6 casa pictorului Vasile Celmare;
- str. Republicii, nr. 88: imobilul General Ion Manolescu; din păcate acest imobil a fost grav afectat de cutremure și în anul 2017, clădirea a fost dărâmată.

Fostul imobilul General Ion Manolescu

E. Activități recreaționale:

- Centrul Cultural „Ion Manolescu”: activități cultural-artistice și sportive.
- Stadionul de lângă Parcul „Brâncoveanu”: meciuri de fotbal ale echipei CSO „Tricolorul” Breaza (în campionatul județean, liga A).
- Sala de sport „Virgil Dudău”: meciuri ale echipelor CSO „Tricolorul” Breaza în campionatul național de handbal (juniori I – băieți) și campionatul municipiului București (juniori II – fete și juniori IV – băieți); închiriere sală/oră pentru fotbal și tenis cu piciorul.
- Terenul de golf „Lac de Verde”.
- Terenul sintetic de minifotbal în Parcul Brâncoveanu – închiriere.
- Terenul de minifotbal MINIMAXSPORT.
- Terenul de tenis de câmp/fotbal din str. Sunătorii.
- Clubul de pensionari „Parc Brâncoveanu”: șah, remi, table.
- Clubul de pensionari Nistorești: șah, table.
- Expoziția anuală a Asociației de Păsări de Curte în Puritate Genetică „Brezeanca”, programată anual în luna februarie.

Principalele probleme și nevoi identificate legate de activitatea de turism:

1. mentalitatea locuitorilor, faptul că în oraș nu există o comunitate sudată, există o luptă între localnici și rezidenți;

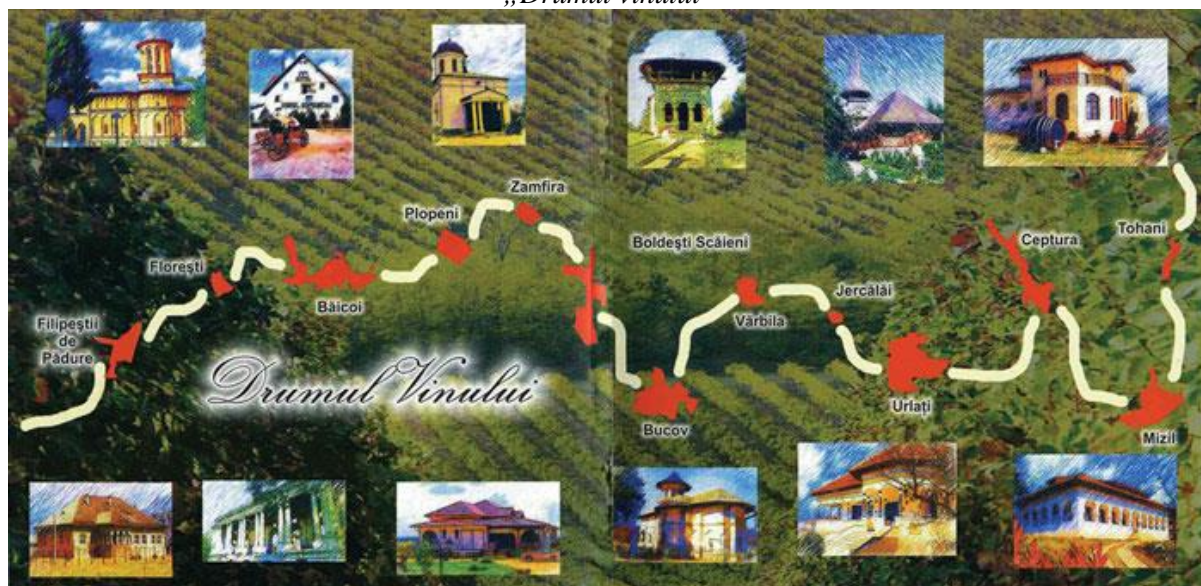
2. localnicii se pare ca nu-și iubesc și nu promovează orașul (dimpotrivă);
3. lipsa comunicării/colaborării între ofertanții de servicii turistice din localitate și împrejurimi, multe unități de cazare nici nu au pagină web, nu au oferte de pachete turistice, nu sunt active;
4. lipsa unor oferte pentru rezidenții care stau în Breaza (club, ateliere, seri tematice, evenimente, concursuri etc.);

Promovarea orașului va avea scopul principal de creștere a fluxului turistic și a motivației turiștilor de a reveni în stațiunea Breaza. Direcții de dezvoltare și promovare a orașului Breaza:

- traseele de drumeție;
- traseele de cicloturism;
- tradițiile și meșteșugurile;
- itinerariile culturale.

Pe baza potențialului agricol existent și pentru valorificarea acestuia, au fost create o serie de inițiative care să atragă turiști în zonă.

„Drumul vinului”

În Prahova, „Drumul vinului” reeditează un segment mai vechi dintr-un drum al vinului folosit de romani, care străbătea Europa. Acesta străbate podgoriile renumite ale județului și include popasuri la conace, curți domnești și mănăstiri. Drumul trece prin localitățile Filipești de Târg, Băicoi, Boldești, Bucov, Pleașa, Valea Călugărească, Iordăcheanu, Urtați, Ceptura, Fântânele, Tohani, Gura Vadului, Călugăreni, iar pentru a exploata în totalitate „aurul lichid”, s-au introdus în circuitul turistic vitivinicol cramele de la Urtați și Azuga, unde sunt oferite spre degustare vinuri și spumante excepționale, însoțite de meniuri câmpenești tradiționale.

În zonele viticole ale podgoriei Dealu Mare (Valea Călugărească, Ceptura, Tohani), ca și în cele pomicole, se poate practica acea formă de turism care să includă vizitarea podgoriilor și livezilor, asistarea la procesul de fabricație a vinurilor, degustarea acestora în renumitele crame din aceste localități.

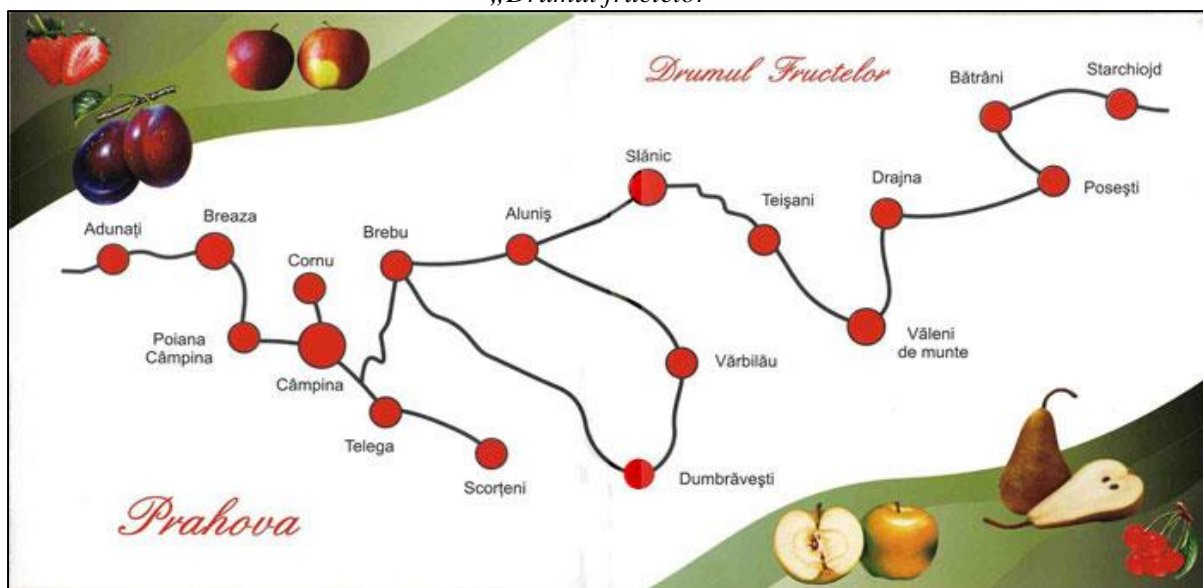
Localitățile din zona de câmpie pot fi incluse în circuitul agroturistic prin diversificarea producției agroalimentare pentru obținerea de produse cu specific local și deschiderea de „piețe verzi”. Astfel, fermele din zona de câmpie pot fi furnizoare de produse ecologice pentru fermele agroturistice din zona montană, acestea nefiind producătoare de produse agricole specifice câmpiei: cereale, tomate, legume etc.

În vederea unei dezvoltări turistice complexe, au fost lansate alte două proiecte: „Drumul fructelor” și „Drumul voievozilor”.

„Drumul fructelor”, aflat în nordul județului, străbate de la vest la est mai multe localități, această rută având ca scop facilitarea dezvoltării zonei de nord a Prahovei, recunoscută și renumită ca fiind una producătoare de fructe.

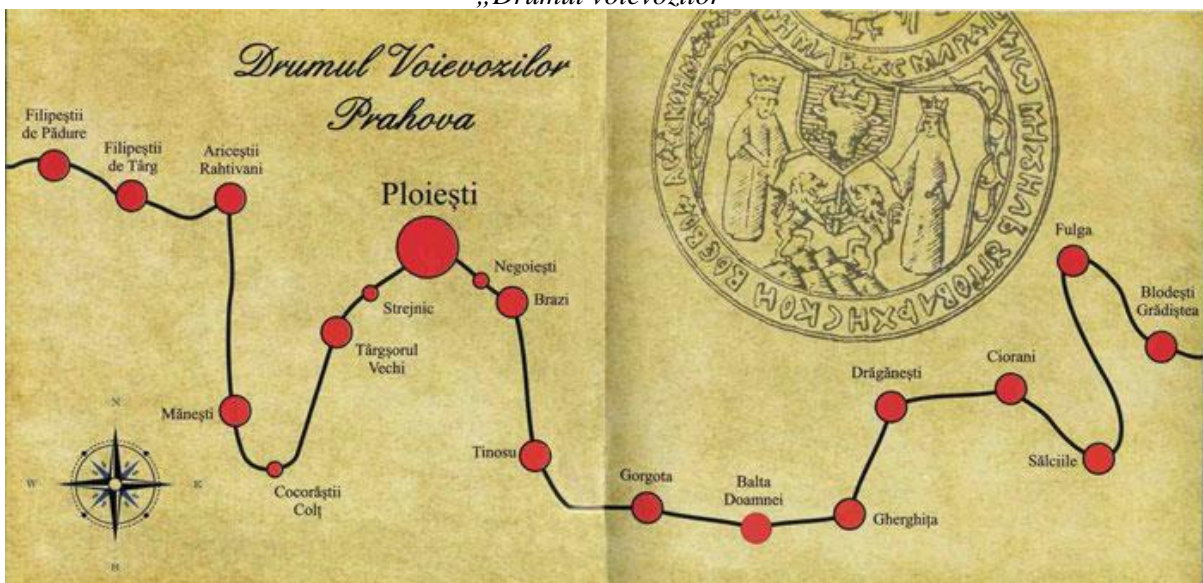
Aflat în nordul județului, drumul leagă între ele optsprezece localități prahovene și punctează 28 de popasuri turistice. Pe „Drumul fructelor” se regăsește lumea comunităților sătești, a sărbătorilor și obiceiurilor locului etc. Acest drum poate fi considerat o adevărată aventură în mijlocul naturii.

„Drumul fructelor”

Proiectul „Drumul voievozilor” este în derulare și când va fi finalizat va străbate localitățile Ciorani, Drăgănești, Gherghița, Balta Doamnei, Gorgota, Tinosu, Brazi, Târgșoru Vechi, Ariceștii Rahtivani, Filipeștii de Târg, ieșind spre Târgoviște, în județul Dâmbovița, și urmând cele mai importante zone în care au fost făcute descoperiri arheologice și există monumente arhitecturale de interes național.

„Drumul voievozilor”

Sursa: <http://www.visitprahova.ro/ce-vezi/20/circuite-recomandate/drumul-voievozilor>.

La nivel de județ, una dintre preocupările actuale în domeniul agroturismului este dezvoltarea de pachete de servicii turistice, pe baza parteneriatului public-privat (care a avut deja succes în dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii). Parteneriatul public-privat din sfera turismului poate fi benefic, cu efecte pozitive rapide, prin promovarea pe care o poate asigura pe plan extern instituția parteneriatului cu firmele străine și românești. Investițiile pot fi atât în unități de cazare și restaurante, cât și în unități de agrement, în realizarea de dotări pentru sport (pârtii, patinoare etc.), în transport de agrement etc.

Din decembrie 2015, în orașul Breaza funcționează un Centrul Național de Informare și Promovare Turistică¹⁹, al cărui obiectiv este creșterea numărului de turiști, prin creșterea nivelului de cunoaștere a atracțiilor turistice din Breaza și prin crearea unei imagini unice și pozitive privind oferta turistică a zonei, revigorarea turismului în orașul Breaza prin promovarea resurselor naturale și antropice locale către publicul-țintă.

Centrul își propune dezvoltarea turismului sustenabil, creșterea numărului de turiști și al cazărilor în orașul Breaza, prin exploatarea eficientă a potențialului turistic din zonă, dezvoltarea și consolidarea diferitelor forme de manifestare a turismului, creșterea nivelului lor de cunoaștere atât în țară, cât și în străinătate, prin crearea unui website pentru promovarea produselor turistice la nivel zonal/regional/național.

Obiectivele specifice sunt:

- creșterea numărului de turiști din oraș (se urmărește o creștere anuală de minimum 2%);
- creșterea gradului de informare a turiștilor și a operatorilor din domeniul turismului cu peste 25%;
- crearea a două locuri de muncă în domeniul turismului: permanente, cu normă întreagă/full-time, pe perioadă nedeterminată;
- îmbunătățirea calității experienței turistice – obținerea unui standard înalt de furnizare de servicii de turism, prin crearea unui inventar de îmbunătățiri dorite la nivel public și privat pentru a asigura servicii eficiente pentru turiști sau pentru a spori experiența turistică;
- îmbunătățirea accesibilității spațiale și financiare a vizitatorilor – creșterea rolului socio-economic și a potențialului orașului Breaza, printr-o abordare policentrică, în vederea stimulării unei dezvoltări durabile, utilizând mijloace moderne de promovare a zonei ca destinație turistică națională și europeană de excelență;
- promovarea orașului Breaza ca destinație de turism montan, de drumeții, de odihnă, turism științific și de cunoaștere, turism sportiv și de agrement, cultural și ecumenic, de business/afaceri, balnear – asigurarea unui nivel maxim de expunere pentru orașul Breaza și pentru avantajele sale turistice, prin promovarea obiectivelor turistice și a practicării activităților care pun în valoare componente ale mediului natural și antropoc.

¹⁹ Pe baza contractului de finanțare nr. 4247 cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice ca AMPOR și Autoritatea Națională pentru Turism ca OI POR, funcționează Centrul Național de Informare și Promovare Turistică, finanțat din fonduri europene nerambursabile, proiect finalizat cu succes, fiind în perioada de postimplementare de cinci ani.

5. ANALIZA SWOT

Fundamentarea dezvoltării pe termen mediu și lung a unei zone/oraș nu poate fi concepută în afara unor strategii coerente, elaborate pornind de la potențialul și resursele existente și ținând cont de oportunitățile și de amenințările care se prefigurează la un anumit orizont de timp.

Analiza diagnostic de tip SWOT a orașului Breaza are la bază comentariile ce vizează principalii factori care influențează dezvoltarea acestei zone în vederea atingerii unor importante obiective strategice stabilite pentru perioada următoare. Acest tip de analiză ilustrează stările interne distinctive de forță sau slăbiciune în raport cu unele oportunități sau amenințări externe.

Se poate preciza faptul că punctele forte, printr-o valorificare adecvată, se pot transforma în oportunități, iar unele elemente ale punctelor slabe, prin cronicizare, devin amenințări.

Conținutul respectă obiectivele caracteristice unei astfel de abordări, fiind detaliate astfel:

- nivelul, structura și dinamica activităților;
- sectoare și activități semnificative în evoluția prezentă și viitoare a orașului;
- influența principalilor factori;
- impactul oportunităților și al amenințărilor externe;
- evaluarea atuurilor și a deficiențelor;
- impactul social atât al punctelor forte, cât și al punctelor slabe ce determină semnificativ dezvoltarea economică ulterioară a orașului.

În urma evaluării generale și sectoriale au rezultat următoarele aspecte ale analizei SWOT:

Avantaje/puncte tari:

- localizarea la intrarea în Valea Prahovei, fapt ce-i aduce recunoaștere și notorietate turistică, la care se adaugă o accesibilitate ridicată pentru turiști;
- apropiere de capitala țării și de Brașov: la 100 km de București, 75 km de Aeroportul Internațional Otopeni și 70 km de Brașov;
- apartenența la un județ puternic din punct de vedere economic (județul Prahova deține locul 5 după PIB total);
- apropierea de DN 1, care leagă București de Brașov;
- conectarea cu stațiunile de munte de pe Valea Prahovei;
- aer pur, cu proprietăți curative, bogat în ioni negativi;
- nu există industrii poluante;
- amplasarea geografică la 450 m altitudine, înconjurată de dealuri împădurite;
- potențial natural complex și complet (râuri, păduri, pajiști, dealuri, floră și faună bogată etc.);
- existența unor trasee turistice marcate și posibilitatea înființării și marcării altor trasee de drumeție și cicloturism;
- case simple, cu arhitectură foarte frumoasă, construite în mare parte din materiale naturale, curți cu grădini îngrijite;
- case ce au aparținut unor personalități marcante ale României;
- oraș cu tradiție istorică (peste 500 de ani de atestare documentară);
- potențial cultural foarte bogat: folclor, datini, obiceiuri;
- oraș cu tradiție privind cusutul iilor, dansurile populare și meșteșugul prelucrării lemnului;
- monumente istorice și lăcașe de cult;
- existența unei baze turistice alcătuite din unități de cazare și de servit masa, fermă de cai;

- primul club de golf din România;
- tendința locuitorilor din metropole de a se retrage la pensie în locuri mai liniștite poate atrage în zonă persoane din Prahova și din întreaga țară;
- cererea de teren și case din partea celor din zonă și poate a celor din București sau din restul țării;
- centrul civic existent, inclusiv primărie nouă.

Puncte slabe:

- depopulare, îmbătrânire, migrația forței de muncă;
- scăderea numărului de nou-născuți;
- slabă diversificare pe sectoare economice;
- sectoare economice cu valoare adăugată scăzută;
- slabă dezvoltare din punct de vedere economic;
- Breaza nu are un profil economic bine conturat și este încă departe de atingerea potențialului în acest domeniu. Lipsa investitorilor și problema generală a infrastructurii explică în mare măsură această situație;
- închiderea uzinei Hidrojet SA a condus la dispariția locurilor de muncă;
- populație cu venituri mici și condiții de trai dificile;
- insuficientă dezvoltare pentru turism din punctul de vedere al mentalității locale;
- experiență turistică de mică amploare;
- lipsa încurajării dezvoltării firmelor din localitate prin măsuri administrative;
- servicii nedescentralizate complet;
- lipsa de fonduri private, dotare slabă;
- personal insuficient pentru dezvoltare de proiecte;
- lipsa locurilor de muncă;
- infrastructură dificilă, străzi cu pantă mare, greu accesibile;
- străzi și trotuare neasfaltate, fără amenajări pentru apele pluviale;
- nu există o viziune, iar oamenii vor totul repede;
- multe deșeuri menajere pe văi și pe cursul apelor;
- ferme de animale necorespunzătoare după normele UE;
- nu există personal local calificat suficient (pentru învățământ, sănătate, cultură, servicii sociale);
- terenuri neamenajate;
- strângerea fondurilor locale este greu de realizat, buget propriu insuficient;
- intersecții nesemnalizate, puține semne de circulație;
- restricții impuse de mediu: alunecări de teren în multe zone ale orașului.

Oportunități:

- crearea unei stațiuni turistice și de agrement pentru populația cu venituri medii;
- spații de cazare, turism și agrement, dezvoltarea celor existente;
- dezvoltarea activității de afaceri și servicii specifice turismului;
- valorificarea faptului că în Câmpina nu este dezvoltat turismul în natură și nu sunt multe unități de cazare;
- valorificarea faptului că la Poiana Câmpina funcționează un centru de tratament modern, „Sanconfind”;
- crearea unor centre de vizitare (educaționale sau cu expoziții permanente, dar și temporare);
- creșterea populației la minimum 30.000 de localnici pe sezon;

- dezvoltarea durabilă și protecția mediului pentru crearea unei zone curate, propice turismului ecologic;
- cererea oamenilor moderni pentru desfășurarea de activități în natură;
- cererea pentru sănătate și o hrană naturală;
- amenajarea de zone de recreere și petrecerea timpului liber: reperi urbane, parcuri;
- păstrarea și protejarea florei și faunei locale;
- protejarea pădurii în vederea păstrării climei și crearea de spații turistice;
- terenuri de vânătoare și agrement sportiv în pădurile învecinate;
- cosmetizarea străzilor cu spații verzi și mobilier urban;
- crearea unei zone urbane moderne în centrul orașului, lângă parc;
- dezvoltarea unui centru civic și cultural pe lângă Primărie;
- dezvoltarea unei zone rezidențiale pentru oameni cu venituri medii sau mari;
- centrul comercial existent în oraș;
- păstrarea folclorului și a datinilor;
- întărirea factorilor culturali, folclorici, de păstrare a tradiției;
- crearea unui muzeu al satului prahovean cu 10-15 case din lemn din secolul XIX-lea;
- crearea unui centru educațional-expozițional;
- modernizarea fermelor zootehnice și introducerea acestora în circuitul turistic.

Amenințări:

- pierderea timpului și plecarea investitorilor către alte direcții;
- plecarea populației calificate;
- Breaza se poate transforma în localitate de rang inferior;
- pierderea fondurilor specifice mediului urban, în special pentru localitățile turistice, singura posibilitate rapidă de dezvoltare și de transformare într-un oraș model;
- execuția de lucrări în neconcordanță cu directivele europene;
- pierderea identității locale;
- reducerea gradului de civilizație;
- sărăcie, probleme sociale.

6. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ

6.1. Prezentare. Misiune

Misiunea Primăriei Orașului Breaza este aceea de a fi permanent în slujba nevoilor comunității locale, pentru a rezolva problemele cetățenilor într-o manieră legală, transparentă, echitabilă, competentă și eficientă, asigurând furnizarea unor servicii la un înalt standard de calitate.

Strategia de dezvoltare a unui oraș se traduce în practică și prin reforma administrativă și instituțională care se poate realiza prin organizarea, calificarea și specializarea personalului și rezolvarea prin externalizare/consultanți a unor probleme pentru care nu este eficientă angajarea de personal calificat pe durată nedeterminată.

Viziunea Primăriei Breaza este în strânsă legătură cu preocuparea permanentă de a continua eforturile de perfecționare și eficientizare a activităților desfășurate pentru realizarea unui model de administrare la nivel național și european.

În ceea ce privește modul de organizare, Primăria Orașului Breaza funcționează pe baza prevederilor OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, în conformitate cu prevederile Consiliului Local al orașului privind aprobarea organizării și a statutului de funcții ale aparatului de specialitate al primarului și ale serviciilor publice de interes local.

Funcționarii publici din Primăria Orașului Breaza trebuie să asigure un serviciu public de calitate în beneficiul cetățenilor, prin participarea activă la luarea deciziilor și transpunerea lor în practică, în scopul realizării competențelor instituției publice.

Primăria Orașului Breaza este înfrățită cu orașul Poggio Mirteto din Italia și Dongguan din China și are relații de colaborare cu municipalitatea Pionki - Voievodatul Mazowiecki-Polonia. Acest acord oferă o oportunitate de dezvoltare și diversificare a activităților pe următoarele domenii: schimburi de tineret și profesori, schimburi culturale, în domeniul afacerilor și financiar-bancar, în domeniul investițiilor reciproce, al protecției mediului, schimburi de experiență în domeniul administrației publice, vizitarea de obiective industriale și turistice pentru o colaborare în aceste domenii.

La nivelul Primăriei Breaza sunt asigurate, potrivit legii, următoarele servicii publice:

- Direcția de asistență socială
- Serviciul de administrație publică locală
- Centrul de informare și promovare turistică
- Serviciul de implementare proiecte, achiziții publice și investiții
- Serviciul de poliție locală
- Serviciul de urbanism, amenajarea teritoriului agricol și cadastru
- Serviciul de situații de urgență
- Serviciul de transport public local și ADP
- Serviciul financiar-contabil

Potrivit ultimului raport de evaluare²⁰ a activității Primăriei din anul 2019, se consideră că activitatea acestei instituții este una bună, în timp ce volumul de resurse de muncă și cele materiale sunt suficiente. De asemenea, recomandarea finală arată că ar fi necesar a se crește numărul de aviziere pe raza orașului, dar și publicarea pe site-ul Primăriei a unui număr mai mare de informații. După anul pandemic 2020, această recomandare s-ar putea traduce în creșterea procesului de digitalizare. În acest sens, un prim pas a fost făcut, Primăria Breaza, alături de alte localități din județul Prahova, este înscrisă pe site-ul <https://www.ghiseul.ro/ghiseul/public/instituti/harta>, în acest fel facilitându-se plata taxelor și a impozitelor pentru

²⁰ <https://www.primariabreaza.ro/wp-content/uploads/2020/02/rapoarte-evaluare-09-17-58-02-20-rapor.pdf>.

locuitorii orașului (sunt deja 576 de utilizatori activi, dar numărul ar putea crește atunci când procesul de digitalizare va fi unul susținut).

Raport de evaluare

Str.Republicii, nr.82B;Cod fiscal:2845486;
Telefon: 0244 340 508; 0244 341 460; Fax: 0244 340 428
e-mail:primariabreaza@yahoo.com
web site:www.primariabreaza.ro

ROMANIA
Județul Prahova
PRIMĂRIA
Orașului Breaza

APROB.
PRIMAR,
RICHEA GHEORGHE

Elaborat,
Consilier APL
Bercaru Tatiana

Raport de evaluare a implementării Legii nr. 544/2001 in anul 2019

Prezentul Raport este intocmit in conformitate cu prevederile Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informatiile de interes public, aprobate prin Hotarirea Guvernului nr. 123/2002, cu modificarile ulterioare (HG nr.478/2016).

Subsemnata, Bercaru Tatiana, responsabil de aplicarea Legii nr. 544/2001, cu modificarile si completarile ulterioare, in anul 2018, prezinta actualul raport de evaluare interna finalizat in urma aplicarii procedurilor de acces la informatii de interes public, prin care apreciez ca activitatea specifica a institutiei a fost:

☐	Foarte buna
☒	Buna
☐	Satisfacatoare
☐	Nesatisfacatoare

Îmi intemeiez aceste observatii pe urmatoarele considerente si rezultate privind anul 2018:

I. Resurse si proces

1. Cum apreciati resursele umane disponibile pentru activitatea de furnizare a informatiilor de interes public?

☒	Suficiente
☐	Insuficiente

2. Apreciati ca resursele materiale disponibile pentru activitatea de furnizarea informatiilor de interes public sunt:

☒	Suficiente
☐	Insuficiente

Sursa: Site-ul Primăriei Breaza.

Buna organizare și guvernanta presupune și regulamente interne de funcționare pentru instituție, metodologia de organizare operațională pentru servicii, dar și o organigramă cu posturi și pregătirea corespunzătoare a angajaților.

6.2. Digitalizarea administrației publice locale

La nivelul anului 2021, din punctul de vedere al digitalizării, Primăria Breaza a demarat un proces de interacțiune online cu cetățenii din localitate, prin platforma <https://breaza.regista.ro>. Facilitățile acestei platforme sunt accesul la monitorul oficial local, posibilitatea de a face sesizări privind o gamă extinsă de probleme:

- parcări neregulamentare;
- administrarea parcarilor;
- străzi, trotuare și poduri;
- semnalizare rutieră și marcaje;
- transport public;
- iluminat public;
- salubritate și deșeuri;
- spații verzi și parcuri;
- locuri de joacă;

- construcții neautorizate;
- rețeaua de apă;
- asistență socială;
- câini vagabonzi;

De asemenea, prin platformă se pot face programări online pentru înscrierea în audiență la primarul sau viceprimarul localității.

Un aspect important este posibilitatea de a realiza diverse solicitări online:

- solicitări generale;
- cerere de permis de lucru cu foc;
- cerere de adeverință de rol de la registrul agricol;
- cerere de adeverință APIA – persoană fizică;
- cerere de adeverință APIA – persoană juridică;
- declarație pentru completarea registrului agricol;
- cerere privind eliberarea certificatului de nomenclatură stradală;
- solicitare referitoare la certificatele fiscale necesare pentru diverse operațiuni;
- cerere pentru eliberare de certificat fiscal – persoană fizică;
- cerere pentru eliberare de certificat fiscal – persoană juridică;
- cerere pentru scoaterea din evidențele fiscale a clădirilor/terenurilor;
- cerere pentru scoaterea din evidență a mijloacelor de transport;
- declarație fiscală pentru stabilirea impozitului/taxei pe mijloacele de transport aflate în proprietatea persoanelor fizice/persoanelor juridice;
- declarație fiscală pentru stabilirea impozitului asupra mijloacelor de transport marfă cu masa totală autorizată de peste 12 tone, aflate în proprietate;
- declarație fiscală pentru stabilirea impozitului/taxei pe mijloacele de transport pe apă aflate în proprietatea persoanelor fizice/persoanelor juridice;
- declarație fiscală pentru stabilirea impozitului/taxei pe teren în cazul persoanelor fizice;
- declarație fiscală pentru stabilirea impozitului/taxei pe teren în cazul persoanelor juridice;
- declarație fiscală pentru stabilirea impozitului/taxei pe clădire în cazul persoanelor fizice;
- declarație fiscală pentru stabilirea impozitului/taxei pe clădire în cazul persoanelor juridice;
- cerere referitoare la obținerea documentelor pentru urbanism;
- cerere pentru emiterea certificatului de urbanism;
- cerere pentru prelungirea certificatului de urbanism;
- cerere de autorizație de construire;
- cerere de prelungire a autorizației de construire;
- comunicare privind începerea execuției lucrărilor;
- comunicare privind încheierea execuției lucrărilor;
- cerere pentru efectuarea anchetei sociale;
- cerere în baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.
- cerere de informații de interes public;
- reclamație administrativă pentru neprimirea răspunsului în termenul legal;
- reclamație administrativă pentru răspuns negativ.

Plata taxelor și impozitelor locale se poate face prin platforma ghiseul.ro, însă procentul celor care utilizează acest sistem este redus:

Tabelul 41: Situația încasărilor prin www.ghiseu.ro (lei, %)

An	Suma totală încasată (lei)	% din total încasări
2018	135.001	1,23%,
2019	156.178	1,35%,
2020	249.286	1,82%,
2021	313.295	10,20%

Sursa: Prelucrări proprii.

Din analiza realizată prin chestionare la nivelul Primăriei, rezultă că, la nivelul anului 2021, apare necesitatea urgentării digitalizării următoarelor activități/compartimente: *contabilitate; executări debite, impozite și taxe locale; registrul agricol, departamentul urbanism.*

Din punctul de vedere al infrastructurii IT, la nivelul autorității locale, situația în anul 2021 se prezintă după cum urmează:

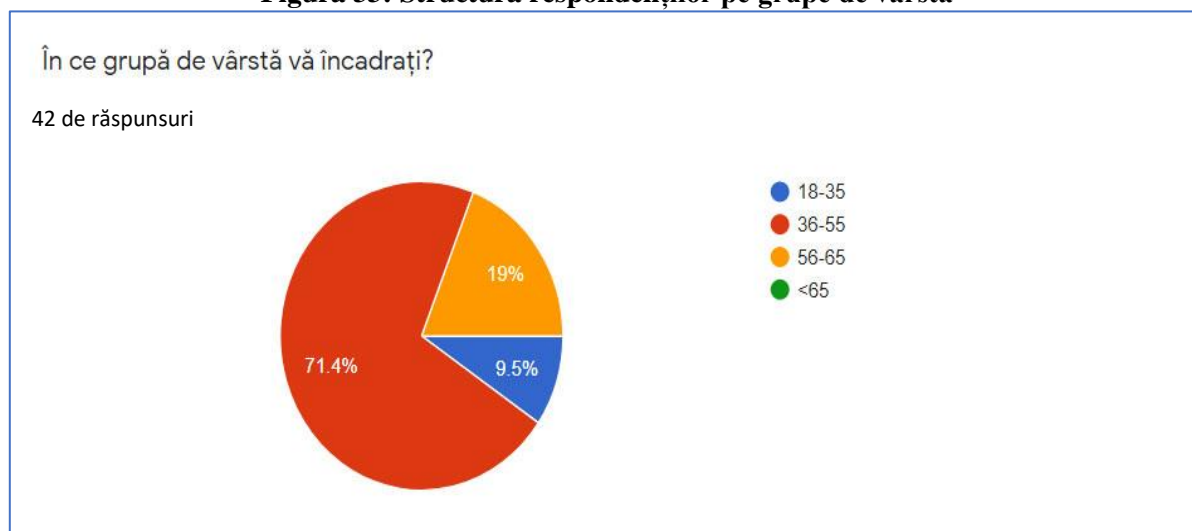
Tabelul 42: Situația infrastructurii IT în Primăria Breaza

Item	Valoare
Numărul de angajați ai aparatului de specialitate	105
– din care numărul de angajați cu studii superioare	58
Numărul de calculatoare din instituție	54
Tipul de calculator	Desktop
Calculatoarele din instituție au cameră web	Nu
Calculatoarele din instituție au microfon	Nu
Numărul imprimantelor în instituție	25
WIFI	Da
LAN	Da
INTRANET	Da
Certificate de semnătură electronică calificată existente la nivelul aparatului de specialitate al primarului	9

Sursa: Date Primăria Breaza.

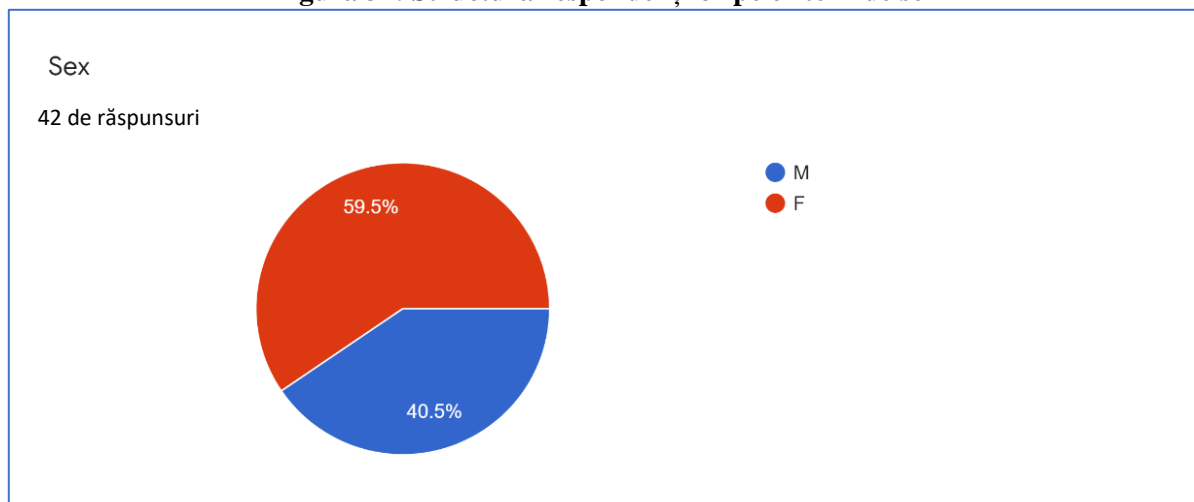
În vederea stabilirii capacității administrative a autorității locale din punctul de vedere al digitalizării, s-a aplicat un chestionar la nivelul angajaților aparatului de specialitate. Din totalul de 105 angajați ai Primăriei, 42 au completat formularul electronic. Numărul respondenților este suficient pentru formularea unor concluzii.

Figura 33: Structura respondenților pe grupe de vârstă

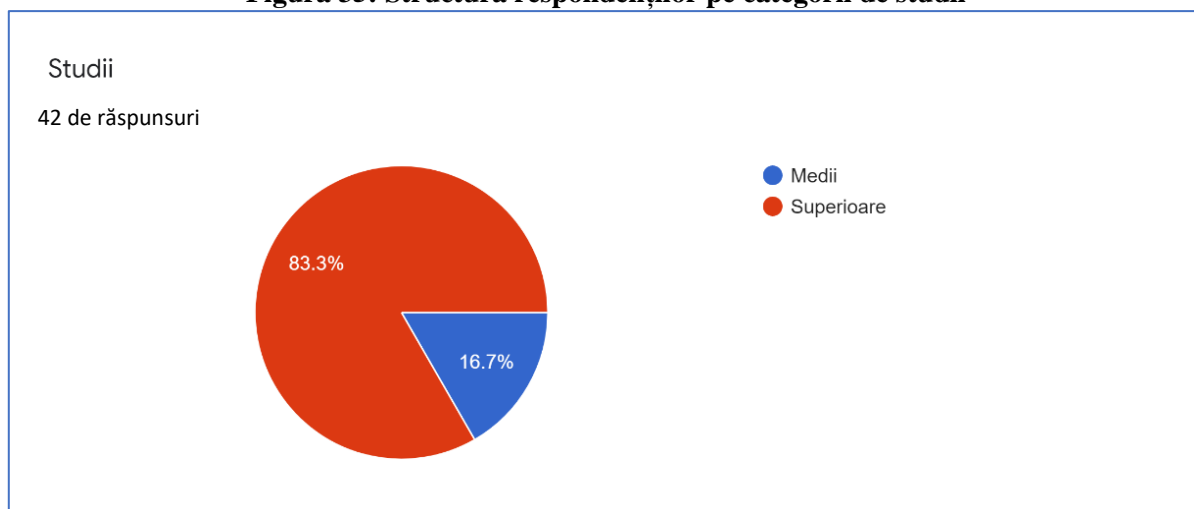
Sursa: Prelucrări proprii.

Figura 34: Structura respondenților pe criterii de sex

Sursa: Prelucrări proprii.

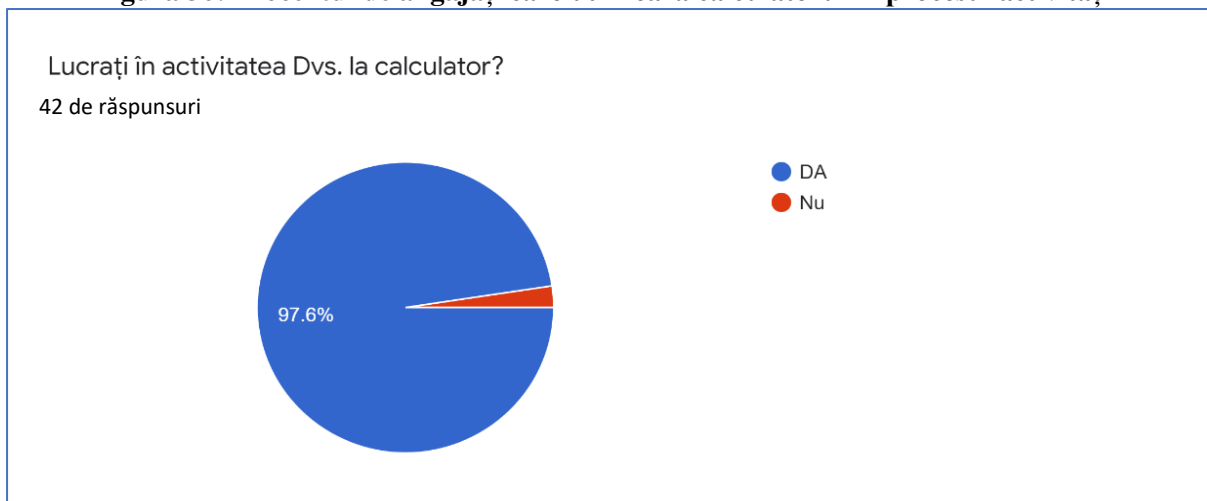
Figura 35: Structura respondenților pe categorii de studii

Sursa: Prelucrări proprii.

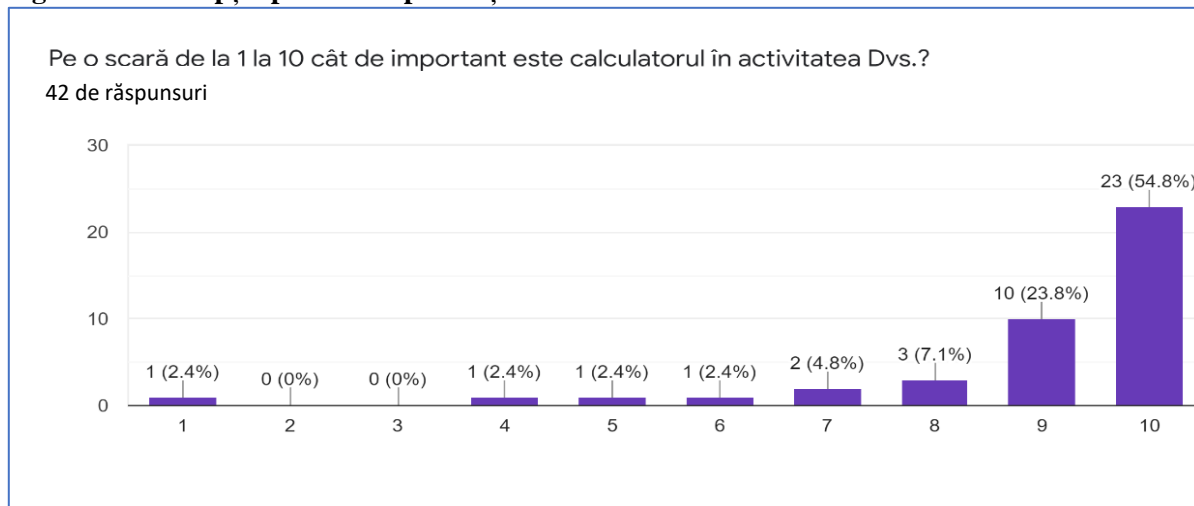
Datele colectate prin chestionar sunt după cum urmează:

Figura 36: Procentul de angajați care utilizează calculatorul în procesul activității

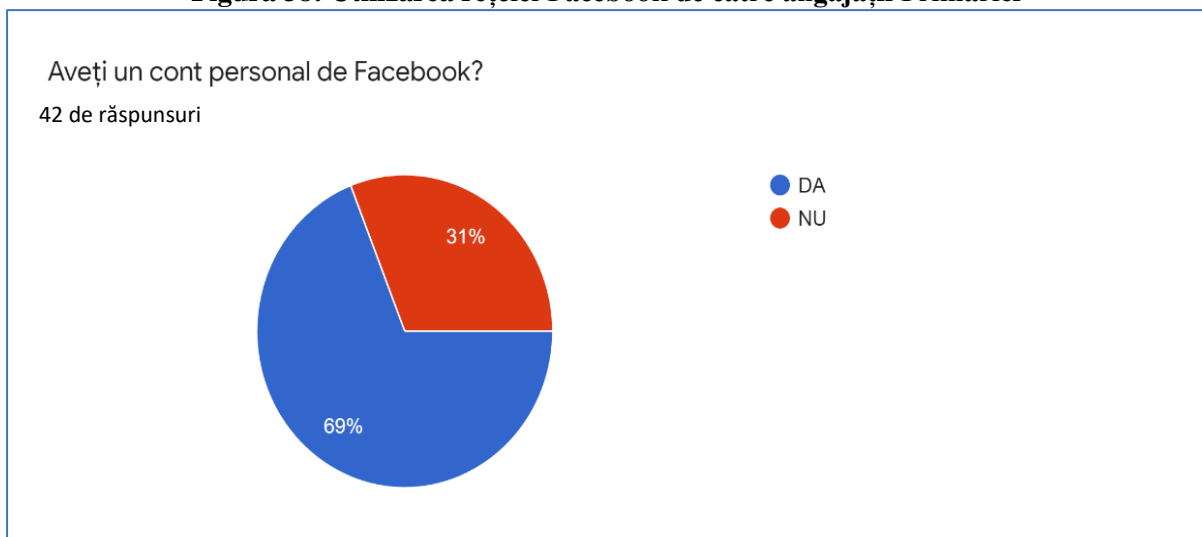
Sursa: Prelucrări proprii.

Figura 37: Percepția privind importanța utilizării tehnicii de calcul în activitatea administrativă

Sursa: Prelucrări proprii.

Figura 38: Utilizarea rețelei Facebook de către angajații Primăriei

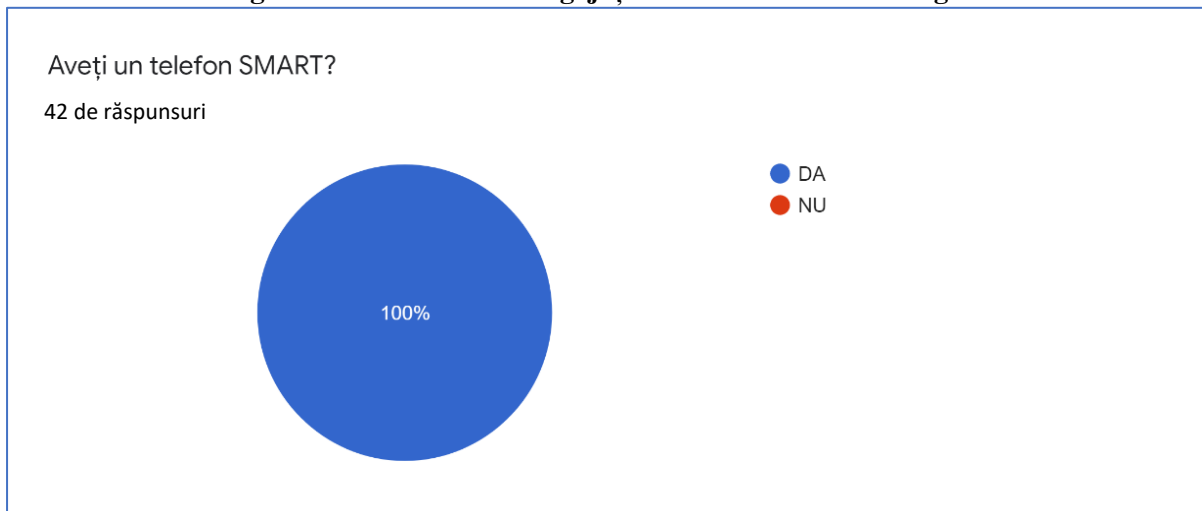
Sursa: Prelucrări proprii.

Figura 39: Utilizarea rețelei Facebook de către angajații Primăriei (acces)

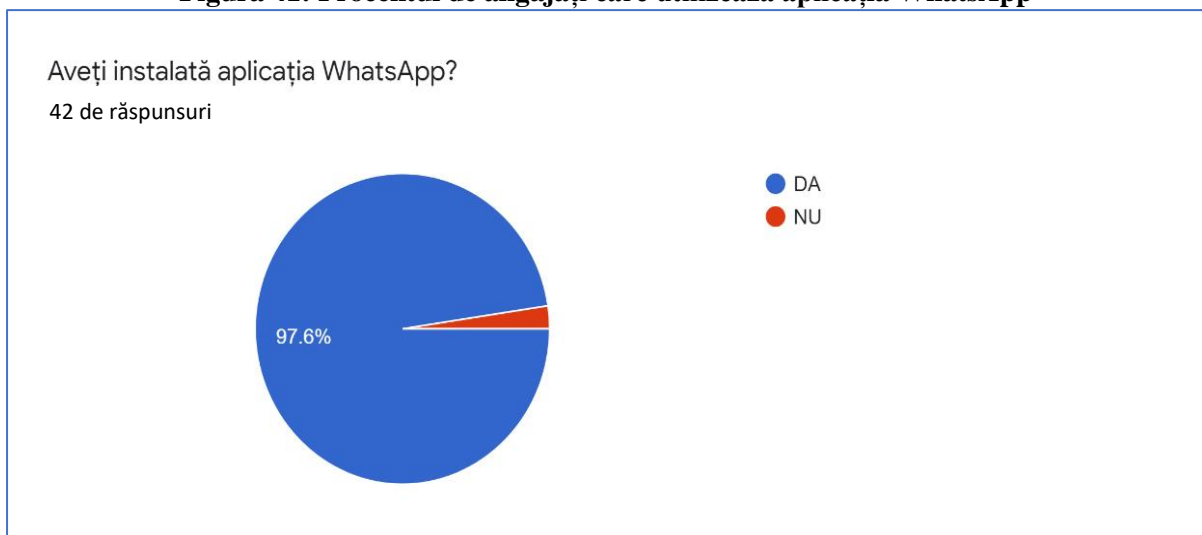
Sursa: Prelucrări proprii.

Figura 40: Procentul de angajați care au un telefon inteligent

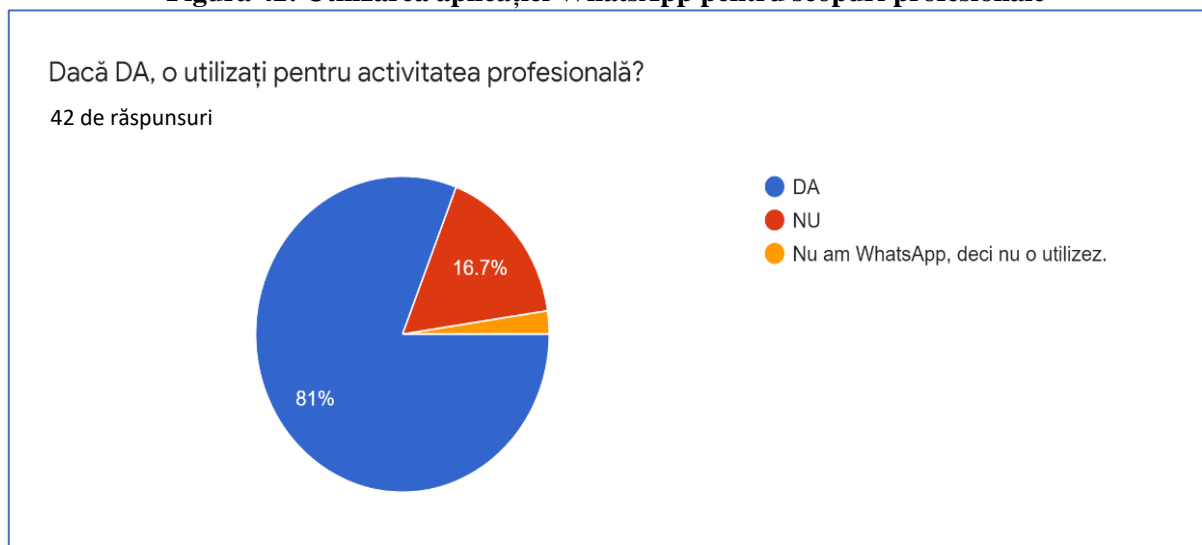
Sursa: Prelucrări proprii.

Figura 41: Procentul de angajați care utilizează aplicația WhatsApp

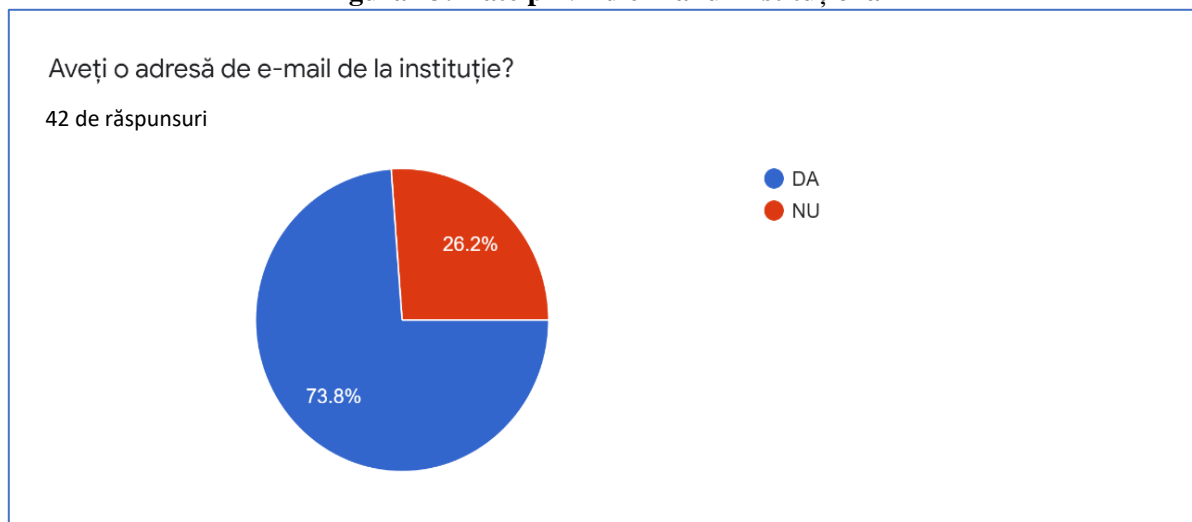
Sursa: Prelucrări proprii.

Figura 42: Utilizarea aplicației WhatsApp pentru scopuri profesionale

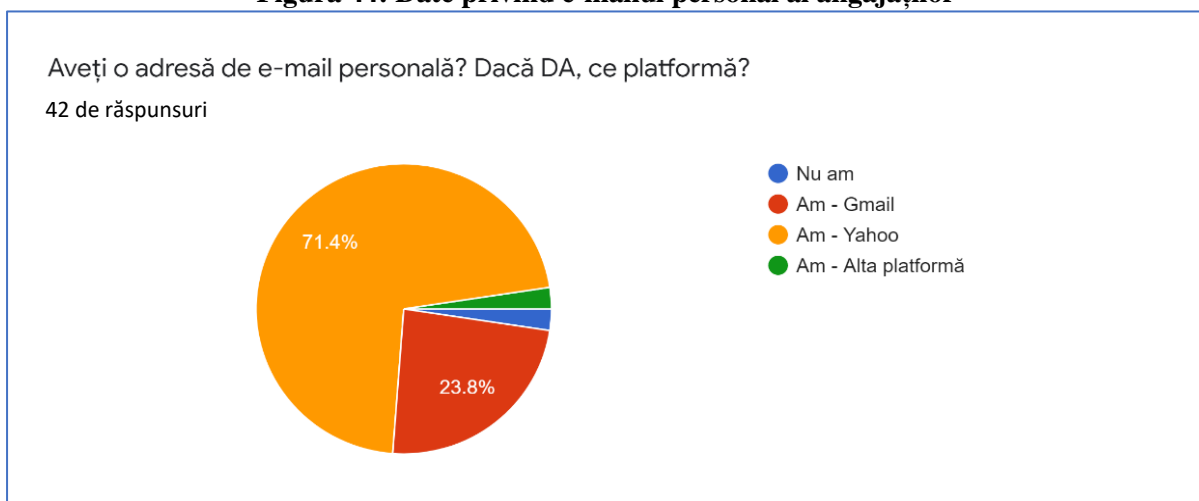
Sursa: Prelucrări proprii

Figura 43: Date privind e-mailul instituțional

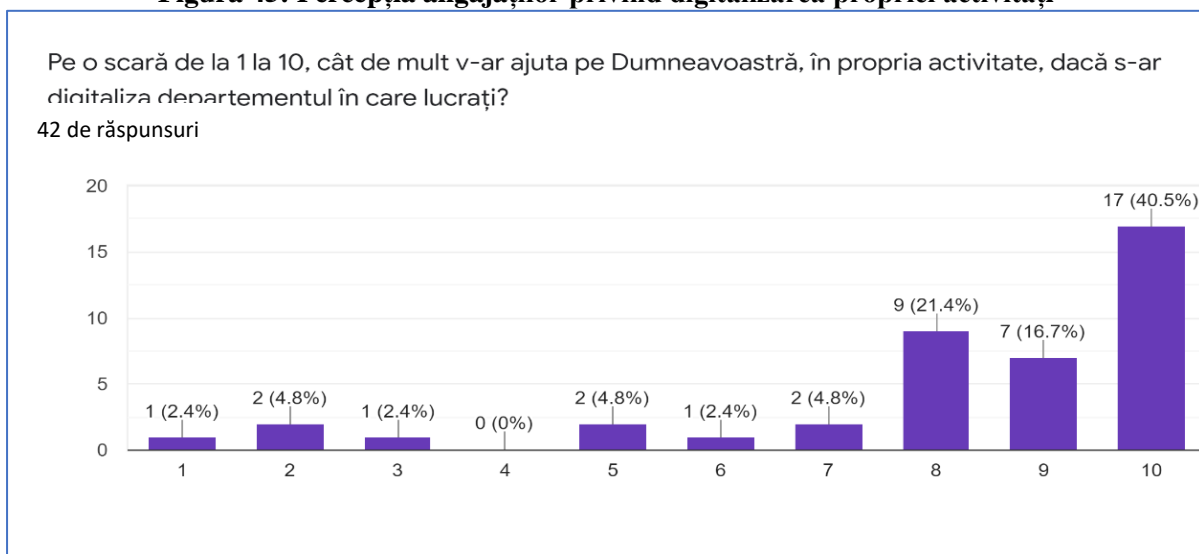
Sursa: Prelucrări proprii.

Figura 44: Date privind e-mailul personal al angajaților

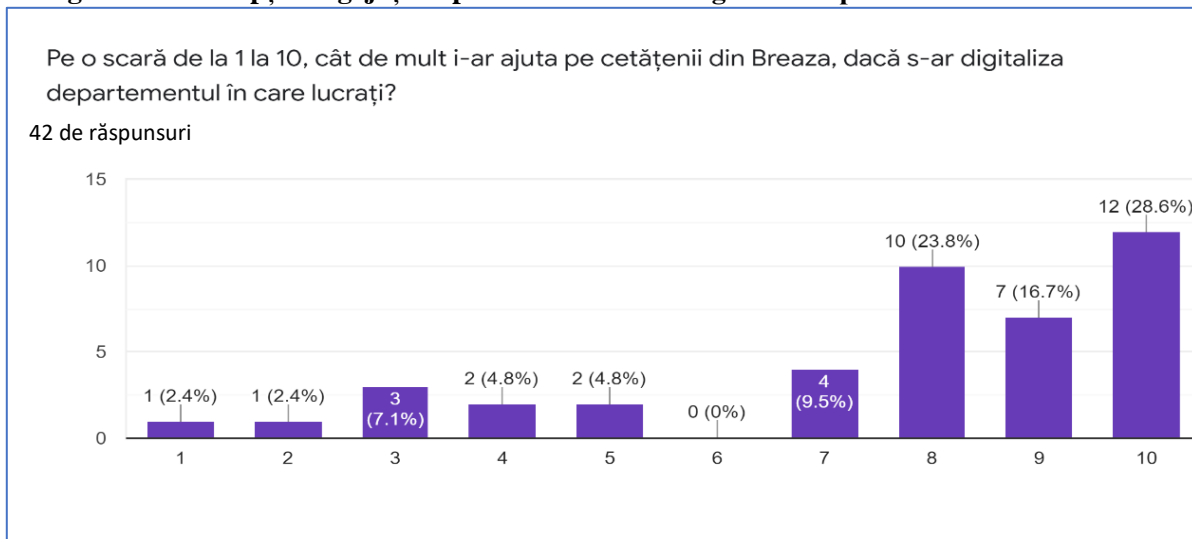
Sursa: Prelucrări proprii.

Figura 45: Percepția angajaților privind digitalizarea propriei activități

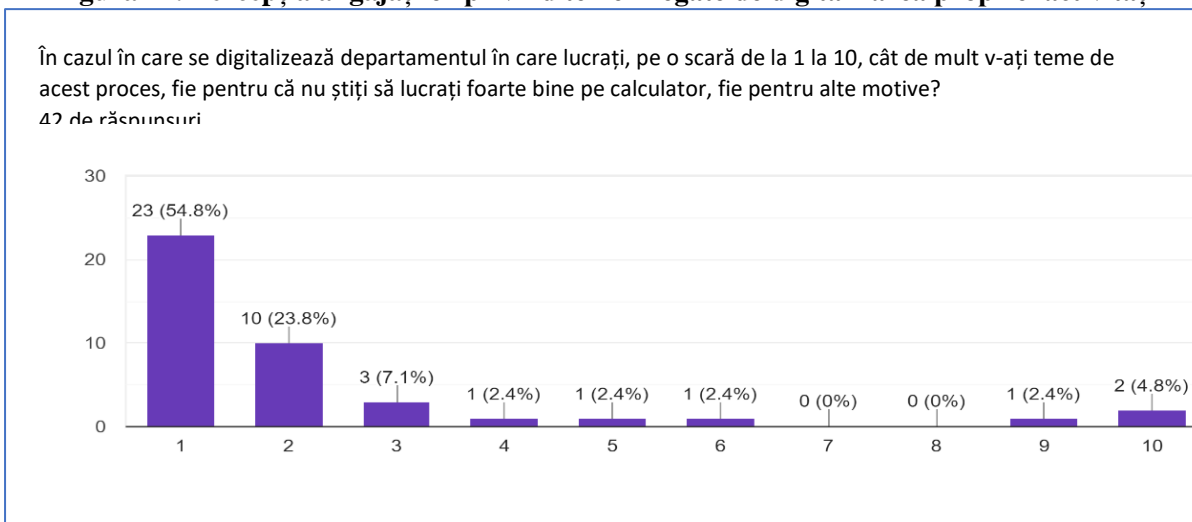
Sursa: Prelucrări proprii.

Figura 46: Percepția angajaților privind beneficiile digitalizării pentru comunitatea locală

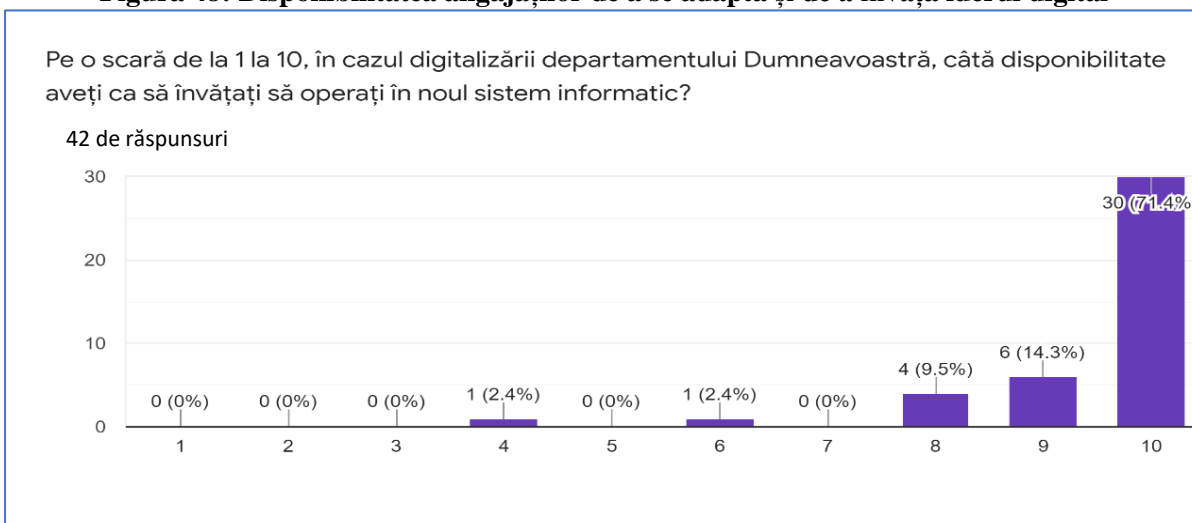
Sursa: Prelucrări proprii.

Figura 47: Percepția angajaților privind temeri legate de digitalizarea propriei activități

Sursa: Prelucrări proprii.

Figura 48: Disponibilitatea angajaților de a se adapta și de a învăța lucrul digital

Sursa: Prelucrări proprii.

Concluziile care se desprind din analiza datelor obținute prin metoda aplicării unor chestionare instituționale pentru angajații Primăriei, corelate cu datele culese la fața locului prin discuții purtate cu reprezentanții Primăriei și membrii în Consiliul Local Breaza, sunt următoarele:

- Din perspectiva infrastructurii IT&C, Primăria Breaza are nevoie să achiziționeze tehnică de calcul modernă, care să facă posibilă introducerea pe termen mediu și lung a proceselor administrative digitale.
- Infrastructura actuală permite digitalizarea într-o oarecare măsură, ținând cont de problemele legate de aparatură și de nivelul de instruire al funcționarilor.
- La nivelul conducerii Primăriei Breaza există dorința și deschiderea pentru a se implementa un amplu proces de digitalizare și chiar de transformare digitală a serviciilor publice de interes local pe care autoritatea locală le furnizează comunității.
- O mare parte dintre funcționarii aparatului de specialitate, conform răspunsurilor oferite, pot fi încadrați ca un factor pozitiv în procesul de digitalizare, fiind convinși de beneficiile pe care acest proces le aduce atât capacității administrative proprii, cât mai ales comunității, exprimându-și disponibilitatea de a învăța noi sisteme și proceduri.
- Nu există la nivelul autorității locale un set de politici clare privind procesele digitale (de exemplu, politici legate numai de utilizare e-mailului de serviciu pentru activitatea profesională, politici de securitate informatică etc.).
- Nu sunt implementate plățile smart pentru taxe și impozite, în afară de platforma ghișeul.ro.
- Deși există o gamă largă de facilități online pentru comunitate, acestea nu sunt cunoscute foarte bine, existând nevoia de a se genera programe și proiecte de alfabetizare digitală și creștere a gradului de incluziune digitală la nivelul comunității locale.

Din perspectiva digitalizării, s-a realizat o cercetare și asupra infrastructurii existente la nivelul orașului, pentru că succesul procesului de digitalizare al Primăriei Breaza ține de posibilul grad mărit de adoptare a soluțiilor digitale la nivelul comunității locale.

Factorii care influențează rata de succes a digitalizării, deci implicit creșterea capacității administrative a autorității locale, sunt:

- structura populației din punctul de vedere al categoriilor de vârstă;
- infrastructura de telecomunicații din localitate;
- rețelele publice de WIFI;
- existența unui sistem de monitorizare video al localității.

Datele primite de la autoritatea locală privind structura populației sunt următoarele:

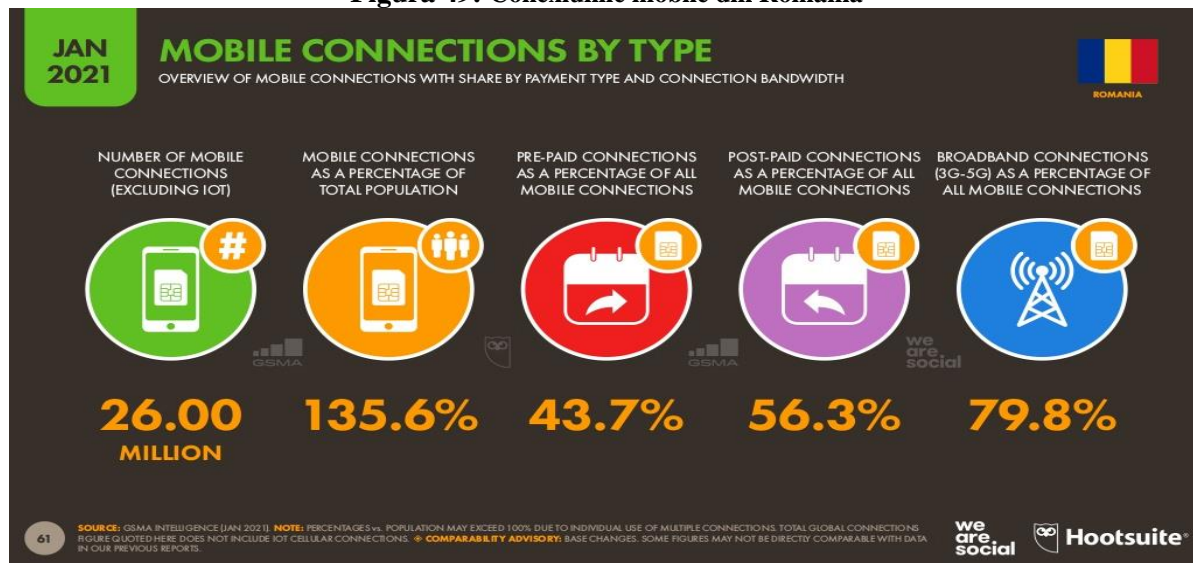
Tabelul 43: Structura populației pe grupe de vârstă

Structura populației	Total	0-18 ani	19-30 ani	31-55 ani	56-65 ani	peste 65 ani
Numărul populației	15.782	2.373	1.398	6.434	1.957	3.620
Structura	100%	15,06%	8,85%	40,76%	12,40%	22,93%

Sursa: Primăria Breaza.

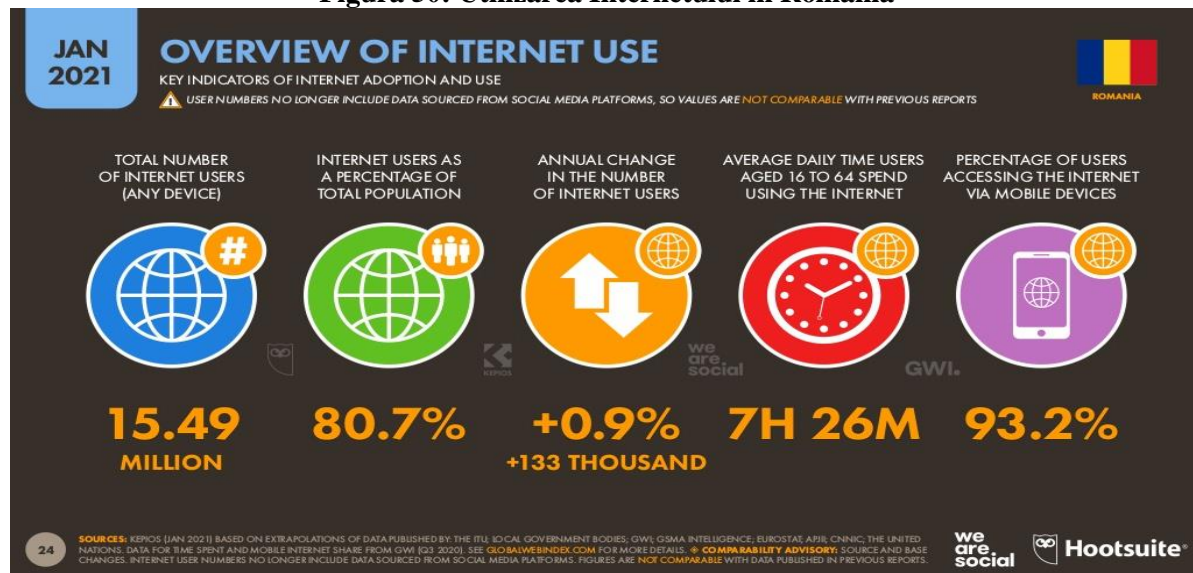
Aceste date arată că pentru aproape 65% din populație (populația de până la 55 de ani), introducerea unor soluții digitale ar trebui să aibă succes, considerând că există o reticență a persoanelor mai în vârstă pentru lucrul pe calculator. Din total populație, circa 80% este conectată la Internet.

Figura 49: Conexiunile mobile din România

Sursa: Hootsuite.

Figura 50: Utilizarea Internetului în România

Sursa: Hootsuite.

Orașul Breaza, care are o rețea de fibră optică realizată de operatorii privați și acoperă toți operatorii de telefonie mobilă, poate fi considerat o comunitate unde digitalizarea nu este dificil de implementat din cauza lipsei infrastructurii și a accesului la internet. Astfel, la nivelul orașului Breaza, autoritatea locală dispune de o rețea proprie de monitorizare video, care include 21 de camere, cu o infrastructură de fibra optică, un server pentru administrare. Monitorizarea domeniului public include cu precădere centrul orașului. Sistemul se bazează pe monitorizarea umană în dispecerat, nefiind un sistem bazat pe analiză video sau alerte automate predefinite.

Propunere de indicatori de performanță pentru proiectele de tip Smart City – digitalizare

Infrastructura reprezintă structura și componentele/elementele de bază necesare într-un domeniu de activitate, cum ar fi: funcționarea unei societăți umane (legi, rețele de circulație și comunicație, oficii de muncă, școli, firme etc.), construcții (fundamentul, structura de rezistență), întreprinderi (management, achiziții, depozit, contabilitate, forța de muncă), porturi (elementele

constitutive ale unei rețele feroviare, aeronautice, rutiere etc.) și multe altele. Mai reprezintă și sistemul de facilități, echipamente și servicii necesare operării unei organizații²¹.

Din perspectivă funcțională, serviciile publice comunitare (locale) necesită o gamă variată de infrastructură, în funcție de specificul fiecărui serviciu în parte, dar există și categorii de infrastructură comună (de exemplu, infrastructura IT și de telecomunicații).

Fiecare tip de serviciu public are indicatori de performanță care sunt în mod evident afectați de gradul de dezvoltare al infrastructurii. Cel mai simplu exemplu, în acest sens, este gradul de dezvoltare al infrastructurii rutiere, care influențează direct capacitatea unui operator de a furniza transport public în comun într-un areal dat.

În cele ce urmează vom analiza formulele de calcul ale indicatorilor de performanță pentru câteva servicii comunitare, precum și tipurile de infrastructură necesară pentru fiecare tip de serviciu în parte. Se vor face propuneri pentru noi indicatori de performanță a serviciilor publice, în contextul implementării proiectelor de tip Smart City.

Este extrem de important, în contextul dezvoltării serviciilor publice și al transformării digitale, ca indicatorii de performanță să fie adaptați noilor realități și obiective impuse de tehnologiile moderne, principiile pentru dezvoltare durabilă, sustenabilitate, protecția mediului.

Tabelul 44: Indicatori de performanță propuși pentru digitalizarea serviciilor publice

Serviciu public Tip indicatori	Formulă de calcul al indicatorului de performanță
Serviciul de alimentare cu apă și canalizare	
INDICATORI CLASICI	Gradul de acces al populației la rețeaua de apă = numărul de locuitori cu acces la rețeaua de apă/total populație (%) Ponderea rețelei de apă mai vechi de 30 de ani = nr. km de rețea mai vechi de 30 ani/nr. total km de rețea pe raza UAT (%)
NOI INDICATORI ÎN CONTEXT SMART CITY	Numărul de contoare inteligente cu telecitire/total contoare Numărul de utilizatori care au senzori de măsurare a calității apei potabile/total utilizatori Numărul de facturi electronice emise/total facturi Numărul de plăți smart a serviciului/total plăți Numărul de sisteme de plată smart/total sisteme de plată Există sau nu sisteme de monitorizare și alertă automată pentru deversări ilegale în apele râurilor
Serviciul de iluminat public	
INDICATORI CLASICI	Ponderea străzilor cu iluminat public = lungimea totală a străzilor cu iluminat public (km)/lungimea totală a străzilor din localitate (km) (%) Durata medie a unei întreruperi neprogramate constatate = nr. de ore pe parcursul cărora a fost înregistrată defecțiunea la fiecare întrerupere neprogramată constatată în decurs de un an/numărul total de întreruperi
NOI INDICATORI ÎN CONTEXT SMART CITY	Numărul de lămpi LED/total lămpi Numărul de lămpi LED SMART/total lămpi Numărul contoare smart pentru instalații de publicitate/total instalații existente Numărul de sisteme smart de iluminat pentru treceri de pietoni/total treceri de pietoni Numărul de lămpi alimentate cu panouri solare/total lămpi Există sau nu o platformă online de gestiune a rețelei de iluminat public Există sau nu o platformă online care să ofere date publicului cu privire la consumul de energie și statusul rețelei Există sau nu o platformă online care să ofere facilitatea de a sesiza disfuncționalități ale rețelei Numărul de sesizări online și timpii de răspuns/soluționare
Serviciul de salubritate	
INDICATORI CLASICI	Frecvența colectării deșeurilor = numărul de colectări săptămânale ale deșeurilor de la fiecare categorie (populație, agenți economici, instituții publice)

²¹ <https://ro.wikipedia.org/wiki/Infrastructură>.

Serviciu public Tip indicatori	Formulă de calcul al indicatorului de performanță
	Ponderea colectării selective = numărul de beneficiari care utilizează colectarea selectivă/numărul de contracte încheiate cu fiecare categorie de beneficiari (populație, agenți economici, instituții publice) (%)
NOI INDICATORI ÎN CONTEXT SMART CITY	Numărul de pubele cu senzori de umplere/total pubele
	Numărul de asociații de proprietari care utilizează sisteme electronice de raportare a deșeurilor/total asociații
	Numărul de facturi electronice emise/total facturi
	Numărul de plăți smart ale serviciului/total plăți
	Numărul de sisteme de plată smart/total sisteme de plată
	Aplicație de mobil de raportare a incidentelor
	Timpii de rezolvare a unei sesizări din aplicația de mobil
	Numărul de sesizări primite pe lună prin aplicația de mobil
Serviciul de transport public	
INDICATORI CLASICI	Vechimea medie a parcului de mijloace de transport în comun = numărul de ani de utilizare a mijlocului de transport în comun nou
	Numărul mediu de mijloace de transport în comun/km stradă = (numărul de autobuze + numărul de tramvaie + numărul de troleibuze + numărul de minibuze)/lungimea rețelei de străzi
NOI INDICATORI ÎN CONTEXT SMART CITY	Numărul de autobuze electrice, hibrid/total autobuze
	Numărul de stații dotate cu echipamente electronice de informare/total stații
	Numărul de plăți smart ale serviciului/total plăți
	Numărul de sisteme de plată smart/total sisteme de plată
	Există sau nu aplicație de mobil pentru călători
	Numărul de mijloace dotate cu senzori de prezență/total mijloace
	Există sistem public/privat de închiriere de biciclete/scutere
Există sistem public/privat de <i>ride sharing</i>	
Serviciul de poliție locală	
INDICATORI CLASICI	Numărul de polițiști locali/1.000 loc. = numărul de polițiști locali/populație x 1.000
	Volumul activității serviciului de poliție locală = (numărul anual de amenzi aplicate pentru tulburarea ordinii și liniștii publice + numărul anual de amenzi aplicate pentru curățenie + numărul anual de amenzi aplicate pentru încălcarea normelor privind comerțul stradal + numărul de amenzi aplicate pentru încălcarea normelor privind protecția mediului)/numărul total de polițiști din serviciul de poliție locală
NOI INDICATORI ÎN CONTEXT SMART CITY	Numărul de autovehicule electrice, hibrid/total parc auto
	Numărul de polițiști dotați cu sisteme smart audio-video/total polițiști
	Numărul de sisteme de plată smart/total sisteme de plată
	Există sau nu aplicație de mobil pentru sesizări
	Numărul de mijloace auto dotate cu monitorizare GPS și alertă în timp real a incidentelor/total mijloace auto
	Timpii de intervenție la sesizările din aplicația de mobil, sau call center
	Procentul gradului de acoperire a sistemului de monitorizare video din localitate
	Sistemul de monitorizare video are software de analiză video și alertă automată a incidentelor
Creșterea sau scăderea infracționalității din localitate	
Serviciul de administrare a rețelei de străzi	
INDICATORI CLASICI	Ponderea rețelei de străzi modernizate = numărul de km de stradă modernizată dați în folosință în anul de referință/nr. total de km de stradă din localitatea respectivă (%)
	Costul mediu pe km de stradă modernizată = costul mediu anual al lucrărilor de modernizare/nr. de km de stradă modernizată într-un an
NOI INDICATORI ÎN CONTEXT SMART CITY	Numărul de străzi cu infrastructură smart/total străzi
	Numărul de km de străzi cu monitorizare video/total km de străzi
	Sistem de management al traficului inteligent, adaptiv
	Numărul/timpii de intervenție la reparații/intervenții
	Aplicație de integrare a intervențiilor la rețele edilitare
	Numărul de km piste de biciclete/total km de străzi
Numărul de km de trotuare protejate împotriva ocupării acestora de mașini	

Serviciu public Tip indicatori	Formulă de calcul al indicatorului de performanță
Serviciul de administrare a parcurilor și zonelor verzi	
INDICATORI CLASICI	Suprafața de spațiu verde/cap de locuitor = nr. de m ² de spațiu verde de pe raza municipiului/populație
	Costul mediu de întreținere a parcurilor = valoarea (lei) lucrărilor de întreținere efectuate într-un an
NOI INDICATORI ÎN CONTEXT SMART CITY	Numărul de lămpi de iluminat LED/total lămpi de iluminat în parc
	Numărul de bănci inteligente/total bănci
	Suprafață acoperită de servicii WIFI gratuite/total suprafață
	Există sau nu aplicație de mobil pentru recreere
	Există sau nu facilități de ride sharing pentru biciclete/trotinete în parc
	Numărul de km de rețea pentru aspersie
	Rețeaua de aspersie este sau nu automatizată și adaptată pentru a spori eficiența și consumul optim de apă/energie
Performanța financiară	
INDICATORI CLASICI	Gradul de colectare a impozitelor și taxelor la bugetul local = valoarea totală a impozitelor și taxelor colectate într-un an la bugetul local/valoarea totală a impozitelor și taxelor datorate la bugetul local în decurs de un an (mii lei), defalcat pe categorii: populație, agenți economici
NOI INDICATORI ÎN CONTEXT SMART CITY	Numărul de sisteme de plată smart/total sisteme de plată
	Numărul de plăți smart/total plăți
	Numărul de interacțiuni digitale/total interacțiuni
	Timpii de răspuns la solicitările online
	Costul de colectare a banilor
	Bugetare participativă
	Proporția bugetelor de cheltuieli – cheltuieli de funcționare/investiții
	Există sau nu o aplicație informatică pentru transparență bugetară și pentru evidențierea cheltuielilor
Procent de fonduri nerambursabile din total venituri	
Telecomunicații	
INDICATORI CLASICI	Gradul de acoperire al rețelei de fibră optică = numărul de km de fibră optică îngropată/numărul total de km străzi (%)
NOI INDICATORI ÎN CONTEXT SMART CITY	Numărul de km de străzi fără cabluri aeriene
	Viteza medie a rețelei internet la nivelul localității raportată la media județeană și națională
	Numărul de gospodării conectate la rețeaua internet/total gospodării

Sursa: Propuneri ale autorilor.

Tipologia infrastructurii propuse a se realiza este extrem de diversificată. Practic, întreg domeniul public și privat al unității administrativ-teritoriale devine scena de infrastructură pentru serviciile publice.

Pe lângă infrastructura clasică (drumuri, rețele de apă, canal, rețele electrice, clădiri, autovehicule, autoutilitare etc.), un tip de infrastructură din ce în ce mai importantă este infrastructura de date a UAT.

Datele structurate reprezintă în acest moment unul dintre cele mai valoroase tipuri de resurse. Pentru fructificarea datelor în vederea oferirii unor servicii publice moderne, digitalizate, este nevoie de o infrastructură de interconectare și analiză a acestora.

Din infrastructura de date se pot menționa următoarele:

- rețele de telecomunicații;
- stații de lucru;
- servere;
- software

- API – module de interconectare;
- echipamentele și aplicațiile de securitate informatică.

Toate acestea vor genera și indicatori de performanță specifici pe care autoritatea locală trebuie să-i analizeze și să-i introducă în procedurile interne de evaluare, precum și în regulamentele locale prin care se reglementează serviciile publice și, în consecință, modul de evaluare a performanțelor. Apare astfel necesitatea elaborării unei *Strategii de digitalizare a orașului Breaza*, principalele obiective și acțiuni fiind următoarele:

Tabelul 45: Propuneri de obiective ale unei strategii digitale pentru orașul Breaza

	Obiective strategice	Responsabili	Termen de realizare	Surse de finanțare
1.	Elaborarea Strategiei de digitalizare	Aparatul de specialitate Consiliul Local	2021-2022	Buget local Fonduri europene Surse atrase
2.	Aprobarea Strategiei de digitalizare	Aparatul de specialitate Consiliul Local	2021-2022	Buget local Fonduri europene Surse atrase
3.	Monitorizarea implementării Strategiei de comunicare	Aparatul de specialitate	Semestrial, după implementare	Buget local Fonduri europene Surse atrase

Sursa: Propuneri ale autorilor.

Tabelul 46: Plan de acțiuni pentru digitalizare 2021-2028

	Măsură/ obiectiv specific	Acțiuni	Termen	Surse de finanțare
1	Creșterea capacității administrative a Primăriei Breaza prin digitalizare	1.1. Modernizarea infrastructurii IT&C a aparatului de specialitate din orașul Breaza prin achiziții de: <ul style="list-style-type: none"> – stații de lucru performante pentru funcționari – tablete și telefoane inteligente pentru agenții (funcționarii) din teren – fie un server propriu de stocare a documentelor digitizate, fie servicii de <i>cloud computing</i> – imprimante și scannere A4/A3 – scanner A0 pentru digitizarea activităților legate de urbanism – cititoare de coduri de bare și coduri QR pentru sisteme de registratură – infrastructură hardware modernă pentru rețeaua intranet – sisteme de acces controlat cu card/aplicație mobil/cod QR/RFID – software – sisteme de operare, soft arhivare electronică, contabilitate 	2022-2023	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		1.2. Digitizarea arhivei Primăriei Breaza: <ul style="list-style-type: none"> – achiziția unui software de arhivare electronică – server propriu sau servicii de cloud computing pentru arhiva electronică – arhivarea electronică a documentelor în regie proprie și/sau prin terți agenți economici specializați 	2022-2024	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		1.3. Procese administrative interne complet digitalizate: <ul style="list-style-type: none"> – implementarea unui software de gestiune și management integrat al documentelor 	2024-2025	Buget local Fonduri europene Surse atrase

	Măsură/ obiectiv specific	Acțiune	Termen	Surse de finanțare
		– implementarea semnăturii electronice calificate la nivelul fluxului de documente și proceselor administrative interne		
		<p>1.4. Modernizarea și extinderea sistemului de monitorizare video al localității, în vederea creșterii eficienței serviciilor publice și securității comunității:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizarea unui studiu de fezabilitate privind modernizarea și extinderea sistemului de monitorizare video al localității – extinderea sistemului trebuie să includă întreaga localitate la nivelul spațiilor publice (piețe/parcuri/instituții publice), străzi, trotuare, parcuri, artere pietonale etc. – modernizarea sistemului trebuie să țină cont de modalități de automatizare a întregului proces, care să fie bazat pe software de video analiză, inteligență artificială, automatizarea alertelor pentru incidente predefinite (depozitare gunoi pe domeniul public, accident rutier, acte de vandalism, violență, alerte pentru grupuri mari de oameni, alerte pentru acte de terorism, recunoașterea plăcuțelor de înmatriculare, măsurători de trafic rutier, pietonal) 	2021-2023	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		<p>1.5. Modernizarea sistemului de gestiune și colectare a deșeurilor prin utilizarea tehnologiei moderne digitale:</p> <ul style="list-style-type: none"> – monitorizarea nivelului de umplere a pubelelor și a tipului de deșeuri – optimizarea distribuirii containerelor pentru gunoi, a frecvenței de colectare/ridicare și a rutelor – colectarea informațiilor în timp real care să permită crearea de rapoarte detaliate – implementarea tehnologiilor cloud, senzori IoT și o platformă intuitivă de administrare pentru eficientizare. Astfel se creează premisele pentru reducerea costurilor și îmbunătățirea eficienței sistemului – tehnologii cloud și date în timp real care să permită gestionarea de la distanță a deșeurilor 	2023-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		<p>1.6. Crearea platformei de GIS integrat Breaza:</p> <ul style="list-style-type: none"> – crearea platformei GIS a localității – popularea platformei GIS cu date privind infrastructura, proiecte de investiții, servicii publice, planuri de urbanism, PUG Breaza, rețele de utilități 	2022-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		1.7. Programul de formare profesională continuă pentru creșterea capacității resurselor umane la nivelul Primăriei Breaza	2022-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		<p>1.8. Politici de securitate informatică la nivelul Primăriei Breaza:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizarea unui set de politici de securitate informatică și norme de conduită digitală pentru funcționarii autorității locale 	2022-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase

	Măsură/ obiectiv specific	Acțiune	Termen	Surse de finanțare
		– auditarea securității informatice și update-ul politicilor de securitate informatică (anual sau ori de câte ori este nevoie)		
		1.9 Dezvoltarea unui sistem de senzori și colectare de date pentru cazuri de urgență – interconectare cu RoALERT: – implementarea/suținerea dezvoltării unui sistem de senzori și colectare de date pentru situații de urgență și transmitere a avertizărilor către populație	2023-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase
2.	Digitalizarea serviciilor publice locale furnizate la nivelul orașului Breaza	2.1. Crearea spațiului digital unic Breaza (SDU Breaza) – punctul unic de acces digital la serviciile publice pentru cetățeni și agenți economici: – registratura online pentru toate serviciile publice oferite – aplicații pentru urbanism, autorizări comerciale, taxe și impozite, registrul agricol, asistență socială, gestiunea piețelor și spațiilor comerciale, aplicație pentru închirierea domeniului public prin licitații transparente, aplicație privind managementul integrat al parcarilor publice și de reședință, pentru gestiunea spațiilor publice care pot fi închiriate – funcționarul virtual – aplicație care utilizează inteligența artificială pentru interacțiunea 24/7 cu cetățenii – modul online de transparență și democrație participativă – modul online de bugetare participativă	2022-2024	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		2.2. Implementarea de procese tip self-service la nivelul serviciilor publice oferite către cetățeni: – crearea propriei rețele de terminale de tip self-service pentru plata taxelor și impozitelor locale, terminale care să includă posibilitatea plăților în numerar și cu cardul 24/7 – implementarea unui sistem automat de preluare a documentelor în format letric, digitizarea acestora și înregistrarea automată în registratura autorității locale	2022-2025	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		2.3. Plăți smart pentru taxele și impozitele locale: – modificarea regulamentelor locale în vederea extinderii metodelor de încasare a taxelor și impozitelor locale – implementarea plăților smart prin plăți online (site propriu, aplicație proprie de mobil), platforme ale terților parteneri autorizați (platforme online/aplicații de mobil/terminale de tip self-service) – tranziția până în anul 2024 la plăți exclusiv smart pentru taxe și impozite locale, amenzi și alte tarife	2021-2024	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		2.4. Aplicație de mobil proprie: – module care să permită integrarea în aplicație a SDU Breaza – turism – plata taxelor și impozitelor – democrație participativă – bugetare participativă	2021-2022	Buget local Fonduri europene Surse atrase

	Măsură/ obiectiv specific	Acțiuni	Termen	Surse de finanțare
3	Dezvoltarea capacității comunității locale prin incluziune digitală și dezvoltarea unor sisteme moderne de comunicare, interacțiune și servire a populației	3.1. Centrul pentru Incluziune Digitală Breaza: – crearea structurii administrative care să gestioneze Centrul pentru Incluziune Digitală Breaza – crearea și implementarea unor programe de alfabetizare digitală a comunității locale – înființarea unui birou de asistență digitală pentru cetățeni la sediul Primăriei și unul în oraș, în zona centrală, pentru un acces facil al oamenilor	2021-2022	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		3.2. Crearea de laboratoare urbane pentru instruirea locuitorilor în utilizarea instrumentelor digitale: – dezvoltarea unor laboratoare urbane în parteneriat cu producătorii de noi tehnologii pentru instruirea locuitorilor în utilizarea instrumentelor digitale	2023-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase Capital privat
		3.3. Crearea unui sistem inteligent de management al traficului, pentru gestionarea aglomerărilor generate de vecinătatea cu DN 1: – panouri de informare outdoor inteligente la intrarea în localitate – software de analiză a traficului și management automat al sistemului de trafic – interconectare automată cu aplicații de trafic (Google Maps/Waze)	2023-2025	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		3.4. Crearea unui sistem integrat de monitorizare a poluării la nivelul orașului Breaza: – instalarea de senzori de monitorizare a poluării (aer/zgomot) – monitorizarea calității aerului în clădirile publice – platformă online care să prezinte în timp real calitatea aerului/nivelul de zgomot – sistem de alertare automată pentru incidente de creștere a valorilor poluării	2022-2025	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		3.5. Breaza Open Data Gov: – implementarea și dezvoltarea unei baze de date cu date deschise pentru alte instituții, firme și cetățeni, cu posibilitatea asigurării accesului la acestea prin intermediul unui website sau API – update-ul anual al seturilor de date care pot fi puse la dispoziția publicului larg	2022-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		3.6. Program de adaptare a sistemelor digitale la nevoile persoanelor cu dizabilități auditive și vizuale: – program de acțiuni cu privire la adaptarea sistemelor digitale existente la nevoile persoanelor cu dizabilități auditive și vizuale	2022-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase
4.	Economie digitală. Programe și proiecte de susținere și încurajare a IMM-urilor inovative locale	4.1. Încurajarea plăților cu cardul și online la nivelul UAT Breaza: – regulamente locale de autorizări comerciale, stimulente etc.	2022-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase

	Măsură/ obiectiv specific	Acțiune	Termen	Surse de finanțare
		4.2. Încurajarea prin politici publice locale a industriei 4.0: – cadru juridic local flexibil, neutru și sigur – sprijin pentru dezvoltarea abilităților, sprijin financiar, consolidarea capacităților, infrastructură adecvată și standardizare – crearea unui centru de cunoștințe digitale, cu abordare holistică – dezvoltarea abilităților digitale, inclusiv educația antreprenorială – facilitarea pentru accesul la finanțare a IMM pentru investițiile în digitalizare – asigurarea unei infrastructuri adecvate	2024-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		4.3. Breaza Remote Working Hub: – realizarea în parteneriat public-privat a unui complex rezidențial care să deservească companiile care doresc să își trimită anumiți angajați să lucreze de la distanță, dintr-o locație care să favorizeze creația, să stimuleze pozitiv activitatea prestată	2023-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase Capital privat
		4.4. Platforma online de promovare a produselor și serviciilor locale: – platforma va promova gratuit producătorii locali prin platforma de comerț electronic – toți agenții economici din localitate vor fi prezentați în platformă pe un suport GIS, cu posibilitatea de căutare și filtrare a acestora după domeniul de activitate, zonă, adresă, denumire etc. – oferte și campanii promoționale ale agenților economici din Breaza – modul de inteligență artificială pentru a lega cererea de ofertă în cazul agenților economici din Breaza – târg de joburi online – rezervări și plăți online pentru unitățile de turism – rezervări pentru restaurante și locații de evenimente	2022-2023	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		4.5. Platformă digitală de susținere a turismului local – „Tur virtual în Breaza”: – dezvoltarea unei platforme digitale sau a unui modul al platformei digitale pentru susținerea turismului local – informații, oferte de cazare și masă, integrarea cu alte servicii (inclusiv transport public). Se vor utiliza tehnologii digitale VR, AR și AI pentru interacțiunea cu utilizatorii	2024-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		4.6. Soluții digitale pentru internaționalizare: – susținerea și dezvoltarea soluțiilor digitale pentru conectarea mediului de afaceri local pe piața internațională – organizarea de evenimente (offline/online/hibrid), participarea la târguri și întâlniri cu mediul de afaceri internațional (proiecte internaționale etc.)	2023-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase
5.	Cultură și educație digitală	5.1. Platformă digitală de gestiune a evenimentelor culturale – programare, informații și parteneriate:	2023-2028	Buget local Fonduri europene

	Măsură/ obiectiv specific	Acțiune	Termen	Surse de finanțare
		– dezvoltarea unei platforme digitale sau a unui modul al platformei digitale pentru gestiunea evenimentelor culturale – programare, avize, informații, parteneriate		Surse atrase
		5.2. Program de susținere a acțiunilor culturale și digitalizare: – program de acțiuni în sprijinul evenimentelor culturale și dezvoltarea unei platforme digitale sau modul al platformei care să gestioneze relația cu entitățile culturale/organizațiile nonguvernamentale	2023-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase
		5.3. Platformă digitală și parteneriate pentru educație: – măsuri pentru adaptarea sistemului educațional și profesional local la necesitățile mediului de afaceri, inclusiv dezvoltarea unor platforme digitale pentru susținerea școlilor tehnice și profesionale și identificarea domeniilor de parteneriat în educație (inclusiv practică tehnologică, învățământ dual, module de educație de tip microcredite)	2022-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase Capital privat
		5.4. Platformă digitală pentru reconversie și perfecționare profesională: – asigurarea cadrului pentru reconversie și perfecționare profesională a locuitorilor din Breaza prin dezvoltarea unor soluții digitale de instruire și de identificare a nevoilor de perfecționare și de identificare a potențialilor beneficiari	2023-2028	Buget local Fonduri europene Surse atrase Capital privat

Sursa: Propuneri ale autorilor.

7. SONDAJ PRIVIND PERCEPȚIA COMUNITĂȚII LOCALE ASUPRA PROBLEMELOR, PROVOCĂRILOR ȘI PRIORITĂȚILOR ORAȘULUI BREAZA

Procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare a orașului Breaza a fost complex și a implicat utilizarea unei game largi de instrumente metodologice, oferind posibilitatea identificării nevoilor de dezvoltare ale orașului și, ulterior, a selectării domeniilor prioritare și a tipurilor de intervenții pentru perioada vizată de aceasta.

Analizele, sondajele derulate și implicarea proactivă a administrației publice locale au generat idei și opinii valoroase, pe baza cărora s-au conturat elementele strategiei de dezvoltare a orașului Breaza pentru orizontul anului 2028.

Datele primare utilizate au fost obținute în baza sondajelor de opinie și a studiilor efectuate în rândul comunității locale. Principalele aspecte ale sondajelor de opinie au fost cele legate de identificarea problemelor cu care se confruntă comunitatea locală, identificarea principalelor resurse pe care se poate baza dezvoltarea orașului Breaza, a principalelor direcții de dezvoltare și prioritizarea acțiunilor și proiectelor incluse pentru perioada la care face referire strategia.

De asemenea, a fost evaluată situația privitoare la proiectele în implementare sau aflate la stadiu de idee de la nivelul administrației publice locale.

Opiniile comunității au fost evaluate în funcție de frecvența de apariție și de importanța pe care respondenții au asociat-o aspectelor analizate. În acest fel, a rezultat o ierarhizare a problemelor, a necesităților de intervenție, a resurselor etc.

Chestionarul aplicat a fost promovat în rândul cetățenilor prin toate canalele de promovare aflate la dispoziția administrației publice locale, atât fizic, cât și online, pe site-ul primăriei și prin intermediul rețelelor de socializare (Facebook).

Pe parcursul celor trei luni de desfășurare a sondajului, au răspuns acestui demers 1.070 de cetățeni, dintre care aproximativ 60% femei și 40% bărbați (figura 51). Respondenții s-au încadrat cu precădere în intervalele de vârstă 31-40 de ani (28,8%), 41-50 de ani (25,3%) și 51-65 de ani (21,7%) – figura 52.

Figura 51: Structura de gen a respondenților

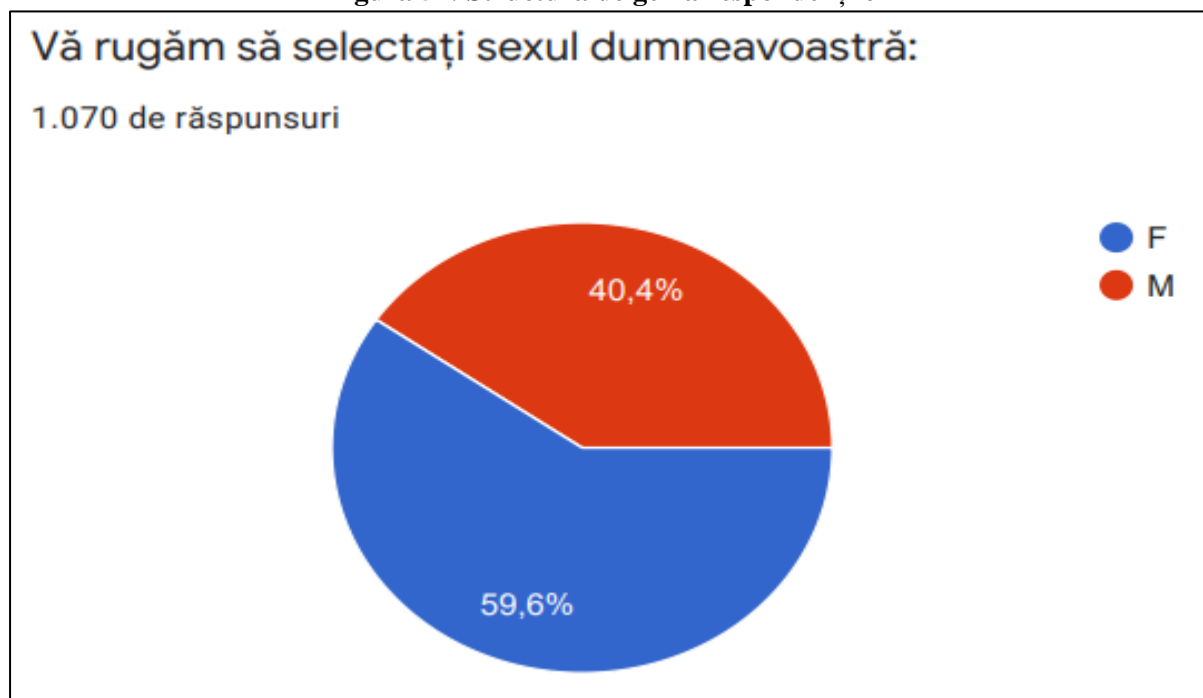
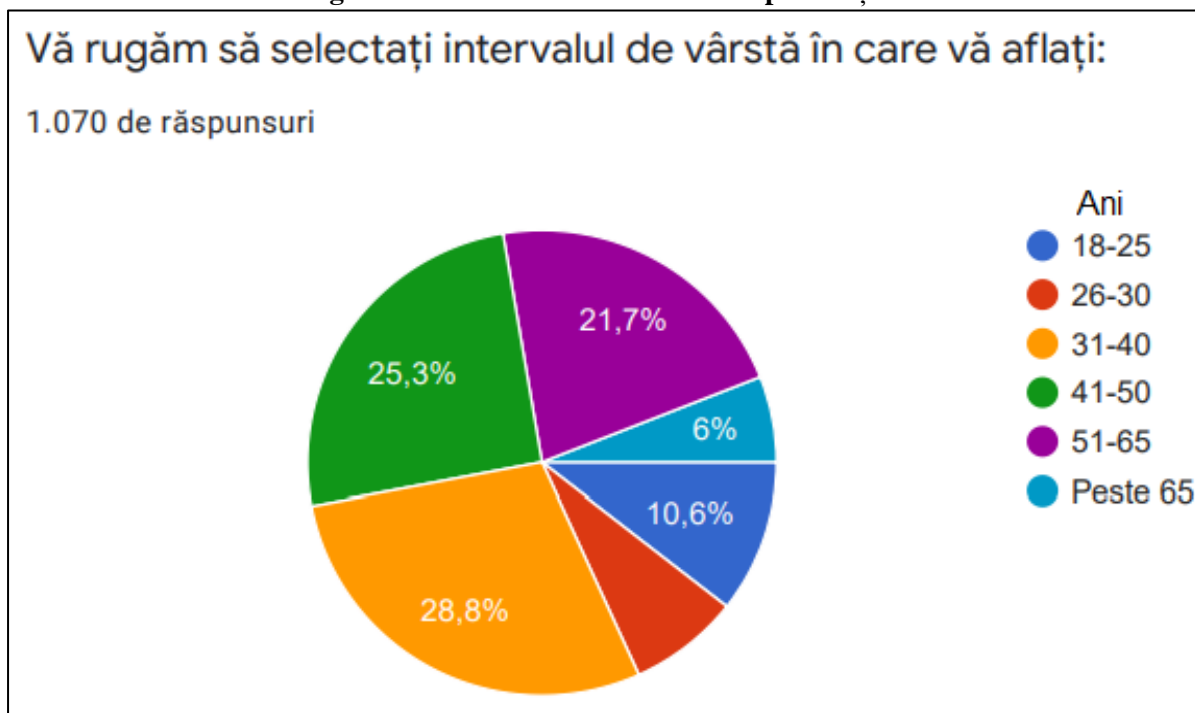

Figura 52: Intervalul de vârstă al respondenților

Peste jumătate dintre respondenți sunt angajați, iar puțin peste 12% sunt pensionari. Atât întreprinzătorii, cât și liber profesioniștii, au înregistrat ponderi de sub 10% (figura 53). Nivelul de educație predominant este cel universitar/postuniversitar (cumulat, peste 60%), urmat de cel liceal (figura 54).

Figura 53: Categoriile de ocupație ale respondenților

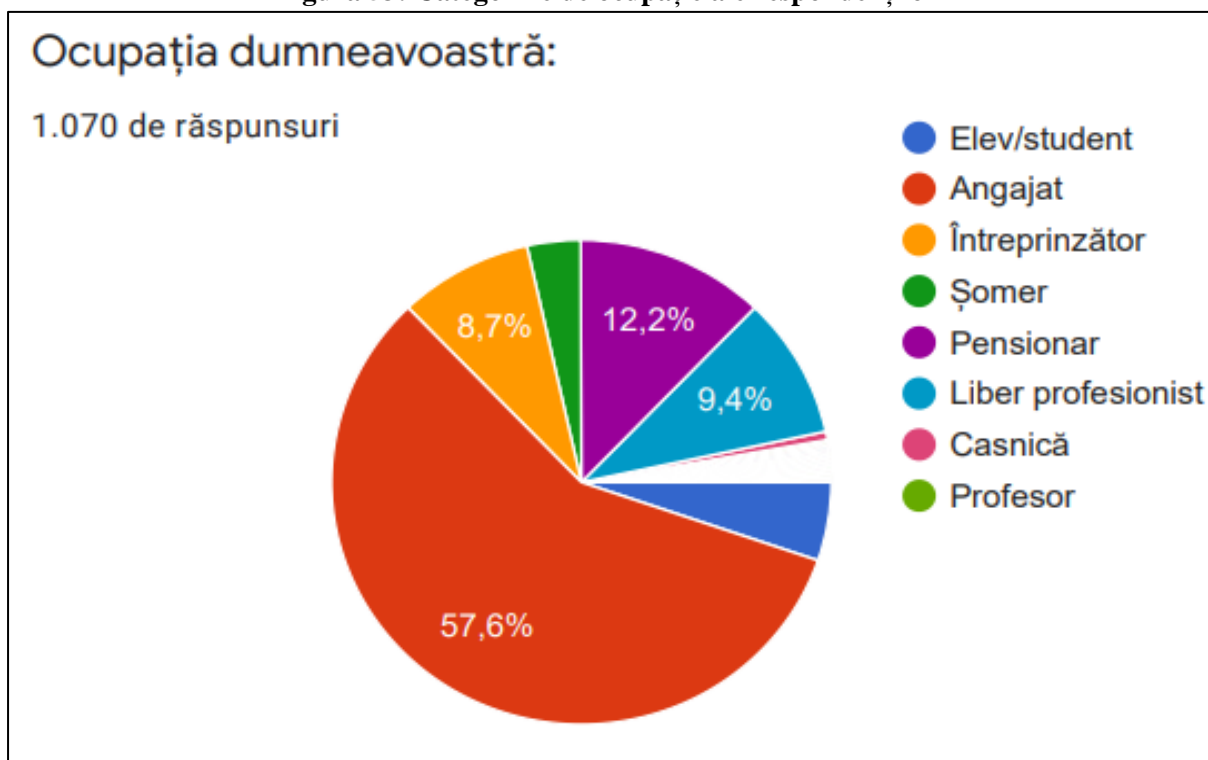
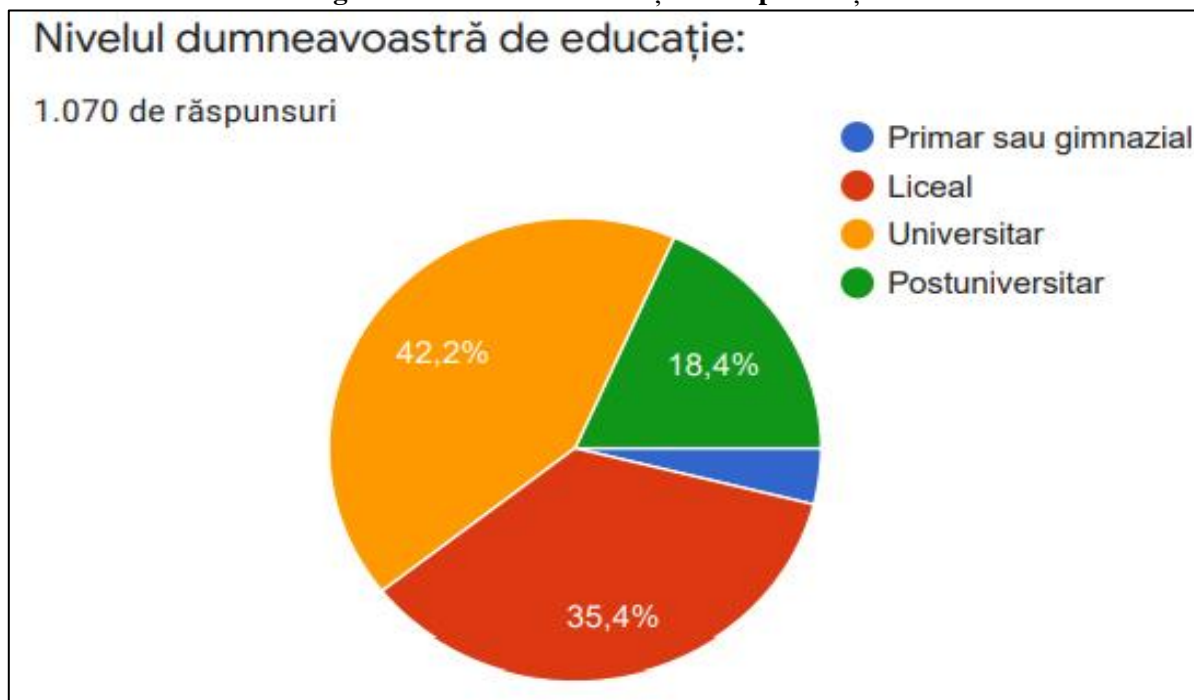

Figura 54: Nivelul de educație al respondenților

Diferența dintre categoria celor mulțumiți și cea a celor nemulțumiți de orașul Breaza este de doar 3,1% (figura 55). Cei mai mulți respondenți (57%) au considerat că lipsa/insuficiența locurilor de muncă este una dintre cele mai importante trei probleme ale orașului Breaza (figura 56). Alte probleme identificate cu prioritate au fost lipsa/insuficiența oportunităților pentru activități culturale și de petrecere a timpului liber (40,3%), starea carosabilului (36,2%), starea/insuficiența spitalelor și policlinicilor (32,9%), curățenia (22,9%) și canalizarea (21,5%).

Figura 55: Nivelul general de satisfacție față de condițiile de viață din orașul Breaza

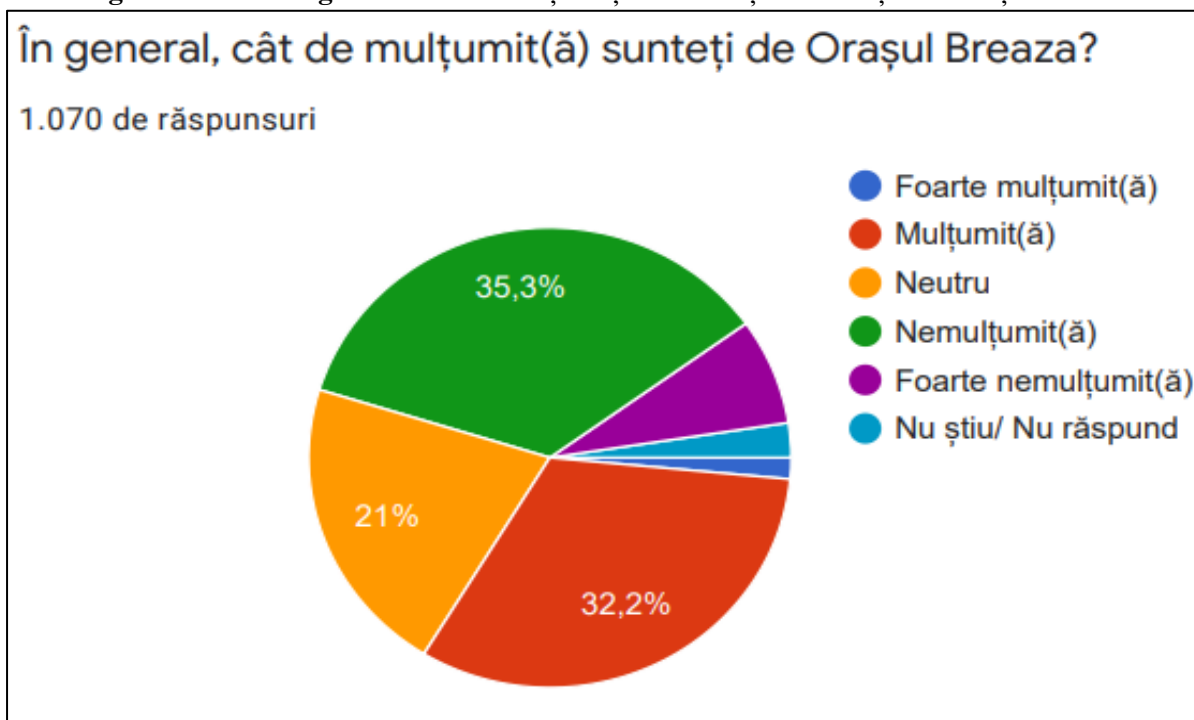
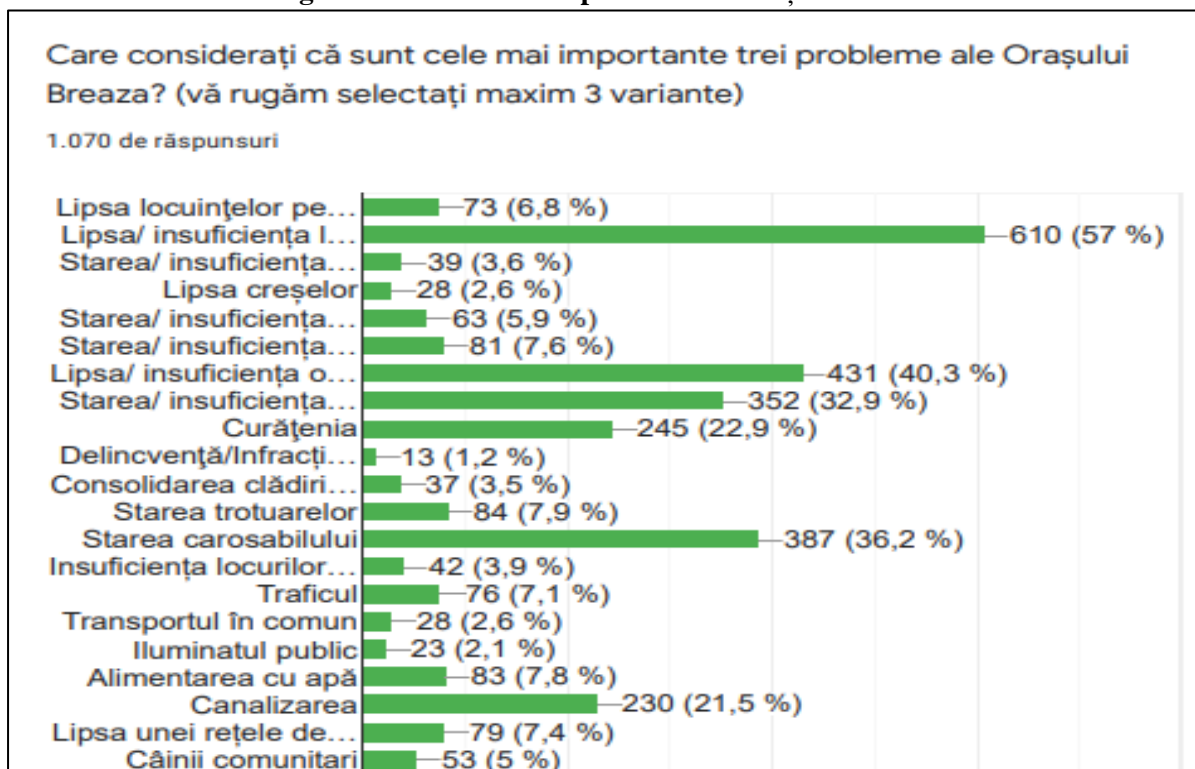
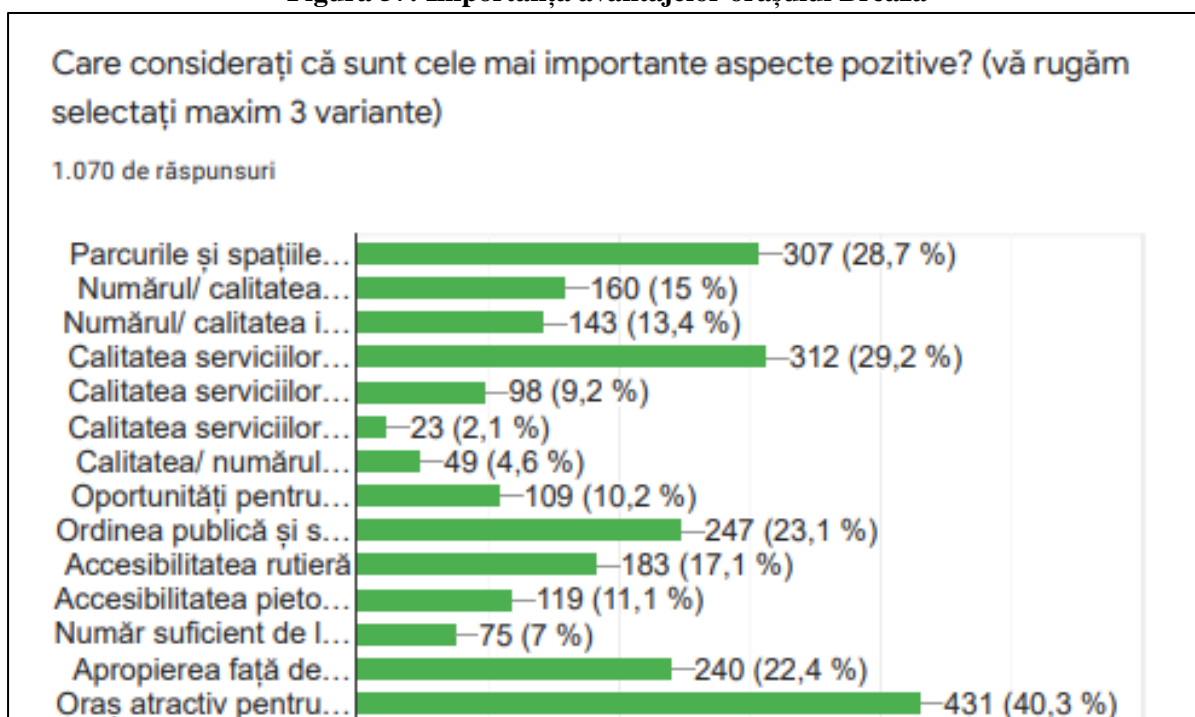

Figura 56: Prioritizarea problemelor orașului Breaza

În ceea ce privește aspectele pozitive, cei mai mulți respondenți au evidențiat faptul că Breaza este un „oraș atractiv pentru familii” (40,3%), urmând calitatea serviciilor de educație/ învățământ (29,2%) și parcurile și spațiile verzi amenajate (28,7%). Alte aspecte pozitive menționate cu precădere au fost ordinea publică și siguranța, apropierea față de centru și accesibilitatea rutieră (figura 57).

Figura 57: Importanța avantajelor orașului Breaza

Nivelul de informare cu privire la proiectele de investiții realizate este scăzut, doar 26,6% dintre respondenți dispunând de aceste informații (figura 58). Acest fapt este confirmat și de percepția predominantă a respondenților referitoare la insuficienta transparență și informare publică (figura 59). O altă categorie importantă o reprezintă cei nemulțumiți de modul în care proiectele de investiții au fost implementate/gestionate de către autoritatea publică locală (29,9%).

Figura 58: Nivelul de informare cu privire la proiectele de investiții realizate

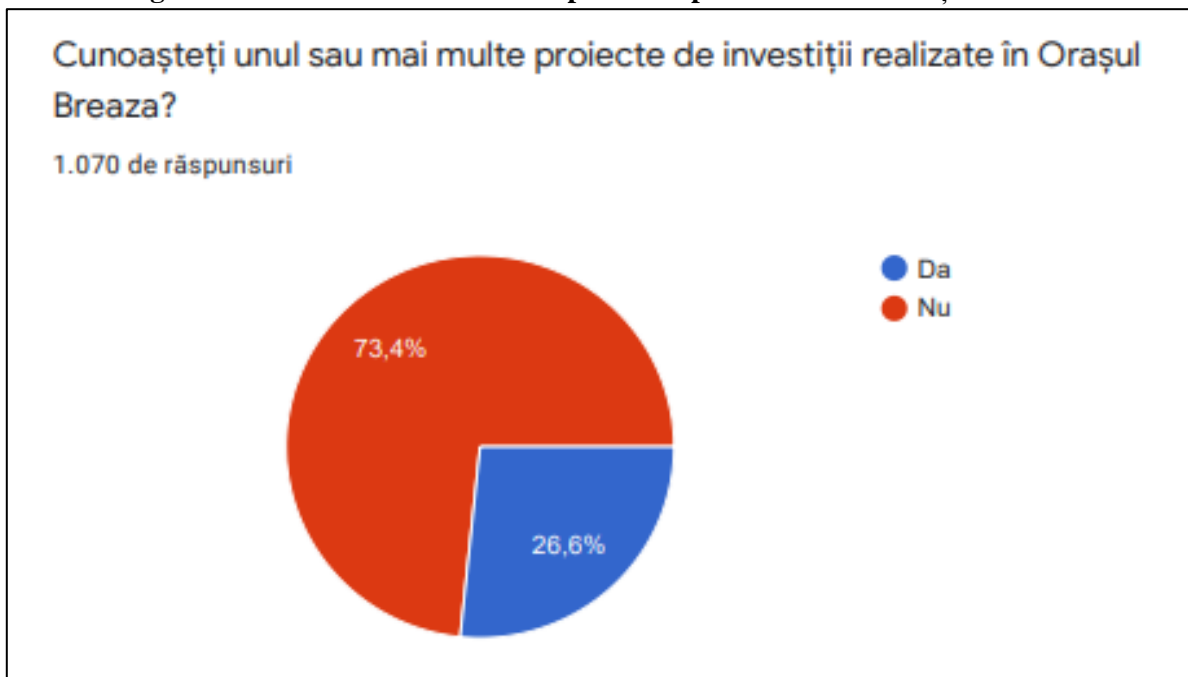
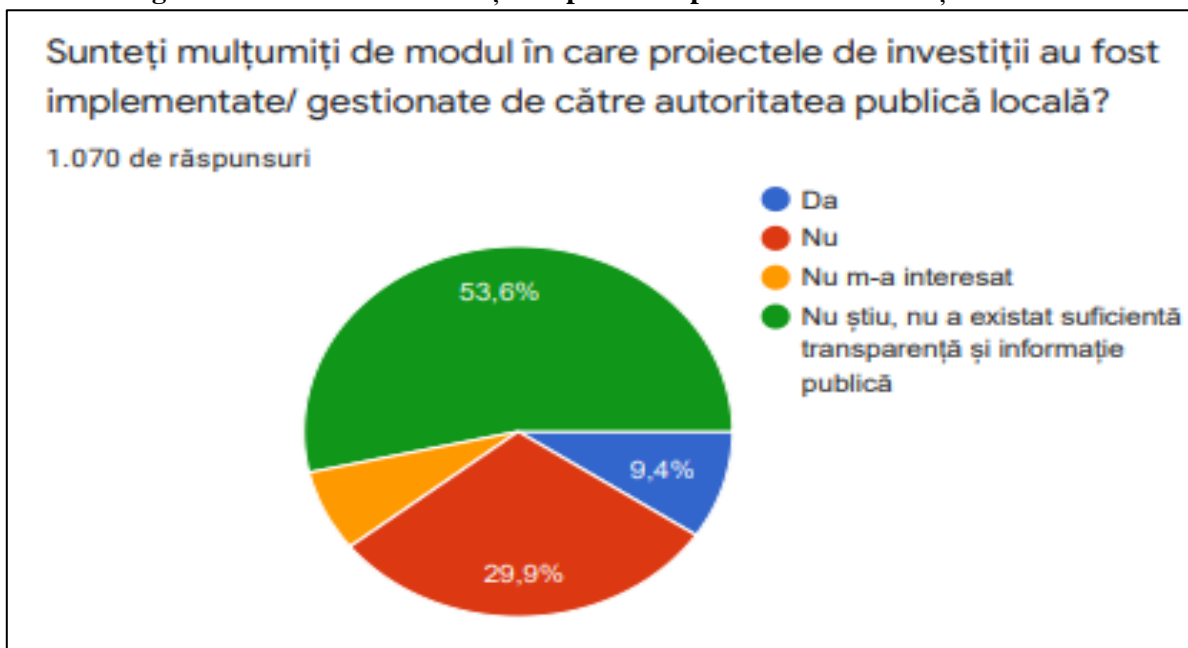

Figura 59: Nivelul de satisfacție cu privire la proiectele de investiții realizate

Respondenții au fost în general mulțumiți de serviciile publice referitoare la siguranță și ordine publică, iluminat public și educație (figura 60). Nemulțumiri au fost ridicate în legătură cu gestiunea deșeurilor, administrarea parcurilor/spațiilor verzi și sănătate. Cei mai

mulți respondenți apreciază pozitiv zona în care trăiesc pentru liniște și siguranță, curățenie și educație, și mai puțin pentru canalizare și spitale și policlinici (figura 61).

Figura 60: Nivelul de satisfacție cu privire la serviciile publice

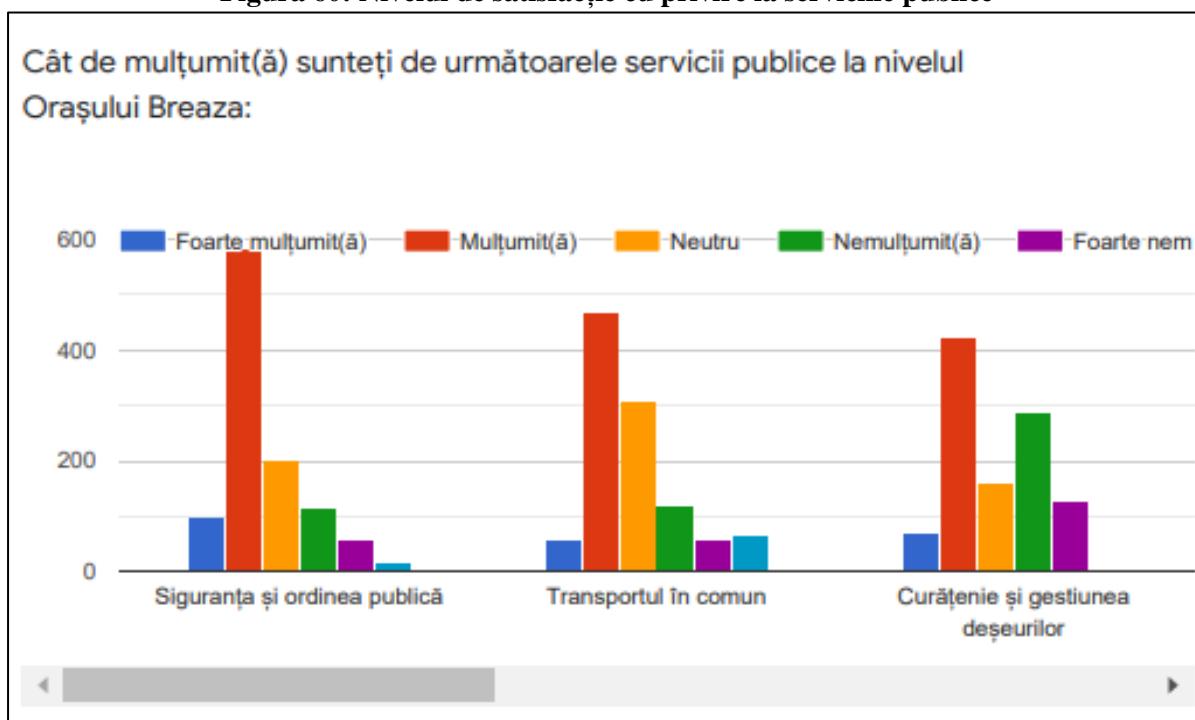
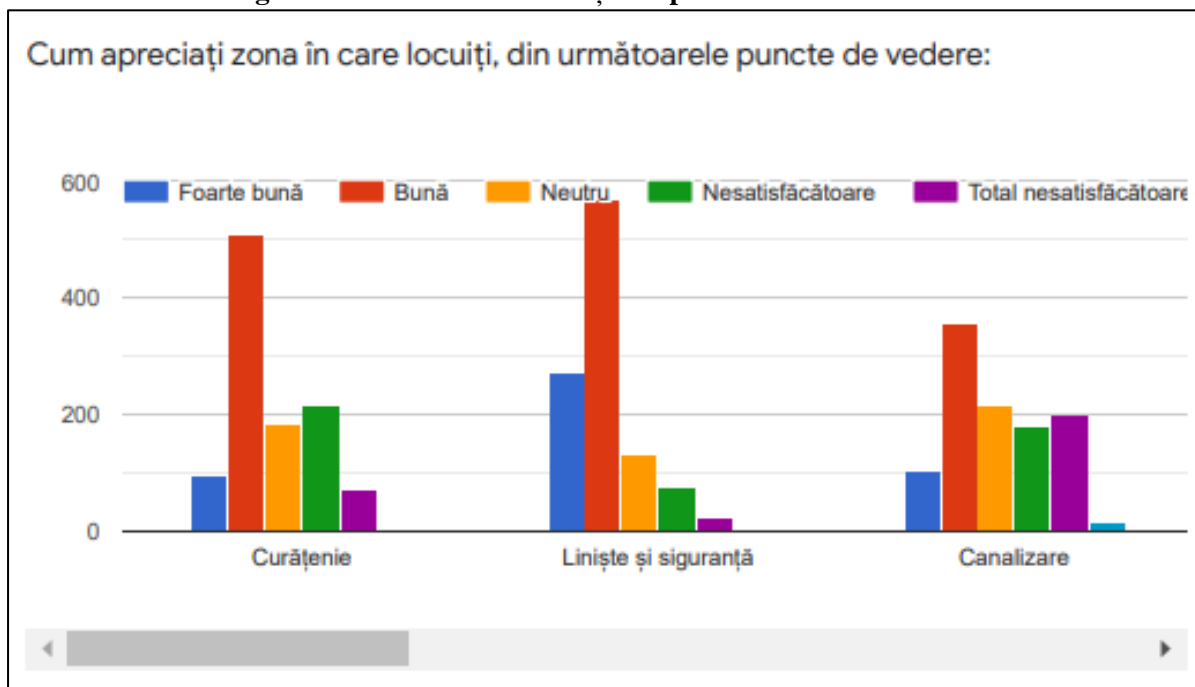

Figura 61: Nivelul de satisfacție cu privire la zonele de locuit

Accesul a fost considerat a fi în general facil și foarte facil pentru grădinițe, școli, cabinete medicale, farmacii, magazine, piețe și restaurante și mai puțin facil pentru spitale și policlinici (figura 62). Majoritatea respondenților sunt mulțumiți și foarte mulțumiți de toate caracteristicile clădirilor în care locuiesc (aspect, rezistență, termoizolare, suprafață, împrejurimi) – figura 63.

Figura 62: Nivelul de satisfacție cu privire la accesul către instituții/servicii

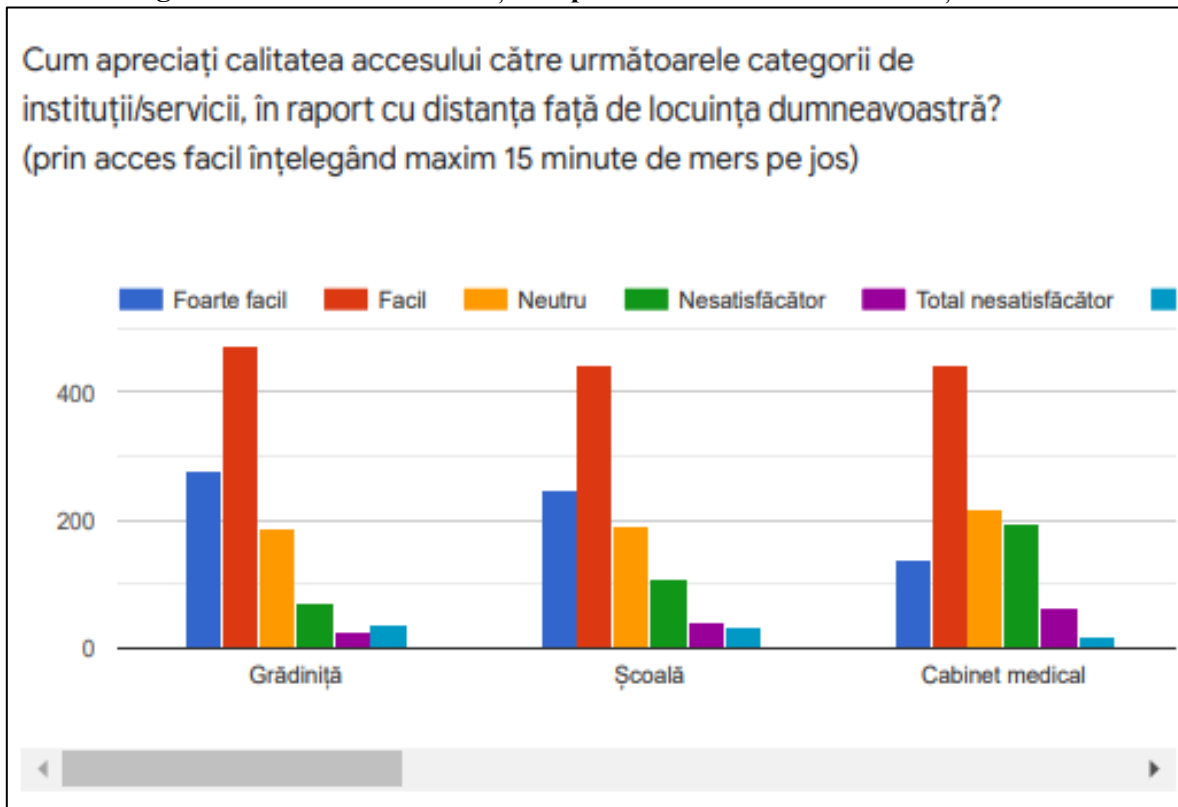
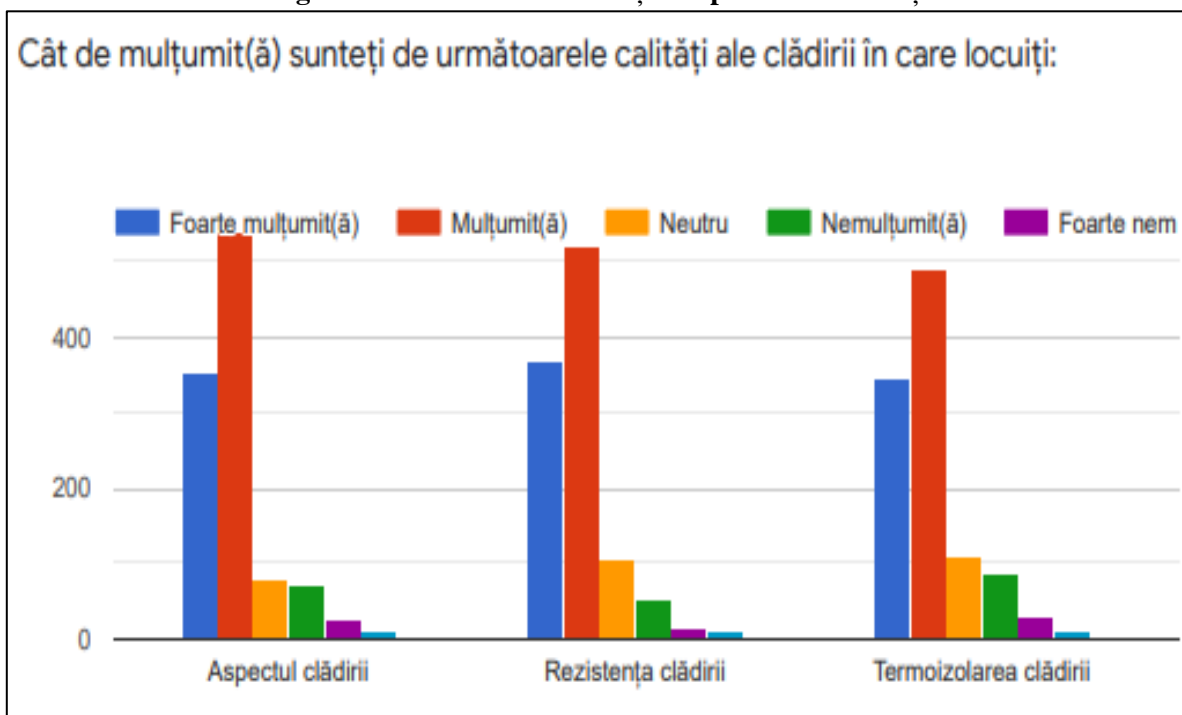

Figura 63: Nivelul de satisfacție cu privire la locuință

În ceea ce privește serviciile sistemului de învățământ, marea majoritate a respondenților utilizează sau au utilizat aceste servicii (figura 64), iar părerile sunt în general pozitive, fiind în mod special apreciate calitatea actului didactic, numărul de grădinițe, școli și licee, ca și condițiile fizice din cadrul acestora (figura 65).

Figura 64: Nivelul de utilizare a serviciilor sistemului de învățământ

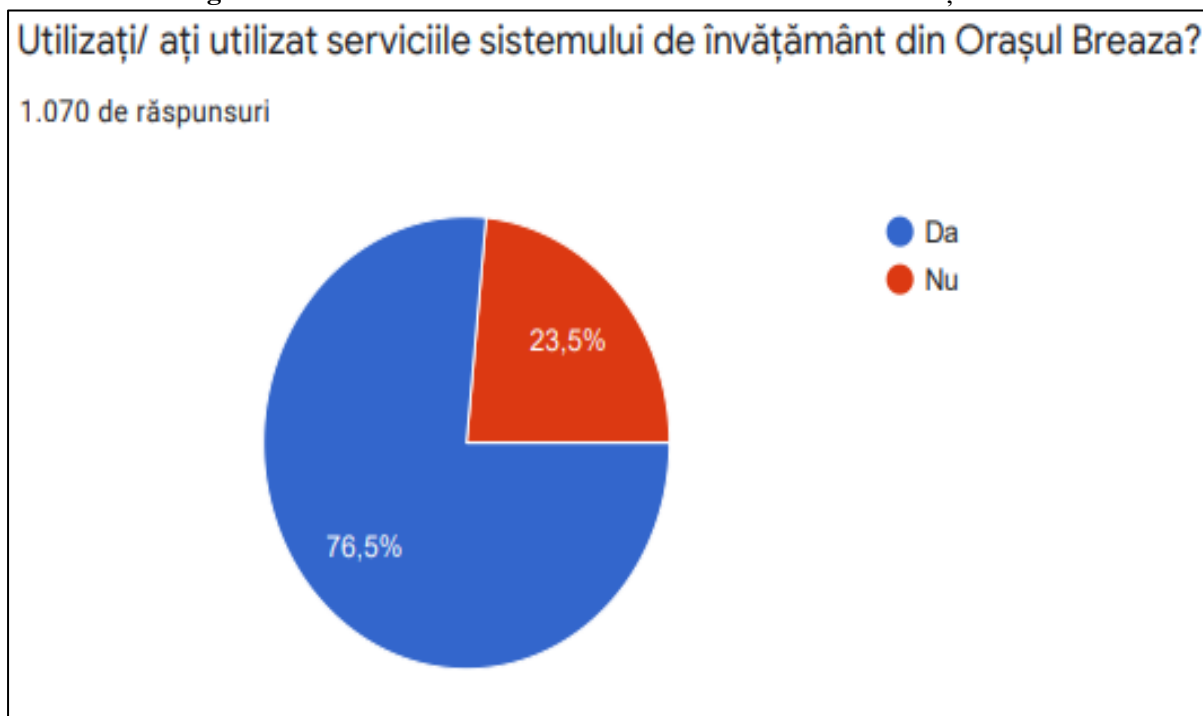
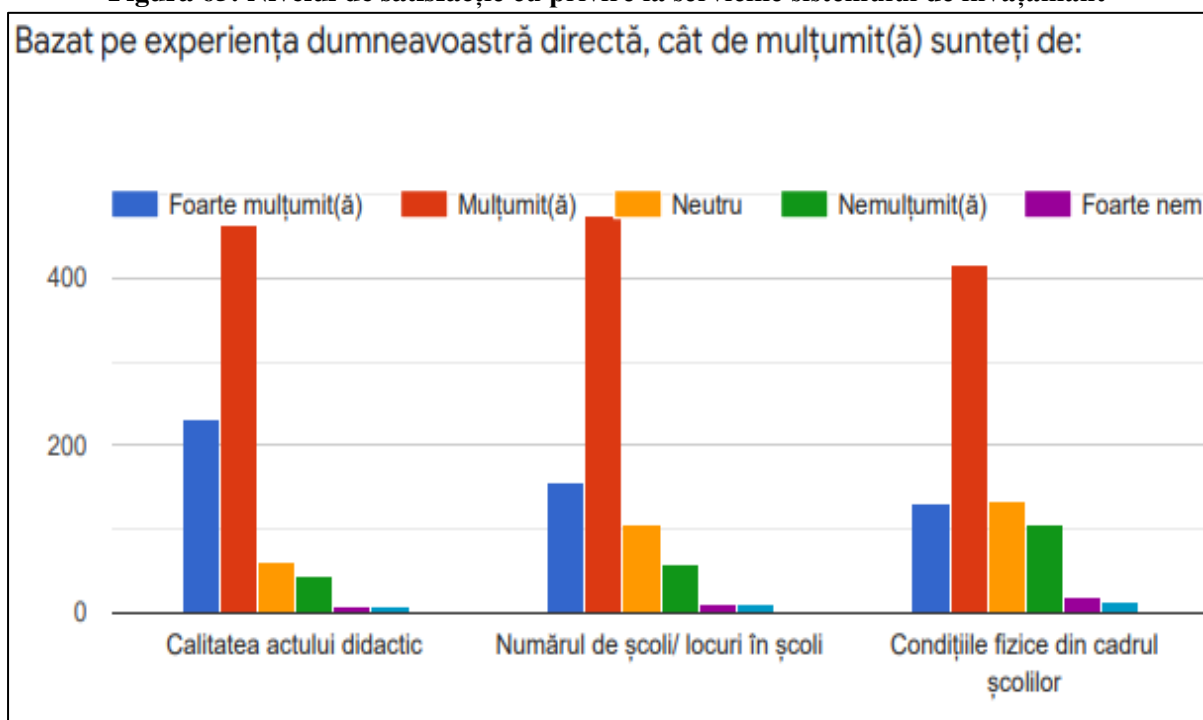

Figura 65: Nivelul de satisfacție cu privire la serviciile sistemului de învățământ

În ceea ce privește serviciile de sănătate, acestea au fost utilizate de către puțin peste jumătate dintre respondenți (figura 66), aceștia apreciind calitatea serviciilor medicale, numărul de cabinete medicale și numărul de farmacii. În schimb, au fost evaluate ca fiind nesatisfăcătoare numărul de spitale și numărul locurilor din spitale (figura 67).

Figura 66: Utilizarea serviciilor de sănătate

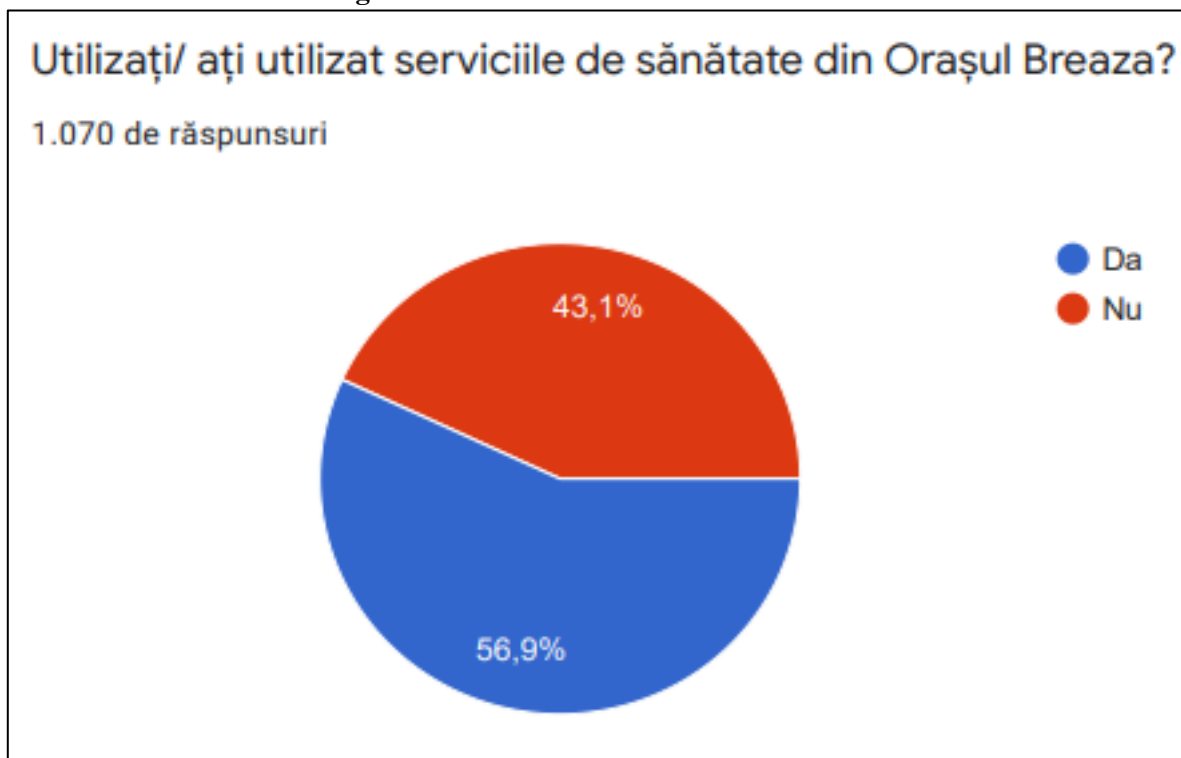
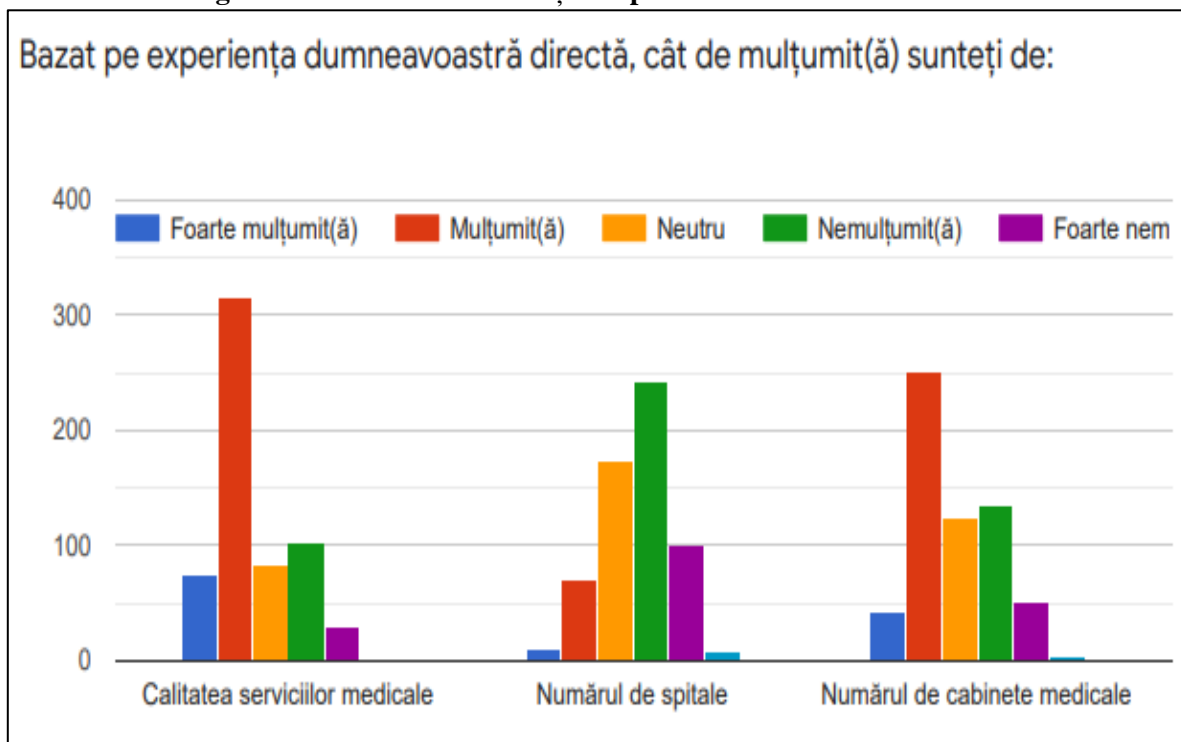

Figura 67: Nivelul de satisfacție cu privire la serviciile de sănătate

Majoritatea respondenților nu a utilizat serviciile de asistență socială (figura 68), iar cei care le-au utilizat s-au îndreptat cu precădere spre asistență socială pentru familie și copii, pentru caz de boală și pentru caz de invaliditate (figura 69). Părerile înregistrate referitoare la calitatea acestor servicii au fost în general pozitive sau neutre (figura 70).

Figura 68: Utilizarea serviciilor de asistență socială

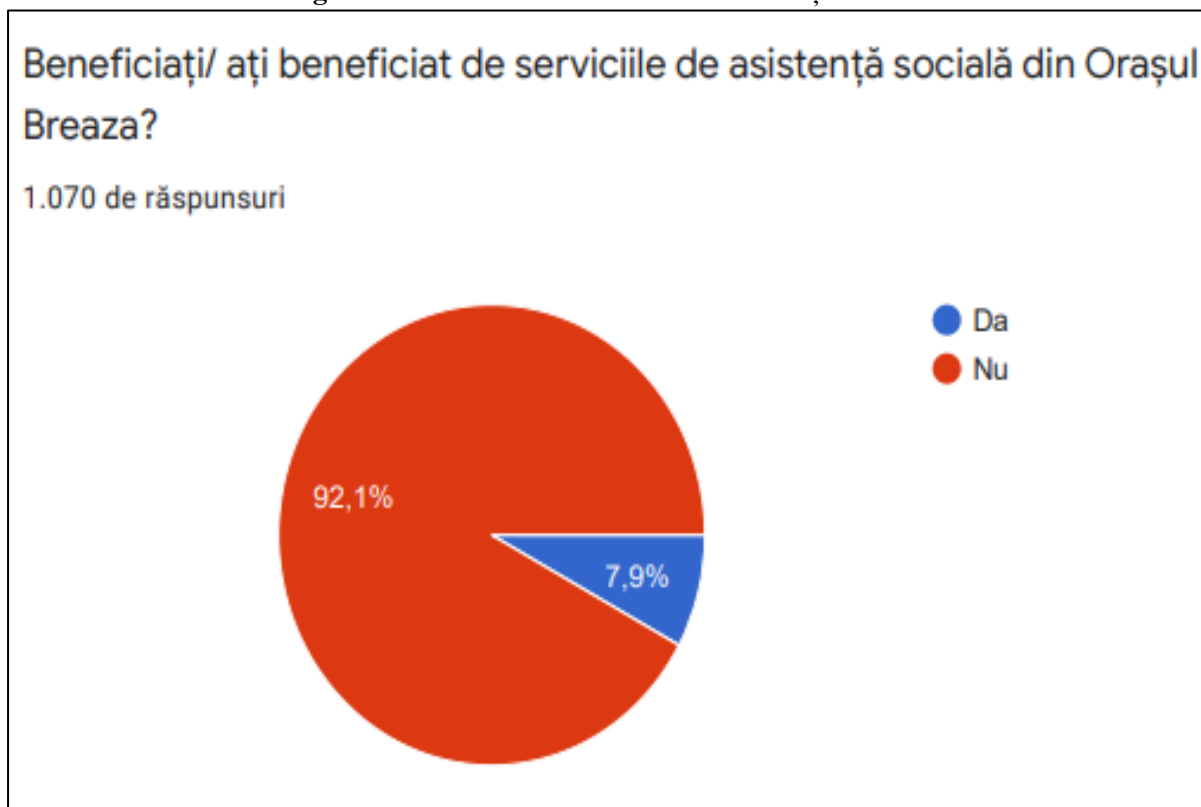

Figura 69: Identificarea serviciilor de asistență socială utilizate în mod frecvent

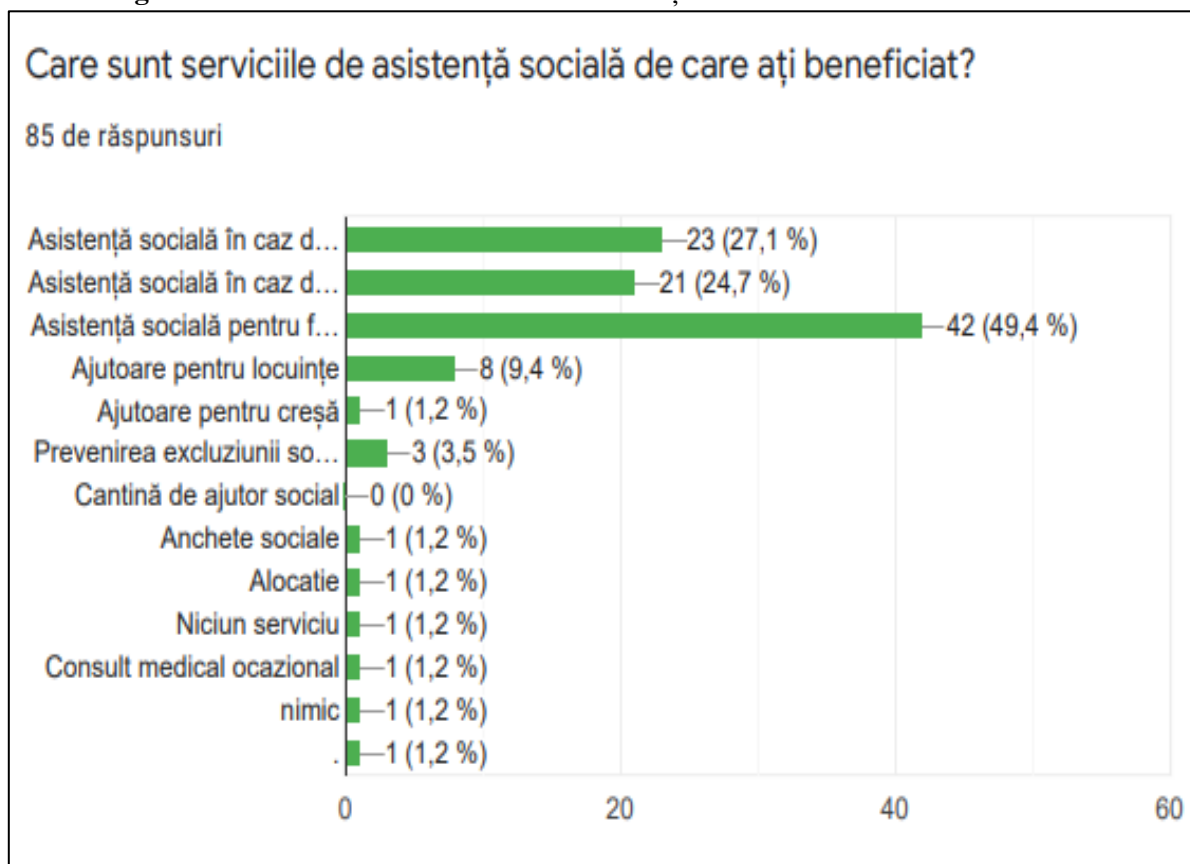
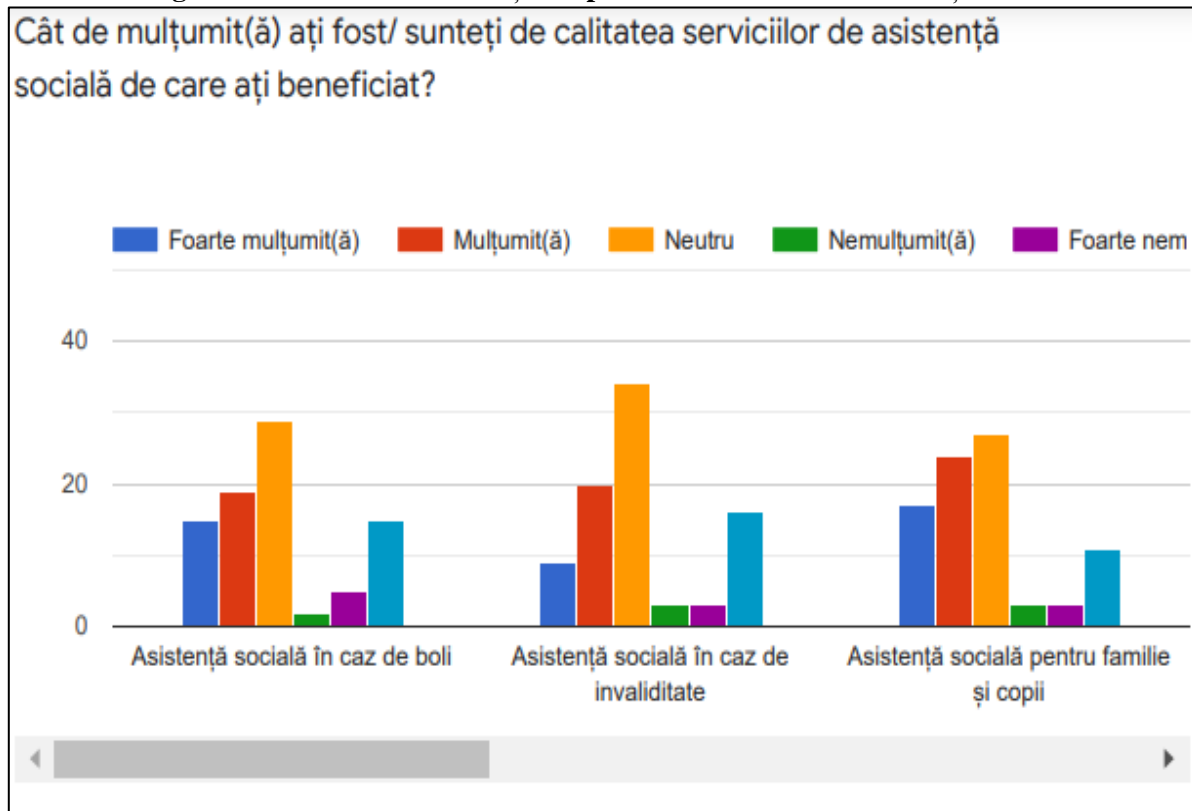
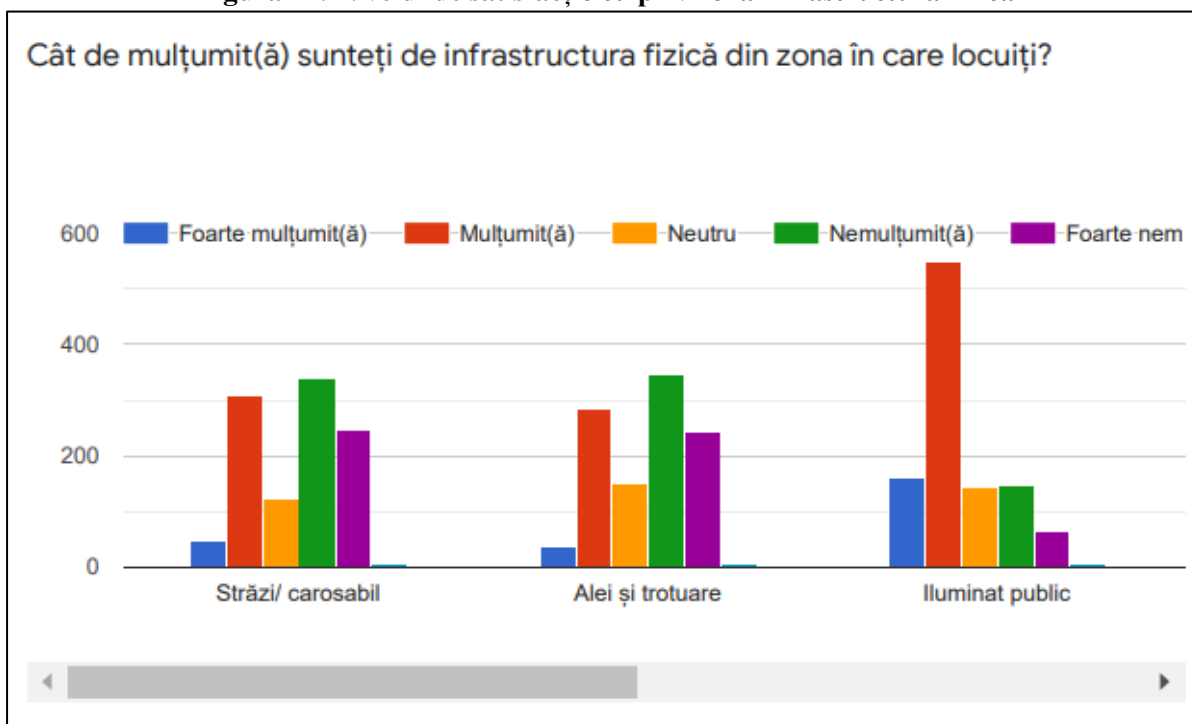

Figura 70: Nivelul de satisfacție cu privire la serviciile de asistență socială

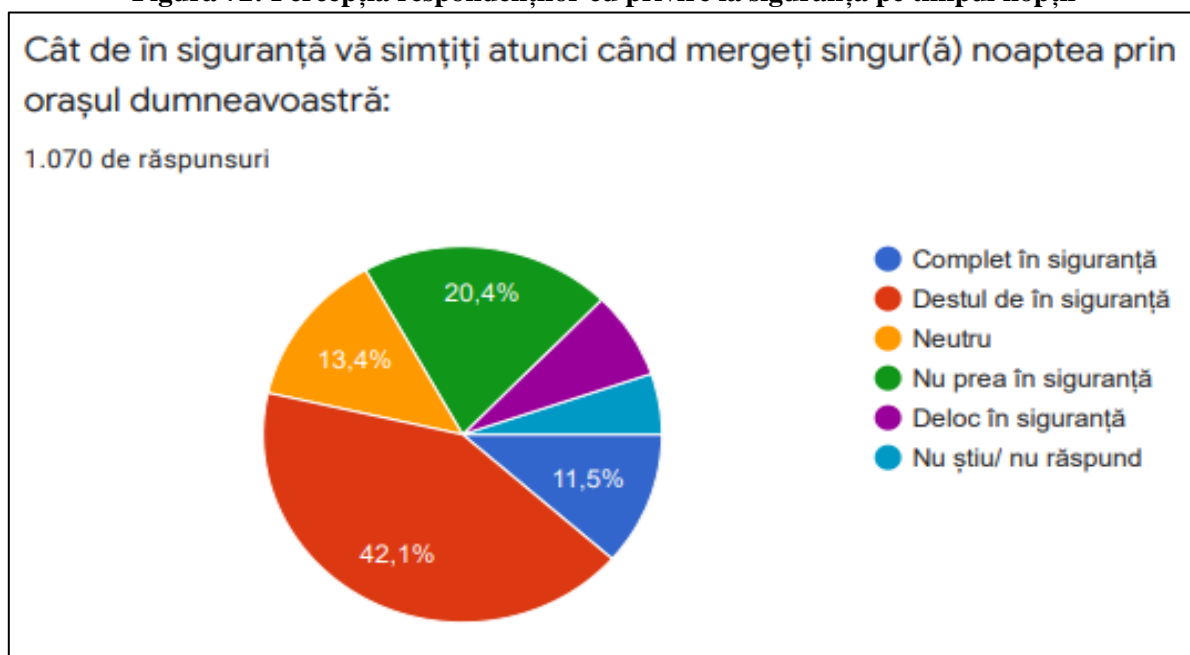
În ceea ce privește infrastructura fizică a zonei unde locuiesc, respondenții au fost în general mulțumiți de iluminatul public și alimentarea cu apă și nemulțumiți de străzi/carosabil, alei, trotuare, parcuri și canalizare (figura 71).

Figura 71: Nivelul de satisfacție cu privire la infrastructura fizică

Majoritatea respondenților consideră satisfăcător nivelul de siguranță pe timpul nopții (figura 72).

Figura 72: Percepția respondenților cu privire la siguranța pe timpul nopții

Referitor la petrecerea timpului liber, aprecierile au fost în general negative, principalele deficiențe identificate fiind legate de inexistența sau insuficiența cinematografele, concertelor, evenimentelor culturale și artistice, muzeelor, teatrelor, ștrandurilor/bazinelor de înot și patinoarelor (figura 73).

Numărul și suprafața spațiilor verzi, ca și amenajarea/dotarea acestora au atras în schimb aprecieri pozitive. Cele mai multe nemulțumiri au vizat întreținerea și distribuția spațiilor verzi la nivelul orașului (figura 74).

Figura 73: Nivelul de satisfacție cu privire la petrecerea timpului liber

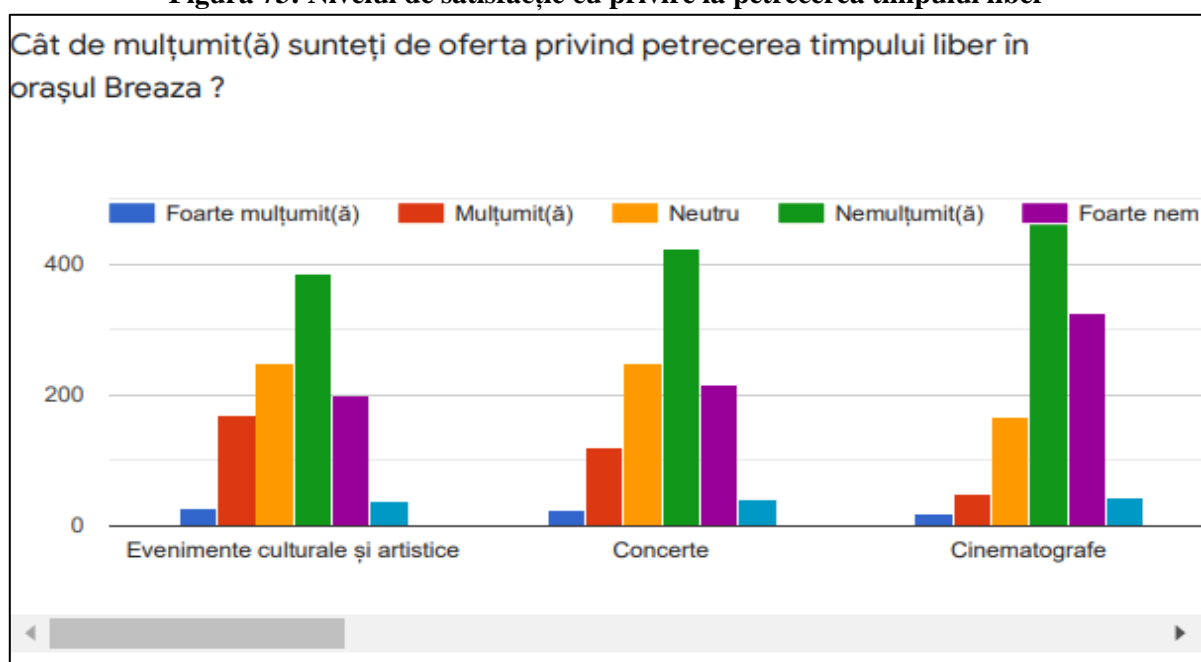
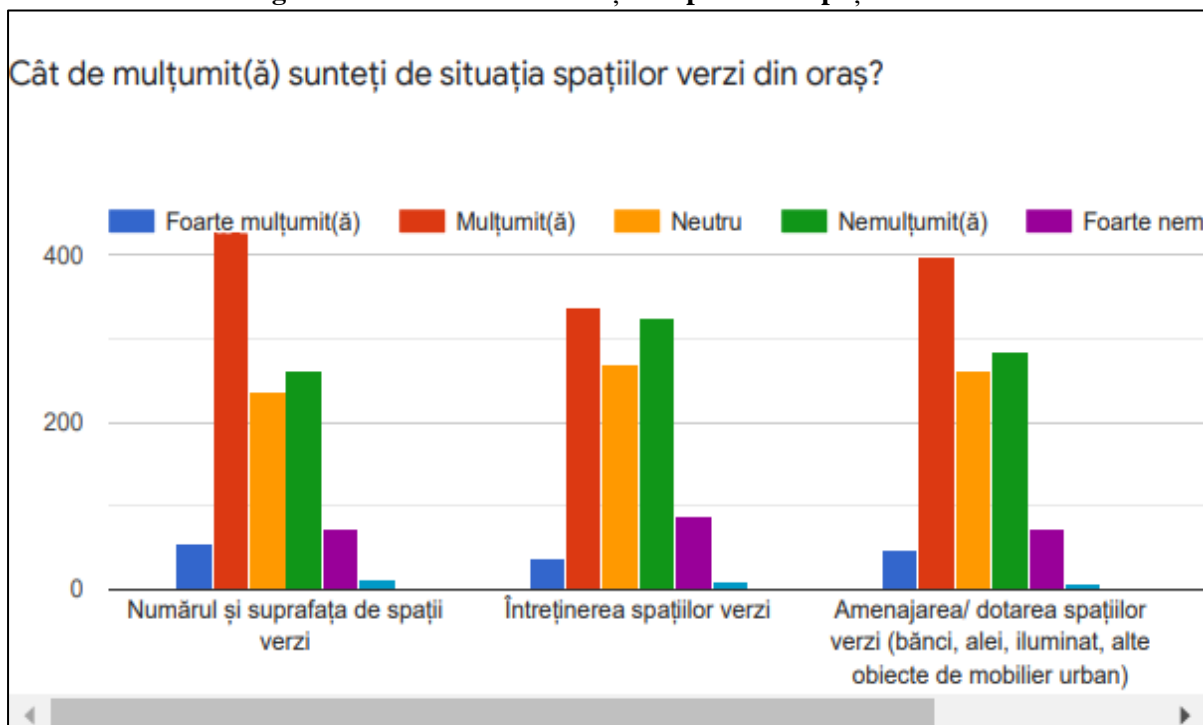

Figura 74: Nivelul de satisfacție cu privire la spațiile verzi

Spațiile deschise și pădurile, alături de parcuri și alte spații verzi au fost considerate a fi cele mai importante resurse naturale care contribuie la creșterea calității vieții (figura 75). În schimb, depozitarea/colectarea necorespunzătoare a deșeurilor și traficul auto au fost identificate a fi cele mai importante surse de poluare (figura 76).

Figura 75: Identificarea celor mai importante resurse naturale care contribuie la creșterea calității vieții

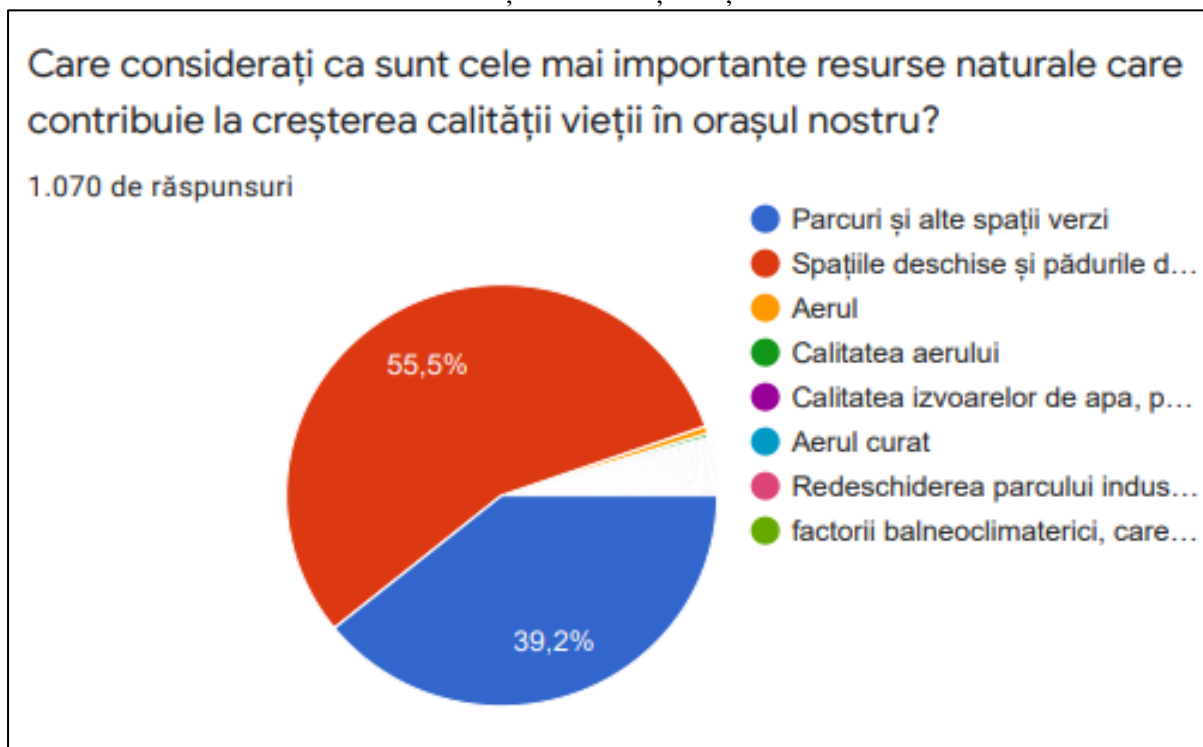
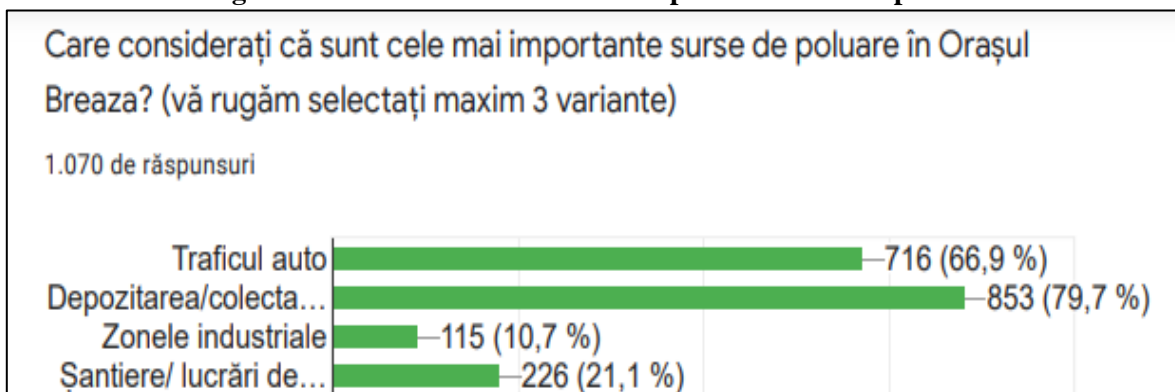

Figura 76: Identificarea celor mai importante surse de poluare

8. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ORAȘULUI BREAZA

Procesul de planificare strategică reprezintă un proces desfășurat etapizat, prin care comunitatea locală poate să-și contureze imaginea unui viitor mai bun, pornind de la condițiile prezente. Astfel, orice strategie de dezvoltare locală trebuie fundamentată pe o analiză relevantă a situației socioeconomice și demografice existente, dar și pe un proces relevant de consultare publică.

Direcțiile *Strategiei de dezvoltare locală Breaza* au la bază orientările strategice trasate la nivel de județ și regiune, fiind în concordanță cu obiectivele stabilite prin *Strategia Europa 2030*, cu prioritățile stabilite în *Cadrul strategic comunitar pentru perioada 2021-2030*, dar și cu alte documente de planificare strategică.

În principal, *Strategia de dezvoltare a orașului Breaza* trebuie să promoveze acel tip de abordare în planificarea strategică cunoscut sub denumirea de *dezvoltare specifică locală (place-based)*, care presupune a se realiza investiții pentru a dezvolta oamenii mai eficient, plecând de la premisa că există posibilități de dezvoltare endogenă în toate tipurile de activități sau teritorii.

Acest model de dezvoltare locală bazat pe dezvoltarea endogenă pune accent pe potențialul slab valorificat al activităților din orașul Breaza și pe posibilitățile de dezvoltare ale acestui teritoriu în relație cu aceste tipuri de activități.

Viziunea unei dezvoltări durabile a orașului Breaza are la bază următorii piloni:

1. *economie dinamică pentru o comunitate prosperă;*
2. *Breaza – destinație turistică;*
3. *servicii publice europene pentru toți cetățenii;*
4. *Breaza pentru copii și seniori;*
5. *administrație transparentă și eficientă* (transparenta este un element vital într-o administrație eficientă. Aceasta înseamnă o atitudine deschisă a primarului față de cetățeni. Primarul este cel care servește interesul cetățenilor și trebuie să aibă o atitudine responsabilă față de banii publici pe care îi gestionează).

Tabelul 47: Viziunea dezvoltării durabile a orașului Breaza

Activități specifice	Observații
Obiectivul strategic 1 – Economie dinamică pentru o comunitate prosperă	
1. SUSTINEREA, INTEGRAREA ȘI PROMOVAREA TUTUROR PRODUCĂTORILOR LOCALI	Se propune înființarea unei asociații prin intermediul căreia aceștia să comunice, să fie susținuți și să aibă acces nu doar la piața de desfacere locală, ci crescând posibilitățile de extindere la nivel național. Se va crea o platformă virtuală cu ajutorul căreia să se poată promova afacerile locale.
2. Program de mentorat pentru tinerii care doresc să devină antreprenori	Administrația locală va organiza programe de mentorat pentru tinerii care doresc să devină antreprenori, oferindu-le șansa de a avea cariera dorită.
3. Suport în reconversia forței de muncă excedentare	Din cauza închiderii uzinei Hidrojet SA, lipsa locurilor de muncă reprezintă o reală problemă cu care brezenii se confruntă. Mii de foști angajați sunt în imposibilitatea de a-și găsi un alt loc de muncă. Se vor organiza cursuri de reconversie profesională cu ajutorul cărora cei fără un loc de muncă să se poată angaja.
4. Asigurarea unor pachete de facilități pentru investitori	Se propune stabilitate, predictibilitate, un mediu prietenos, prin acordarea unor facilități fiscale, soluționarea rapidă a solicitărilor și un sprijin real.

Activități specifice	Observații
5. Atragerea de investitori în parteneriat cu Camerele de Comerț	Lipsa investitorilor este o problemă recunoscută. Mai mult, acest aspect ne afectează pe toți. Se propune atragerea de investitori în parteneriat cu Camerele de Comerț.
6. Prioritate în utilizarea fondurilor europene și guvernamentale	Trebuie acordată prioritate accesării fondurilor externe (în special fonduri europene) pentru a obține resursele necesare dezvoltării orașului.
Obiectivul strategic 2 – Breaza – destinație turistică	
1. Reamenajarea parcului „Brâncoveanu” și realizarea unei zone de recreere pentru toate vârstele	În prezent, Parcul „Brâncoveanu” nu este dezvoltat uniform și nu oferă condiții de recreere și de petrecere a timpului liber. Fie că vorbim despre aspectul general al parcului sau despre lucruri mai specifice, precum aleile, mobilierul urban sau întreținerea, toate necesită o reorganizare.
2. Organizarea de evenimente pentru promovarea „aerului curat” din Breaza	Aerul puternic ozonificat și bogat în ioni negativi reprezintă motivul pentru care Breaza este comparată deseori cu celebrul oraș Davos din Elveția. Farmecul și atracția orașului date de calitatea aerului trebuie promovate, iar acest lucru este posibil prin organizarea unor evenimente turistice și sportive (drumeții, cross-uri, maratoane, concursuri de orientare turistică, de ciclism etc.). Cu ajutorul acestora se va putea promova imaginea orașului și susține importanța sportului și a mișcării în aer liber.
3. Obiectivele turistice din Breaza	Se vor identifica principalele puncte turistice care vor fi amenajate și se vor crea drumuri de acces către acestea. Astfel, prin promovarea lor, potențialul turistic al orașului se va dezvolta. De asemenea, se vor reabilita toate traseele turistice și se vor crea trasee turistice tematice.
4. Realizarea unui program de susținere și integrare a tuturor operatorilor de turism	Operatorii din turism acționează individual, fără o viziune de ansamblu asupra turismului brezean. Se vor lansa programe care să încurajeze cooperarea dintre operatorii de turism. Este vorba de sprijinul pe care Primăria îl poate oferi, de înființarea unei asociații care să-i pună pe aceștia în legătură sau de realizarea unei platforme virtuale menite să ofere posibilitatea de promovare. Astfel, aceștia pot să ofere pachete turistice complete, iar prin creșterea diversității și a calității serviciilor, se va atrage un număr din ce în ce mai mare de turiști.
5. Realizarea unui muzeu de istorie și etnografie	Trecutul, tradițiile, arta populară și etnografia locală trebuie puse în valoare. Extinderea patrimoniului cultural al localității va fi posibilă și prin realizarea unui muzeu de istorie și etnografie, care poate deveni unul dintre principalele obiective turistice ale localității.
6. Crearea de spații de recreere și de locuri de joacă pentru copii	Aceste spații îi vor ajuta pe brezeni să își poată petrece într-un mod cât mai plăcut timpul liber și Breaza va oferi o alternativă turiștilor (zone de picnic, zone de belvedere, zone pentru practicarea diverselor activități în aer liber etc.). Se vor crea locuri de joacă moderne pentru copii în mai multe zone ale orașului.
7. Obiectivele turistice, unitățile de cazare turistică, restaurantele nu sunt semnalizate într-un mod unitar cu indicatoare rutiere de orientare	Se va agreea și monta un panotaj unitar de orientare și indicare specific fiecărui tip de obiectiv și structură turistică, astfel încât să fie asigurat un bun ghidaj pentru turiștii sosiți aici.

Activități specifice	Observații
Obiectivul strategic 3 – Servicii publice europene pentru toți cetățenii	
1. Modernizarea rețelelor de apă și canalizare și extinderea acestora în zonele neacoperite, prin atragere de fonduri europene și guvernamentale	În prezent, în Breaza sunt zone ale orașului în care rețeaua de canalizare nu există. Referitor la rețeaua de apă, sunt foarte multe zone neracordate. Pentru a deveni un oraș european, Breaza trebuie să rezolve aceste probleme prin utilizarea fondurilor europene și guvernamentale. Astfel, se va asigura tuturor locuitorilor acces la apă curentă și canalizare, utilități elementare în secolul al XXI-lea.
2. Asfaltarea străzilor și întreținerea lor prin atragere de fonduri europene și guvernamentale	Foarte multe dintre străzile orașului sunt neasfaltate sau nu dispun de zone pietonale delimitate. Acest aspect îngreunează viața de zi cu zi a localnicilor, a celor care tranzitează sau vizitează Breaza, dar și a potențialilor investitori, care au nevoie în primul rând de infrastructură pentru a-și putea desfășura activitatea. Se vor identifica sursele de finanțare, se vor atrage fondurile necesare și se vor aduce străzile din Breaza la standarde europene.
3. Modernizarea pieței centrale	În momentul de față, piața centrală a orașului nu oferă condițiile necesare comercianților și producătorilor locali pentru a-și desfășura activitatea și nici cumpărătorilor. Aceasta necesită o renovare completă, dar și o reorganizare.
4. Asigurarea de condiții egale de dezvoltare în toate cartierele orașului	Breaza este un oraș al contrastelor. Cartierele nu sunt dezvoltate uniform, diferențele dintre acestea fiind vizibile. Se va pune accent pe sprijinirea celor care locuiesc în cartierele care au cea mai mare nevoie de dezvoltare.
5. Implementarea proiectului „Breaza verde”, prin iluminat stradal inteligent, ecologizarea tuturor zonelor orașului și reabilitarea termică a blocurilor de locuințe	În prezent, iluminatul stradal reprezintă o altă problemă cu care orașul Breaza se confruntă. Nu puține sunt momentele în care acesta nu corespunde necesităților brezenilor, fie că este pornit mult prea târziu seara sau oprit mult prea devreme dimineața, fie că în anumite zone lipsește cu desăvârșire. Soluția reprezintă implementarea în toate cartierele orașului a unui sistem de iluminat inteligent. Beneficiile acestuia sunt multiple: reducerea consumului de energie, îmbunătățirea aspectului general al orașului prin realizarea unei rețele electrice subterane, confortul și siguranța pe care le poate oferi locuitorilor. Pentru că siguranța cetățenilor este prioritară, se va urmări implementarea monitorizării video a orașului. Un alt aspect negativ este reprezentat de lipsa de organizare a procesului de colectare a deșeurilor. Trebuie eficientizată colectarea selectivă a deșeurilor, dar și a procesării responsabile a acestora. Orașul se va ecologiza. Un oraș curat înseamnă în primul rând un oraș mai sănătos. Blocurile din oraș au nevoie de reabilitare termică, dar și de renovarea subsolurilor și a acoperișurilor. Dincolo de aspectul neplăcut, trebuie luat în calcul și disconfortul locatarilor, la care se adaugă riscul producerii unor eventuale accidente. În urma unor episoade de vreme severă, unele acoperișuri s-au desprins și au provocat daune, iar altele au devenit instabile și reprezintă un real pericol. Administrația locală se va implica în procesul de reabilitare și recondiționare a tuturor blocurilor de locuințe din oraș. Toate aceste soluții vor contribui la ridicarea standardului de confort urban și vor plasa Breaza pe harta orașelor verzi ale Europei.
Obiectivul strategic 4 – Breaza pentru copiii și seniori	
1. Realizarea unui plan de sănătate publică preventivă pentru seniori	Breaza nu beneficiază de servicii medicale de permanență. În cadrul acestui obiectiv strategic se va realiza un plan de sănătate publică, prin

Activități specifice	Observații
	care toți cetățenii, în special seniorii, să beneficieze de consultații medicale, analize medicale.
2. Susținerea și stimularea performanțelor școlare și sportive	Se va acorda suport elevilor dispuși să facă performanță atât pe latura educațională, cât și pe cea sportivă, oferindu-le sprijin pentru dezvoltarea aptitudinilor (cărți, echipamente, sprijin financiar etc.), dar și recompensând rezultatele deosebite obținute la concursuri, olimpiade școlare, competiții sportive.
3. Crearea unui centru medical de permanență 24/24 h	Breaza nu beneficiază de un serviciu medical de urgență și nu poate asigura siguranța medicală a cetățenilor. Se urmărește înființarea unui centru medical de permanență, prin care medicii să poată oferi servicii medicale permanente pentru cetățeni. Centrele de permanență sunt forme de organizare a activității medicale fără personalitate juridică, care funcționează în regim de gardă și asigură continuitatea asistenței medicale primare a colectivităților locale arondate, în mod gratuit. Prin centrele de permanență, serviciile medicale sunt acordate tuturor persoanelor care le solicită, indiferent de statutul de asigurat sau neasigurat al acestora. Serviciile medicale ulterioare celor acordate prin centrele de permanență se suportă din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, cu respectarea condițiilor acordării pachetului de servicii de bază, a pachetului minimal de servicii medicale și a pachetului de servicii pentru persoanele asigurate facultativ, după caz, la cabinetul medicului de familie pe lista căruia este înscris pacientul sau în serviciile de primire a urgențelor, în cazul în care pacientul primește un bilet de trimitere.
4. Reabilitarea și reorganizarea centrului cultural	Breaza nu dispune de un centru cultural funcțional. Starea actuală a Centrului Cultural „Ion Manolescu” nu este una bună. Acesta trebuie reabilitat și reorganizat, printr-o construcție culturală nouă, care ar aduce valoare și care ar atrage și un alt fel de turism, cel cultural.
5. Asigurarea suportului pentru medicii de familie în vederea accesării fondurilor europene pentru îmbunătățirea calității serviciilor medicale	Cabinetele individuale ale medicilor de familie nu dispun de aparatură medicală performantă și nici de spații amenajate corespunzător. Vor fi sprijinite în demararea procedurilor pentru a accesa fonduri europene în scopul îmbunătățirii calității serviciilor medicale și se vor reabilita sediile în care aceștia își desfășoară activitatea (pentru cabinetele medicale care funcționează în incinta construcțiilor aflate în administrarea Primăriei).
6. Construirea unei baze sportive multifuncționale	Sportul este un element care oferă o viață sănătoasă oamenilor. Pentru ca activitățile sportive să se dezvolte, se va crea o bază sportivă multifuncțională, la standarde europene, care să ofere toate condițiile pentru ca tinerii cu aptitudini sportive să poată progresa.
Obiectiv strategic 5 – Administrație transparentă și eficientă	
1. Administrația publică locală	Sunt necesare evaluări și stabilirea unor criterii clare de competență și profesionalism, astfel încât să crească eficiența acestora. Primăria trebuie să fie lângă fiecare cetățean al orașului și în sprijinul acestuia.
2. Digitalizarea și debirocratizarea serviciilor oferite de către Primărie	Tot pentru eficientizare, este necesară implementarea unui sistem informatic modern, care va soluționa toate problemele cetățenilor într-un termen mult mai scurt. De asemenea, este necesară implementarea ghișeului unic și oferirea posibilității depunerii solicitărilor și a documentațiilor online. Astfel, va crește calitatea serviciilor oferite de

Activități specifice	Observații
	către Primărie, timpul de soluționare a problemelor va fi mult mai scurt, iar comunicarea cu cetățeanul va deveni mult mai ușoară.
3. Publicarea pe pagina web a Primăriei a tuturor contractelor și cheltuielilor	Prin această activitate, fiecare cetățean poate să aibă acces la detaliile cu privire la plățile, investițiile și proiectele în desfășurare ale Primăriei.
4. Transmiterea live a ședințelor de consiliu și publicarea online a ordinii de zi și a proceselor-verbale de ședință ale Consiliului Local	<p>Pentru o mai bună informare, cetățenii vor avea acces în timp real la proiectele de hotărâre supuse aprobării Consiliului Local, la hotărârile adoptate de către Consiliul Local sau de către primar.</p> <p>Cetățenii trebuie să fie informați despre toate proiectele ce se doresc a fi implementate.</p> <p>Prin această activitate, ședințele Consiliului Local pot fi vizionate și online, în timp real, iar ordinea de zi și procesele-verbale de ședință pot fi publicate online. Locuitorii orașului vor putea cunoaște ce decizii urmează să fie luate și vor putea să aibă intervenții în legătură cu hotărârile ce urmează a fi adoptate.</p>
5. Consultări periodice cu cetățenii cu privire la cheltuielile bugetare	<p>Sunt necesare consultări periodice cu privire la cheltuielile bugetare, la proiectele care se doresc a fi implementate.</p> <p>Toate proiectele ce urmează a fi implementate trebuie să fie puse în dezbateră publică, să existe o comunicare efectivă între Primărie și brezeni. Astfel, proiectele Primăriei vor putea răspunde problemelor orașului și cerințelor reale ale cetățenilor.</p>
6. Alocarea anuală a unei sume din bugetul local pentru proiectele cetățenilor	Primăria are posibilitatea legală de a alocă un procent din bugetul anual pentru proiectele solicitate de către cetățeni. Se dorește participarea la depunerea proiectelor. Prin alocarea acestei sume (procent) din bugetul local pentru proiectele cetățenilor, problemele directe ale cetățenilor își vor găsi rezolvarea într-un termen cât mai scurt.

Sursa: Propuneri ale consultantului pe baza analizei și discuțiilor cu stakeholderii.

9. PORTOFOLIUL DE PROIECTE

Potrivit *Raportului anual privind starea economică, socială și de mediu a orașului Breaza* (art. 155 alin. (3) lit. A din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ), situația proiectelor și investițiilor realizate este prezentată în cele ce urmează (anul 2019)²²:

Investiții în infrastructură

Potrivit datelor existente pe site-ul Primăriei, orașul Breaza deține o rețea stradală de cca 126 km, din care numai 61 km sunt modernizate (48,41% din total). În vederea unui proces de modernizare mai accentuat, începând cu anul 2007, s-a demarat procedura implementării unui proiect care vizează modernizarea a 22 de străzi din diferite cartiere ale localității. După realizarea proiectului finanțat prin POR din fonduri europene, bugetul de stat și bugetul local, pe lângă cei 35 km existenți până în anul 2014, au fost modernizați și reabilitați 17,20 km. În data de 24.09.2010 a fost semnat contractul de finanțare pentru suma de 48.209.259,08 lei, în anul 2011 s-au încheiat, conform cerințelor contractului de finanțare, contracte de lucrări, servicii de dirigenție, audit, management, publicitate. Lucrările au fost încheiate în luna octombrie 2016 și faza de postimplementare s-a încheiat.

Datorită lucrărilor de reabilitare și modernizare a rețelelor de apă și canalizare neterminat (proiecte derulate de către SC Hidro Prahova SA prin proiectul POS Mediu sau de către UAT Breaza prin CNI SA și MDRAP), obiectivul de investiții derulat prin *Programul național de dezvoltare locală „Modernizarea și reabilitarea drumurilor de interes local în orașul Breaza”*, în care sunt incluse un număr de 23 de străzi, a suferit întârzieri. În perioada 2018-2019, firma care a câștigat licitația lucrărilor restante a executat lucrări de reabilitare/modernizare pe străzile: Armoniei, Tudor Vladimirescu, Bucegi, Plaiului, Dumbrava Roșie, Erou Slt. Mihai Opriș, Griviței, Națiunii, Unirii, Alexandru Ioan Cuza.

Creșterea performanței energetice

Reducerea consumului energetic are ca efect reducerea costurilor cu întreținerea, diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea independenței energetice prin reducerea consumului de combustibil utilizat. Realizarea acestui deziderat poate susține creșterea economică și contracararea efectelor negative pe care criza financiară internațională actuală le poate avea asupra sectorului energetic și construcțiilor.

Programul de îmbunătățire a eficienței energetice în orașul Breaza are stabilite următoarele obiective:

1. reducerea consumului specific de energie în clădirile administrației publice locale cu 40% până în 2023, simultan cu creșterea eficienței energetice, gestionarea inteligentă a energiei și utilizarea energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, având ca țintă scăderea emisiilor de carbon cu 40%;
2. reducerea consumului specific de energie în clădirile rezidențiale colective și individuale cu 15% până în 2023;
3. îmbunătățirea calității serviciului de iluminat public, reducerea consumului de energie cu minimum 40% până în anul 2023;
4. creșterea eficienței energetice, gestionarea inteligentă a energiei și utilizarea energiei din surse regenerabile în infrastructura publică, inclusiv în clădirile publice și în sectorul locuințelor, având ca țintă scăderea emisiilor de carbon cu 20%.

Potrivit viziunii Primăriei Breaza, programul are mai multe etape, pe care le prezentăm, alături de obiective și acțiuni, în cele ce urmează:

²² <https://www.primariabreaza.ro/wp-content/uploads/2020/05/rapoarte-evaluare-08-03-30-05-20-breaz.pdf>.

Tabelul 48: Programul de îmbunătățire a eficienței energetice în orașul Breaza

Obiectiv specific/acțiuni	Responsabili cu realizarea/aprobarea	Termen de realizare	Surse de finanțare
<i>1. Inițierea de reglementări și proiecte de dezvoltare locală. Reorganizarea structurilor responsabile cu coordonarea, monitorizarea și controlul activității de management energetic și performanță energetică</i>			
Crearea serviciului public de management și performanță energetică	Consiliul Local	2023	Bugetul local
<i>2. Fundamentarea politicii energetice locale</i>			
Actualizare PUG, RLU	Consiliul Local	Decembrie 2022	Bugetul local
<i>3. Reglementări fiscale locale care să favorizeze direcțiile de dezvoltare stabilite în domeniul energetic</i>			
Elaborarea de studii privind acordarea de subvenții pentru promovarea eficienței energetice și folosirea resurselor regenerabile	Serviciul public de management și performanță energetică	31.12.2022	Bugetul local Bugetul central Surse atrase
<i>4. Producerea și distribuirea de energie electrică și termică, cu precădere bazată pe resurse regenerabile</i>			
Identificarea potențialului existent și a soluțiilor viabile de utilizare a resurselor energetice regenerabile din punct de vedere tehnic, economic și al mediului	Serviciul public de management și performanță energetică	30.10.2023	Bugetul local Bugetul central Surse atrase
Elaborarea strategiei de utilizare a resurselor regenerabile de energie	Serviciul public de management și performanță energetică	30.03.2023	Bugetul local Bugetul central Surse atrase
<i>5. Energia electrică pentru iluminat public</i>			
Efectuarea de bilanțuri energetice; realizarea Planului de management energetic al serviciului de iluminat public	Serviciul public de management și performanță energetică	30.11.2023	Buget local Fonduri atrase
Programul de înlocuire a sistemelor actuale de iluminat cu instalații care folosesc surse regenerabile de energie	Serviciul public de management și performanță energetică Consiliul Local	31.12.2022	Buget local Fonduri atrase
<i>6. Eficiența energetică a imobilelor publice și rezidențiale</i>			
Realizarea Programului de reabilitare termică a imobilelor publice și rezidențiale	Serviciul public de management și performanță energetică	30.08.2023	Buget central Buget operator Surse atrase
Fundamentarea și aprobarea programelor anuale	Consiliul Local	30.08.2022	Buget central Buget local
Expertizarea energetică și întocmirea raportului de expertiză	Serviciul public de management și performanță energetică	La fiecare proiect dezvoltat	Buget central Buget local
Proiectarea lucrărilor de reabilitare termică (faza PT, CS, DE)	Serviciul public de management și performanță energetică		Buget central Buget local
<i>7. Evaluarea performanțelor operatorilor de servicii publice în cadrul contractelor de concesiune</i>			
Elaborarea indicatorilor de performanță energetică ai fiecărui serviciu public, a programului de realizare și a sistemului de penalizări în cazul neîndeplinirii nivelului convenit	Serviciul public de management și performanță energetică Consiliul Local	Annual, până la 30 iulie	Bugetul local

Obiectiv specific/acțiuni	Responsabili cu realizarea/aprobarea	Termen de realizare	Surse de finanțare
<i>8. Elaborarea, implementarea și monitorizarea unor strategii de dezvoltare și modernizare a serviciilor publice concesionate, corelate cu dezvoltarea economică, socială și cu protejarea mediului</i>			
Strategia Salubritate	Operator privat	31.12.2022	Surse proprii operator privat
Strategia Apă-canal	Operator privat	31.12.2022	Surse proprii
<i>9. Elaborarea unei strategii de comunicare cu locuitorii orașului în domeniul eficienței energetice și al utilizării resurselor energetice</i>			
Elaborarea strategiei de comunicare	Serviciul public de management și performanță energetică Consiliul Local	30.10.2023	Buget local Buget operator Surse atrase
Aprobarea strategiei de comunicare	Serviciul public de management și performanță energetică Consiliul Local	30.11.2023	Buget local
Monitorizarea implementării strategiei de comunicare	Serviciul public de management și performanță energetică Consiliul Local	Semestrial, după implementare	Buget local
<i>10. Organizarea de campanii de informare a populației</i>			
Elaborarea unui program de informare	Serviciul public de management și performanță energetică	30.11.2022	Buget local Surse atrase
Aprobarea programului de informare	Serviciul public de management și performanță energetică	30.11.2022	Buget local
Monitorizarea și implementarea programului de informare	Serviciul public de management și performanță energetică	Anual	Buget local
<i>11. Planul de punere în practică a unor acțiuni specifice serviciului de management și performanță energetică pentru clădirile publice și rezidențiale</i>			
Fundamentarea și aprobarea programelor anuale; stabilirea condițiilor de respectare a cerințelor minime de performanță energetică – clădiri	Consiliul Local Serviciul public de management și performanță energetică	Anual	Buget local Surse atrase
Realizarea și aprobarea auditului energetic; studiu de fezabilitate	Serviciul public de management și performanță energetică	Anual	Buget local Surse atrase
Proiectarea lucrărilor de reabilitare termică (faza PT, CS, DE)	Serviciul public de management și performanță energetică	Anual trimestrial	Buget local Surse atrase
Monitorizarea executării lucrărilor de reabilitare	Serviciul public de management și performanță energetică	Permanent	Buget local Surse atrase
Verificarea lucrărilor executate	Serviciul public de management și performanță energetică	Permanent	Buget local Surse atrase
<i>12. Implementarea programului de eficiență energetică pentru clădiri aparținând Primăriei</i>			
Efectuarea de audituri energetice și bilanțuri energetice la clădirile aparținând Primăriei	Consiliul Local Serviciul public de management și performanță energetică	Anual	Buget local Surse atrase
Proiectarea lucrărilor de reabilitare termică (faza PT, CS, DE)	Serviciul public de management și performanță energetică	Anual	Buget local Surse atrase
Programul de verificare și monitorizare a executării lucrărilor de reabilitare	Serviciul public de management și performanță energetică	Permanent	Buget local Surse atrase
Verificarea lucrărilor executate	Serviciul public de management și performanță energetică	La finalizarea investiției	Buget local Surse atrase
<i>13. Strategia de utilizare a resurselor regenerabile</i>			
Identificarea potențialului existent și a soluțiilor viabile din punct de	Serviciul public de management și performanță energetică	30.10.2022	Buget local Surse atrase

Obiectiv specific/acțiuni	Responsabili cu realizarea/aprobarea	Termen de realizare	Surse de finanțare
vedere tehnico-economic și al modului de utilizare a surselor energetice regenerabile (RES)			
Elaborarea strategiei	Serviciul public de management și performanță energetică	30.01.2023	Buget local Surse atrase
<i>14. Implementarea programului de folosire a resurselor regenerabile pentru clădirile aparținând Primăriei Breaza</i>			
Implementarea programului de folosire a resurselor regenerabile pentru clădirile aparținând Primăriei	Serviciul public de management și performanță energetică	30.03.2022	Buget local Surse atrase
<i>15. Derularea de servicii de management și performanță energetică</i>			
Derularea de servicii de management și performanță energetică	Serviciul public de management și performanță energetică Consiliul Local	Permanent	Buget local
<i>16. Elaborarea reglementărilor fiscale locale care să favorizeze direcțiile de dezvoltare stabilite de strategiile locale în domeniul energetic</i>			
Elaborarea de studii privind acordarea de subvenții pentru promovarea eficienței energetice și folosirea resurselor regenerabile	Serviciul public de management și performanță energetică	Anul 2023	Buget local Surse atrase
Elaborarea de studii privind stabilirea impozitelor, taxelor și subvențiilor pentru promovarea eficienței energetice și folosirea resurselor regenerabile	Serviciul public de management și performanță energetică	Anul 2023	Buget local Surse atrase
<i>17. Planul de implementare a acțiunilor aferente îmbunătățirii performanței energetice a serviciului de iluminat public. Reducerea consumului specific de energie electrică</i>			
Aprobarea strategiei de dezvoltare și modernizare a serviciului public de iluminat	Consiliul Local	Anul 2021	Buget local
Implementarea strategiei de dezvoltare și modernizare a serviciului public de iluminat	Consiliul Local	Anul 2022	Buget local
Implementarea planului de management energetic al serviciului public de iluminat	Consiliul Local	Anul 2023	Buget local
<i>18. Programul de înlocuire a sistemelor actuale de iluminat cu instalații care folosesc surse regenerabile de energie</i>			
Elaborarea, aprobarea, implementarea programului „Iluminat ecologic”	Consiliul Local	Anii 2021-2023	Buget local Surse atrase

Sursa: Documente oficiale ale Primăriei Breaza.

Proiecte județene cu impact local

Proiectele prezentate sunt preluate din PATJ Prahova și fac referire la orașul Breaza.

În PATJ Prahova sunt incluse și investiții în reabilitarea infrastructurii rutiere din Breaza (aici sunt trei drumuri județene, iar două dintre acestea necesită intervenții de reabilitare a covorului asfaltic și edificare a rigolelor și a trotuarelor) (Strategia Consiliului Județean Prahova, p. 195).

De asemenea, sunt incluse investiții privind reabilitarea/extinderea infrastructurii utilităților publice (apă, canal, gaze naturale).

Un alt proiect susținut prin PATJ este și cel intitulat *Conștientizare publică privind egalitatea de gen și de șanse pe piața muncii și sprijin instituțional pentru dezvoltarea activității factorilor interesați în problematica egalității de șanse și gen – acces la muncă*. Scopul proiectului este cel de evaluare a situației generale privind percepția diferențelor de gen/apartenență etnică/socială/dependență pe piața muncii, identificarea bunelor practici. Valoarea estimată este de 3.200.000 lei, sursa posibilă de finanțare fiind POCU 2021-2027. Perioada estimată de implementare este de 24 de luni.

Un alt proiect inclus în PATJ Prahova este intitulat *Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice*. Scopul proiectului este acela de a îmbunătăți mediului urban, conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și a serviciilor culturale, precum și îmbunătățirea infrastructurii de turism. Obiective specifice: conservarea obiectivelor de patrimoniu care se află într-un stadiu de degradare sau nu sunt introduse în circuitul turistico-economic. Acest proiect este justificat de faptul că în oraș există o infrastructură deficitară pentru agrement turistic și pentru petrecerea timpului liber, ceea ce face ca numărul de turiști să fie redus. O destinație turistică viabilă trebuie să dispună de o infrastructură turistică de agrement cât mai variată, care să acopere cererea de-a lungul întregului sezon turistic. Măsuri principale: investiții privind îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice. Valoarea estimată este de 3.000.000 lei. Posibile surse de finanțare: POR, Axa prioritară 6, „O regiune atractivă”. Perioada estimată de implementare este de 24 de luni.

Se poate menționa și proiectul privind *Amenajarea de ravene și torenți în orașul Breaza, Bazin Hidrografic Prahova – Torenții Șipot, Cacova și Valea Câmpului*. Scopul proiectului este amenajarea torenților Șipot, Cacova și Valea Câmpului, care străbat intravilanul orașului Breaza de la nord la sud pe o lungime de 6.699 m și o suprafață totală de 37.378 m². Se dorește ecologizarea zonei, regularizarea cursului celor trei torenți în scopul creșterii gradului de confort și siguranță al locuitorilor, protejarea florei și faunei din zonă, prin conservarea habitatelor de eroziune care necesită a fi rezolvate. Valoarea estimată este de 48.610.000 lei, posibile surse de finanțare fiind: POR 2021-2027, iar perioada estimată de implementare este de 36 de luni.

De asemenea, se propune proiectul *Construirea de locuințe sociale și de necesitate în orașul Breaza, județul Prahova*. Obiectivul general al proiectului îl reprezintă construirea de locuințe sociale, pe teritoriul localității neexistând locuințe sociale așa cum sunt definite de Legea nr. 114/1996 și care să îndeplinească condițiile specifice. Proiectul este cofinanțat din *Fondul social european* prin *Programul operațional Capacitate administrativă* și are următoarele obiective specifice: îmbunătățirea serviciilor de asistență și protecție socială, îmbunătățirea condițiilor de locuit prin creșterea suprafeței de locuit și asigurarea unei intimități necesare fiecărui membru al familiei. Valoarea estimată este de 9.500.000 lei, cu posibile surse de finanțare din POR 2021-2027. Perioada estimată de implementare este de 24 de luni.

În *Strategia de dezvoltare a județului Prahova* este cuprins și proiectul intitulat *Sistem informatic integrat – Primăria Orașului Breaza*. Astfel, accesul cetățenilor la informația de interes public va fi asigurat continuu, evitându-se restricționările legate de spațiu și de timp. Proiectul urmărește crearea unei administrații publice orientate spre deservirea cetățenilor, care să susțină un schimb intensiv de date atât în interiorul sistemului, între instituțiile publice, cât și în relația cu exteriorul, cu mediul de afaceri și organizațiile neguvernamentale. Având la dispoziție un sistem informatic performant, instituțiile publice nu vor mai fi nevoite să întrețină o bază logistică greoaie, mare consumatoare de resurse materiale, financiare și umane. Alocarea resurselor umane va fi mult îmbunătățită și judicios efectuată. Informatizarea va contribui decisiv la creșterea profitabilității și rentabilității instituțiilor publice. Valoarea estimată este de 5.500.000 lei, cu posibile surse de finanțare din POR 2021-2027, perioada estimată de implementare fiind de 24 de luni.

Alt proiect face referire la *Dezvoltarea parteneriatelor interne și internaționale*, cu următoarele obiective specifice: dezvoltarea afacerilor, inovare și IMM, patrimoniu cultural, antreprenoriat cultural și cooperare culturală. Se dorește crearea unei imagini de ansamblu atât la nivel intern, cât și la nivel extern, privind avantajele orașului Breaza ca destinație turistică, cu un patrimoniu cultural important, cu o ridicată calitate a aerului, dar și atractiv pentru mediul de afaceri. Valoarea estimată este de 500.000-1.000.000 euro, cu surse posibile de finanțare din granturi SEE și norvegiene. Perioada estimată de implementare este de 36 de luni.

Proiecte ale Primăriei Breaza aflate în curs de implementare:

1. Reabilitarea/extinderea rețelei de apă; reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare menajeră în orașul Breaza, prin CNI SA;
2. Modernizarea și reabilitarea unui drum de interes local – PNDL;
3. Construirea unui bloc ANL pentru tineri.

Alte proiecte:

1. Restaurarea monumentului celor trei regi și punerea în valoare a istoriei regalității;
2. Amplasarea subterană a rețelelor electrice de iluminat public și telecomunicații electronice;
3. Extinderea rețelei de gaze în cartierele: Nistorești, Frăsinet, Vale Târsei, Surdești, Irimești, Podu Corbului;
4. Bază sportivă Tip I – solicitare depusă la CNI SA;
5. Reabilitarea, modernizarea și dotarea unei clădiri în Podu Vadului, pentru realizarea unui ambulatoriu de specialitate – solicitare depusă la CNI SA;
6. Construirea unui bloc de locuințe pentru cazuri sociale – solicitare depusă la CNI SA;
7. Achiziție de teren și clădire pentru reîntregirea Parcului „Brâncoveanu”;
8. Stații de încărcare electrică auto pe DN 1;
9. Parcare în orașul Breaza;
10. Sală de sport în Breaza de Jos;
11. Circuit/traseu ecoturistic;
12. Amenajare peisagistică în zona centrală.
13. Creșă mică în Breaza de Sus

Tabelul 49: Portofoliul de proiecte ale orașului Breaza pentru perioada 2017-2023, obiectivul 2 „O Europă mai ecologică, fără emisii de carbon”

	Proiectul	Finanțare din bugetul local și alte surse (euro)
1	Sprijin acordat pentru împădurirea terenurilor agricole	1.000.000
2	Investiții în agricultură și sectorul forestier, gestionarea resurselor de apă, comasarea terenurilor agricole și forestiere	1.000.000
3	Dezvoltarea infrastructurii și a planurilor de management în vederea protejării biodiversității	100.000
4	Valorificarea resurselor regenerabile de energie	1.200.000
5	Sprijin acordat pentru împădurire	750.000
6	Sprijin acordat pentru împădurirea terenurilor neagricole	500.000
7	Sprijin acordat pentru împădurirea terenurilor agricole	15.000
8	Reabilitarea zonelor poluate istoric	50.000
9	Dezvoltarea infrastructurii și a planurilor de management în vederea protejării biodiversității	10.000
10		25.000
11	Îmbunătățirea eficienței energetice	25.000

Sursa: Primăria Breaza.

10. SURSE POSIBILE DE FINANȚARE

Deficiențele structurale identificate la nivelul orașului Breaza pot fi soluționate prin intermediul următoarelor programe operaționale existente în actuala perioadă de programare.

Cel mai adecvat pentru finanțarea proiectelor de dezvoltare locală urbană din orașul Breaza este **Programul operațional al regiunii Sud Muntenia**, elaborat într-un larg cadru partenerial. Acesta propune o nouă abordare în elaborarea de politici regionale, și anume trecerea la o nouă generație de politici integrate de dezvoltare, cu o puternică componentă bazată pe dezvoltarea durabilă. Astfel, pe lângă reformularea obiectivelor și instrumentelor, noua abordare la nivelul regiunii Sud Muntenia vizează și o mai bună corelare cu documentele strategice europene (*Pactul ecologic european, Noua strategie industrială, Strategia pentru IMM-uri, Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă* etc.) și naționale (*Programul național de reformă 2020, Planul național de redresare și reziliență, Strategia națională de dezvoltare durabilă*), precum și cu acțiunile vizate de politicile naționale sectoriale de dezvoltare. Această nouă abordare a fost generată de contextul european și național în care s-a desfășurat procesul de planificare, dar și de lecțiile învățate din exercițiul de programare 2014-2020.

Celelalte programe operaționale din care se pot obține finanțări pentru proiectele locale sunt (anexa 5, anexa 6, anexa 7):

- *Programul operațional Dezvoltare durabilă 2021-2027 (PODD)*;
- *Programul operațional Incluziune și demnitate socială 2021-2027 (POIDS)*;
- *Programul operațional Tranziție justă 2021-2027 (POTJ)*;
- *Programul operațional Transport 2021-2027 (POT)* pentru zonele urbane și metropolitane.

Tabelul 50: Surse posibile de finanțare

Probleme identificate	Programul operațional regional Sud Muntenia 2021-2027 (PORSM)	Programul operațional Dezvoltare durabilă 2021-2027 (PODD)	Programul operațional Incluziune și demnitate socială 2021-2027 (POIDS)	Programul operațional de Tranziție justă 2021-2027 (POTJ)	Programul operațional Transport 2021-2027 (POT)	Programul operațional Educație și ocupare 2021-2027	Erasmus	Horizon Europe 2021-2027	Programului operațional Creștere inteligentă, digitalizare și instrumente financiare 2021-2027
Infrastructură publică degradată și nereabilitată	x	x	x	x	x				
Ineficiență energetică în clădirile private	x	x		x					
Servicii sociale, de sănătate și de educație slab dezvoltate și cu un grad redus de accesibilitate	x					x	x	x	
Capacitate scăzută de inovare	x			x			x	x	x
Structură dezechilibrată a economiei regionale, cu specializare predominantă în sectoare tradiționale	x	x		x				x	x

Sursa: <http://www.mmediu.gov.ro/categorie/domenii/8>.

În cadrul programatic european 2021-2027, România are oportunitatea istorică de a beneficia de fonduri din partea Comisiei Europene în cuantum de 79,9 mld. euro, defalcate astfel:

- 46,4 mld. euro din bugetul multianual 2021-2027;
- 33,5 mld. euro din pachetul de relansare economică (dintre care 16,8 mld. euro sub formă de granturi și 16,7 mld. euro împrumuturi).

România va putea accesa fondurile europene structurale și de investiții provenite din *Fondul european pentru dezvoltare regională* (FEDR) în perioada actuală de programare, prin următoarele programe operaționale:

1. *Programul operațional Tranziție justă* (POTJ);
2. *Programul operațional Dezvoltare durabilă* (PODD);
3. *Programul operațional Transport* (POT);
4. *Programul operațional Creștere inteligentă, digitalizare și instrumente financiare* (POCIDIF);
5. *Programul operațional Sănătate* (POS);
6. *Programul operațional Educație și ocupare* (POEO);
7. *Programul operațional Incluziune și demnitate socială* (POIDS);
8. *Programul operațional Asistență tehnică* (POAT).

În completarea bugetului european pentru perioada 2021-2027, UE a lansat *Mecanismul de redresare și reziliență* (#NextGenerationEU), instrument financiar temporar sub forma unor împrumuturi și granturi disponibile pentru sprijinirea reformelor și a investițiilor la nivel național.

Scopul este de a atenua impactul economic și social al pandemiei cauzate de coronavirus și de a face economiile și societățile europene mai durabile, mai reziliente și mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile tranzițiilor verzi și digitale. Investițiile și reformele finanțate prin fondurile PNRR trebuie să contribuie la realizarea obiectivului de digitalizare în proporție de 20%, alături de îndeplinirea obiectivului privind schimbările climatice în proporție de 37%. Astfel, componenta digitală a proiectelor care stă la baza conceptului smart city, precum și cea verde vor constitui avantaje pentru eligibilitatea proiectelor formulate în *Strategiile integrate de dezvoltare urbană*.

Programe naționale de finanțare conform obiectivelor politicii urbane „Orașe verzi și reziliente”:

- programe finanțate prin Fondul pentru mediu – Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP);
- programe pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale – MDLPA;
- programe de management al riscului de dezastru (DRM) – MDLPA;
- Programul național de construcții de interes public sau social (PNCIPS) – MDLPA;
- Programul național de dezvoltare locală (PNDL) „Orașe competitive și productive” – MDLPA;
- Programul național de dezvoltare locală (PNDL) „Orașe echitabile și incluzive”;
- programele de locuințe administrate prin Agenția Națională pentru Locuințe (locuințe pentru tineri, pentru închiriere, program de construcție a locuințelor de serviciu pentru funcționarii publici și personalul instituțiilor publice centrale și locale, locuințe sociale pentru comunitățile de romi) – MDLPA;
- alte programe referitoare la locuire (locuințe sociale, locuințe pentru persoanele evacuate din locuințe naționalizate) – MDLPA;
- Programul național de dezvoltare locală (PNDL) „Orașe bine guvernate”;
- Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR);
- elaborarea și/sau actualizarea planurilor urbanistice generale și a regulamentelor locale de urbanism – MDLPA

Recomandări privind integrarea zonelor urbane marginalizate

Recomandările au fost formulate pe baza celor patru piloni ai politicii urbane a României: *orașe verzi și reziliente, orașe competitive și productive, orașe juste și incluzive, orașe bine guvernate.*

Orașe verzi și reziliente

1. Orașele ar trebui să fie verzi și în domeniul producției, nu numai în domeniul consumului.
2. Asigurarea de evaluări periodice ale tipurilor și gradelor de poluare legate de patrimoniul industrial, dar și de haldele de deșeuri.
3. Stabilirea unui program de sănătate național subvenționat privind controalele medicale anuale pentru boli potențial legate de poluare.
4. Limitarea traficului rutier.
5. Asigurarea de mijloace alternative de transport verzi.
6. Promovarea conceptului de casă pasivă pentru construcția și reabilitarea fondului de locuințe publice și private.
7. Promovarea conceptului de grădini verticale.
8. Asigurarea unei rețele extinse și accesibile de cișmele publice de apă.

Orașe juste și incluzive

1. Asigurarea capacității administrative adecvate pentru a sprijini persoanele vulnerabile și cu venituri mici și familiile care solicită prestații sociale.
2. Aplicarea Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale.
3. Luarea în considerare a formării profesionale sau a programului educațional „A doua șansă” ca echivalente ale muncii comunitare conform Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat (VMG).
4. Organizarea de lucrări comunitare pentru restaurarea, repararea sau dezvoltarea infrastructurii în zonele marginalizate.
5. Încurajarea consiliilor locale să compenseze serviciile comunitare cerute de VMG cu alte forme de activități utile social.
6. Acordarea de premii financiare anuale medicilor de familie care au pe listele lor cel puțin 10% dintre pacienții care trăiesc în comunități marginalizate.
7. Acordarea de subvenții farmaciilor și cabinetelor medicale situate în apropierea zonelor sărace și marginalizate.
8. În colaborare cu Direcția de Sănătate Publică, extinderea și consolidarea rețelei de mediatori sanitari.
9. Oferirea de servicii de asistență socială și consiliere parentală pentru părinții care cresc copii cu cerințe educaționale speciale (CES).
10. Consolidarea rețelei de mediatori școlari prin sprijinirea activă a școlilor și inspectoratelor școlare pentru angajarea de personal specializat.
11. Organizarea de programe educaționale extracurriculare nonformale privind combaterea discriminării și a prejudecăților.
12. Oferirea de consiliere juridică gratuită persoanelor din comunitățile defavorizate și marginalizate.
13. Sprijinirea familiilor cu copii prin prestații și servicii sociale în natură și financiare pentru a preveni separarea copiilor de familiile lor.

Orașe competitive și productive

1. Municipaliitățile ar trebui să pună în aplicare politici de sprijinire a locurilor de muncă verzi, de minimizare a deșeurilor și de scurtare a lanțurilor de produse.

2. O mai bună integrare a zonelor urbane cu zonele periurbane.
3. Promovarea ocupării în agricultură.
4. Reducerea șomajului în rândul tinerilor.
5. Furnizarea de servicii subvenționate pentru evaluarea și certificarea abilităților dobândite în sistemul informal și nonformal.
6. În colaborare cu Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă, promovarea programelor de ucenicie în special pentru tinerii aflați în afara sistemelor de educație, ocupare și formare profesională (NEET).
7. Oferirea de sprijin financiar nerambursabil, precum și de servicii de consiliere, mentorat și asistență pentru începerea unei activități independente sau inițierea unei afaceri, pentru creșterea gradului de angajare.
8. Oferirea de sprijin financiar nerambursabil pentru inițiativele de economie socială, precum și subvenții pentru sustenabilitatea pe termen lung a întreprinderilor din economia socială.

Orașe bine guvernate

1. Redefinirea rolului *biroului arhitectului șef* în elaborarea de programe de locuințe la prețuri accesibile, utilizând piața imobiliară, abordând divergențele majore.
2. Creșterea fondului de locuințe sociale.
3. Creșterea fondului funciar public destinat agriculturii.
4. Implicarea grupurilor-țintă.
5. Alocarea de finanțare pentru sustenabilitatea programelor bazate pe proiecte finanțate prin granturi SEE, norvegiene sau elvețiene.
6. Consultarea comunităților de romi cu privire la punerea în aplicare a legii privind reglementarea așezărilor informale pentru a preveni evacuările potențiale sau alte consecințe negative sau efectele secundare ale legii care sunt dificil de anticipat.
7. Microfinanțarea nevoilor urgente ale comunităților marginalizate pe baza consultărilor din cadrul comunității extinse și nu numai, pe baza viziunii liderilor comunității locale.

11. IMPLEMENTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Orice strategie locală de dezvoltare reprezintă un instrument pentru un proces mai eficient de luare a deciziilor.

Menirea unei strategii este de a ghida dezvoltarea pe termen mediu, astfel încât resursele și oportunitățile să poată fi utilizate în mod eficient și să se poată răspunde rapid noilor provocări.

Având o strategie bazată pe priorități și o viziune comună, dezvoltarea unui oraș va fi mai ușor de susținut chiar și în perioade cu schimbări și provocări majore.

Indicatori de rezultat (output) și de impact (outcome)

Pentru dezvoltarea unui cadru de monitorizare și evaluare, există două tipuri de indicatori de avut în vedere: indicatori de rezultat (output) referitori la implementarea proiectelor, respectiv indicatori de impact (outcome).

În cazul indicatorilor de rezultat, trebuie subliniată importanța unei liste de proiecte prioritare, cu termene și bugete clare, comunicate transparent către comunitatea locală. Astfel, monitorizarea și evaluarea se vor concentra pe lista scurtă de proiecte, și nu pe o listă cu sute de proiecte neierarhizate și dificil de urmărit.

În ceea ce privește impactul proiectelor și strategiei propriu-zise, acesta este definit pe un palier mai general, ca fiind „schimbarea care poate fi atribuită în mod credibil unei intervenții” (Direcția Generală Politică Regională și Urbană).

Indicatorii de impact incluși în strategie vor fi definiți de către administrația locală, împreună cu comunitatea. Indicatorii folosiți cel mai adesea de către administrațiile locale pentru a măsura impactul pozitiv al acțiunilor lor asupra comunității sunt:

- creșterea nivelului de satisfacție a cetățenilor;
- scăderea numărului de reclamații depuse;
- creșterea ratei de colectare pentru bugetul local (23%).

Un indicator de impact deosebit de relevant este valoarea impozitului colectat pe venit, a cărei evoluție pozitivă indică, pe de-o parte, impactul unor măsuri de atragere a investițiilor, de creare de locuri de muncă și atragere de noi locuitori, iar pe de altă parte, creșterea salariilor; dacă valoarea acestui indicator crește constant, acest lucru se reflectă atât în resursele disponibile pentru investiții la nivelul administrației, cât și la nivelul mulțumirii locuitorilor față de oportunitățile disponibile în oraș și accesul la locuri de muncă bine plătite.

Alți indicatori sunt: creșterea numărului de persoane din comunitatea locală implicate în procesul public de luare a deciziilor, creșterea gradului de atragere a investițiilor la nivel local, creșterea numărului de locuri de muncă nou create, creșterea demografică anuală ș.a.

În cadrul proiectului de elaborare a politicii urbane a României, există o serie de indicatori ce pot fi utilizați de către administrațiile locale în monitorizarea strategiilor de dezvoltare.

Tabelul 51: Indicatori utilizați de către administrațiile locale în monitorizarea strategiilor de dezvoltare

Sustenabilitate teritorială	<ul style="list-style-type: none"> – adoptarea planurilor urbanistice integrate (mediu, transport, utilizare a terenului) – raportul dintre consumul de teren și rata de creștere a populației – satisfacția față de spațiile publice (barometrul urban)
Crearea orașelor locuibile și inteligente climatic, prin îmbunătățirea infrastructurii verzi și albastre, în vederea atenuării și adaptării la riscurile urbane	<ul style="list-style-type: none"> – spații verzi pe cap de locuitor – emisii de gaze cu efect de seră pe cap de locuitor – de câte ori este depășită limita emisiilor principale de poluanți atmosferici definită de directivele europene privind calitatea aerului (PM₁₀, O₃, NO₂)

	<ul style="list-style-type: none"> – procentul de persoane aflate la 0,5 km de transportul public care circulă cel puțin la fiecare 20 de minute
<p>Îmbunătățirea activității economice, oferind medii de viață de calitate, locații pentru afaceri bine deservite și mai multe oportunități de muncă</p>	<ul style="list-style-type: none"> – lacune de competențe în forța de muncă actuală – intensitatea cercetării și dezvoltării – produsul intern brut (PIB) pe cap de locuitor – traficul trenurilor de marfă – accesibilitatea drumurilor naționale (km) – satisfacția cetățenilor în ceea ce privește serviciile sociale și de sănătate oferite de comunitatea/administrația publică locală – satisfacția cetățenilor în ceea ce privește serviciile culturale și recreative oferite de comunitatea/administrația publică locală
<p>Îmbunătățirea condițiilor de viață, în special prin extinderea accesului la locuințe și servicii publice</p>	<ul style="list-style-type: none"> – populația în situație de risc de sărăcie sau excluziune – furnizarea de locuințe accesibile – populația cu acces la internet
<p>Îmbunătățirea capacității publice și a cooperării între jurisdicții și sectoare</p>	<ul style="list-style-type: none"> – alocarea cheltuielilor autorității locale pentru programe de formare profesională continuă și schimburi profesionale – venituri proprii pe cap de locuitor – fonduri UE accesate (RON/pers.) – în ce măsură se promovează cooperarea și/sau coordonarea cu alte administrații publice locale și/sau cu alte niveluri de autoritate locală – satisfacția părților interesate de la nivel local față de oportunitățile de a participa la procesele locale de planificare și luare a deciziilor – participarea cetățenilor

La nivelul fiecărei primării poate fi desemnată o echipă dedicată monitorizării și evaluării strategiei, proces care va include publicarea unor rapoarte anuale și a unui raport final privind implementarea acesteia.

În mod ideal, monitorizarea rezultatelor ar trebui făcută de către cetățeni și societatea civilă. O strategie este de succes dacă cetățenii și societatea civilă se pot pune de acord în jurul unor proiecte prioritare pe care să le monitorizeze și să le promoveze. Așa cum am arătat mai sus, pentru aceasta este nevoie ca strategia să se finalizeze cu o listă de proiecte prioritare, cu termen de implementare până în 2030, pe baza unui buget de investiții de capital realist, care să fie comunicate cât mai transparent către comunitate.

Anexe

Anexa 1: Cantitatea de deșuri colectată în anul 2021

Denumire deșeu	Cumulat de la începutul anului 01.01.2021-31.12.2021 (t)
Cantitatea totală de deșuri municipale colectate, din care:	4.878,041
1. Deșuri stradale (cod 20 03 03) transportate la Rampa Boldești-Scăeni, în vederea depozitării	699,18
2. Deșuri voluminoase (cod 20 03 07) transportate la Rampa Boldești-Scăeni, în vederea depozitării	13,14
3. Deșuri municipale (cod 20 03 99) fără altă specificație, transportate la Rampa Boldești-Scăeni, în vederea depozitării	197,36
4. Deșuri municipale (20 03 01) transportate la Stația de Tratare Mecano-Biologică Ploiești, în vederea tratării	3.670,52
5. Deșuri biodegradabile verzi (cod 20 02 01) transportate la Stația de Tratare Mecano-Biologică Ploiești, în vederea tratării	223,74
6. Deșuri reciclabile transportate la Stația de Sortare Boldești-Scăeni, în vederea sortării/valorificării/reciclării	71,785
Sticlă (cod 20 01 02)	17,41
Plastice (cod 20 01 39)	15,365
Hârtie-carton (cod 20 01 01/15 01 01)	17,70
Metale	-
Ambalaje amestec (cod 15 01 06)	21,31
Lemn	-
7. DEEE colectate selectiv în vederea predării spre valorificare/reciclare	2,316

Anexa 2: Cantitatea de deșuri colectată în anul 2020

Denumire deșeu	Cumulat de la începutul anului 01.01.2020-31.12.2020 (t)
Cantitate totala deșuri municipale colectate, din care:	3.891,328
1. Deșuri stradale (20 03 03) transportate la Rampa Boldești-Scăeni, în vederea depozitării	495,86
2. Deșuri municipale (20 03 01) transportate la Rampa Boldești-Scăeni, în vederea depozitării	6,66
3. Deșuri voluminoase (20 03 07) transportate la Rampa Boldești-Scăeni, în vederea depozitării	1,20
4. Deșuri municipale (20 03 99) fără altă specificație transportate la Rampa Boldești-Scăeni, în vederea depozitării	67,68
5. Deșuri municipale (20 03 01) transportate la Stația de Tratare Mecano-Biologică Ploiești, în vederea tratării	3.190,89
6. Deșuri reciclabile transportate la Stația de Sortare Boldești-Scăeni, în vederea sortării/valorificării/reciclării	125,945
Sticlă 20 01 02	25,49
Plastice 20 01 39	20,835
Hârtie-carton 15 01 01	8,06
Hârtie-carton 20 01 01	25,26
Ambalaje amestec 15 01 06	46,30
Lemn	-
7. DEEE colectate selectiv în vederea predării spre valorificare/reciclare	3,093

Anexa 3: Clădiri, construcții speciale și terenuri aferente

Nr. crt.	Denumirea bunului	Elemente de identificare	Anul dobândirii sau, după caz, anul dării în folosință	Situția juridică
1	Clădire veche Primăria Breaza	Str. Republicii nr. 78 Sediul administrativ construit din cărămidă, lemn, acoperit cu tablă - suprafață construită = 300 mp	1910	Investiție proprie – reparații 2002
2	Remiza PS I	Str. Republicii nr. 78 Clădire din cărămidă acoperită cu țiglă - suprafață construită = 20 mp	1930	Investiție proprie
3	Garaj ARO Consiliul Local	Str. Republicii nr. 78 Clădire din cărămidă acoperită cu tablă - suprafață construită = 20 mp	1994	Investiție proprie
4	Magazie materiale	Str. Republicii nr. 78 Clădire din beton, acoperită cu azbociment - suprafață construită = 40 mp	1987	Investiție proprie
5	Atelier garaj auto	Str. Republicii nr. 78 Clădire din bolțari de beton, acoperit cu carton - suprafață construită = 40 mp	1977	Investiție proprie
6	Magazie pentru materiale	Str. Republicii nr. 78 Clădire din beton și cărămidă, acoperită cu tablă - suprafață construită = 60 mp	1994	Investiție proprie
7	Birou gospodărie	Str. Republicii nr. 78 Clădire din cărămidă, acoperită cu țiglă - suprafață construită = 8 mp	1976	Investiție proprie
8	Clădire WC Piață	Str. Națiunii, f.n. Clădire din cărămidă acoperită cu tablă - suprafață construită = 50 mp	1996	Investiție proprie
9	Clădire WC gospodărie și parc auto	Str. Republicii nr. 78 Clădire din lemn acoperită cu carton - suprafață construită = 1 mp		Sponsorizare
13	Liceul Aurel Vlaicu – Breaza	Str. Republicii nr. 69, P+2, 28 de încăperi - suprafață construită = 900 mp - suprafață desfășurată = 2.700 mp - teren aferent = 0,946 ha	1964	Investiție proprie
14	Liceul Aurel Vlaicu – Breaza	Str. Republicii nr. 94, P, 16 încăperi - suprafață construită = 768 mp	1890	Investiție proprie

Nr. crt.	Denumirea bunului	Elemente de identificare	Anul dobândirii sau, după caz, anul dării în folosință	Situția juridică
		- teren aferent = 0,538 ha		
19	Școala de Arte și Meserii Podu Vadului, Breaza	Str. 23 August nr. 128-130, P+1, 11 încăperi	1961	Investiție proprie
		- suprafață construită = 674 mp		
		- suprafață desfășurată = 1.348 mp		
		- teren aferent = 0,3.569 mp		
20	Construcție Școală de Arte și Meserii Podu Vadului	Str. 23 August nr. 128-130	1964	Investiție proprie
		WC cu cadre din beton armat - suprafață = 40 mp		
22	Atelier școală	Str. 23 August nr. 132, P, două încăperi	1954	Investiție proprie
		- suprafață construită = 107 mp		
		- teren aferent = 0,033 ha		
23	Școala Generală nr. 3 Breaza de Sus	Str. Republicii nr. 214, P, șase încăperi	1933	Investiție proprie
		- suprafață construită = 980 mp		
		- teren aferent, inclusiv teren fotbal – 1.300 mp		
28	Grădiniță Breaza de Sus cu atelier	Intr. Zimbrului nr. 14, P+1	1999	AC nr. 162/23.11.1999
		- suprafață construită = 175,63 mp		
		- suprafață desfășurată = 304,13 mp		
		Parter: cinci săli pentru grădiniță; atelier – o sală de 32,68 mp		
		Etaj: o sală de clasă, o sală de calculatoare și două camere folosite de Școala Breaza de Sus		
29	Școala Generală nr. 2 Breaza de Jos	Str. Libertății nr. 14, P, șapte încăperi	1922	Investiție proprie
		- suprafață construită = 698 mp		
32	Atelier școală	Str. Libertății nr. 14, P, o încăpere	1971	Investiție proprie
		- suprafață construită = 40 mp		
		- teren aferent = 0,584 ha		
33	Școala Generală Nistorești	DN1, P, patru încăperi	1962	Investiție proprie
		- suprafață construită = 570 mp		
		- teren aferent = 0,3 ha		
36	Școala Nistorești	DN1, fântână	1964	Investiție proprie
37	Școala Generală Frăsinet	Str. Frunzelor nr. 13, P, două încăperi	1954	Investiție proprie
		- suprafață construită = 250 mp		
		- teren aferent = 0,08 ha		
38	Clădire Școala Frăsinet	WC cu cadre din beton armat	1956	Investiție proprie
		- suprafață = 20 mp		
40	Școala Valea Târsei	Str. Ocinei nr. 181, P, șapte încăperi	1902	Investiție proprie
		- suprafață construită = 843 mp		
42	Școala Generală nr. 5 Gura Beliei	Str. 30 Decembrie, nr. 26, P, șase încăperi	1970	Investiție proprie
		- suprafață construită = 606 mp		
		- teren aferent = 0,12 ha		
45		Str. 30 Decembrie, nr. 26	1964	Investiție proprie

Nr. crt.	Denumirea bunului	Elemente de identificare	Anul dobândirii sau, după caz, anul dării în folosință	Situația juridică
	Construcție Școala Belia	WC cu cadre din beton armat - suprafață = 40 mp		
46	Grădinița nr. 1 Centru	Str. Republicii nr. 92, P + 1, opt încăperi - suprafață construită = 242 mp - suprafață desfășurată = 367 mp - teren aferent = 0,09 ha	1987	Investiție proprie
48	Grădinița nr. 2 Breaza de Jos	Str. Libertății nr. 14, P, două încăperi - suprafață construită = 180 mp	1922	Investiție proprie
49	Grădinița Valea Târsei	Str. Ocinei, nr. 174 C, două încăperi - suprafață construită = 200 mp - teren aferent = 0,05 ha	1967	Investiție proprie
50	Grădinița Gura Beliei	Str. 30 Decembrie nr. 57, P, două încăperi - suprafață construită = 150 mp; - teren aferent = 0,04 ha	1967	Investiție proprie
51	Clădire Școala Irimești	Irimești, P, două încăperi - suprafață construită = 180 mp	1963	Investiție proprie
54	Grădinița nr. 4 Podu Vadului	Str. 23 August, nr. 156, 3 încăperi - suprafață construită = 136 mp - teren aferent = 0,07 ha	1931	Investiție proprie
55	Grădiniță cu program prelungit	Fdt. Liliacului nr. 21, P + 1 E - suprafață construită = 980,56 mp, șase săli de clasă + dependințe	1976	Sentița civilă nr. 1464/2002
56	Depozit	Fdt. Liliacului nr. 21 Depozit din elemente prefabricate	1978	Sentița civilă nr. 1464/2002
58	Casa de Cultură clădire (sediul instituției)	Str. Republicii nr. 88, P+1, 18 încăperi - sală de spectacole = 400 de locuri - bibliotecă, o încăpere - cărămidă + beton, învelitoare de țiglă	1961	Din fonduri buget + contribuția bănească a cetățenilor
62	Clădire Cămin Cultural, filiala Podu Vadului	Str. 23 August nr. 120, P, șapte încăperi - suprafață construită = 430 mp - sală spectacole, 200 de locuri, cărămidă + beton, învelitoare de tablă	1957	Preluat 1969 de la fosta comună Podu Vadului
63	Grup sanitar	Cămin Cultural Podu Vadului Str. 23 August, nr. 12		Investiție
66	Clădire Complex social-cultural, filiala Nistorești	DN1, cartier Nistorești, P + 11 = 215 + 290 mp, opt încăperi - cărămidă + beton, învelitoare tablă - sală spectacole = 150 de locuri - teren aferent = 1.903 mp	1957	Dec. 108/1982
67	Dispensar veterinar	B-dul Eroilor nr. 13 - suprafață construită = 213 mp - teren aferent = 900 mp	1959	HCM nr. 585/1959
68		Str. Republicii nr. 82 B		

Nr. crt.	Denumirea bunului	Elemente de identificare	Anul dobândirii sau, după caz, anul dării în folosință	Situația juridică
	Investiție „Sediul Primăriei și Poliției” Breaza	- suprafață construită = 1.436 mp - suprafață desfășurată = 4.485 mp - teren aferent = 1.873.924 mp		Investiție proprie AC nr. 326/03.10.2003
69	Stație de pompare SP2	Str. Republicii nr. - utilități - post trafo SP2 - instalații tehnologice SP2	2003	Investiție proprie
70	Imobil Stație pompe Nistorești (anexe și teren aferent)	Nistorești, Breaza - două pavilioane, suprafață construită = 55 mp; - suprafață desfășurată = 79 mp - drumuri și alei interioare, suprafață de 80 mp - împrejmuire din sârmă ghimpată pe un rând cu o lungime de 350 m - rețea de alimentare cu apă în lungime de 1.825 m - rețea de energie electrică aeriană 200 m - teren cu construcții, suprafață = 2.991 mp	2005	HG nr. 377/2005 Protocol cu Ministerul Apărării Naționale
71	Vila Popic cu anexe (garaj, magazie, bazin de apă)	Str. Miron Căproiu nr. 46 - suprafață construită = 246 mp - teren aferent = 1.684 mp	1940	Decizia nr. 1396/2002 Decizia nr. 2196/1999 Vilă cu anexe + teren 967 mp dat în administrare către Spitalul de Boli Pulmonare Breaza (HCL nr. 28/31.03.2005)

Nr. crt.	Denumirea bunului	Elemente de identificare	Anul dobândirii sau, după caz, anul dării în folosință	Detalii clădire	Expertiză clădire	Program	Observații
Clădiri publice							
1	Grădinița nr. 2 Breaza de Jos	Str. Libertății nr.14, Breaza de Jos	1922	- suprafața construită la sol 289 mp - suprafața desfășurată 289 mp - clădire de învățământ P - structura de cărămidă, învelitoare de tablă	Rs II (2022)	Se va depune la PNRR	Majoritatea au fost reabilitate în perioada 2008-2011 (termopan de calitate slabă și polistiren de 5 cm care în timp au suferit
2	Grădinița cu program prelungit „Castelul Fermecat”	Fnd. Liliacului nr. 21, Breaza de Sus	1976	- suprafața construită 857 mp, fundații din beton, zidărie de cărămidă, învelitoare de lemn acoperit cu tablă	Rs III(2022)	Depus la PNRR	degradări provocate de intemperii și/ sau trecerea timpului), dar în momentul de față s-au
3	Grădinița cu Program Normal „Albinuța”, Gura Beliei	Str. 30 Decembrie nr. 57	1967				depus/ se vor depune proiecte pentru
4	Grădinița cu Program Normal „Albă ca Zăpada”, Capu Câmpului	Str. Zimbrului nr. 14	1999	- suprafața construită 175.63 mp – suprafața desfășurată 304.13 mp - parter – cinci săli grădiniță - atelier – o sală de 32.68 mp - etaj – o sală de clasă, o sală de calculatoare și două camere folosite de Școala Breaza de Sus			reabilitarea lor și aducerea la niște consumuri energetice minime conform cerințelor existente în momentul de față (termosisteme sustenabile, soluții de
5	Grădinița „Freamăt de Codru”, Valea Târsei	Str. Ocinei nr. 174c	1967	- suprafața construită 200 mp			producere de energie electrică, sisteme de ventilare etc.)
6	Grădinița cu Program Normal „Peter Pan”, Nistorești	DN 1	1957				
7	Grădinița cu program normal „Îngerașul”, Podu Vadului	Str. 23 August nr. 156	1931	- suprafața construită 156 mp			

Nr. crt.	Denumirea bunului	Elemente de identificare	Anul dobândirii sau, după caz, anul dării în folosință	Detalii clădire	Expertiză clădire	Program	Observații
8	Școala Generală nr. 2 Breaza de Jos	Str. Libertății nr. 14, Breaza de Jos	1922	- suprafața construită la sol 661 mp - suprafața desfășurată 661 mp - clădire de învățământ P - structură de cărămidă, învelitoare de tablă	Rs II(2022)	Se depune la PNRR	
9	Școala Gimnazială Nistorești	DN 1	1962	- suprafața construită 570 mp			
10	Școala „Constantin Brâncoveanu” Breaza de Sus	Str. Republicii nr. 214	1933	- suprafața construită 980 mp			
11	Clădire Liceul Teoretic „Aurel Vlaicu”, Corp C	Str. Republicii nr. 92, Breaza de Sus	1987	- suprafața construită 263 mp, fundații de beton, zidărie de cărămidă, învelitoare din lemn acoperit cu tablă		Se depune la PNRR	
12	Liceul Teoretic „Aurel Vlaicu” Corp A	Str. Republicii nr. 69, Breaza de Sus	1964	- suprafața construită 1014 mp, S+P+2E, fundații de beton, zidărie de cărămidă, învelitoare de lemn acoperit cu tablă		Depus Program	
13	Liceul Teoretic „Aurel Vlaicu” Corp B	Str. Republicii nr. 94, Breaza de Sus	1890	- suprafața construită 808 mp, D+P, cărămidă, învelitoare de tablă			

**Anexa 4. Situația societăților comerciale din Orașul Breaza,
în funcție de codurile CAEN**

- 1071 – Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie – o societate;
- 1413 – Croitorie – două societăți;
- 1521 – Fabricarea articolelor de voiaj și marochinarie și a articolelor de harnașament – o societate;
- 2222 – Fabricarea ambalajelor pentru flori – o societate;
- 2932 – Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule – o societate;
- 3700 – Vidanjare – o societate;
- 4120 – Lucrări de construcții ale clădirilor rezidențiale și nerezidențiale – o societate;
- 4511 – Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone) – o societate;
- 4520 – Întreținerea și repararea autovehiculelor – cinci societăți;
- 4532 – Comerț cu amănuntul de piese și accesorii pentru autovehicule – patru societăți;
- 4711 – Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun – 53 de societăți;
- 4719 – Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate cu vânzare predominant de produse alimentare – 25 de societăți;
- 4673 – Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare – patru societăți;
- 477 – Comerț cu amănuntul al altor bunuri, în magazine specializate – zece societăți;
- 4722 – Comerț cu amănuntul al cărnii și al produselor din carne, în magazine specializate – patru societăți;
- 4773 – Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate – patru societăți;
- 4776 – Comerț cu amănuntul al florilor, plantelor și semințelor, comerț cu amănuntul al animalelor de companie și al hranei pentru acestea, în magazine specializate – nouă societăți;
- 4779 – Comerț cu amănuntul al bunurilor de ocazie vândute prin magazine – nouă societăți;
- 4782 – Comerț cu amănuntul al textilelor, îmbrăcăminte și încălțăminte efectuat prin standuri, chioșcuri și piețe – două societăți;
- 4789 – Comerț cu amănuntul prin standuri, chioșcuri și piețe al altor produse – cinci societăți;
- 4791 – Comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin internet – o societate;

- 5210 – Depozitări – o societate;
- 5222 – Măcelărie – două societăți;
- 5242 – Comerț cu amănuntul al îmbrăcăminei, textilelor, încălțăminte și articolelor din piele – o societate;
- 5520 – Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată – trei societăți;
- 5590 – Alte servicii de cazare – o societate;
- 5610 – Restaurante – 14 societăți;
- 5630 – Baruri și alte activități de servire a băuturilor – 21 de societăți;
- 6209 – Alte activități de servicii privind tehnologia informației – trei societăți;
- 6612 – Activități de intermediere a tranzacțiilor financiare – o societate;
- 8730 – Activități ale căminelor de bătrâni și ale căminelor pentru persoane aflate în incapacitate de a se îngriji singure – o societate;
- 9523 – Repararea încălțăminte și a articolelor din piele – o societate;
- 9601 – Spălarea și curățarea (uscată) a articolelor textile și a produselor din blană – o societate;
- 9602 – Coafură și alte activități de înfrumusețare – 13 societăți.

Anexa 5: Priorități, beneficiari și proiecte ce pot fi finanțate prin Programul operațional regional

Prioritate	Beneficiari	Proiecte
Regiune competitivă prin inovare, digitalizare și firme dinamice	<ul style="list-style-type: none"> – centre de cercetare, dezvoltare și inovare publice și private – centre de transfer tehnologic – universități – UAT, administrație publică – companii, IMM-uri, start-up-uri, microîntreprinderi – ONG-uri – clustere – entități administrator ale structurilor suport pentru afaceri – parteneriate între aceste entități 	<ul style="list-style-type: none"> – parcuri științifice și tehnologice – structuri de transfer tehnologic și cercetare-dezvoltare și inovare – dezvoltare de prototipuri și acțiuni-pilot – programe de colaborare pentru participarea organizațiilor în cadrul acestor structuri – clustere inovative – susținerea întreprinderilor și a structurilor în procesul inovării – tranziție industrială inteligentă – investiții tehnologice în IMM (active corporale și necorporale) – dezvoltarea de produse și servicii digitale – certificare de produse – internaționalizare, implementare de noi modele de afaceri – scale-up pentru start-up-uri și microîntreprinderi – instruire și formare de competențe, inclusiv digitalizare – creșterea capacității pentru valorificarea pe piață – dezvoltarea domeniilor RIS (IoT, cyber security, AI, big data, blockchain, VR, AR, robotică, tranzacții electronice etc.) – rețele operaționale de descoperire antreprenorială – crearea de incubatoare și alte facilități (ex., living labs, maker-space, centre de competență RIS, agenții regionale de inovare) – economie circulară – sprijin financiar – audit de securitate cibernetică și protecția datelor
Regiune smart ²³	<ul style="list-style-type: none"> – UAT din zona urbană funcțională – parteneriate între UAT – parteneriate UAT și organizații private (antreprenori, ONG) – universități – IMM-uri – intervenții de tip smart-city și smart-village 	<ul style="list-style-type: none"> – digitalizarea serviciilor publice la nivel local – instruirea personalului din administrație și companii – facilități (ex., hub-uri de inovare digitală) – digitalizarea colectării datelor, open data și transparență – geocodare și hărți geospațiale – guvernanta smart și infrastructură pentru interoperabilitate – securitate cibernetică – proiecte smart de importanță regională (ex., platforme regionale pe diferite domenii) – transformarea digitală a IMM-urilor (inclusiv crearea de pagini de internet, cloud storage, e-comerț și e-facturare)
Regiune cu orașe dezvoltând mobilitate urbană durabilă ²⁴	<ul style="list-style-type: none"> – UAT de tip urban – UAT din zona urbană funcțională/ zonă metropolitană – parteneriate între UAT, inclusiv UAT de județ – ADI 	<ul style="list-style-type: none"> – crearea de culoare de mobilitate urbană durabilă (ex., benzi separate pentru autobuze, aliniamente de arbori) – infrastructură pentru mersul cu bicicleta – introducerea de sisteme de bike-sharing – amenajarea de zone și trasee pietonale – sisteme park & ride

²³ Prioritatea nu se regăsește în cadrul regiunii Sud-Muntenia, deoarece acțiunile aferente acesteia sunt finanțate în cadrul priorității anterioare.

²⁴ Prioritatea nu se regăsește în cadrul regiunii Sud-Muntenia, deoarece acțiunile aferente acesteia sunt finanțate în cadrul priorității anterioare.

Prioritate	Beneficiari	Proiecte
		<ul style="list-style-type: none"> – investiții în vehicule ecologice pentru transport public (electrice, CNG, hidrogen) și infrastructura de transport (ex., stații de transport în comun) – infrastructuri pentru combustibil alternativ (ex., stații de încărcare a vehiculelor electrice) – sisteme de management al mobilității urbane (management de trafic și parări, aplicații de mobilitate, e-ticketing etc.) – planuri de mobilitate urbană durabilă
Regiune accesibilă	<ul style="list-style-type: none"> – UAT de județ – UAT de municipiu reședință de județ – parteneriate între UAT 	<ul style="list-style-type: none"> – modernizarea infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T – drumuri județene²⁵ – soluții pentru decongestionarea/fluidizarea traficului (drumuri și variante de ocolire, artere de penetrație, by-pass-uri, pasaje, pasarele, sensuri giratorii, extindere la patru benzi, măsuri de siguranță, perdele forestiere, alveole de transport public, consolidări de versanți, parapete, refacere de coridoare ecologice)²⁶
Regiune educată	<ul style="list-style-type: none"> – parteneriate între UAT și universități 	<ul style="list-style-type: none"> – construirea, extinderea, consolidarea, reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ antepreșcolar (creșe), preșcolar, primar, secundar (inclusiv vocațional) și terțiar aferente învățământului obligatoriu și învățământului special, inclusiv săli și terenuri de sport, campusuri școlare și tabere școlare – dotarea atelierelor școlare cu echipamente didactice/aparatură pentru practica elevilor, dotarea laboratoarelor, bibliotecilor, sălilor și terenurilor de sport etc. – achiziționarea de microbuze pentru transportul elevilor – accesibilizarea instituțiilor de învățământ pentru persoanele cu dizabilități – crearea și dezvoltarea de platforme digitale de comunicare și schimb de documente (inclusiv lecții digitalizate), baze de date și biblioteci virtuale pentru elevi și studenți, părinți și școală, live streaming, dotarea cu echipamente și infrastructură de proiectare și mapare video – reabilitarea, modernizarea și dotarea centrelor de educație incluzivă, a caselor de cultură pentru studenți, a centrelor de formare profesională pentru adulți (eligibilitatea acestor intervenții diferă de la regiune la regiune)
Regiune cu turism sustenabil ²⁷	<ul style="list-style-type: none"> – UAT – parteneriate între UAT – ONG, autorități publice centrale, unități de cult – parteneriate între UAT și ONG, unități de cult, autorități centrale 	<ul style="list-style-type: none"> – dezvoltarea turismului balnear, climateric, balneoclimateric și kineto-terapeutic (investiții în infrastructură inclusiv prin investiții în rețele de captare și transport, crearea, reabilitarea și modernizarea bazelor de tratament, amenajarea infrastructurii de agrement, crearea de facilități pentru practicarea sportului) – restaurarea, protecția, conservarea și digitalizarea clădirilor monumente istorice, a patrimoniului industrial, cultural și imaterial – promovarea turistică a patrimoniului, inclusiv crearea de platforme digitale și de marketing, trasee turistice

²⁵ Pentru acest tip de intervenție se va aplica un apel competitiv pe bază de portofoliu de proiecte prioritare.

²⁶ Care sunt prioritizate în cadrul PMUD-urilor și care vor face obiectul unui apel competitiv.

²⁷ Prioritatea nu se regăsește în cadrul regiunii Sud-Muntenia și al regiunii Nord-Est, deoarece acțiunile aferente acesteia sunt finanțate în cadrul priorității următoare.

Prioritate	Beneficiari	Proiecte
		<ul style="list-style-type: none"> – dezvoltarea de planuri de conservare/mentenanță a obiectivelor de patrimoniu – promovarea și dezvoltarea pistelor de biciclete pentru cicloturism – dezvoltarea de spații de agrement (inclusiv tabere școlare), a spațiilor de promenadă și a falezelor – îmbunătățirea accesului către obiective naturale turistice (amenajarea de trasee, amenajarea de puncte de observație și panoramă, amplasarea de panouri informative pe traseele turistice, amenajarea de adăposturi și refugii turistice dotate corespunzător pentru situații de urgență, amenajare via ferata, promovarea unor nișe turistice inovative)
Regiune atractivă	<ul style="list-style-type: none"> – UAT de tip urban – ZUF și zone metropolitane – parteneriate între UAT, inclusiv UAT de județ – parteneriate UAT cu ONG, unități de cult, autorități centrale – ADI 	<ul style="list-style-type: none"> – reabilitarea integrată a spațiilor publice din zone centrale și zone istorice, a spațiilor publice din interiorul ansamblurilor de locuințe colective – înființarea/modernizarea/extinderea spațiilor verzi de mici dimensiuni, a spațiilor recreative, a zonelor de agrement, a locurilor de joacă, a centrelor de activități sportive, ca parte a proiectelor de regenerare urbană – instalarea/extinderea sistemelor de supraveghere video inteligente – modernizarea infrastructurii de iluminat și dezvoltarea unor sisteme energetice inteligente, inclusiv a străzilor inteligente – realizarea de parcuri tematice cultural-științifice – realizarea de parcuri de aventură (inclusiv tiroliană, panouri de escaladă, roller-coaster, aqua-parcuri) – investiții în industrii culturale, susținerea meșteșugarilor și a antreprenorilor – investiții în biblioteci, teatre, muzee, centre culturale și creative, galerii de artă, săli de spectacol, cinematografe și dezvoltarea de noi dotări și servicii culturale, inclusiv spații multifuncționale – digitalizarea activității de promovare turistică și culturală – investiții în agrement nautic și acvatic (lacuri, râuri, miniporturi turistice, debarcadere, pontoane de agrement, promenade și piste de biciclete, plaje și faleze) – asigurarea (construirea, reabilitarea sau modernizarea) drumurilor/căilor de acces către infrastructura de agrement

Sursa: Ghidul fondurilor europene.

Anexa 6: Priorități, beneficiari și proiecte ce pot fi finanțate prin Programul operațional Dezvoltare durabilă

Prioritate	Cine poate aplica	Tipuri de proiecte
1.2. Reducerea emisiilor de GES și creșterea eficienței energetice în sisteme centralizate de transport și distribuție a energiei termice	<ul style="list-style-type: none"> – UAT-uri – concesionari de serviciu public de termoficare urbană – operatori de rețele de distribuție a gazelor 	<ul style="list-style-type: none"> – modernizarea/extinderea rețelelor termice primare și secundare din sistemele de alimentare cu energie termică, inclusiv a punctelor termice – cogenerare de înaltă eficiență în termoficare urbană – construcție de rețele noi de distribuție a gazelor naturale doar pentru conectarea noilor centrale pe gaz care înlocuiesc vechile centrale pe cărbune
4.1. Managementul inundațiilor și al secetei	<ul style="list-style-type: none"> – Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor – Administrația Națională „Apele Române” – Administrația Națională de Meteorologie – ROMSILVA – Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare – parteneriate între instituțiile publice centrale cu rol în gestionarea inundațiilor, precum și cu ONG-urile și alte structuri – APL 	<ul style="list-style-type: none"> – amenajarea complexă a bazinelor hidrografice prin utilizarea infrastructurii verzi – adaptarea, construirea ori reabilitarea infrastructurii existente de gospodărire a apelor – dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare și alarmare a fenomenelor hidrometeorologice severe (inundații și secetă) – consolidarea capacității administrative pentru asigurarea implementării directivelor europene în domeniu

Sursa: Ghidul fondurilor europene.

Anexa 7: Priorități, beneficiari și proiecte ce pot fi finanțate prin Programul operațional Transport

Prioritate	Cine poate aplica	Tipuri de proiecte
Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială	<ul style="list-style-type: none"> – Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere (CNAIR) – direcțiile regionale de drumuri și poduri – administrații publice locale (inclusiv asociații ale acestora și parteneriate cu ceilalți beneficiari) 	<ul style="list-style-type: none"> – construcția variantelor de ocolire – realizarea accesului municipiilor la sectoarele rețelei rutiere primare (la nivel de drum național situat pe rețeaua secundară) – construcția altor sectoare de drum național situate pe rețeaua secundară – proiecte care vizează drumuri expres, transregio sau eurotrans – noduri rutiere pe rețeaua primară pentru a asigura accesibilitatea în zonele adiacente
Îmbunătățirea conectivității și a mobilității urbane durabile și reziliente în fața schimbărilor climatice, prin creșterea calității transportului feroviar	<ul style="list-style-type: none"> – parteneriate între autoritățile publice locale (inclusiv asocieri ale acestora) și Compania Națională Căile Ferate Române (CNCFR) și/sau ARF 	<ul style="list-style-type: none"> – achiziția de trenuri metropolitane (material rulant) – construcția/modernizarea/optimizarea infrastructurii necesare – asigurarea legăturii feroviare cu aeroportul ce deserveste zona metropolitană – optimizarea mersului trenurilor – graficului de călătorii, sistemele de ticketing (inclusiv integrare cu alte moduri de transport) – măsuri de creștere a accesibilității persoanelor cu deficiențe de deplasare și alte măsuri similare
Dezvoltarea unui transport intermodal	<ul style="list-style-type: none"> – autorități publice locale – parteneriate între autorități publice locale și Compania Națională Căile Ferate Române (CNCFR) – agenți economici privați 	<ul style="list-style-type: none"> – investiții în modernizarea terminalelor – dezvoltarea de terminale – investiții în instalații și echipamente de transfer – investiții în legăturile între principalele hub-uri de transport (gară, aeroport, port, punct vamal, parc industrial, terminal)

Sursa: Ghidul fondurilor europene.

Bibliografie

Nr. crt.	Documente
Cadrul legal general	
1.	Legea nr. 350 din 6 iulie 2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare
2	Legea nr. 215/2001 din 23 aprilie 2001 a administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare
3	Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare
4	Legea nr. 315 din 28.06.2004 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare
5	Regulamentul UE nr. 1303/2013, al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind FEDR, FSE, FC, FEADR și FEPAM, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind FEDR, FSE, FC și FEPAM și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului
Cadrul financiar național și local	
6	<i>Programul operațional Dezvoltare durabilă 2021-2027</i>
7	<i>Programul operațional Creștere inteligentă și digitalizare 2021-2027</i>
8	<i>Programul operațional Tranziție echitabilă (justă) 2021-2027</i>
9	Programul operațional Capital uman (POCU) 2021-2027
10	<i>Programului operațional Creștere inteligentă, digitalizare și instrumente financiare (POCIDIF) 2021-2027</i>
Cadrul strategic național și regional 2021-2027	
11	<i>Strategia națională de dezvoltare durabilă – orizonturi 2013-2020-2030</i>
12	<i>Strategia națională privind agenda digitală pentru România</i>
13	<i>Strategia de dezvoltare durabilă a Județului Prahova 2021-2027</i> , https://www.cjph.ro/files/Documente/Strategii-programe/Strategia-de-dezvoltare-durabila-a-Judetului-Prahova-pentru-perioada-2021-2027.pdf
14	<i>Planului județean privind gestionarea deșeurilor (PJGD) pentru județul Prahova</i> , http://www.cjph.ro/files/Documente/Strategii-programe/PJGD-FINAL-var6-noiembrie2019.pdf
15	Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia, <i>Planul de dezvoltare regională Sud-Muntenia 2014-2020 și 2021-2027</i>
16	<i>Strategia de specializare inteligentă a regiunii Sud Muntenia 2021-2027</i> (RIS3 Sud Muntenia), document strategic aprobat de Consiliul pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia în ședința extraordinară din data de 16 iunie 2021
17	<i>Strategia integrată de dezvoltare teritorială Sud Muntenia 2021-2027</i>
18	<i>Raport al Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind implementarea politicii UE de standardizare și contribuția standardelor europene la politicile UE</i> , ianuarie 2018, www.ec.europa.eu
19	<i>Analiză cu privire la evoluția și situația actuală a sectorului IMM și a mediului de afaceri din România (realizări, dificultăți întâmpinate, cerințe și perspective). Identificarea și propunerea unor măsuri și acțiuni necesare pentru rezolvarea problemelor semnalate</i> , proiect SIPOCA 5, București, mai 2018

20	<i>Programul de guvernare 2021</i>
21	<i>Anuarul statistic al României 2020</i> , http://www.insse.ro <i>Anuarul statistic al României 2019</i> , http://www.insse.ro <i>Anuarul statistic al României 2018</i> , http://www.insse.ro <i>Anuarul statistic al României 2017</i> , http://www.insse.ro <i>Anuarul statistic al României 2016</i> , http://www.insse.ro <i>Anuarul statistic al României 2015</i> , http://www.insse.ro <i>Anuarul statistic al României 2014</i> , http://www.insse.ro
22	<i>Ancheta structurală în agricultură 2016</i> , vol. 1, http://www.insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/ancheta_structurala_in_agricultura_2016_voll_1.pdf
23	<i>Strategia de dezvoltare durabilă a UE revizuită – Angajament pentru realizarea dezvoltării durabile</i> , Consiliul UE, Bruxelles, 26 iunie 2006
24	COM(2016)793, <i>Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions „Next steps for a sustainable European future European action for sustainability”</i>
25	http://www.putereagricola.ro/judete/prahova/agricultura-judetului/
26	https://www.prahovabusiness.ro/studiu-cci-prahova-date-despre-economia-judetului-aprilie-2021/
27	http://poca.ro/wp-content/uploads/2016/04/Anexa-VI-Ghid-APL.pdf
	Cadrul instituțional
28	Constituția României
29	Legea nr. 215/2001 din 23 aprilie 2001 a administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare
30	Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare